

Český
statistický
úřad

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE

2025

Regionální statistiky

České Budějovice, 30. 10. 2026

Kód publikace: 330127-26

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích

Ředitelka odboru: Alena Bendová

Kontaktní osoba: Irena Votrubová, e-mail: irena.votrubova@csu.gov.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ: csu.gov.cz

KONTAKT □ V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | csu.gov.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY □ V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | csu.gov.cz/praha

Středočeský kraj | Na padesátém 3268/81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | csu.gov.cz/stredocesky

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | csu.gov.cz/jihocesky

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | csu.gov.cz/plzensky

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | csu.gov.cz/karlovarsky

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | csu.gov.cz/ustecky

Liberec | nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | csu.gov.cz/liberecky

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz | csu.gov.cz/kralovehradecky

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | csu.gov.cz/pardubicky

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | csu.gov.cz/vysocina

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | csu.gov.cz/jihomoravsky

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | csu.gov.cz/olomoucky

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | csu.gov.cz/zlinsky

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz | csu.gov.cz/moravskoslezsky

ISBN 978-80-250-3683-9 (pdf)

© Český statistický úřad, České Budějovice, 2026

Obsah

Úvod	5
Shrnutí hlavních poznatků	6
1. Demografický vývoj	9
Sídlní struktura	9
Počet a pohyb obyvatel	12
Porodnost	18
Úmrtnost	22
Sňatky a rozvody	25
Věková struktura obyvatel	27
Cizinci	31
Jihočeský kraj v podrobnějším pohledu	33
2. Sociální vývoj	35
Zaměstnanost, ekonomická aktivita	35
Nezaměstnanost podle údajů MPSV	40
Příjmy domácností	45
Mzdy	45
Vzdělávání	47
Zdraví	49
Státní sociální podpora	51
Zařízení sociálních služeb	52
Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením	53
Důchody a jejich příjemci	54
Kriminalita, dopravní nehody, požáry	57
3. Ekonomický vývoj	63
Makroekonomický rámec	63
Místní rozpočty	68
Věda, IT	69
Ekonomické subjekty	73
Zemědělství	76
Průmysl	81
Energetika	83
Stavebnictví, stavební povolení	85
Bytová výstavba	89
Ceny nemovitostí	92
Cestovní ruch	93
4. Životní prostředí	99
Chráněná území	99
Půdní fond	101
Ekologické zemědělství	104
Lesnictví	105
Kvalita povrchových vod; vodovody a kanalizace	108
Emise	110
Odpady	111
5. Mezikrajské srovnání	113
Demografický vývoj	113
Sociální vývoj	115
Ekonomický vývoj	120
Životní prostředí	128

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2026. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Jihočeského kraje v roce 2025, s návazností na vývoj v předchozích letech. Zahrnuje oblasti, kde lze vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž je kladen důraz na jevy v kraji významné.

Vzhledem k tomu, že od ustavení krajů v současné podobě uplynulo 25 let, snažíme se postihnout vývoj i v celém čtvrtstoletí jejich existence. Kraje vymezil ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, který nabyl účinnosti 1. ledna 2000. Česká republika tehdy byla rozdělena na 14 krajů (včetně Prahy). Dne 12. dubna 2000 byl Parlamentem přijat zákon č. 128/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), který upravuje postavení a orgány samosprávných krajů. Krajská samospráva pak začala fungovat od 1. ledna 2001, a to po prvních volbách do krajských zastupitelstev 12. listopadu 2000. V prosinci 2000 pak zastupitelstva krajů zvolila rady a hejtmany.

Území některých krajů se od roku 2000 změnilo. K 1. lednu 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. K 1. lednu 2016 se vlivem zrušení vojenského újezdu Brdy a zmenšení ostatních vojenských újezdů změnilo území několika krajů. Ty jsou podrobněji zachyceny na začátku kapitoly 1 Demografický vývoj.

Podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů, se území České republiky člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. S účinností od 1. 1. 2023 došlo na základě vyhlášky Ministerstva vnitra v Olomouckém kraji k přesunu obce Přemyslovice ze správního obvodu ORP Prostějov do správního obvodu ORP Konice. Na úrovni krajů od roku 2016 k žádné územní změně nedošlo.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji Česka. Mimo to jsme opět zařadili samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat nebyly v době uzávěrky v některých oblastech ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2025. Proto v některých tématech (především makroekonomika, některé sociální statistiky a údaje o emisích) uvádíme časový pohled pouze do roku 2024. Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou byly zpracovány i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění můžete najít v DataStatu (data.csu.gov.cz/datastat/dash), případně na webových stránkách ČSÚ (csu.gov.cz).

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese csu.gov.cz/jihocesky. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Jihočeského kraje, kterou vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Jihočeského kraje, který vychází vždy 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění (64,9 obyvatel na km² v roce 2025), okres Prachatice má nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy Česka (37,0 obyvatel na km²). Nejvíce zalidněný je SO ORP České Budějovice, naopak nejméně SO ORP Vimperk.
- V Jihočeském kraji je nadprůměrný podíl obcí s malým počtem obyvatel. Méně než 100 obyvatel mělo v roce 2025 celkem 85 jihočeských obcí, v těchto malých obcích žil však nepatrný podíl obyvatel (0,9 %).
- Celkem 63,2 % obyvatel kraje žilo ve městech, v krajském městě mělo bydliště 14,9 % obyvatel kraje.
- V roce 2025 se v Jihočeském kraji živě narodilo 4 645 dětí, což bylo nejméně v průběhu let. V kraji byl přirozený úbytek v roce 2025 výrazně nejvyšší v dlouhodobé historii sledování (−3,8 ‰).
- V roce 2025 byl v Jihočeském kraji průměrný věk matky při narození dítěte 30,4 let, při narození prvního dítěte 28,9 let.
- Mimo uzavřené manželství se v roce 2025 v Jihočeském kraji narodilo 47,9 % dětí.
- Nemoci oběhové soustavy byly v roce 2025 opět nejčastější příčinou smrti (32,4 % úmrtí). Jednalo se především o ischemické choroby srdeční.
- Muži narození v kraji v letech 2024 až 2025 mají před sebou přibližně 77,36 let, ženy 83,38 let.
- V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji uzavřeno 2 433 manželství, jednalo se o nejnižší počet sňatků v celém dlouhodobém sledování.
- Rozvodovost byla v kraji třetí nejnižší od začátku sledování.
- Průměrný věk obyvatel kraje byl 43,9 let, (muži 42,5 let; ženy 45,2 let). Od roku 2001 se průměrný věk obyvatel Jihočeského kraje zvýšil o 5,2 roku.
- Poměr mezi aktivní složkou obyvatelstva a neaktivní (děti a senioři) se stále zvyšuje. Podíl dětské věkové skupiny měl v roce 2025 hodnotu 15,0 %. Výrazněji rostly počty seniorů (22,0 %) a naopak se zmenšoval podíl osob v produktivním věku (63,0 %).
- Cizinci (včetně azylantů) se v kraji na obyvatelstvu podíleli ze 7,1 %. Z celkového počtu cizinců (podle státního občanství) byli v roce 2025 nejvíce zastoupeni obyvatelé Ukrajiny (60,0 %).

Sociální vývoj

- Podle VŠPS žilo v kraji v roce 2025 celkem 536,1 tis. osob starších 15 let. Z nich téměř 60 % spadalo do kategorie ekonomicky aktivních. Počet ekonomicky neaktivních meziročně vzrostl.
- Míra ekonomické aktivity dosáhla 59,5 % a meziročně se snížila.
- Zaměstnaných osob meziročně mírně ubylo a převažovali mezi nimi zaměstnanci. Více než polovina zaměstnaných působila v terciárním sektoru.
- Obecná míra nezaměstnanosti se v kraji meziročně snížila na hodnotu 2,2 % a byla pátá nejnižší mezi kraji. Ženy vykazovaly vyšší hodnoty než muži.

- Podle údajů MPSV počet uchazečů o práci v kraji koncem roku 2025 meziročně stoupl, necelých 30 % z nich mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti.
- Průměrná hrubá měsíční mzda podle resortního šetření dosáhla v roce 2025 v kraji výše 47 717 Kč a ve srovnání s průměrem Česka byla o téměř 4,5 tis. Kč nižší. Jihočeský medián mezd činil 42 229 Kč.
- Již třetím rokem ubývá dětí v mateřských školách, naopak střední školy hlásí nárůst počtu studentů.
- Meziročně na jihu Čech vzrostl počet lékařů, pokles byl zaznamenán u stomatologů a samostatných ordinací praktických lékařů. V kraji na 1 lékaře připadalo v roce 2024 v průměru 237 osob.
- Počet lůžek v jihočeských nemocnicích v roce 2024 stagnoval, meziročně však přibýlo případů hospitalizace, a to o 1,4 tis. Průměrná ošetrovací doba činila 5,1 dní.
- Ačkoli populace stárne a seniorů přibývá a počet lůžek v jihočeských domovech pro seniory se zvýšil, připadalo v kraji na 1 tis. seniorů jen zhruba 22 lůžek.
- Počet příjemců důchodů ke konci roku 2025 v kraji činil necelých 180 tis. osob a meziročně se nepatrně snížil. Zvýšil se počet těch, kteří využili možnosti předčasného odchodu do důchodu.
- Kriminalita v Jihočeském kraji se meziročně nepatrně snížila, stejně jako objasněnost. Téměř třetinu trestných činů spáchali recidivisté. Dopravních nehod na jihu Čech meziročně mírně ubylo, hmotná škoda však vzrostla o 4,4 %.
- Jihočeští hasiči zasahovali v roce 2025 u 1 169 požárů, což bylo o 13,4 % více než v předchozím roce. Přímá škoda způsobená požáry od roku 2023, kdy byla nejvyšší v dlouhodobé historii, klesá.

Ekonomický vývoj

- Regionální HDP ve srovnatelných cenách v Jihočeském kraji po propadu v pandemickém roce 2020, další dva roky rostl, v roce 2023 však stagnoval. V roce 2024 mírně poklesl na rozdíl od Česka, kde vzrostl.
- Podíl kraje na republikovém HDP v roce 2024 byl nejnižší v historii (4,8 %). V regionálním žebříčku podle HDP na 1 obyvatele se kraj zařadil až na desáté místo.
- Ve struktuře hrubé přidané hodnoty kraje se za 25 let snížil podíl primárního a sekundárního sektoru a zvýšil podíl terciárního sektoru. Z odvětví služeb posílila nejvíce svůj podíl činnost v oblasti nemovitostí.
- Tvorba hrubého fixního kapitálu kraje se od roku 2017 zvyšovala s výjimkou roku 2020 a 2023. Míra investic byla od roku 2015 podprůměrná. Až v roce 2024 po 9 letech překonala průměr Česka a dosáhla hodnoty 26,9 %.
- Výdaje na výzkum a vývoj v kraji se po propadu v roce 2020 v dalších dvou letech zvyšovaly, ale od roku 2023 stagnovaly. Jejich podíl na regionálním HDP v roce 2024 poklesl na 1,1 %.
- Počet subjektů evidovaných v registru ekonomických subjektů se sídlem v kraji se za 25 let zvýšil o 22,5 %. Koncem roku 2025 se na celkovém počtu 157 tis. subjektů podílely ze tří čtvrtin fyzické osoby.
- Sklizeň obilovin celkem, brambor a sena byla v roce 2025 proti průměru za předchozích 10 let vyšší, sklizeň řepky a luskovin byla nižší. V živočišné výrobě byl zřetelný rostoucí trend ve výrobě mléka, díky vyšší doživosti, a klesající trend ve výrobě jatečných prasat a snášce vajec.

- Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy velkých průmyslových podniků Jihočeského kraje se v roce 2025 podílely na republikové hodnotě 4,1 %, což bylo nejméně za posledních 12 let.
- Krajská spotřeba elektřiny v roce 2025 byla o 3 % nižší než před deseti lety. Jihočeské domácnosti snížily, na rozdíl od většiny krajů, za deset let spotřebu elektřiny v přepočtu na 1 obyvatele o 1 %.
- Objem stavebních prací „S“ provedených na území kraje kolísal, od roku 2021 převážně rostl a v roce 2025 byl nejvyšší od začátku tisíciletí. Téměř polovinu z jejich objemu tvořily inženýrské stavby.
- V roce 2025 byl v kraji zahájen třetí největší počet bytů a dokončen desátý nejvyšší počet bytů za posledních 25 let. Výstavbu bytů zhruba ze 60 % tvořily byty v nových rodinných domech.
- Cestovní ruch v roce 2025 již překonal předpandemické výsledky. Rezidenti na ně dosáhli už v roce 2022. Počet nerezidentů na ně v roce 2025 ztrácel víc než 10 %, i když počtem přenocování je již překonal.

Životní prostředí

- S více než 2 tis. km² chráněných území disponuje kraj nejrozsáhlejší chráněnou plochou v rámci Česka.
- Podíl orné půdy v kraji se nadále snižoval ve prospěch trvalých travních porostů. Lesní plocha se v roce 2025 nepatrně zvýšila ve všech okresech kraje, zatímco ve většině okresů se zmenšila výměra ostatních ploch.
- Plocha půdy využívaná k ekologickému zemědělství se dlouhodobě rozšiřovala v celém Česku. Její podíl byl na jihu Čech nejvyšší.
- V roce 2025 pokračoval v kraji pokles objemu těžby dřeva, meziročně ho bylo vytěženo o 1,2 % méně; převážně se těžil smrk. Současně se výrazně snížil objem nahodilé těžby, kde již čtvrtým rokem převažovala těžba v důsledku živelních příčin.
- V Jihočeském kraji bylo v roce 2025 zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu více než 90 % obyvatel.
- Kvalita ovzduší na jihu Čech patří v Česku dlouhodobě k nejlepším.
- Produkce komunálního odpadu se na jihu Čech meziročně zvýšila, na jednoho obyvatele kraje v roce 2024 připadalo 556 kg odpadu.

1. Demografický vývoj

Jihočeský kraj se vyznačuje rozmanitou sídelní strukturou a administrativně je rozdělen do sedmi okresů. Z hlediska rozlohy zaujímá největší část území okres Jindřichův Hradec, který pokrývá 19,3 % celkové rozlohy kraje. Na opačné straně stojí okres Strakonice, jenž je se svým podílem 10,3 % nejmenším okresem v kraji.

Na konci roku 2025 žilo v Jihočeském kraji celkem 652 896 obyvatel. Rozmístění obyvatel není v jednotlivých okresech rovnoměrné. Největším populačním centrem jsou České Budějovice a jejich okolí. V okrese České Budějovice žije téměř třetina všech obyvatel kraje (31,0 %), což z něj činí jednoznačně nejlidnatější okres. Druhým nejlidnatějším okresem je Tábor s podílem 16,0 % na celkovém počtu obyvatel kraje. Naopak nejméně obyvatel žije v okrese Prachatice, kde se soustřeďuje pouze 7,8 % krajské populace.

Sídelní struktura

Jihočeský kraj je rozdělen do 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Z hlediska veřejné správy je Jihočeský kraj členěn na 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP), které představují obce III. stupně a zajišťují výkon širokého spektra přenesených státních kompetencí. Nižší článek správy tvoří 37 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POU), označovaných také jako obce II. stupně.

Na území kraje je 56 měst.

Na území kraje se nachází celkem 624 obcí, které vytvářejí hustou síť sídel od velkých měst až po malé venkovské obce. Z tohoto počtu má 56 obcí statut města a dalších 23 obcí statut městysu. Jihočeský kraj tak spojuje významná městská centra s rozsáhlým venkovským zázemím, které je charakteristické výrazně vysokým podílem menších sídel a dlouhodobě utváří specifický charakter regionu. Do roku 2016 bylo v Jihočeském kraji 623 obcí. Vyčleněním z Vojenského újezdu Boletice vznikla obec Polná na Šumavě.

Jihočeský kraj je z velké části tvořen velkými venkovskými oblastmi.

Jihočeský kraj se vyznačuje pestrou a rozmanitou sídelní strukturou, která je výsledkem dlouhodobého historického vývoje, přírodních podmínek i současných hospodářských a společenských procesů. Na jeho území se nachází síť větších a menších měst, městysů, a především velkých venkovských oblastí, které vytvářejí charakteristickou mozaiku osídlení. Významnou roli v sídelní struktuře kraje hrají zejména krajské město České Budějovice, jako hlavní administrativní, kulturní, vzdělávací a hospodářské centrum regionu. Vedle něj mají důležité postavení také ostatní okresní města, která plní funkci přirozených středisek pro své okolí.

Hustěji osídlené části jsou zejména v okolí větších měst.

Rozmístění sídel je ovlivněno především geografickými podmínkami. Hustěji osídlené oblasti se nacházejí zejména v okolí větších měst, zatímco horské a příhraniční oblasti Šumavy mají nižší hustotu zalidnění. Významnou proměnou prošla sídelní struktura zejména po druhé světové válce, kdy došlo k vysídlení německého obyvatelstva z pohraničí a následnému doosídlování těchto oblastí. Tento vývoj se dodnes odráží v rozmístění obyvatelstva i charakteru některých sídel.

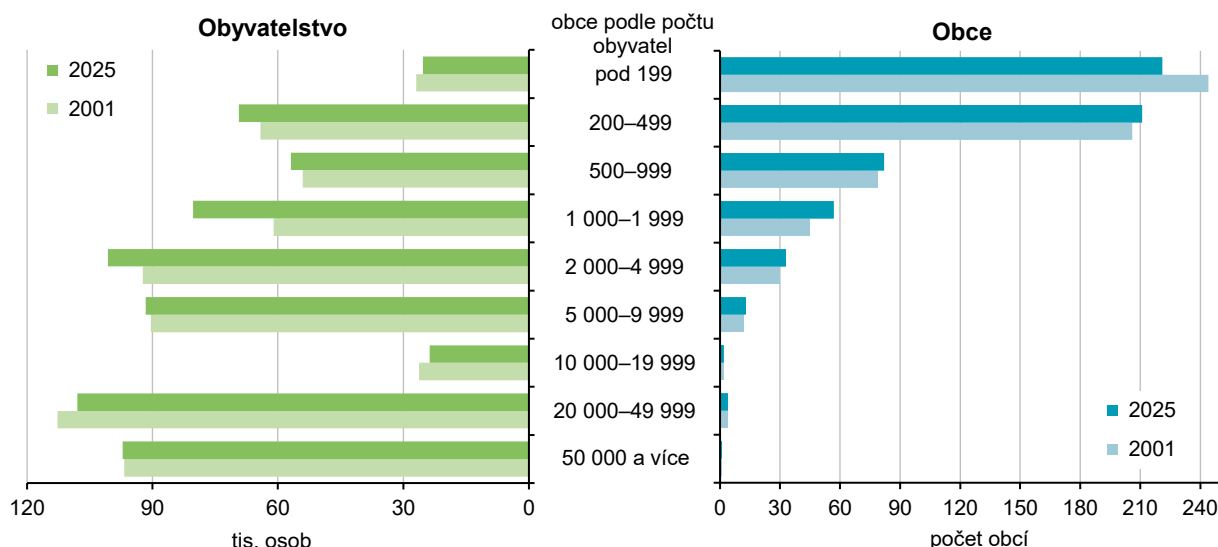
Kraj je hojně navštěvován turisty.

Jihočeský kraj je zároveň regionem s mimořádně atraktivním turistickým potenciálem. Významným turistickým centrem je Český Krumlov, jehož historické jádro je zapsáno na Seznamu světového dědictví UNESCO. Mezi další význačná sídla patří Třeboň, která je proslulá rozsáhlou rybníční soustavou, lázeňstvím a jedinečnou krajinou Třeboňské pánve. Atraktivní jsou také další města jako například Jindřichův Hradec s rozsáhlým zámeckým komplexem nebo Tábor s bohatou husitskou historií. Turisticky přitažlivá je rovněž oblast Lipenské přehrady, která představuje jedno z největších rekreačních center v Česku.

Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění.

Jihočeský kraj má rozlohu přes 10 tisíc km², což představuje 12,8 % rozlohy Česka. Přesto zde v roce 2025 žilo pouze 6,0 % obyvatel. Kraj tak dlouhodobě vykazuje nejnižší hustotu zalidnění, v roce 2025 to bylo 64,9 obyvatel na km². Mezi okresy Česka má dlouhodobě nejnižší hustotu zalidnění okres Prachatice, kde v roce 2025 připadalo 37,0 obyvatel na km². Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) byla nejvyšší hustota zalidnění zaznamenána na Českobudějovicku (182,6 obyvatel na km²), zatímco nejnižší na Vimpersku (32,1 obyvatel na km²). Tato hodnota byla současně nejnižší v Česku.

Graf 1.1 Sídlní struktura Jihočeského kraje v letech 2001 a 2025 (k 31. 12.)

Na sídelní struktuře kraje se výrazně podílejí malé obce.

Jihočeský kraj je charakteristický rozsáhlými venkovskými oblastmi, které tvoří významnou část jeho sídelní struktury. Ta je poměrně roztržštěná, o čemž svědčí jak existence 1 989 částí obcí, tak nadprůměrně vysoký podíl obcí s velmi malým počtem obyvatel. Nejmenší obcí s pouhými 27 obyvateli byly v roce 2025 Minice v okrese Písek. Méně než 100 obyvatel uvedlo 85 obcí, včetně vojenského újezdu Boletice, v němž od 1. ledna 2016 již nikdo trvale nebydlí. Přesto v těchto obcích žilo pouze 0,9 % obyvatel kraje. Dalších 136 obcí spadalo do velikostní kategorie 100 až 200 obyvatel a soustřeďovalo 3,0 % krajské populace. Nejvíce obyvatel naopak žilo ke konci roku 2025 v krajském městě České Budějovice (97 128 obyv.).

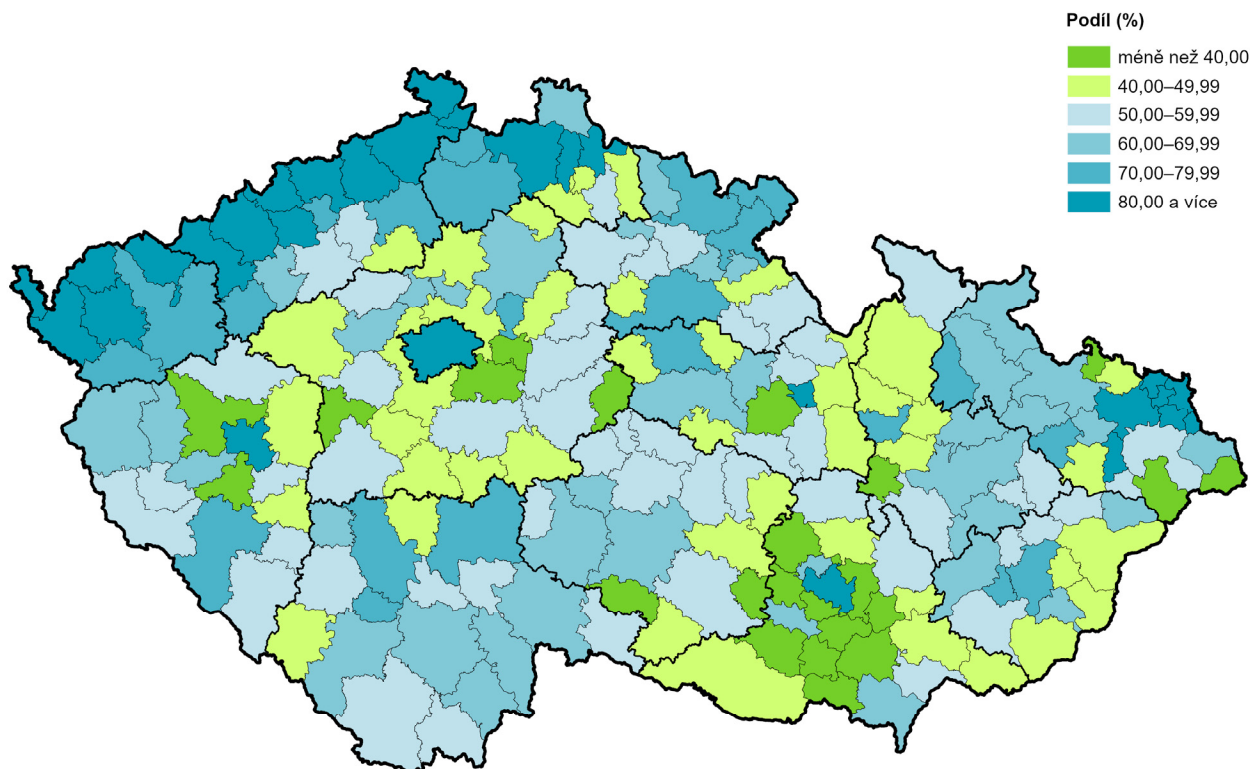
Nejvíce obyvatel žilo v kraji v roce 2023.

Počet obyvatel Jihočeského kraje se v průběhu let postupně a mírně zvyšoval. K 31. prosinci 2025 zde žilo 652 896 obyvatel, přičemž před 25ti lety (v roce 2001) měl kraj 624 568 obyvatel. Nejvyššího počtu obyvatel bylo dosaženo v roce 2023, kdy v kraji žilo 654 505 osob. Tento nárůst byl ovlivněn především válečným konfliktem na Ukrajině a s ním související zvýšenou zahraniční migrací. Do celkového počtu obyvatel se každých deset let promítají výsledky sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) a na ně navazující bilance obyvatelstva.

Podíl městského obyvatelstva se v posledních letech mírně snížil.

Ve městech Jihočeského kraje žilo v roce 2025 celkem 63,2 % obyvatel kraje. Největší část z nich připadala na města s 20 až 50 tisíci obyvateli, ve kterých žilo 16,5 % obyvatel kraje. Podíl městského obyvatelstva se v posledních dvou letech mírně snížil.

Ktg 1.1 Podíl městského obyvatelstva v obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2025

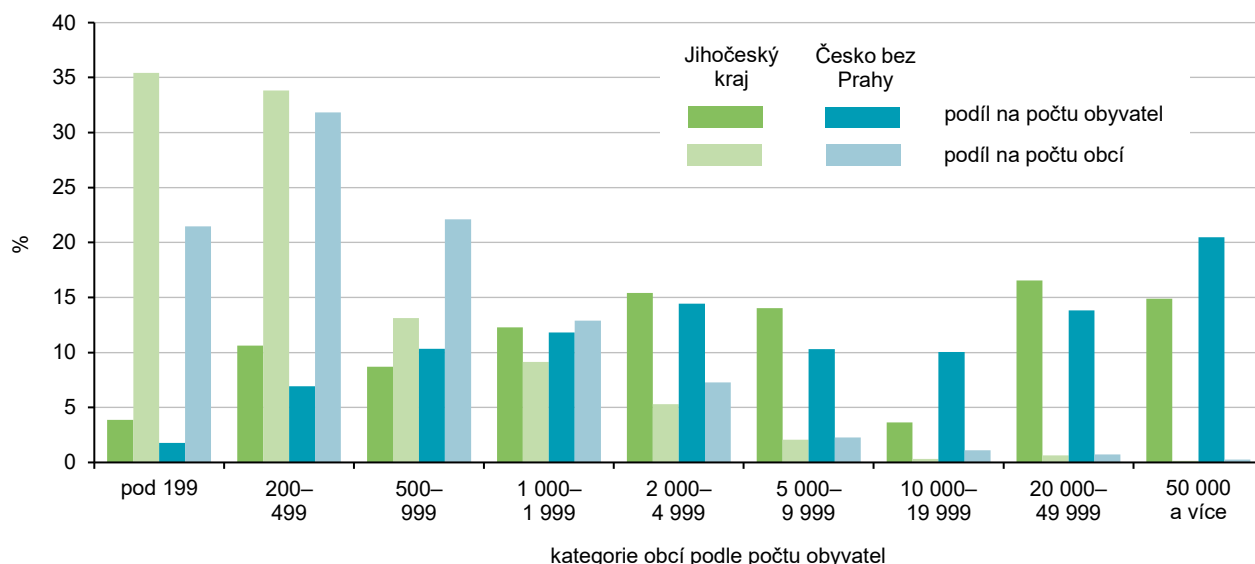

Zdroj: ČSÚ

Největším městem v kraji jsou České Budějovice,...

Jihočeská města se výrazně liší velikostí. V největším městě kraje, Českých Budějovicích, žilo v roce 2025 celkem 97 128 osob, což představovalo 14,9 % obyvatel Jihočeského kraje. V roce 2001 mělo krajské město 96 742 obyvatel, následně však jeho populace až do roku 2022 spíše mírně klesala. V posledních letech se počet obyvatel opět zvýšil.

Graf 1.2 Sídlní struktura Jihočeského kraje a Česka bez Prahy k 31. 12. 2025

...nejmenší je Rožmberk nad Vltavou.

Nejméně obyvatel z jihočeských měst měl v roce 2025 město Rožmberk nad Vltavou, kde žilo 369 osob. Výrazné rozdíly jsou v počtu obyvatel byly patrné také mezi okresními městy. Více než 34 tis. obyvatel žilo v Táboře a přibližně 30 tis. v Písku. Ve Strakonicih bydlelo více než 22 tis. obyvatel a v Jindřichově Hradci přes 20 tis.

Nejméně lidnatými okresními městy byly Český Krumlov s téměř 13 tis. obyvateli a Prachatice, jejichž počet obyvatel mírně přesahoval 11 tis.

Počet a pohyb obyvatel

V období let 2001 až 2019 se počet obyvatel Jihočeského kraje postupně zvyšoval. Výraznější absolutní i relativní přírůstky byly zaznamenány zejména v letech 2007 a 2008. Od roku 2009 sice tempo růstu zpomalilo, celkový přírůstek obyvatelstva však zůstal kladný. Po desetiletém období nižšího růstu se v letech 2018 a 2019 celkový přírůstek počtu obyvatel kraje opět výrazněji zvýšil.

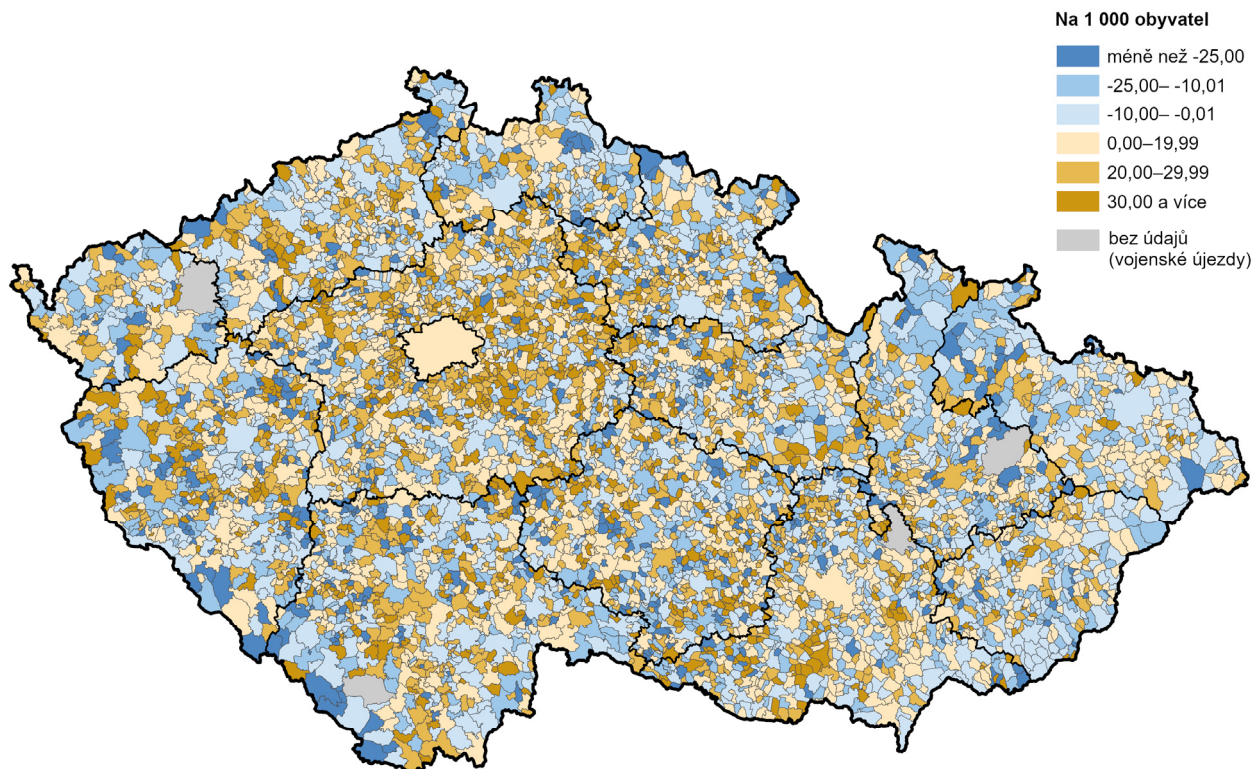
Počet obyvatel kraje se téměř každoročně zvyšoval,...

V roce 2020 byl po devatenácti letech zaznamenán úbytek obyvatel, a to o 532 osob. Tento vývoj souvisel s pandemií covidu-19 a byl způsoben výrazně nepříznivou přirozenou měnou, kdy počet zemřelých převýšil počet živě narozených. Migrační saldo sice zůstalo kladné, jeho hodnota však byla nižší než v předchozích letech. Od roku 2021 se počet obyvatel kraje opět zvyšoval. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v roce 2022, kdy počet obyvatel vzrostl o 15 256 osob. Tento vývoj souvisel především s migrační vlnou vyvolanou válečným konfliktem na Ukrajině. Také v roce 2023 pokračoval růst počtu obyvatel, když přibýlo dalších 2 202 osob.

...od roku 2024 se snižuje vlivem záporných hodnot přirozené měny.

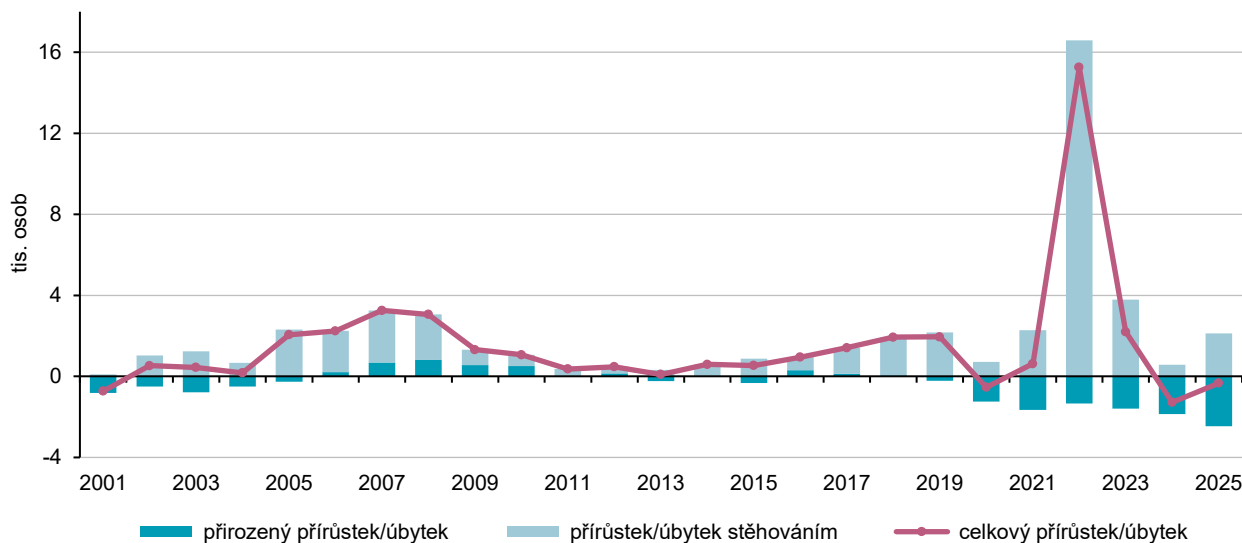
V letech 2024 a 2025 se počet obyvatel Jihočeského kraje opět snížil, především v důsledku nepříznivého vývoje přirozené měny obyvatelstva, kdy počet zemřelých převyšoval počet narozených. Obdobná situace nastala v roce 2025 v dalších devíti krajích Česka. Nejvýraznější úbytek obyvatel byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji, kde se projevila zejména vysoká záporná hodnota přirozené měny. V relativním vyjádření činil v tomto kraji úbytek -5,3 ‰ (přepočet na 1 000 obyvatel středního stavu).

Ktg 1.2 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

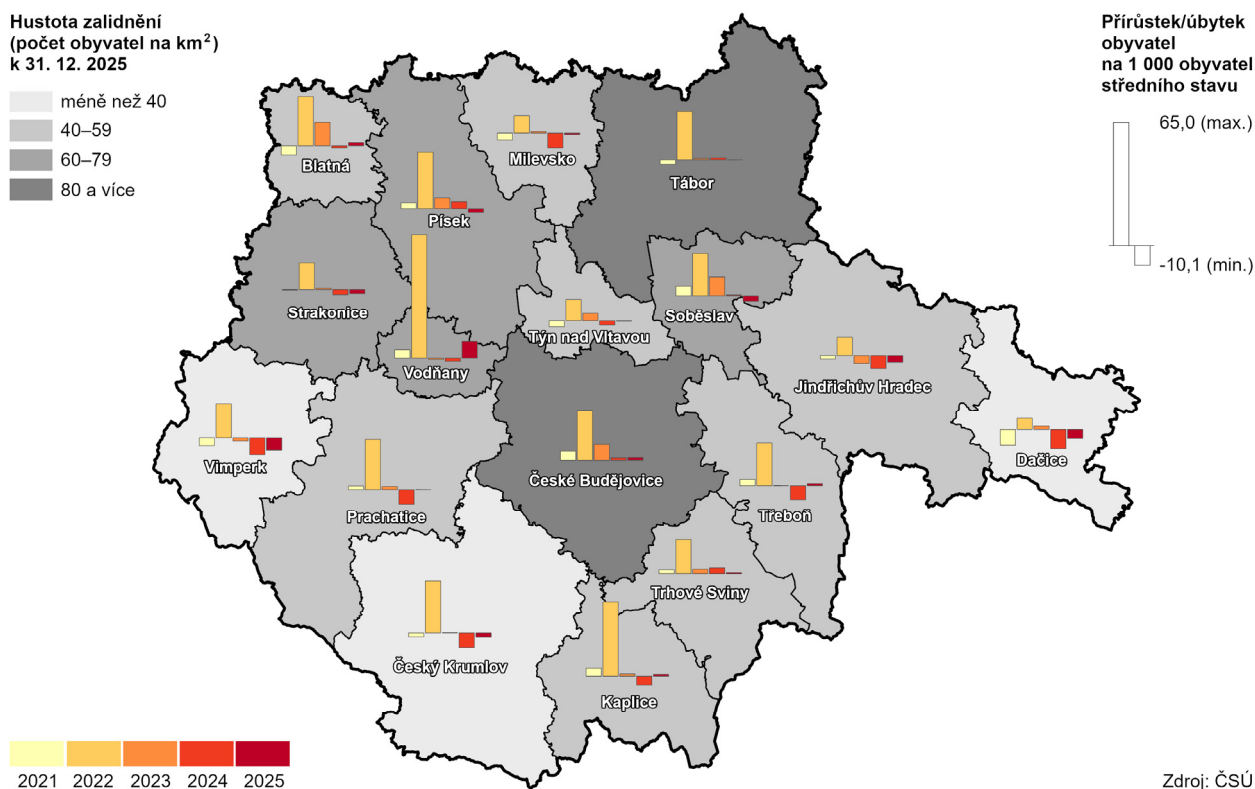
Graf 1.3 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

Nejvíce obyvatel kraje ubylo v roce 2024.

Naopak díky příznivému migračnímu saldu nejvíce obyvatel přibýlo ve Středočeském kraji (7,4 ‰) a v hlavním městě Praze (6,6 ‰). Jihočeský kraj se v mezikrajském srovnání zařadil na sedmé místo. V roce 2025 zde ubylo celkem 331 obyvatel (−0,5 ‰). Výraznější úbytek obyvatel však kraj zaznamenal již v roce 2024, kdy se počet obyvatel snížil o 1 278 osob. V relativním vyjádření odpovídal tento pokles hodnotě −2,0 ‰, což bylo nejvíce v dlouhodobé historii. Tato skutečnost mohla nastat v souvislosti s ukončením platnosti dočasného pobytu válečných uprchlíků, kteří si nepožádali o jeho prodloužení.

Ktg 1.3 Pohyb obyvatel v SO ORP Jihočeského kraje v letech 2021 až 2025

Zdroj: ČSÚ

Pouze dva jihočeské okresy vykazaly celkový přírůstek obyvatelstva.

V roce 2025 byl v Jihočeském kraji kladný celkový přírůstek obyvatelstva (v přepočtu na 1 000 obyvatel) zaznamenán pouze v okresech České Budějovice (1,2 ‰) a Strakonice (0,5 ‰). Ve zbývajících okresech kraje došlo k úbytku obyvatel, přičemž nejvýraznější pokles byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (-2,5 ‰).

V roce 2025 byl zaznamenán nejvyšší relativní přírůstek obyvatelstva v SO ORP Vodňany.

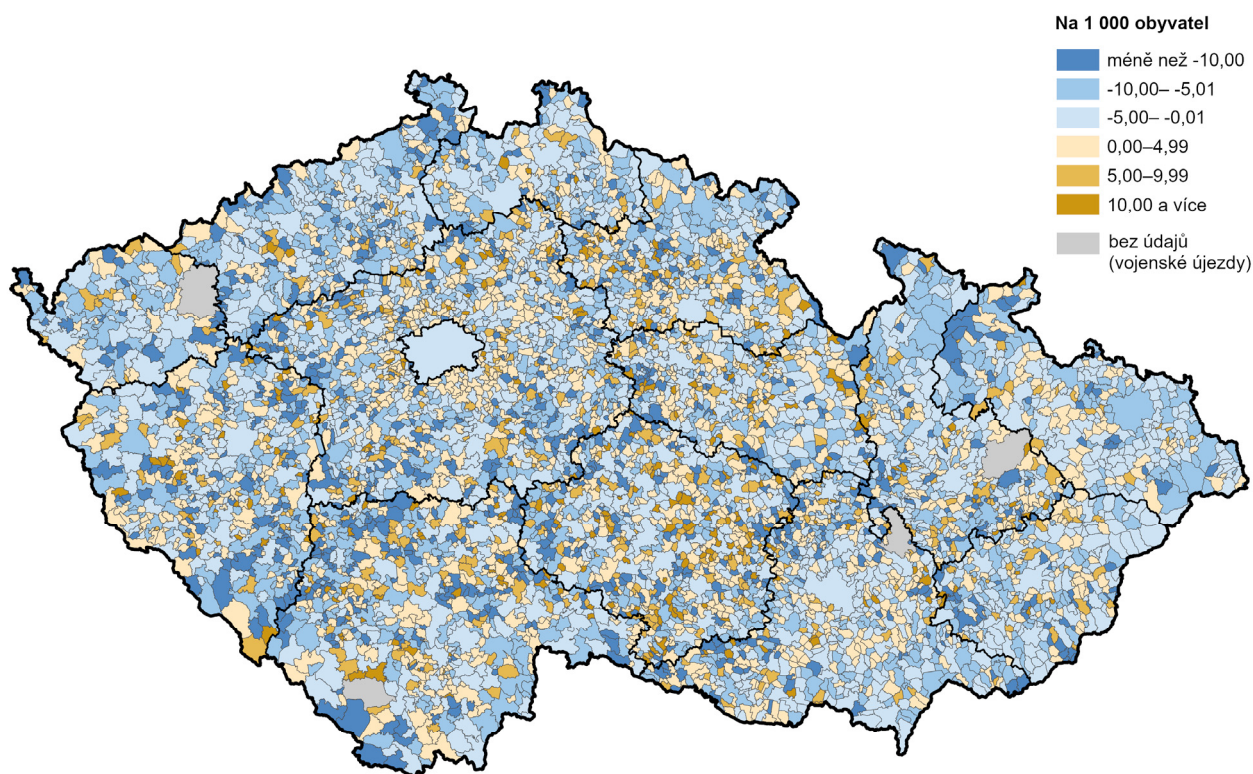
Relativní přírůstek obyvatelstva byl v roce 2025 zjištěn v sedmi obvodech s rozšířenou působností. Nejvyšší hodnoty dosáhl SO ORP Vodňany, kde činil 8,7 ‰. Naopak největší relativní úbytek obyvatel byl zaznamenán v SO ORP Dačice (-4,7 ‰).

V SO ORP Dačice obyvatel dlouhodobě ubývá.

V letech 2001 až 2025 v podrobnějším územním pohledu nejvíce obyvatel přibýlo v SO ORP České Budějovice (téměř 24 tis. obyvatel), druhé místo patřilo správnímu obvodu Písek (+4,7 tis. obyvatel). Velmi stabilně rostl také SO ORP Trhové Sviny, kde byl kladný celkový přírůstek zaznamenán ve všech sledovaných letech. Největší dlouhodobý úbytek vykazuje SO ORP Dačice (-1,9 tis. obyvatel), kde převažují záporné hodnoty téměř po celé období. Významný pokles zaznamenal také SO ORP Milevsko.

Mezi jihočeskými městy zaznamenaly v posledních 25 letech nejvýraznější nárůst počtu obyvatel Planá nad Lužnicí, Hluboká nad Vltavou, Chýnov a Lišov. Naopak dlouhodobý pokles počtu obyvatel byl patrný zejména v Bechyni, Slavonicích a Milevsku. U menších obcí mohou být hodnoty relativního přírůstku či úbytku obyvatel výraznější. Důvodem je nízký počet obyvatel, kdy i relativně malá absolutní změna dokáže tento ukazatel významně ovlivnit.

Ktg 1.4 Přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

V obcích v blízkosti větších měst se během let zvyšoval počet obyvatel.

Růst počtu obyvatel v obcích úzce souvisí s jejich polohou vůči větším městům a s možnostmi další bytové výstavby. Tento trend byl v posledních letech patrný zejména v zázemí Českých Budějovic, konkrétně v obcích Srubec, Litvínovice,

Včelná, Hluboká nad Vltavou a Lišov. Stěhování obyvatel do zázemí větších měst je spojeno především se snahou skloubit výhody městského prostředí s kvalitnějším bydlením. V příměstských obcích bývá dostupnější výstavba rodinných domů, obyvatelé zde nacházejí klidnější prostředí, více zeleně a často i vyšší kvalitu života. Současně si zachovávají dobrou dostupnost pracovních příležitostí, škol, zdravotnických služeb, obchodů a dalších funkcí soustředěných ve větších městech.

Přirozená měna v kraji v dlouhodobém pohledu kolísala.

V letech 2001 až 2005 byl růst počtu obyvatel Jihočeského kraje zajišťován výhradně migračním přírůstkem, zatímco přirozená měna obyvatelstva vykazovala záporné hodnoty. V období let 2006 až 2012 se situace změnila a přirozená měna se pohybovala převážně v kladných hodnotách. Zejména v letech 2009 a 2010 byl její vliv na celkový populační přírůstek srovnatelný s vlivem migrace.

Pandemie covid-19 měla v letech 2020 a 2021 velký vliv na přirozenou měnu.

Od roku 2011 však docházelo k postupnému zhoršování bilance přirozené měny, která v některých letech opět přešla do záporných hodnot. Růst počtu obyvatel kraje byl proto nadále zajišťován především migračním přírůstkem. Významný dopad na přirozenou měnu měla pandemie onemocnění covid-19. V letech 2020 a zejména 2021 došlo k výraznému nárůstu počtu zemřelých, což vedlo k prohloubení přirozeného úbytku obyvatelstva. Přirozený úbytek byl v kraji zaznamenáván i v následujících letech.

V posledních dvou letech byl v kraji zaznamenán výrazný přirozený úbytek obyvatelstva.

V roce 2024 a především v roce 2025 dosáhla přirozená měna v kraji výrazných záporných hodnot. V přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu činil přirozený úbytek $-2,8\text{ ‰}$ v roce 2024 a $-3,8\text{ ‰}$ v roce 2025. V tomto roce se v Jihočeském kraji narodilo 4 645 dětí, což bylo nejméně v dlouholeté historii a zemřelo 7 094 osob. Přirozená měna byla v celém kraji výrazně záporná ($-2\,449$ osob).

Nepříznivé hodnoty přirozené měny byly zaznamenány na celém území kraje.

Na území kraje byl v roce 2025 nejvyšší přirozený úbytek zaznamenán v okrese Strakonice ($-4,6\text{ ‰}$), nejnižší pak v okrese České Budějovice ($-2,5\text{ ‰}$).

Záporné hodnoty přirozené měny byly dlouhodobě zjišťovány ve většině správních obvodů ORP v kraji, případně její hodnoty v jednotlivých letech kolísaly. V posledních letech byly mírně příznivější hodnoty přirozené měny zaznamenávány na Kaplicku. Naopak dlouhodobě vyšší přirozené úbytky vykazovaly správní obvody Milevsko a Blatná. V roce 2025 byl nejvyšší přirozený úbytek zaznamenán ve správním obvodu ORP Soběslav ($-6,3\text{ ‰}$). Nejnižší zápornou hodnotu přirozené měny vykázal správní obvod ORP Týn nad Vltavou ($-1,0\text{ ‰}$).

Přirozený úbytek obyvatelstva uvedly všechny kraje Česka.

Podobná situace nastala v těchto letech i v ostatních krajích. V roce 2025 se v Česku narodilo nejméně dětí v dlouhodobém sledování. Přirozená měna dosáhla záporných hodnot ve všech krajích, přičemž nejvyšší záporná hodnota byla zaznamenána v Karlovarském kraji ($-5,5\text{ ‰}$). Nejpríznivější, byť stále zápornou hodnotu vykázalo hlavní město Praha ($-0,8\text{ ‰}$). Jihočeský kraj se v relativním vyjádření přirozené měny umístil v roce 2025 na osmém místě.

Migrace dlouhodobě zvyšuje počet obyvatel kraje.

Dlouhodobě převažuje zájem o stěhování do Jihočeského kraje, přičemž migrace významně přispívá k udržení či růstu počtu obyvatel v některých oblastech, které by jinak čelily demografickému poklesu. Současně zvyšuje rozmanitost a dynamiku regionu. Na druhé straně může docházet k pokračujícímu vytlidňování některých venkovských oblastí, zejména v důsledku odchodu mladších lidí za studiem a pracovními příležitostmi do větších sídel.

Od roku 2001 se migrační přírůstky v kraji postupně zvyšovaly. S hospodářským útlumem po roce 2009 však saldo migrace klesalo až do roku 2013. Následně se migrační přírůstky opět začaly zvyšovat a svého historického maxima dosáhly v letech 2022 a 2023, kdy byly výrazně ovlivněny zahraniční migrací související s válečným konfliktem na Ukrajině.

V letech 2022 a 2023 byla v kraji zaznamenána výrazná migrace z ciziny.

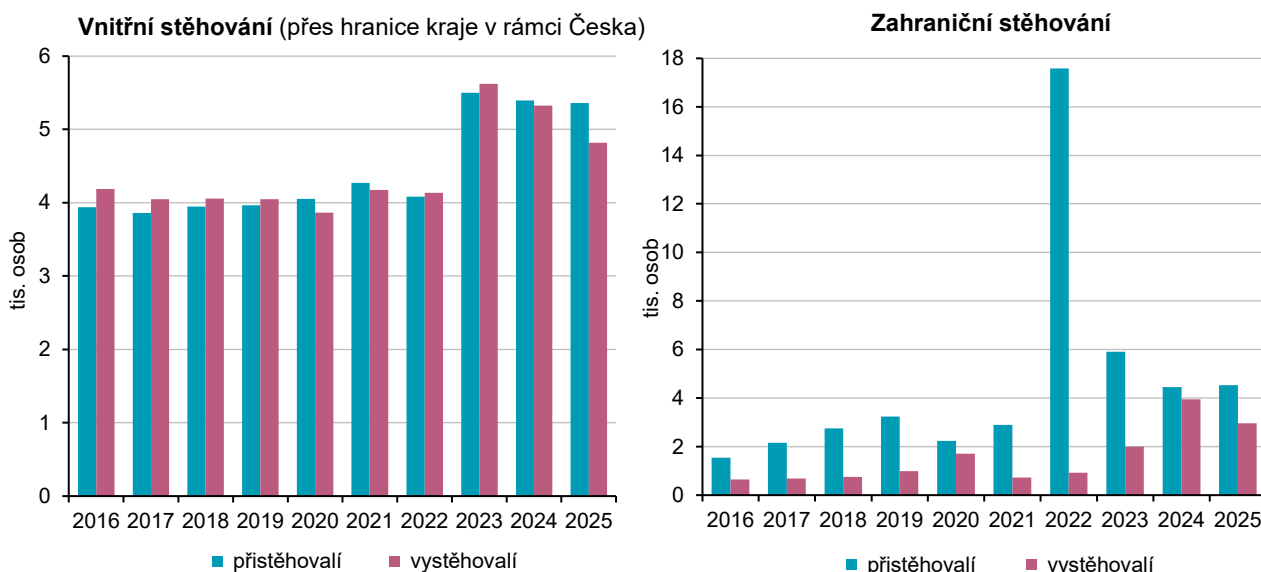
V roce 2022 byl v Jihočeském kraji zaznamenán nejvyšší migrační přírůstek v dlouhodobé historii (+16 585 osob), přičemž převážnou část tvořily osoby přicházející v souvislosti s válkou na Ukrajině. Také v roce 2023 byl migrační přírůstek mimořádně vysoký a s hodnotou +3 792 osob představoval druhý nejvyšší přírůstek ve sledovaném období. V roce 2024 migrační přírůstek výrazně poklesl, což mohlo souviset se změnami pobytového statusu části válečných uprchlíků a s ukončením či neprodloužením jejich dočasné ochrany.

Také v roce 2025 se do kraje přistěhovalo více obyvatel, zejména z Ukrajiny.

V roce 2025 se migrační přírůstek opět zvýšil. Do Jihočeského kraje se přistěhovalo 9 896 osob, zatímco 7 778 osob se z kraje odstěhovalo. Kladné migrační saldo činilo +2 118 osob. Ze zahraničí se do kraje přistěhovalo 4 537 osob a do zahraničí se odstěhovalo 2 963 osob. Nejvýraznější byla migrace občanů Ukrajiny, když se jich do kraje přistěhovalo 3 030 osob a 2 083 osob se z kraje odstěhovalo.

U ostatních státních občanství byly migrační zisky podstatně nižší. Nejvyšší kladné migrační saldo bylo zaznamenáno u osob z Mongolska (+180), Filipín (+139) a Slovenska (+123).

Graf 1.4 Migrace v Jihočeském kraji

Nejčastěji se Jihočeši stěhovali do Prahy.

Z Jihočeského kraje se v roce 2025 odstěhovalo nejvíce osob do Prahy (1 411), Plzně (219) a Brna (181). Do kraje se nejvíce osob přistěhovalo také z těchto měst; z Prahy (1 366), z Plzně (215) a z Brna (151).

Kladná migrace byla v roce 2025 zaznamenána téměř ve všech krajích.

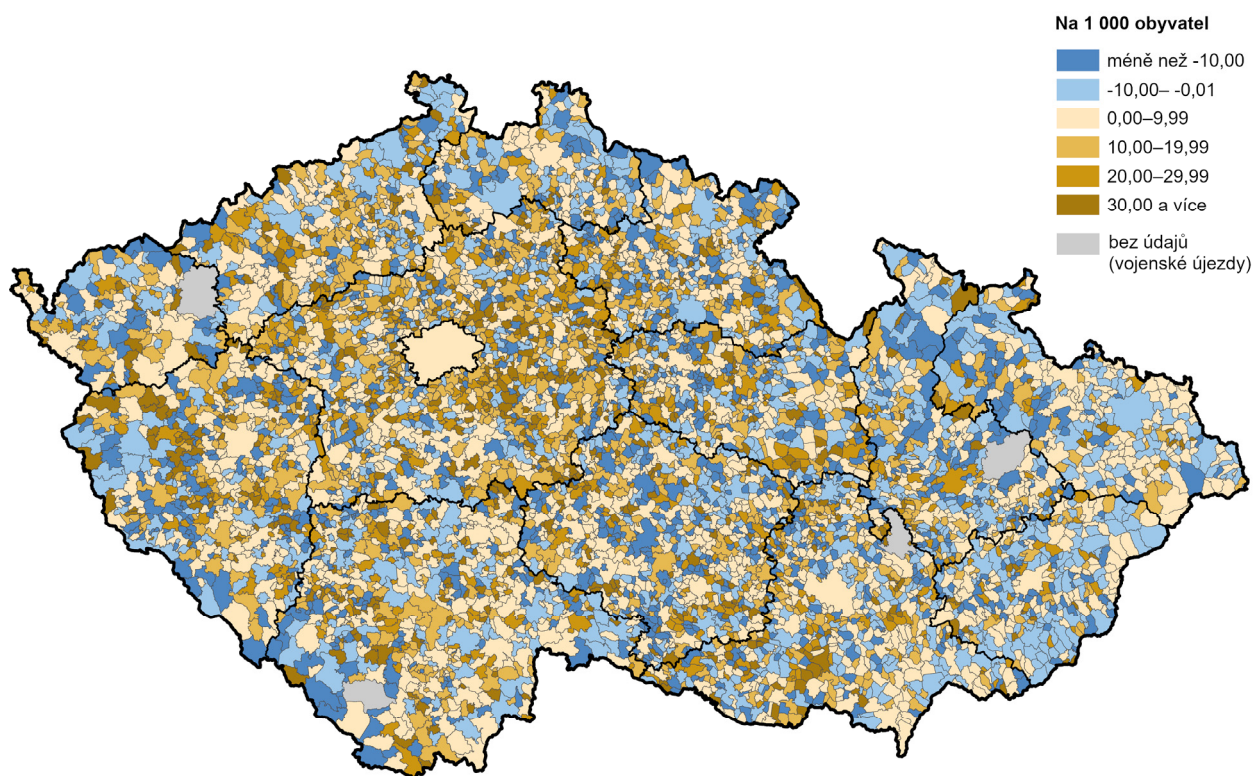
V roce 2025 byly migrační přírůstky zaznamenány téměř ve všech krajích. Výjimku představoval Moravskoslezský kraj (−0,6 ‰) a Kraj Vysočina (−0,3 ‰), kde bylo evidováno záporné migrační saldo. Nejvyšších kladných hodnot v přepočtu na tisíc obyvatel dosáhl Středočeský kraj (9,8 ‰), následovaný hlavním městem Prahou (7,4 ‰). Jihočeský kraj se mezi kraji umístil na sedmém místě. Kladné migrační

přírůstky ve většině krajů kompenzovaly nepříznivý vývoj přirozené měny, která vykazovala záporné hodnoty.

V rámci Jihočeského kraje směřovalo nejvíce stěhujících se osob do okresu České Budějovice.

Jihočeský kraj zůstává dlouhodobě atraktivní destinací pro přistěhování, což dokládají převážně příznivé hodnoty migračního salda. Ve většině okresů bylo až do roku 2009 téměř každoročně zaznamenáváno kladné migrační saldo, následně jeho hodnoty kolísaly až do roku 2021. V roce 2022 dosáhlo migrační saldo mimořádně vysoké hodnoty (+16 585 osob), především v souvislosti s konfliktem na Ukrajině. Zatímco v roce 2024 byl migrační přírůstek zaznamenán pouze v některých okresech kraje, v roce 2025 vykázaly všechny okresy kladné migrační saldo. Je však třeba poznamenat, že kladné migrační přírůstky byly v dlouhodobém pohledu zajišťovány především okresem České Budějovice. Naopak migrační úbytky byly nejčastěji zaznamenávány v okrese Jindřichův Hradec.

Ktg 1.5 Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Objem vnitřního stěhování v rámci kraje se v roce 2025 meziročně snížil.

Vnitrokrasová migrace zahrnuje stěhování mezi obcemi uvnitř okresu i stěhování mezi okresy v rámci kraje. V roce 2024 se v rámci Jihočeského kraje přestěhovalo více než 12,6 tisíce osob, zatímco v roce 2025 jejich počet klesl na 12,2 tisíce. Toto stěhování se však do celkové změny počtu obyvatel kraje nepromítá. Nejvyšší intenzita vnitřního stěhování byla zaznamenána v okresech České Budějovice a Tábor.

Územní rozdíly v migraci lépe vystihují relativní ukazatele.

V roce 2024 dosáhly nejvyšších hodnot relativního migračního přírůstku správní obvodů ORP Písek (+6,5 ‰) a Trhové Sviny (+5,6 ‰). Naopak nejvýraznější relativní migrační úbytky byly zaznamenány ve správních obvodech ORP Dačice (–6,5 ‰) a Vimperk (–5,5 ‰). Nejvyšší relativní migrační přírůstek v roce 2025, vyjádřený počtem osob na 1 000 obyvatel středního stavu, byl zaznamenán ve správních obvodech ORP Vodňany (+10,9 ‰) a Blatná (+7,4 ‰). Záporné hodnoty migračního salda vykázaly pouze správní obvody ORP Dačice (–0,5 ‰) a Vimperk (–0,7 ‰).

Z jihočeských měst vykázaly v roce 2025 nejvyšší relativní migrační přírůstek České Velenice (+23,8 ‰), následované Vyším Brodem (+23,2 ‰) a Netolicemi (+19,3 ‰). Z okresních měst dosáhl nejvyššího relativního migračního přírůstku Tábor (+4,5 ‰).

Nejvyšší relativní migrační úbytky byly zjištěny ve městech Strmilov a Husinec (−11,4 ‰). Mezi okresními městy vykázal nejvyšší migrační úbytek Český Krumlov (−6,8 ‰), odkud se více osob odstěhovalo, než přistěhovalo.

Je nutné poznamenat, že v mnoha malých obcích byl relativní migrační nárůst vyšší, protože v obcích s malým počtem obyvatel, přistěhování, případně odstěhování jedné rodiny podstatně ovlivní relativní vyjádření přírůstku nebo úbytku obyvatel.

Porodnost

Na jihu Čech se porodnost meziročně opět snížila.

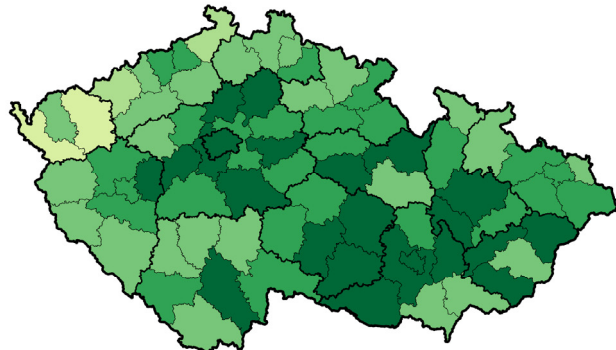
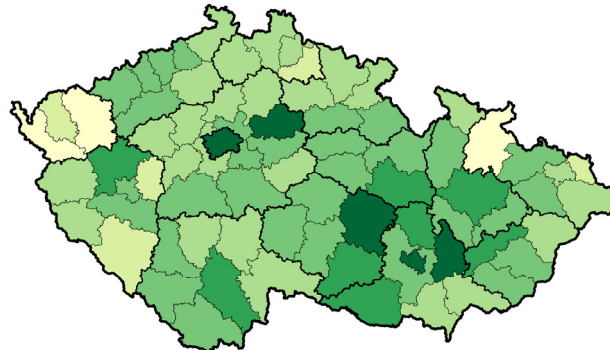
V Jihočeském kraji se v roce 2025 živě narodilo 4 645 dětí, z toho 2 387 chlapců. Počet živě narozených dětí se meziročně snížil o 437 a pokračoval tak dlouhodobý trend poklesu porodnosti. Hodnota porodnosti dosáhla 7,1 ‰ (na 1 000 obyvatel středního stavu), což představuje nejnižší úroveň za celé sledované období.

Po dosažení vrcholu v roce 2008 (11,3 ‰) porodnost v kraji klesala, pouze s krátkodobým zvýšením v roce 2012. V roce 2013 se dostala na úroveň minima zaznamenaného již v roce 2011, následně až do roku 2017 mírně rostla. V dalších letech došlo k dalšímu snížení. V roce 2021 sice porodnost vzrostla na hodnotu srovnatelnou s rokem 2018 (10,5 ‰), avšak od té doby již každoročně klesala.

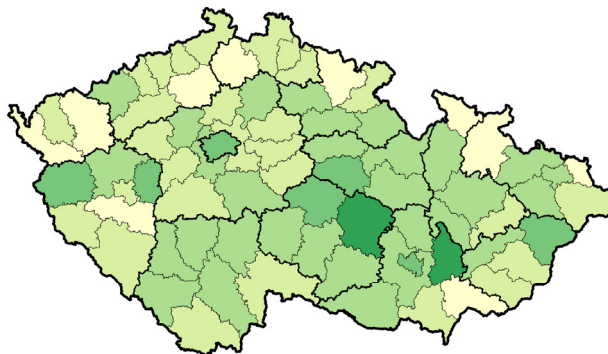
Ktg 1.6 Živě narození v okresech v letech 2023 až 2025

2023

2024

2025

Zdroj: ČSÚ

Porodnost byla v kraji v posledních letech zhruba stejná jako průměr Česka.

S relativní hodnotou porodnosti 7,1 ‰, která byla stejná jako republikový průměr, se Jihočeský kraj zařadil na šesté místo mezi kraji. Výrazný pokles porodnosti byl zaznamenán ve všech krajích Česka. Nejvyšší hodnota byla zjištěna v hlavním městě Praze (7,8 ‰), nejnižší v Karlovarském kraji (6,2 ‰).

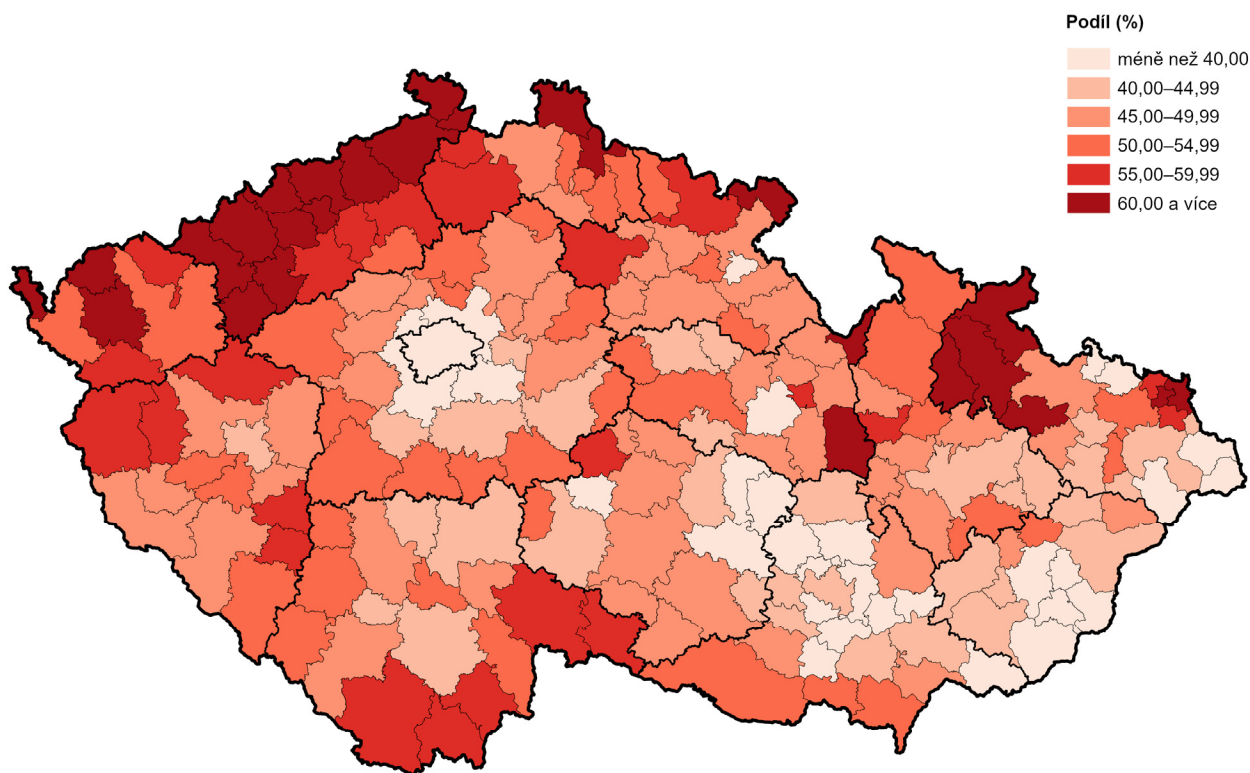
Nejvíce dětí se v roce 2025 narodilo v okrese České Budějovice.

V meziokresním srovnání byla v roce 2025 nejvyšší porodnost v okrese České Budějovice (7,1 ‰), nejnižší v okrese Český Krumlov (6,5 ‰). V územním detailu byla v kraji nejvyšší porodnost v SO ORP Týn nad Vltavou (9,2 ‰), naopak nejnižší ve správním obvodě Blatná (5,8 ‰).

V roce 2024 se v kraji narodila dvojce trojčata.

Jako prvorozené se narodilo celkem 45,7 % dětí, druhorozených bylo 39,5 % a zbylých 14,8 % připadalo na děti, které se narodily jako třetí a další v pořadí. V roce 2024 se v Jihočeském kraji narodilo 65 párů dvojčat a dvakrát trojčata. V roce 2025 se narodilo 56 párů dvojčat.

Ktg 1.7 Živě narození mimo manželství v SO ORP v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Téměř polovina dětí se v kraji narodila rodičům, kteří nebyli sezdáni.

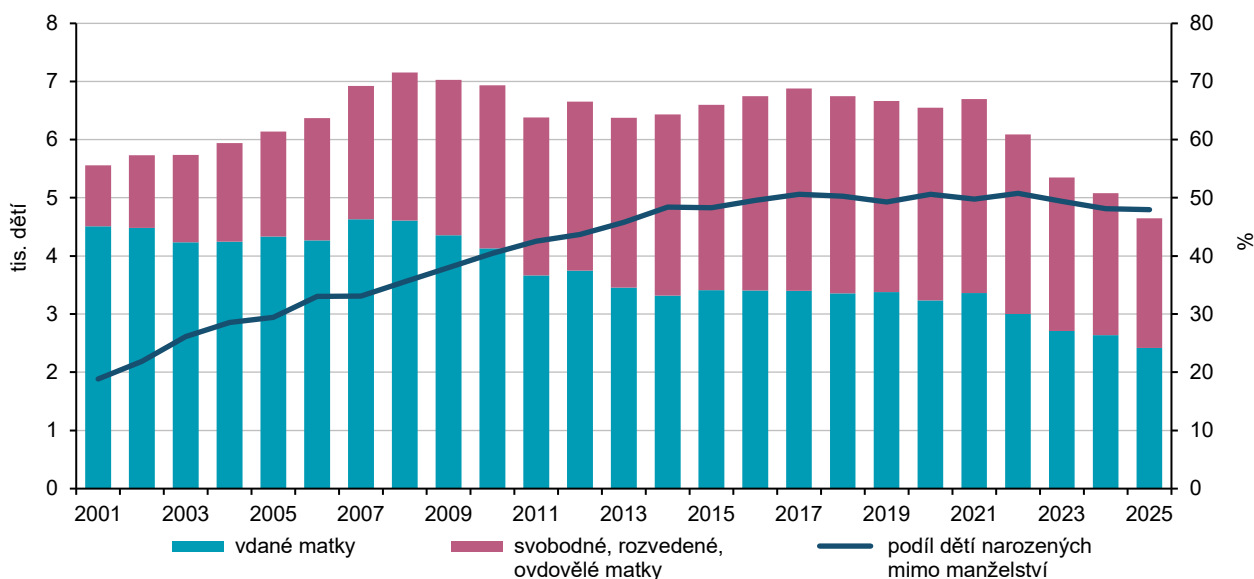
Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; v roce 2025 byla zaznamenána nejnižší hodnota v hlavním městě Praze (37,3 %), naopak nejvyšší v Ústeckém kraji (63,7 %). Podíl dětí narozených mimo manželství se v Jihočeském kraji v porovnání s minulým rokem mírně snížil. Celkem se nesezdaným párům narodilo 47,9 % dětí. Počet dětí narozených mimo manželství se v průběhu let zpravidla zvyšoval. V posledních dvou letech však došlo k poklesu jejich počtu, což může souviset s nižším počtem živě narozených dětí v těchto letech, zejména v roce 2025.

V okrese Český Krumlov se děti mimo uzavřené manželství rodí nejčastěji.

V roce 2025 byl podíl dětí narozených mimo manželství v rámci kraje nejvyšší v okrese Český Krumlov (55,3 %) a nejnižší v okrese Tábor (44,7 %). V územním detailu byl zjištěn nejvyšší podíl dětí narozených mimo uzavřený sňatek v SO ORP Kaplice (55,9 %) a naopak nejnižší ve správním obvodě Milevsko (42,5 %).

V Jihočeském kraji se děti dlouhodobě rodí mimo manželství častěji, než činí průměr Česka. V roce 2025 se mimo uzavřené manželství narodilo 2 227 dětí. Svobodným ženám se narodilo 44,8 % dětí. Vdaným ženám se narodilo 52,1 % dětí, rozvedeným 3,0 % a ovdovělým ženám 0,1 %. Před 25 lety byla struktura podle rodinného stavu matky výrazně odlišná. Svobodným ženám se narodilo 14,1 % dětí, rozvedeným 4,4 % a ovdovělým 0,3 %. Naprostá většina dětí se tehdy narodila vdaným ženám (81,2 %).

Graf 1.5 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Jihočeském kraji

Průměrný věk matky při narození prvního dítěte činil v kraji 28,9 roku.

V roce 2025 bylo matkám v Jihočeském kraji při narození dítěte v průměru 30,4 roku. Stejná hodnota byla zaznamenána také v předchozím roce. Jihočeské matky tak byly nepatrně mladší, než činil republikový průměr (30,6 roku).

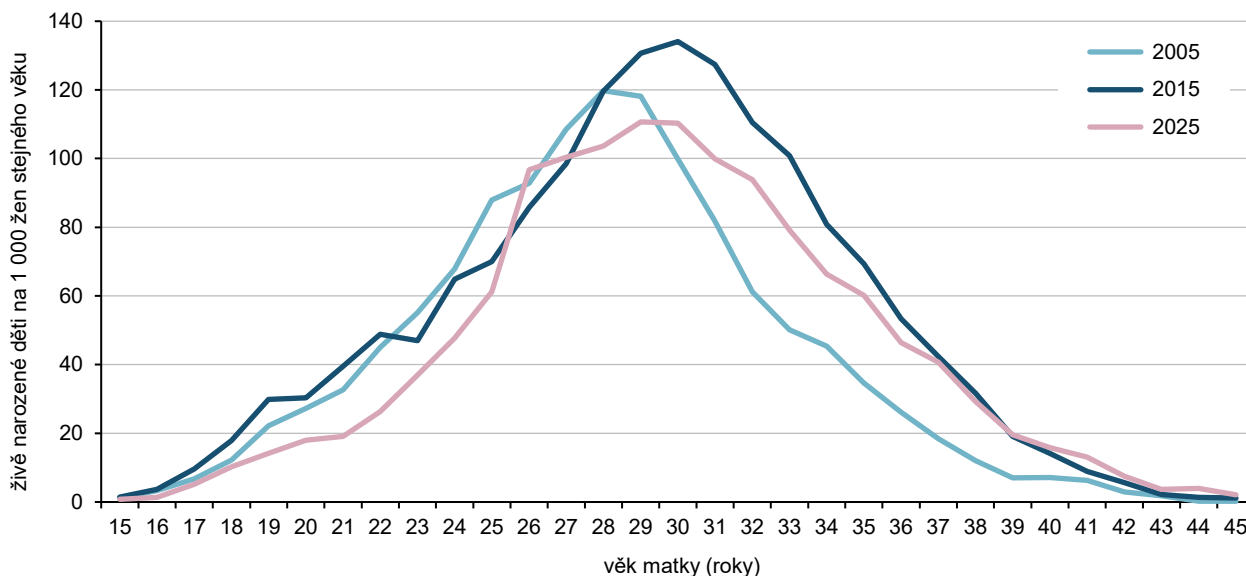
Při narození prvního dítěte bylo matkám v Jihočeském kraji v roce 2025 v průměru 28,9 roku, zatímco celorepublikový průměr činil 29,2 roku. Ve srovnání se situací před 25 lety jsou současné jihočeské prvorodičky o 3,8 roku starší. V mezikrajském srovnání uvedlo nejvyšší průměrný věk při narození prvního dítěte hlavní město Praha (30,8 roku), nejnižší naopak Ústecký kraj (27,6 roku).

Při narození druhého dítěte bylo matkám v Jihočeském kraji v průměru 31,2 roku. V případě třetího a dalšího dítěte dosahoval jejich průměrný věk 33,1 roku. Dlouhodobý vývoj naznačuje, že ženy odkládají narození prvního dítěte do vyššího věku, současně se však zkracují časové odstupy mezi narozením jednotlivých dětí. Věkové rozdíly mezi sourozenci se tak postupně snižují a děti se v rodinách rodí v kratších intervalech než v minulosti.

S porodností úzce souvisí plodnost žen.

Míry plodnosti vyjadřují počet živě narozených dětí ženám v daném věku ke střednímu stavu žen stejného věku (na 1 000 žen daného věku). Z těchto údajů je pak možné zaznamenat změny v hodnotách plodnosti v závislosti na věku matky.

Graf 1.6 Míry plodnosti podle věku matky v Jihočeském kraji

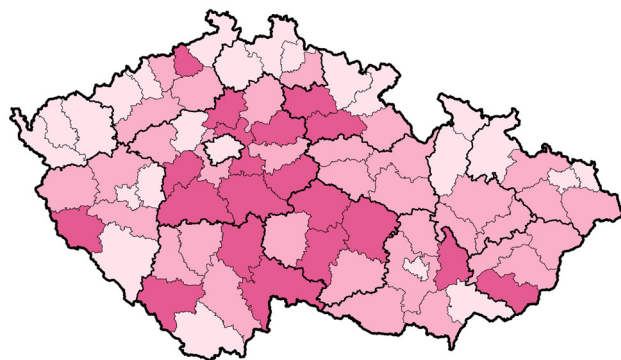
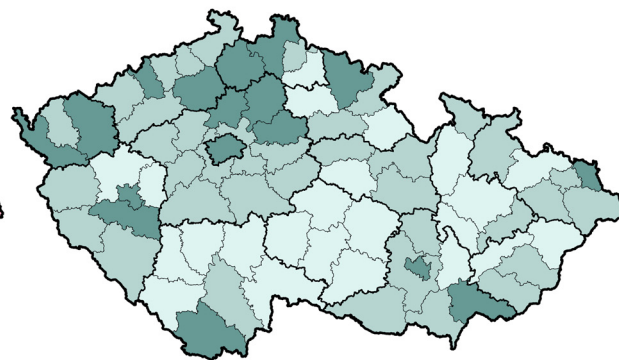
Nejvíce dětí se v roce 2025 narodilo ženám ve věku 29 let.

V roce 2025 byly nejvyšší hodnoty plodnosti zaznamenány u jihočeských žen ve věku 29 let (110,7). To znamená, že jednomu tisíci žen ve věku 29 let se průměrně narodilo 111 dětí. Pro srovnání: v roce 2005 byla zjištěna nejvyšší plodnost u žen ve věku 28 let a v roce 2015 u žen ve věku 30 let.

Ktg 1.8 Úhrnná plodnost v okresech v letech 2021 a 2025

2021

2025

Průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu během jejího reprodukčního období

méně než 1,250
 1,250–1,349
 1,350–1,599
 1,600–1,799
 1,800–1,899
 1,900 a více

Zdroj: ČSÚ

Úhrnná plodnost je dlouhodobě nízká...

Dalším významným ukazatelem je úhrnná plodnost, která vyjadřuje průměrný počet živě narozených dětí, jež by se narodily jedné ženě během jejího reprodukčního období (15 až 49 let), pokud by po celou dobu zůstaly zachovány věkově specifické míry plodnosti z daného roku. Pro prostou reprodukci populace je za optimální považována hodnota přibližně 2,1 dítěte na jednu ženu.

...a v posledních letech výrazně klesá.

Hodnota úhrnné plodnosti se v Jihočeském kraji až do roku 2021 pozvolna zvyšovala, od roku 2022 však začala výrazně klesat. V roce 2025 dosáhla hodnoty 1,484 dítěte na jednu ženu, což bylo více než celorepublikový průměr (1,282). Přesto se ani tato hodnota nepřiblížila úrovni potřebné k zajištění prosté reprodukce

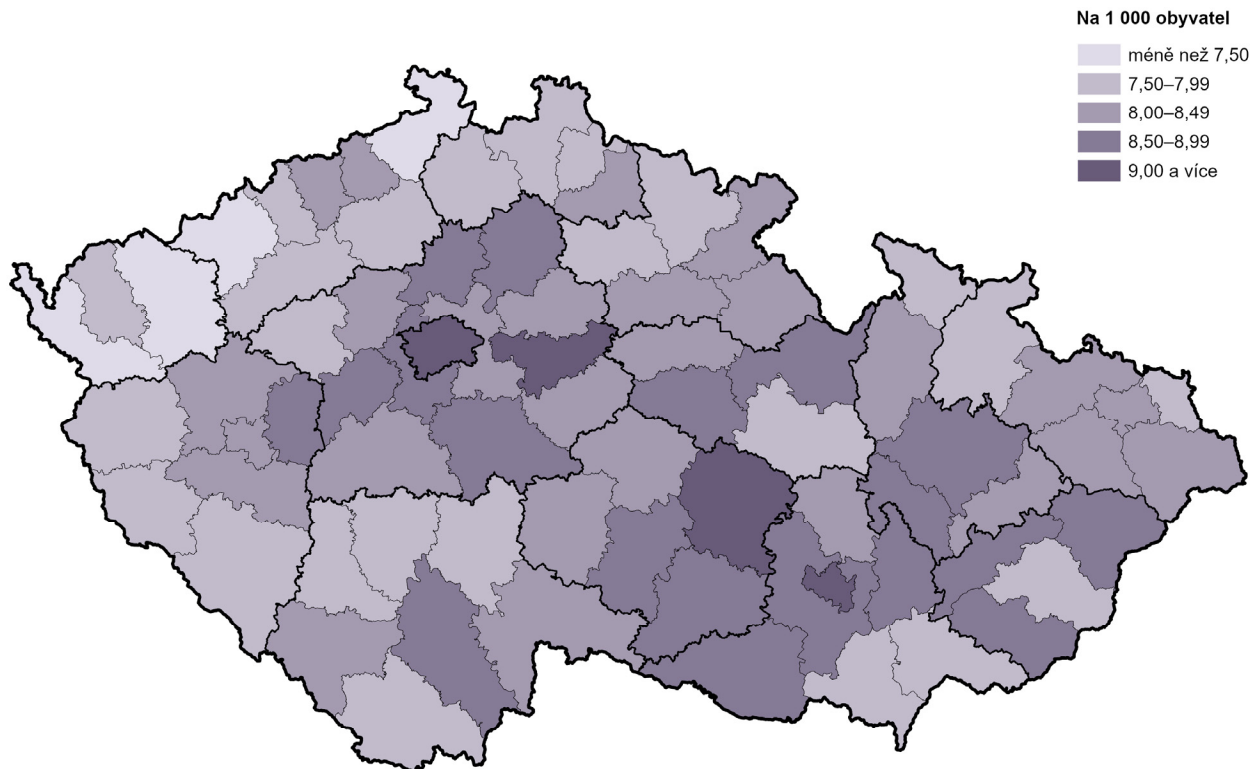
populace. Ve srovnání s obdobím před 25 lety však zůstává plodnost v kraji vyšší, neboť v roce 2001 činila úhrnná plodnost pouze 1,135 dítěte na jednu ženu.

Úmrtnost

Úmrtnost se v kraji meziročně mírně zvýšila.

V roce 2025 zemřelo v Jihočeském kraji 7 094 osob, z toho 3 723 mužů a 3 371 žen. Ve srovnání s předchozím rokem se počet zemřelých zvýšil o 156 osob. Převážnou část zemřelých tvořily osoby ve věku 70 až 89 let.

Ktg 1.9 Zemřelí v okresech v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Míra úmrtnosti v kraji byla vyšší než údaj za Česko.

Míra úmrtnosti dosáhla v kraji hodnoty 10,9 ‰, což bylo více než republikový průměr (10,4 ‰). V mezikrajském srovnání se jednalo o devátou nejvyšší hodnotu. U mužů činila úmrtnost 11,6 ‰, u žen 10,2 ‰. Nejvyšší úmrtnost byla zaznamenána v Ústeckém kraji (11,7 ‰), naopak nejnižší v hlavním městě Praze (8,7 ‰). V rámci Jihočeského kraje byla nejnižší úmrtnost zjištěna v okrese České Budějovice (9,9 ‰), zatímco nejvyšší v okrese Tábor (11,7 ‰). Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) vykázaly nejnižší úmrtnost správní obvody České Budějovice a Vodňany (shodně 9,8 ‰), nejvyšší pak správní obvod Soběslav (13,3 ‰).

Z hlediska věkové struktury zemřelých bylo v roce 2025 nejvíce mužů ve věku 70 až 79 let (1 251 osob), zatímco ženy nejčastěji umíraly ve věkové skupině 80 až 89 let (1 325 osob). Ve věku do 14 let zemřelo celkem 21 dětí, dalších 1 024 zemřelých osob bylo ve věku 15 až 64 let.

Nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě nemoci oběhové soustavy.

Nemoci oběhové soustavy byly v roce 2025 opět nejčastější příčinou smrti – 32,4 % úmrtí. Jednalo se především o ischemické choroby srdeční (36,9 % úmrtí). Nemoci oběhové soustavy byly příčinou úmrtí o něco častěji u žen (33,1 % úmrtí) než mužů (31,8 % úmrtí). Nejčastěji to bylo úmrtí v důsledku chronické ischemické choroby

srdeční nebo bylo příčinou úmrtí srdeční selhání případně se jednalo o akutní infarkt myokardu. V Jihočeském kraji byl v roce 2025 podíl úmrtí (relativní) v důsledku problémů s oběhovou soustavou po hlavním městě Praze druhý nejvyšší mezi kraji. Nejčastěji byla tato diagnóza příčinou úmrtí v Moravskoslezském kraji.

Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary.

Novotvary byly v roce 2025 druhou nejčastější příčinou úmrtí v kraji (26,1 %) a byly častější příčinou smrti mužů (27,2 % úmrtí) než žen (24,9 % úmrtí). U mužů se jednalo zejména o zhoubné novotvary průdušnice, průdušek a plic a také zhoubné novotvary tlustého střeva a konečníku. U žen to byly zejména zhoubné novotvary průdušek a plic a zhoubné novotvary prsu a ženských pohlavních orgánů.

Na problémy s dýchací soustavou v zemřelo 9,9 % osob. Nejčastěji se jednalo o zánět plic (pneumonie). U mužů byla tato příčina úmrtí častější (10,3 %) než u žen (9,3 %).

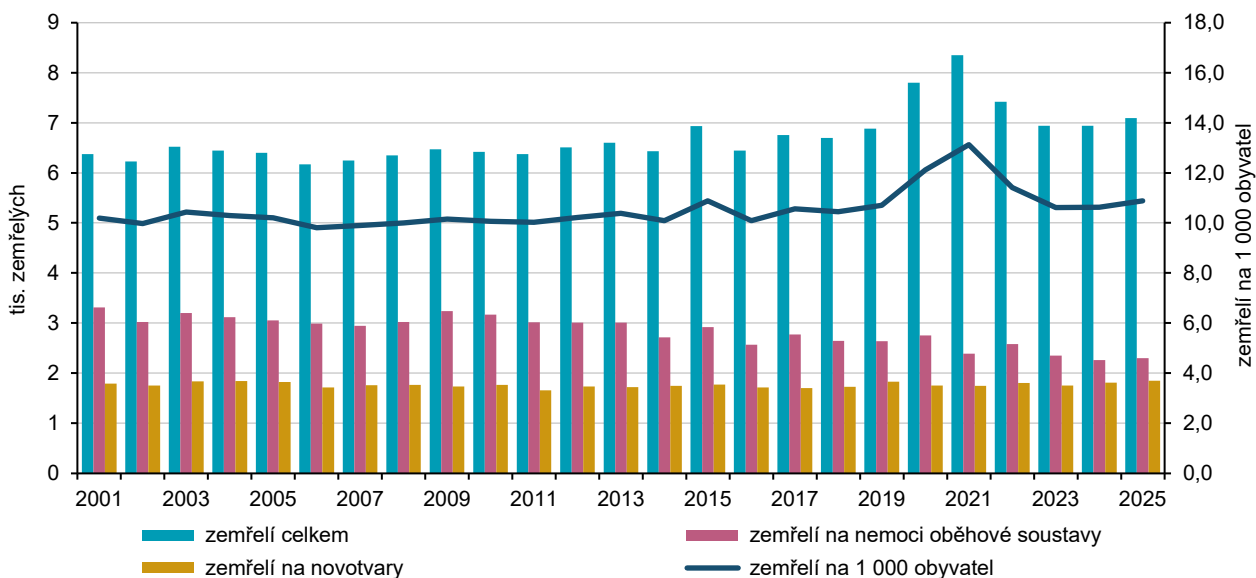
Mezi vnější příčiny úmrtí patří dopravní nehody.

V roce 2025 zemřelo při dopravních nehodách 47 Jihočechů, z tohoto počtu se v 11 případech jednalo o chodce a ve 4 případech o cyklistu. Celkem 23 úmrtí bylo zaznamenáno v důsledku nehody osobního automobilu a v 6 případech byla příčinou úmrtí dopravní nehoda motocyklu.

Sebevraždy jsou častější u mužů.

Dobrovolný odchod ze života – sebevraždu – zvolilo v roce 2025 v Jihočeském kraji 96 osob. Sebevražedné úmysly mají především muži. V kraji v roce 2025 ukončilo svůj život 80 mužů a 16 žen. Pro muže je specifické, že nejčastější způsob sebevraždy je úmyslné oběšení (56) nebo ukončí svůj život výstřelem z nějaké zbraně (16). Pro ženy všeobecně platí, že svůj život nejčastěji ukončují otrávením a oběšením (9).

Graf 1.7 Zemřelí v Jihočeském kraji

V územním detailu se příčiny úmrtí mírně liší.

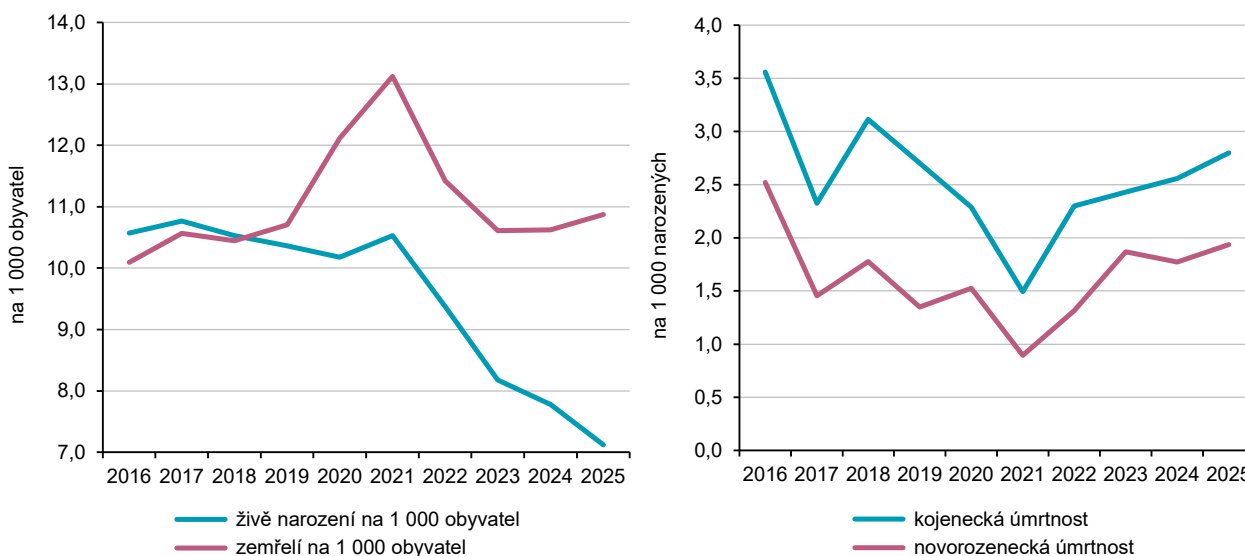
Nemoci oběhové soustavy byly nejčastější příčinou úmrtí v okrese České Budějovice (34,9 % z celkového počtu úmrtí), nejvyšší podíl byl zaznamenán v okrese Prachatice (27,1 %). Podíl úmrtí způsobených novotvarů byl nejvyšší v okrese Jindřichův Hradec (28,0 %) a nejvyšší v okrese Tábor (24,6 %). Na problémy s dýchací soustavou nejvíce umírali lidé v okrese Prachatice (12,4 %), nejméně v okrese Strakonice (8,4 %).

Kojenecká i novorozenecká úmrtnost byly vyšší než průměr Česka.

Kojenecká úmrtnost, tedy počet dětí zemřelých před dosažením věku jednoho roku na 1 000 živě narozených dětí, dosáhla v roce 2025 v Jihočeském kraji hodnoty 2,8 ‰. Byla tak vyšší než celorepublikový průměr (2,5 ‰). V mezikrajském srovnání vykázalo nejnížší kojeneckou úmrtnost hlavní město Praha (1,5 ‰), zatímco nejvyšší byla zaznamenána v Ústeckém kraji (4,8 ‰).

Novorozenecká úmrtnost, vyjadřující počet dětí zemřelých do 28 dnů po narození na 1 000 živě narozených dětí, činila v roce 2025 v Jihočeském kraji 1,9 ‰. Také v tomto případě převyšovala republikový průměr (1,4 ‰). V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj zařadil na čtvrté místo s nejvyšší novorozeneckou úmrtností. Nejnížší hodnota byla zaznamenána v Libereckém kraji (0,7 ‰), nejvyšší v kraji Karlovarském (3,3 ‰).

Graf 1.8 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

Naděje dožití se používá k hodnocení kvality života.

Naděje dožití při narození (střední délka života) vyjadřuje průměrný počet let, kterých by se osoba daného věku dožila při zachování úmrtnostních poměrů platných v daném období. Tento ukazatel vychází z analýzy úmrtnosti populace a odráží zdravotní, sociální i ekonomické podmínky společnosti. Střední délka života je jedním z nejčastěji používaných ukazatelů pro hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva a kvality života. Obecně platí, že vyšší naděje dožití souvisí s příznivějšími životními podmínkami a vyšší úrovní zdravotní péče.

Naděje dožití se u obou pohlaví opět zvyšuje.

S cílem omezit vliv nahodilých výkyvů jsou úmrtnostní tabulky za kraje sestavovány za dvouletá období. V roce 2017 došlo ke změně metodiky výpočtu naděje dožití, proto nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky. Naděje dožití se dlouhodobě zvyšovala až do roku 2019. V letech 2020 a 2021 však v souvislosti s pandemií covidu-19 poklesla v důsledku výrazně vyšší úmrtnosti zejména u starší populace. V období 2024 až 2025 se naděje dožití opět zvýšila u obou pohlaví.

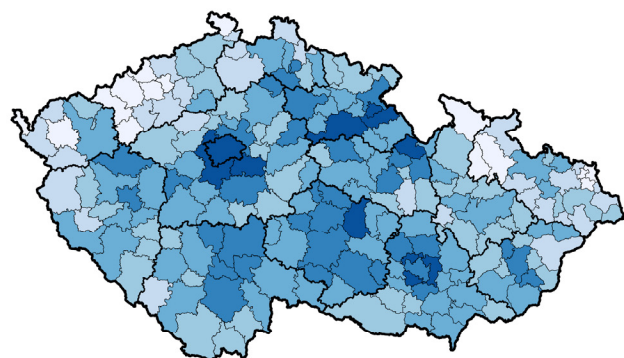
Chlapci narození v Jihočeském kraji v letech 2024 až 2025 mají před sebou v průměru 77,36 roku života. Tato hodnota je však nepatrně nižší než celorepublikový průměr, který činí 77,49 roku. Muž ve věku 45 let měl v tomto období před sebou v průměru ještě 34,03 roku života, zatímco pětadesátiletý muž 17,05 roku.

Dívky narozené v Jihočeském kraji v letech 2024 až 2025 mají naději dožití 83,38 roku, což je více než republikový průměr (83,19). Ženy, které v tomto období dosáhly věku 45 let, by se mohly v průměru dožít ještě dalších 39,17 roku. Pro ženy ve věku 65 let činila zbývající střední délka života 20,80 roku.

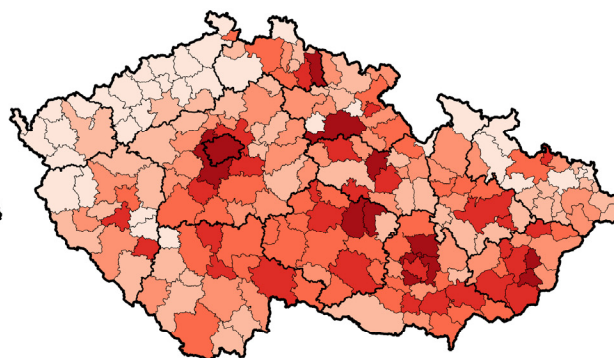
Ktg 1.10 Naděje dožití při narození podle pohlaví v SO ORP v letech 2021 až 2025

Muži

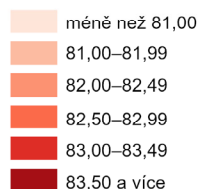
Ženy

Roky

Roky

Zdroj: ČSÚ

Sňatky a rozvody

Sňatečnost klesá ve všech regionech.

Stejně jako v celém Česku dochází i v Jihočeském kraji k dlouhodobému poklesu počtu uzavíraných sňatků. Tento trend souvisí s řadou faktorů, mimo jiné se změnou hodnot a životních priorit mladších generací i s rostoucím podílem partnerských soužití bez formálního uzavření manželství. Současně se zvyšuje průměrný věk při prvním sňatku. Mladí lidé často odkládají vstup do manželství až na období po dokončení vzdělání, budování profesní kariéry či dosažení větší ekonomické stability.

V roce 2025 bylo v kraji uzavřeno nejméně sňatků v dlouhodobé historii.

V roce 2025 bylo v kraji uzavřeno 2 433 manželství, což bylo o 251 méně než v předchozím roce. Zároveň se jednalo o nejnižší počet sňatků v celém sledovaném období. První sňatek uzavřelo v roce 2025 celkem 65,5 % párů, v nichž byli oba snoubenci před vstupem do manželství svobodní (tzv. protogamní sňatky). Z celkového počtu ženichů bylo před uzavřením manželství svobodných 74,9 %, u nevěst činil podíl svobodných 75,4 %.

Nízká sňatečnost byla zaznamenána na všech územních úrovních.

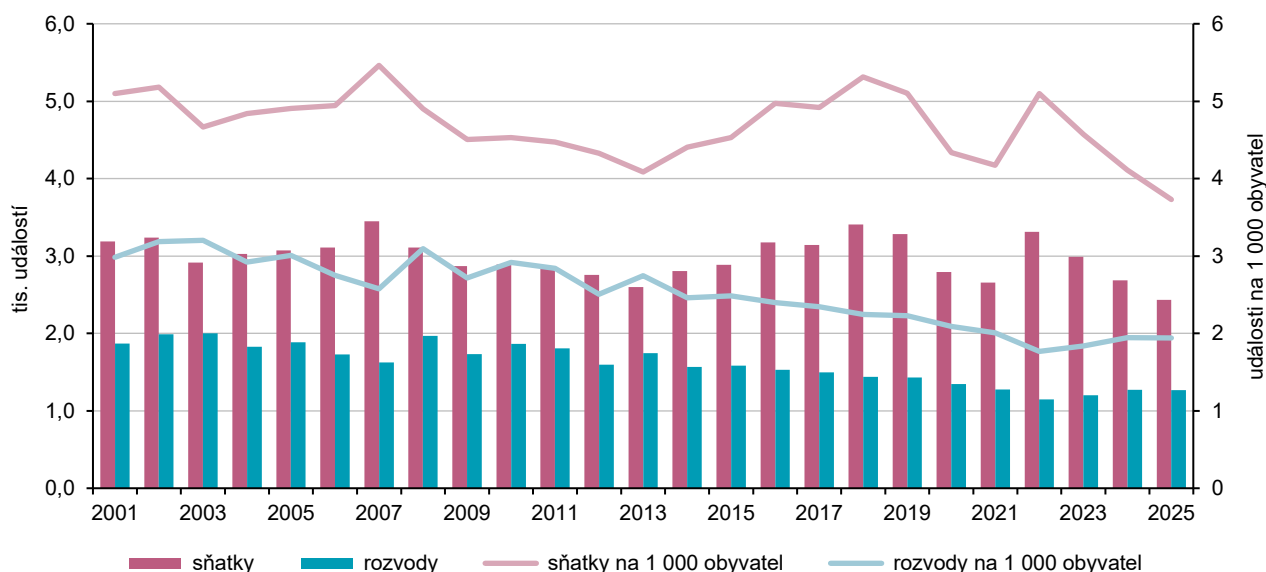
Míra sňatečnosti dosáhla v roce 2025 hodnoty 3,7 ‰ a byla nižší než republikový průměr (3,9 ‰). V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj umístil na čtvrté nejnižší příčce. Nejvyšší sňatečnost byla zaznamenána v hlavním městě Praze (4,3 ‰), nejnižší ve Zlínském kraji (3,6 ‰).

V rámci kraje vykázal nejvyšší sňatečnost okres Prachatice (4,7 ‰), zatímco nejnižší okres Jindřichův Hradec (3,0 ‰). Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností byla nejvyšší sňatečnost zaznamenána ve správních obvodech ORP Týn nad Vltavou a Vimperk (shodně 5,0 ‰), nejnižší pak na Dačicku (2,5 ‰).

Během let se stále zvyšuje průměrný věk snoubenců.

Dlouhodobým trendem je rovněž růst průměrného věku snoubenců. V roce 2025 činil průměrný věk ženichů při sňatku 38,6 roku, u nevěst 35,7 roku. Při prvním sňatku bylo ženichům v průměru 34,0 roku a nevěstám 31,3 roku. Opakovaný sňatek uzavírali muži průměrně ve věku 52,3 roku a ženy ve věku 48,5 roku. Muži vstupovali do manželství nejčastěji ve věku 30 až 34 let, ženy pak ve věkové skupině 25 až 29 let. Před 25 lety byli ženichové i nevěsty při uzavření sňatku v průměru o 7,8 roku mladší. Nadále platí, že ženich bývá zpravidla starší než nevěsta. V roce 2025 tomu tak bylo u 67,5 % uzavřených manželství, přičemž nejčastější věkový rozdíl činil 1 až 4 roky. Naopak ve 21,4 % případů byla starší nevěsta. Celkem bylo v kraji oddáno 269 párů, kdy snoubenci byli stejného věku.

Graf 1.9 Sňatky a rozvody v Jihočeském kraji

Počet rozvodů se v kraji během let snižoval,...

V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji rozvedeno 1 265 manželství. Přestože se jednalo o meziroční nárůst, byl tento počet třetí nejnižší v celé sledované historii. Nejméně rozvodů bylo zaznamenáno v roce 2022. Pro 81,4 % mužů a 81,6 % žen představoval rozvod ukončení jejich prvního manželství. Nejčastěji se rozváděly páry, které spolu žily 5 až 9 let (26,3 % všech rozvodů). Významný podíl však tvořily také rozvody manželství trvajících 20 a více let. Průměrný věk při rozvodu dosáhl v roce 2025 u mužů 46,7 roku a u žen 43,6 roku. Při prvním rozvodu činil průměrný věk 45,0 roku u mužů a 42,2 roku u žen. Z celkového počtu rozvedených manželství se většina týkala rodin s nezletilými dětmi (751 rozvodů). Z těchto rozvedených manželství mělo 43,5 % jedno nezletilé dítě, 46,9 % dvě nezletilé děti a 9,6 % tři a více nezletilých dětí.

...pouze v letech 2024 a 2025 byla rozvodovost mírně vyšší.

Rozvodovost, vyjádřená počtem rozvodů na 1 000 obyvatel, dosáhla v Jihočeském kraji hodnoty 1,9 ‰, což odpovídalo republikovému průměru. Zároveň šlo o druhou nejnižší hodnotu za posledních třicet let. Nejnižší rozvodovost vykázaly hlavní město Praha a Kraj Vysočina (shodně 1,7 ‰), naopak nejvyšší kraje Středočeský, Karlovarský a Liberecký (2,2 ‰). Jihočeský kraj se v mezikrajském srovnání zařadil mezi regiony s nižší rozvodovostí.

Na okresní úrovni byla nejnižší rozvodovost zaznamenána v okrese Tábor (1,8 ‰), zatímco nejvyšší v okrese České Budějovice (2,1 ‰). V podrobnějším územním

členění byla v roce 2025 nejnižší rozvodovost na Blatensku (1,5 ‰) a nejvyšší v SO ORP Týn nad Vltavou (2,5 ‰).

Index rozvodovosti v roce 2025 byl v kraji vyšší než republikový průměr.

Index rozvodovosti, vyjadřující počet rozvodů na 100 sňatků uzavřených ve stejném roce, představuje významný ukazatel sociálních trendů a změn rodinného chování. Od roku 2013 jeho hodnota výrazně klesala, až na historické minimum v roce 2022, které činilo 34,7. Tento stav byl ovlivněn zejména vyšším počtem uzavřených sňatků po ukončení opatření souvisejících s pandemií covid-19 a současně nižším počtem rozvodů. V roce 2025 se index rozvodovosti zvýšil na 52,2 a převýšil republikový průměr, který činil 49,9.

Věková struktura obyvatel

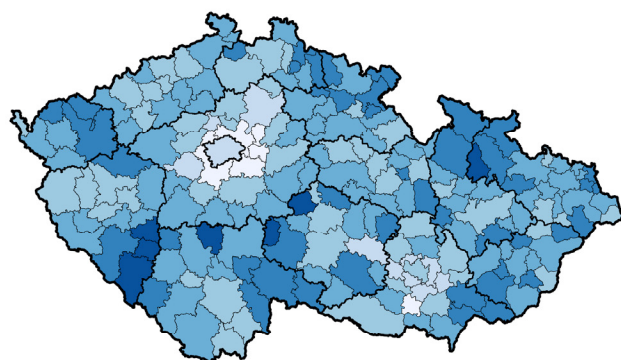
Průměrný věk obyvatel kraje se zvyšuje.

Stejně jako v celé republice i v Jihočeském kraji populace stárne. Na konci roku 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel kraje 43,9 roku. Průměrný věk mužů činil 42,5 roku, u žen to bylo 45,2 roku. Obyvatelé kraje jsou starší než populace celého Česka, jehož průměrný věk dosáhl 43,3 roku. U jihočeských žen byl v roce 2025 průměrný věk o 0,4 roku vyšší než republikový průměr, jihočeští muži byli starší o 0,7 roku. Od roku 2001 se průměrný věk obyvatel Jihočeského kraje zvýšil o 5,2 roku.

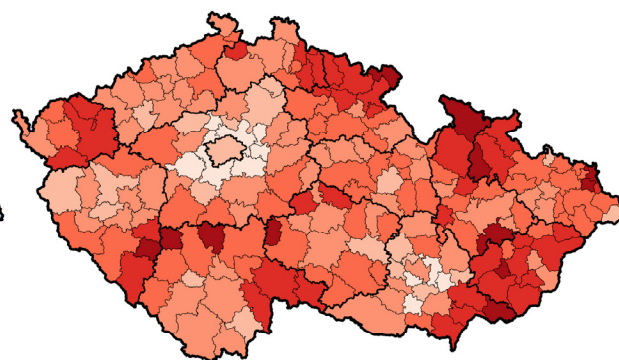
Ktg 1.11 Průměrný věk obyvatel SO ORP podle pohlaví v roce 2025

Muži

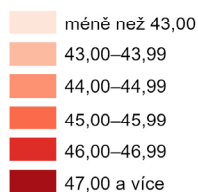
Ženy

Roky

Roky

Zdroj: ČSÚ

V roce 2022 se krátkodobě průměrný věk mírně snížil.

Snížení průměrného věku v roce 2022 bylo zaznamenáno téměř ve všech krajích včetně Jihočeského. Pravděpodobným důvodem byla migrace ze zahraničí související s válečným konfliktem na Ukrajině, kdy se do Česka přistěhovaly převážně mladší osoby, zejména ženy s dětmi. Od roku 2023 se průměrný věk v Jihočeském kraji i v ostatních regionech opět mírně zvyšoval. Nejmladší obyvatelstvo žilo v roce 2025 v hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji, kde průměrný věk dosáhl 42,0 roku. Nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán ve Zlínském kraji (44,4 roku).

Nejstarší obyvatelstvo žije na území SO ORP Milevsko.

Podrobnější územní pohled ukazuje, že nejnižší průměrný věk byl v roce 2025 zaznamenán v okrese České Budějovice (43,0 roku), zatímco nejvyšší v okrese Jindřichův Hradec (44,9 roku). Okres Český Krumlov patřil až do roku 2022 mezi

okresy s nejmladším obyvatelstvem. Od roku 2023 však zaujímá tuto pozici okres České Budějovice.

Mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností byla v roce 2025 nejnižší hodnota průměrného věku zjištěna ve správním obvodu Vodňany (42,5 roku). Do roku 2024 přitom bylo nejmladší obyvatelstvo na Kaplicku. Naopak nejstarší obyvatelstvo žilo v SO ORP Milevsko, kde průměrný věk dosáhl 46,7 roku.

Z genderového hlediska žili nejmladší muži na Kaplicku (41,1 roku), zatímco u žen byl nejnižší věk zaznamenán na Vodňansku (43,7 roku). Nejvyšší hodnoty průměrného věku u obou pohlaví byly dlouhodobě zaznamenávány v SO ORP Milevsko. V roce 2025 zde průměrný věk mužů činil 45,2 roku a žen 48,1 roku.

Věkový medián dává lepší představu o "středním" věku populace na daném území.

Rozložení věkové struktury obyvatelstva na daném území lze vyjádřit také pomocí tzv. věkového mediánu. Jedná se o statistickou hodnotu, která rozděluje populaci na dvě stejné části. Polovina obyvatel je mladší než mediánový věk, zatímco druhá polovina je starší. Medián tedy představuje prostřední hodnotu v souboru věků seřazených od nejnižšího po nejvyšší. Na rozdíl od aritmetického průměru, který může být ovlivněn extrémními hodnotami, například velmi mladými či velmi starými osobami, poskytuje medián přesnější představu o „středním“ věku populace na daném území.

Věkový medián v kraji byl vyšší než údaj za celé Česko.

V roce 2025 dosáhl věkový medián v Jihočeském kraji hodnoty 45,5 let, přičemž u mužů činil 44,0 let a u žen 46,9 let. Na republikové úrovni byly hodnoty věkového mediánu nižší: celkově 44,5 let, muži 43,0 let, ženy 46,1 let. Nejnižší věkový medián byl zaznamenán v hlavním městě Praze (42,0), nejvyšší ve Zlínském kraji (46,2).

Děti jsou v jihočeské populaci zastoupeny z 15 %.

Podíl dětí v populaci Jihočeského kraje se v průběhu let postupně snižoval. Nejnižších hodnot dosáhl v letech 2008 a 2009. Následně se vlivem příznivější porodnosti každoročně mírně zvyšoval až do roku 2022, kdy dosáhl svého maxima a děti tvořily 16,0 % obyvatel kraje. Od roku 2023 se jejich zastoupení opět každoročně nepatrně snižovalo. V roce 2025 představovala dětská složka populace 15,0 % obyvatel kraje.

Největší podíl dětské věkové skupiny byl v SO ORP Trhové Sviny.

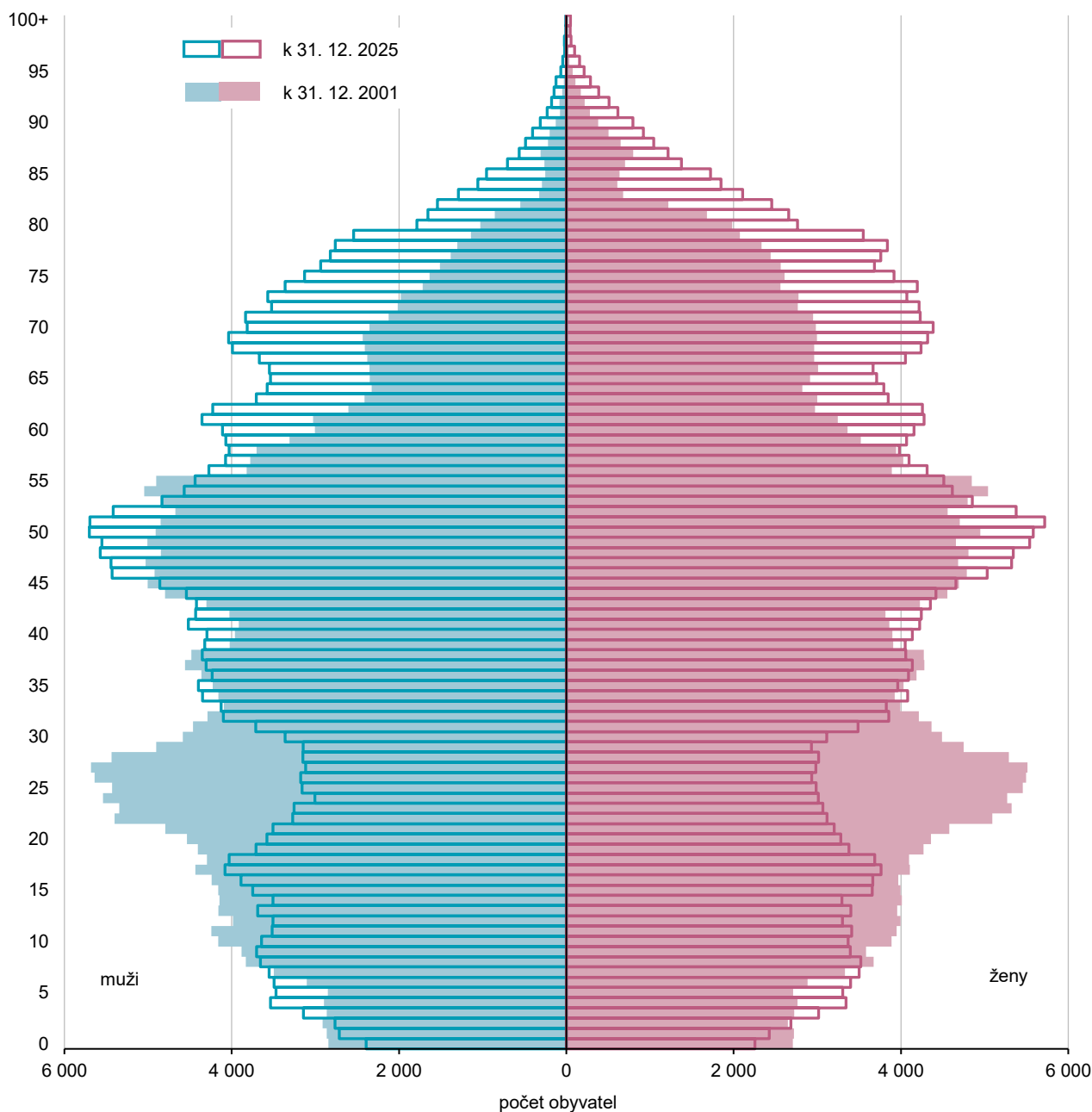
V roce 2025 byly děti nejvíce zastoupeny ve Středočeském kraji, kde tvořily 16,7 % obyvatelstva, zatímco nejnižší podíl byl zaznamenán v Karlovarském kraji (13,7 %). V rámci Jihočeského kraje vykázal nejnižší podíl dětí okres Jindřichův Hradec (14,2 %), naopak nejvyšší podíl byl zaznamenán v okrese České Budějovice (15,9 %). V podrobnějším územním pohledu byl nejvyšší podíl dětské populace zjištěn ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Trhové Sviny (16,5 %), zatímco nejnižší hodnoty bylo dosaženo na Blatensku (13,3 %).

Podíl osob starších 65 let se zvyšuje, zatímco zastoupení obyvatel v produktivním věku klesá.

Podíl obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let) se v Jihočeském kraji dlouhodobě snižuje. V roce 2025 tvořily osoby této věkové skupiny 63,0 % obyvatel kraje. Nejvyšší zastoupení obyvatel v produktivním věku bylo mezi kraji zaznamenáno v hlavním městě Praze (66,8 %), naopak nejnižší podíl vykázal Kraj Vysočina a Zlínský kraj (shodně 62,8 %).

V rámci Jihočeského kraje byl nejnižší podíl osob ve věku 15 až 64 let zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (61,7 %), přičemž v podrobnějším územním členění připadl nejnižší podíl na správní obvod ORP Milevsko (60,1 %). Naopak nejvyšší zastoupení osob v produktivním věku vykázal okres Český Krumlov (64,7 %). Mezi správními obvody ORP byl nejvyšší podíl zaznamenán na Vodňansku (65,7 %).

Graf 1.10 Věkové složení obyvatel Jihočeského kraje v letech 2001 a 2025

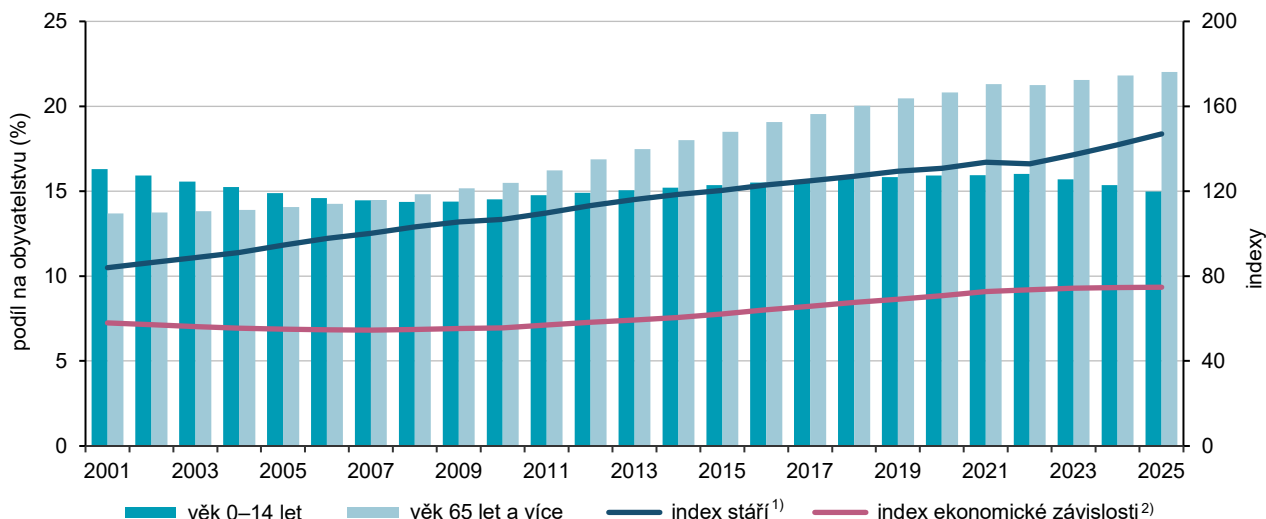
Zastoupení seniorské složky populace se dlouhodobě zvyšuje.

Počet i podíl obyvatel v seniorském věku (65 let a více) se dlouhodobě zvyšuje na celém území Česka. V roce 2025 tvořili senioři 22,0 % obyvatel Jihočeského kraje, což bylo více než republikový průměr (20,8 %). Podíl této věkové skupiny v kraji přitom v průběhu let soustavně rostl. Nejnižší zastoupení obyvatel ve věku 65 let a více bylo mezi kraji zaznamenáno v hlavním městě Praze (18,3 %), zatímco nejvyšší podíl vykázal Královéhradecký kraj (22,8 %).

Nejvyšší podíl seniorů je zastoupen ve správním obvodu ORP Milevsko.

V rámci Jihočeského kraje byli senioři nejvíce zastoupeni v okrese Jindřichův Hradec, kde tvořili 24,1 % obyvatelstva. Naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okresech České Budějovice a Český Krumlov (20,5 %). V podrobnějším územním pohledu připadl nejnižší podíl seniorské populace na SO ORP Vodňany (19,4 %), zatímco nejvyšší byl zjištěn ve správním obvodu ORP Milevsko (26,5 %). V roce 2025 žilo v Jihočeském kraji téměř 4,4 tisíce obyvatel ve věku 90 let a více.

Graf 1.11 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Jihočeském kraji (k 31. 12.)

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

K hodnocení stárnutí populace se používá index stárání.

Jedním z ukazatelů používaných k hodnocení stárnutí populace je index stárání. Tento ukazatel vyjadřuje počet osob ve věku 65 let a více připadajících na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. Slouží k posouzení míry populačního stárnutí a nepřímo také k odhadu sociálních a ekonomických dopadů spojených s rostoucím zastoupením starších osob v populaci.

Index stárání v kraji se každoročně zvyšuje.

Před 25 lety připadalo v Jihočeském kraji na 100 dětí 84,0 seniorů. V roce 2007 se počty dětí a seniorů téměř vyrovnaly a proces stárnutí populace dále pokračoval. Ke konci roku 2025 dosáhl index stárání hodnoty 146,9, což znamená, že na 100 dětí připadalo téměř 147 osob ve věku 65 let a více. Hodnota indexu byla vyšší než republikový průměr, který činil 138,0.

Ve všech krajích již převažují senioři nad dětmi.

Obdobný vývoj byl zaznamenán také v ostatních krajích. Od roku 2014 již v žádném kraji nepřevažoval počet dětí nad počtem seniorů. Nejvyrovnanější poměr obou věkových skupin vykázal v roce 2025 Středočeský kraj, kde index stárání dosáhl hodnoty 113,0. Okresy Praha-východ a Praha-západ jako jediné v republice dlouhodobě vykazují vyšší počet dětí než seniorů. Naopak nejvyšší rozdíl v zastoupení dětí a seniorů byl v Karlovarském kraji (159,7). Jihočeský kraj v mezikrajském srovnání obsadil šestou nejvyšší příčku.

Nejvyšší hodnota indexu stárání byla zaznamenána v SO ORP Milevsko.

V rámci kraje byla nejvyšší hodnota indexu stárání v roce 2025 zjištěna v okrese Jindřichův Hradec (169,2), zatímco nejnižší byla vykázána v okrese České Budějovice (128,6). Okres Český Krumlov byl jediným okresem v kraji, kde děti převažovaly nad seniory až do roku 2015.

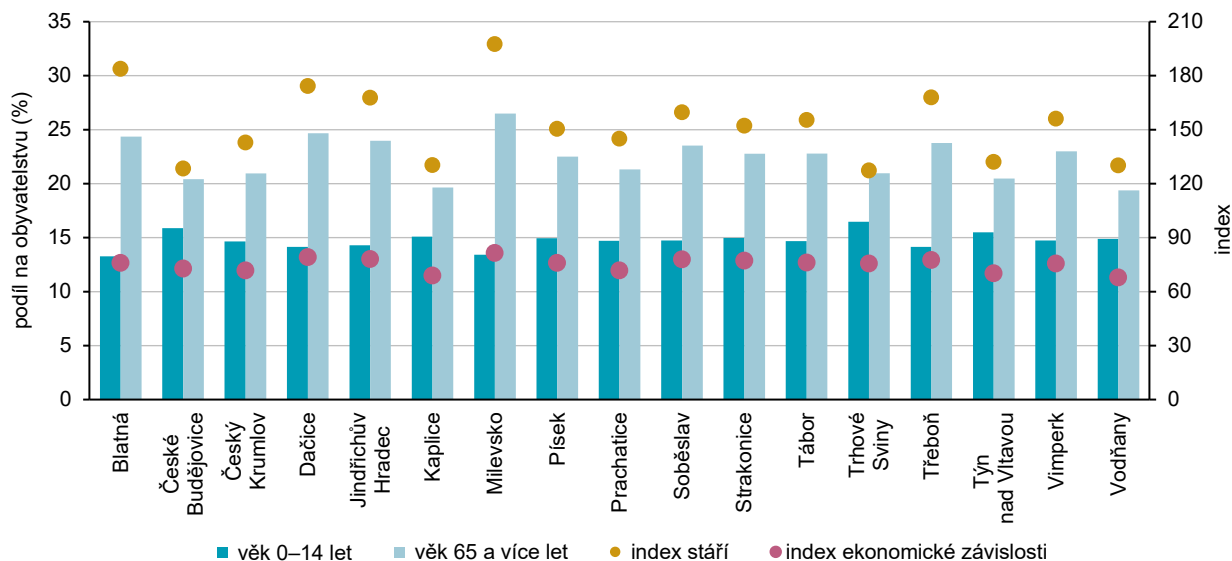
V podrobnějším územním pohledu byl nejvyšší index stárání zaznamenán v SO ORP Milevsko (197,6), kde na jedno dítě připadali téměř dva senioři. Naopak nejnižší hodnota byla zjištěna ve správním obvodu ORP Trhové Sviny (127,4).

Poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva se postupně zvyšuje.

Věkové rozložení populace na daném území lze vyjádřit také pomocí indexu ekonomické závislosti. Tento ukazatel vyjadřuje poměr ekonomicky neaktivní části obyvatelstva (dětí a seniorů) k obyvatelům v ekonomicky aktivním věku. Udává, kolik osob ve věku 0 až 19 let a 65 let a více připadá na 100 osob ve věku 20 až 64 let.

Čím je hodnota indexu nižší, tím příznivější je z hlediska věkové struktury poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva.

Graf 1.12 Věková struktura a věkové indexy obyvatel podle SO ORP (stav k 31. 12. 2025)

Hodnota indexu ekonomické závislosti se výrazně zvýšila.

V roce 2025 dosáhl tento ukazatel v kraji hodnoty 74,8, zatímco před 25 lety činil 58,9. Je však třeba zdůraznit, že index vychází pouze ze skutečného věkového složení obyvatelstva na daném území. Nezohledňuje skutečnost, že část osob mladších 20 let již může být ekonomicky aktivní, stejně jako někteří senioři starší 65 let mohou ještě pracovat. V mezikrajském srovnání byla v roce 2025 nejpriznivější hodnota indexu ekonomické závislosti zaznamenána ve Středočeském kraji (63,7), naopak nejvyšší hodnota byla zjištěna v Královéhradeckém kraji (76,8). Průměrná hodnota tohoto ukazatele v Česku činila 71,7.

Index ekonomické závislosti byl nejpriznivější na Vodňansku.

V rámci Jihočeského kraje byl nejpriznivější poměr mezi ekonomicky aktivní a neaktivní složkou obyvatelstva v okrese Český Krumlov (70,9), zatímco nejméně příznivá situace byla v okrese Jindřichův Hradec (78,2). Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) byla nejvyšší hodnota indexu zaznamenána v SO ORP Milevsko (81,5). Naopak nejnižší hodnotu indexu ekonomické závislosti uvedl správní obvod ORP Vodňany (67,8).

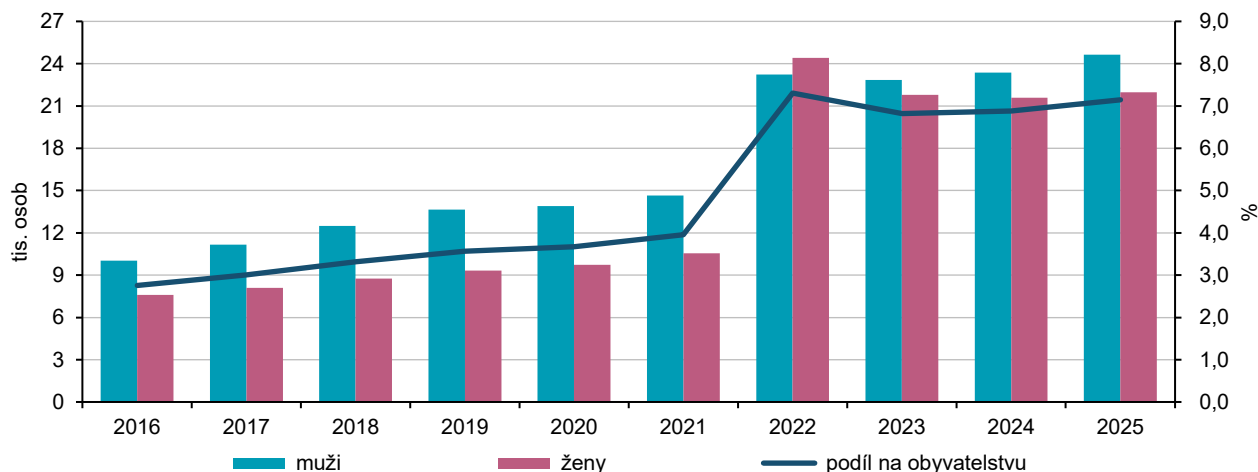
Cizinci

Za cizince je považována fyzická osoba, která není státním občanem České republiky. Statistiky cizinců žijících v Česku zahrnují zejména osoby s povoleným trvalým nebo přechodným pobytem, dlouhodobým pobytem nebo vízem a osoby, kterým byla udělena mezinárodní nebo dočasná ochrana.

V letech 2022 a 2023 se počet cizinců v kraji výrazně zvýšil.

Počet cizinců (bez osob s uděleným azylem) žijících v Jihočeském kraji v dlouhodobém pohledu rostl. Od roku 2001 se jejich počet nejprve výrazně zvyšoval až do roku 2008, následně do roku 2012 pozvolna klesal. Poté začal počet cizinců opět narůstat, přičemž k výraznému zvýšení došlo zejména v letech 2022 a 2023. Ke konci roku 2022 žilo na území kraje více než 47,7 tisíce cizinců, z toho 24,4 tisíce žen. Jednalo se o nejvyšší počet cizinců zaznamenaný v celém sledovaném období. V následujících dvou letech počet cizinců mírně klesal, v roce 2025 však opět vzrostl. K 31. prosinci 2025 žilo v kraji 46,6 tis. cizinců, z toho 22,0 tis. žen.

Graf 1.13 Cizinci v Jihočeském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Podíl cizinců v kraji patří k nižším v republice.

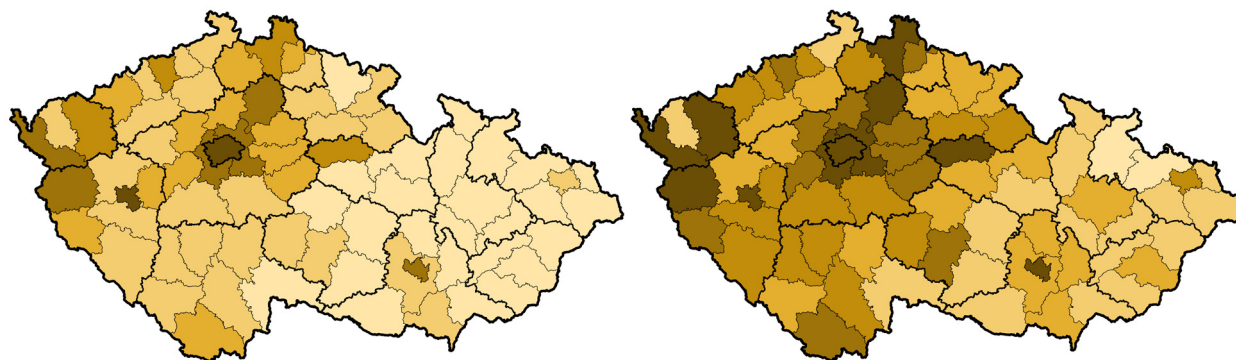
Cizinci se v roce 2025 na celkovém počtu obyvatel Jihočeského kraje podíleli ze 7,1 %. Tato hodnota řadila kraj na deváté místo mezi kraji Česka, tedy spíše mezi regiony s nižším zastoupením cizinců. Nejvyšší podíl cizinců na obyvatelstvu byl tradičně zaznamenán v hlavním městě Praze, kde v roce 2025 tvořili cizinci více než jednu čtvrtinu obyvatel (26,0 %). Naopak nejnižší zastoupení cizinců vykázal Moravskoslezský kraj, ve kterém jejich podíl činil pouze 4,6 %.

Téměř třetina (32,2 %) cizinců žila v okrese České Budějovice, nejméně jich bylo hlášeno v okrese Prachatice (7,3 %).

Ktg 1.12 Cizinci podle okresů v letech 2021 a 2025

2021

2025

Podíl (%)

méně než 3,00 3,00–4,99 5,00–6,99 7,00–8,99 9,00–10,99 11,00 a více

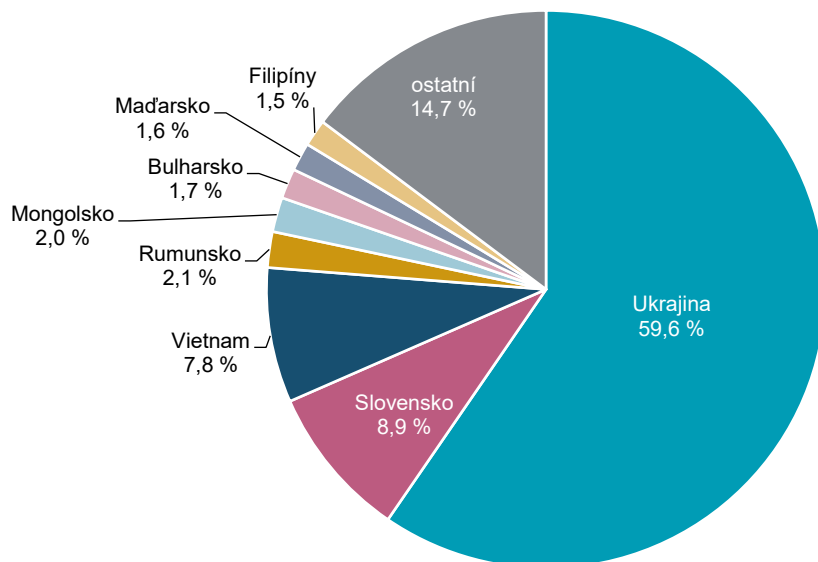
Zdroj: ČSÚ

Téměř 60 % cizinců bylo z Ukrajiny.

Z celkového počtu cizinců podle státního občanství byli v roce 2025 nejpočetněji zastoupeni občané Ukrajiny (27 777 osob). Na všech cizincích žijících v Jihočeském kraji se podíleli téměř 60 %. Nejvyšší počet občanů Ukrajiny byl v kraji zaznamenán v roce 2022 v souvislosti s válečným konfliktem, a to 30 434 osob. V následujícím roce jejich počet mírně poklesl, pravděpodobně v důsledku návratu části z nich do vlasti.

Občané Slovenska tvořili 8,9 % všech cizinců (4 135 osob), přičemž jejich počet se meziročně nepatrně zvýšil. Počet občanů Vietnamu zůstával v posledních třech letech přibližně na stejné úrovni a v roce 2025 představovali 7,8 % všech cizinců. Mezi cizinci bylo v roce 2025 dále zastoupeno 2,1 % osob se státním občanstvím Rumunska a 2,0 % osob se státním občanstvím Mongolska.

Graf 1.14 Cizinci podle státního občanství v Jihočeském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Jihočeský kraj v podrobnějším pohledu

Jihočeský kraj má dlouhodobě nejmenší hustotou zalidnění v Česku (64,9 obyvatel na km²), téměř dvě třetiny obyvatel žijí ve městech (v roce 2025 jich bylo 63,2 %). V krajském městě mělo v roce 2025 svoje bydliště 97 128 obyvatel, což bylo 14,9 % všech obyvatel kraje.

V Jihočeském kraji je velký počet obcí s malým počtem obyvatel.

Obcí s nejmenším počtem obyvatel byly Minice (PI), kde ke konci roku 2025 žilo 27 obyvatel, na pomyslném druhém místě byla Zadní Střítež (TA) s 36 obyvateli a na třetím obec Chobot (ST) s 39 obyvateli. Z celkového počtu 624 obcí kraje mělo 85 obcí méně než 100 obyvatel. Patří sem i Vojenský újezd Boletice, který je od 1. 1. 2016 bez obyvatel.

V roce 2025 se počty obyvatel v mnoha obcích a městech Jihočeského kraje zvýšily, nejvíce v městysi Lhenice (+109) a ve městech Vodňany (+81) a České Velenice (+80). Na druhé straně nejvíce obyvatel v tomto roce ubylo v okresních městech Jindřichův Hradec (−171), Český Krumlov (−139) a Písek (−119).

Hodnoty relativních údajů mohou být výrazně zkresleny i nepatrnou změnou v počtu obyvatel.

V relativním vyjádření byly v roce 2025 největší přírůstky zaznamenány v obci Horní Němčice (JH), na druhém místě se umístil Vlkov (CB) a na třetím místě byla obec Budkov (PT). Naopak nejvyšší celkové relativní úbytky obyvatel byly zaznamenány v obci Strýčice (CB), dále v Probulově a Stehlovicích (PI). Hodnoty relativních údajů mohou být výrazně zkresleny malým počtem obyvatel v těchto obcích, a i nepatrná změna v počtu obyvatel tyto hodnoty značně ovlivní.

Nejnižší průměrný věk byl v roce 2025 v obci Radějovice.

Nejmladší obyvatelé žili v roce 2025 v obci Radějovice (ST), kde průměrný věk činil 34,7 let. Naopak nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán v obci Minice na Písecku (60,4 let). Nejvýraznější rozdíl mezi průměrným věkem mužů a žen byl v roce 2025 zjištěn v obci

Minice na Písecku, kde průměrný věk mužů byl o 14,1 roku nižší než u žen. Naopak v obci Ponědrážka na Jindřichohradecku činil rozdíl 11,2 roku ve prospěch žen.

Vyrovnané počty mužů a žen byly zaznamenány jen v několika obcích.

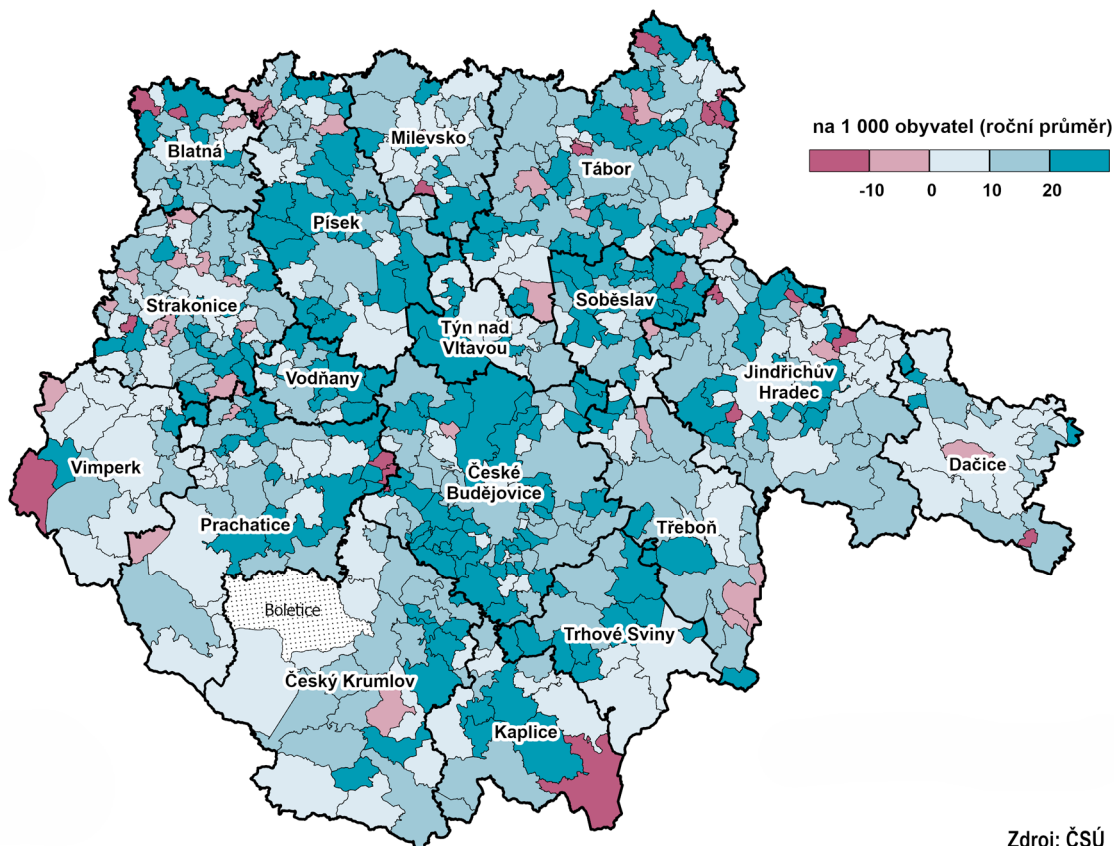
Zastoupení obou pohlaví v obcích a městech kraje bylo v roce 2025 také velmi různé. V obci Mačkov na Strakonicku nejvíce převažovaly ženy (mužů bylo o 34,8 % méně), naopak v obci Kuřimany na Strakonicku byla zaznamenána největší převaha mužů (o 76,5 %). Vyrovnané počty mužů a žen byly zaznamenány jen v 17 obcích kraje.

Největší podíl dětské věkové skupiny (0 až 14 let) z celkového počtu obyvatel obce, byl zaznamenán v obci Kuřimany na Strakonicku (31,9 %), naopak nejmenší v obci Chobot také na Strakonicku, kde v roce 2025 nebydlelo žádné dítě. Podíl obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let) byl největší v obci Měkynek (82,4 %; ST), naopak nejmenší v obci Zadní Střítež (44,4 %; TA). Podíl osob v seniorském věku (65 let a více) byl největší v obci Zadní Střítež (50,0 %; TA) a nejmenší v obci Hajany (7,7 %; ST).

V roce 2025 v krajském městě obyvatel ubylo.

V roce 2025 žilo v Českých Budějovicích 97 128 obyvatel. Za posledních 25 let bylo v krajském městě nejméně obyvatel v roce 2013 (93 253) a nejvíce v roce 2023 (97 377). V roce 2025 se počet obyvatel města meziročně snížil o 103 osob. V tomto roce se v krajském městě živě narodilo 720 dětí, což představovalo nejnižší počet v dlouhodobé historii. Zemřelo 1 052 obyvatel města, proto byl v tomto roce zaznamenán přirozený úbytek obyvatel (-332). Do Českých Budějovic se během roku přistěhovalo 3 602 osob, zatímco 3 373 osob se odstěhovalo. Kladné migrační saldo ve výši 229 osob však nedokázalo vyrovnat ztrátu způsobenou přirozeným úbytkem.

Ktg 1.13 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel podle obcí Jihočeského kraje v letech 2021 až 2025

2. Sociální vývoj

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatelstva a míře zaměstnanosti a nezaměstnanosti vycházejí z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), které Český statistický úřad realizuje od roku 1993. Šetření je založeno na definicích a doporučeních Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

Od roku 2023 jsou údaje zpracovávány podle nové metodiky. Data za rok 2022 byla zpětně přepočtena pouze pro zajištění meziroční srovnatelnosti mezi roky 2022 a 2023.

V Jihočeském kraji meziročně ubylo osob zařazených do pracovní síly.

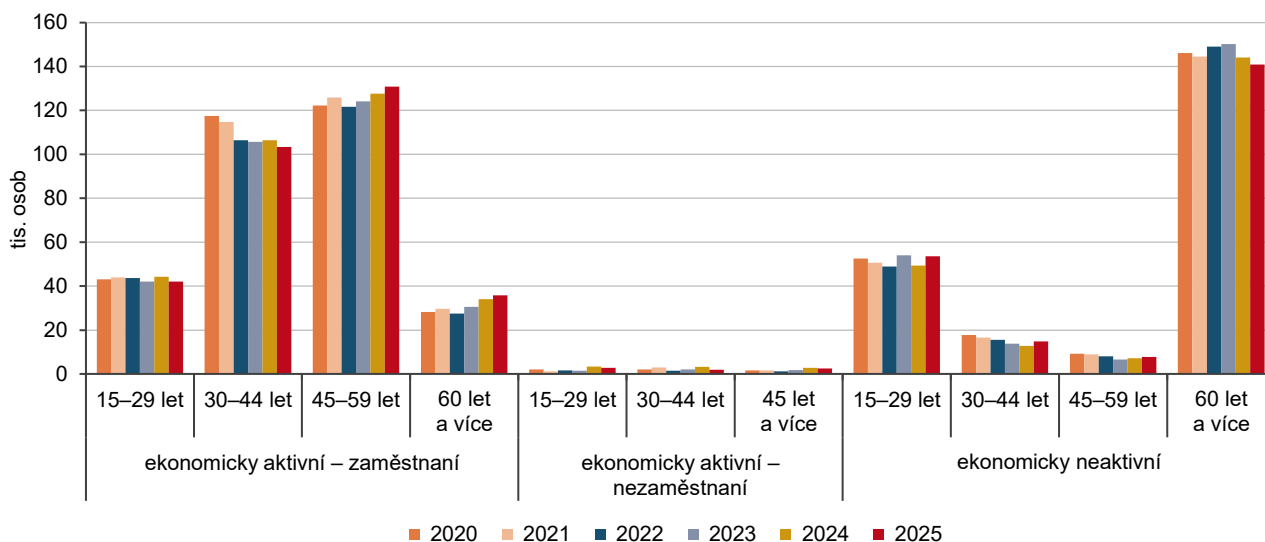
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více se dělí na osoby ekonomicky aktivní a osoby ekonomicky neaktivní. Zaměstnaní v národním hospodářství a nezaměstnaní tvoří pracovní sílu. Mezi ekonomicky neaktivní osoby patří zejména starobní a invalidní důchodci, žáci, studenti a osoby pečující o rodinu.

Podle výsledků VŠPS žilo v Jihočeském kraji v roce 2025 celkem 536,1 tis. osob ve věku 15 let a více. Populace ekonomicky aktivních tvořila 59,5 % z této věkové kategorie. Meziročně byl v kraji zaznamenán nepatrný úbytek pracovní síly (–2,2 tis. osob). Podíl nezaměstnaných na pracovní síle v roce 2025 činil 2,2 %, oproti předchozímu roku došlo k mírnému poklesu. Naopak meziročně se zvýšil počet ekonomicky neaktivních z 213,5 tis. osob na 216,9 tis. osob. I přes tento nárůst došlo od roku 2015 k poměrně výraznému úbytku ekonomicky neaktivních osob (–7,0 tis.).

Dlouhodobý trend v rámci Česka potvrdil nárůst pracovní síly.

Stejné trendy jako v Jihočeském kraji byly zaznamenány i v rámci celého Česka. Počet osob zařazených do pracovní síly od roku 2015 se zvýšil o 211,4 tis. osob (+1,8 %). Počet ekonomicky neaktivních se v celém Česku od roku 2015 snížil o 172,2 tis. osob, což představovalo pokles o 4,7 %.

Graf 2.1 Obyvatelstvo v Jihočeském kraji podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

¹⁾ data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Změny ve struktuře pracovní síly ovlivňuje demografická křivka i společenská situace.

Ve věkové struktuře pracovní síly se dlouhodobě snižuje počet ekonomicky aktivních ve věkových kategoriích 15–29 let a 30–44 let, naopak mezi zaměstnanými přibývá osob ve věku 45 až 59 let a nad 60 let. Při pohledu na dlouhodobější vývoj lze u nezaměstnaných všech věkových kategorií vyznat klesající tendenci s občasnými mírnými

výkyvy. Změny ve věkové struktuře pracovní síly souvisejí zejména s demografickými a společenskými vlivy, kdy mladí studují déle. Naopak u starších věkových kategorií dochází k prodlužování věku pro odchod do důchodu. Určitý vliv také měla integrace válečných uprchlíků do společnosti a na trh práce.

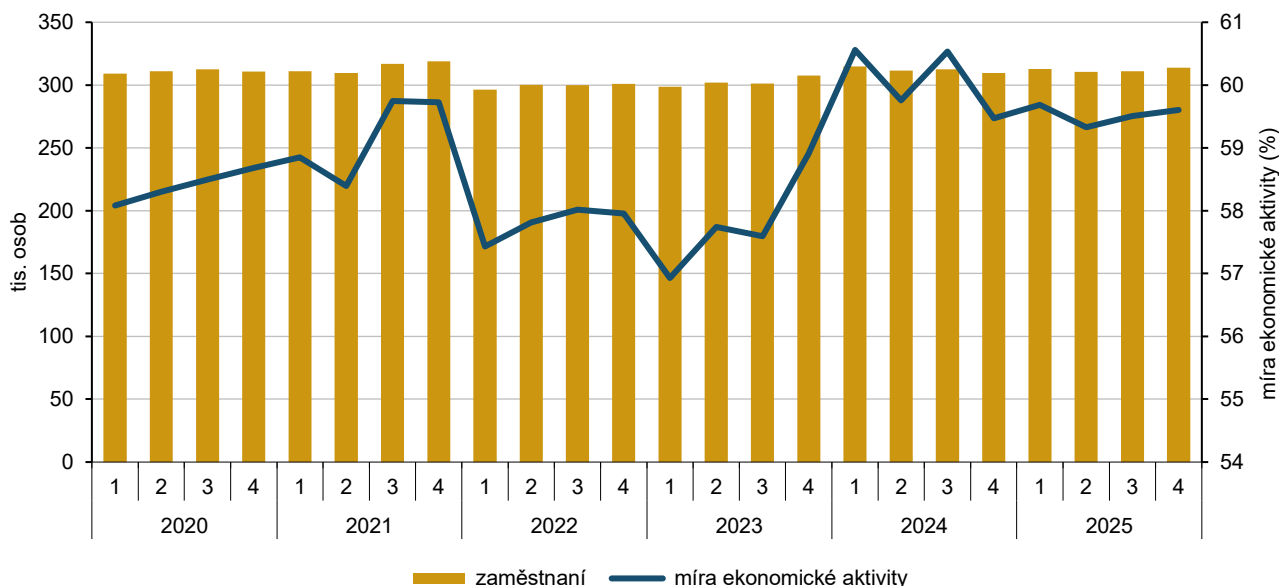
Míra ekonomické aktivity v kraji se meziročně snížila.

Podle výsledků VŠPS činila v roce 2025 míra ekonomické aktivity (MEA)¹ v Jihočeském kraji 59,5 %. Ve srovnání s předchozím rokem se její hodnota nepatrně snížila a nadále zůstávala pod republikovým průměrem, který činil 61,0 %. Podprůměrné hodnoty vykazoval Jihočeský kraj i v dlouhodobém časovém horizontu. V mezikrajském srovnání byla nejvyšší míra ekonomické aktivity zaznamenána v hlavním městě Praze (66,4 %), naopak nejnižší ve Zlínském kraji (58,3 %). Jihočeský kraj se zařadil na 10. místo pomyslného žebříčku, když vykázal pátou nejnižší hodnotu tohoto ukazatele.

MEA mužů a žen se výrazně lišila.

Míra ekonomické aktivity se v roce 2025 výrazně lišila podle pohlaví. U mužů dosáhla 67,3 %, zatímco u žen činila 55,1 %. Meziročně se hodnota ukazatele u mužů snížila o 0,9 procentního bodu, zatímco u žen vzrostla o 1,6 procentního bodu.

Graf 2.2 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Jihočeském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

¹⁾ data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Zaměstnaných osob podle výsledků VŠPS meziročně mírně ubylo.

Nejvyšší měrou se na počtu obyvatel ve věku 15 let a více podíleli zaměstnaní. V Jihočeském kraji jich v roce 2025 bylo celkem 312,0 tis., přičemž meziročně došlo k nepatrnému poklesu. Mezi zaměstnanými převažovali muži, kterých bylo 167,4 tis., žen bylo 144,6 tis. Počet zaměstnaných žen se meziročně zvýšil o 2,7 tis., naopak u mužů došlo k poklesu o 2,9 tis. Se změnami v počtu zaměstnaných podle pohlaví úzce souvisely také změny v míře zaměstnanosti. Míra zaměstnanosti mužů se v porovnání s předchozím rokem snížila o 1,6 p. b. na 64,3 %. Míra zaměstnanosti žen naopak meziročně vzrostla z 51,3 % na 52,4 %. V kraji dosáhla celková míra zaměstnanosti hodnoty 58,2 % a mezi kraji byla pátá nejnižší.

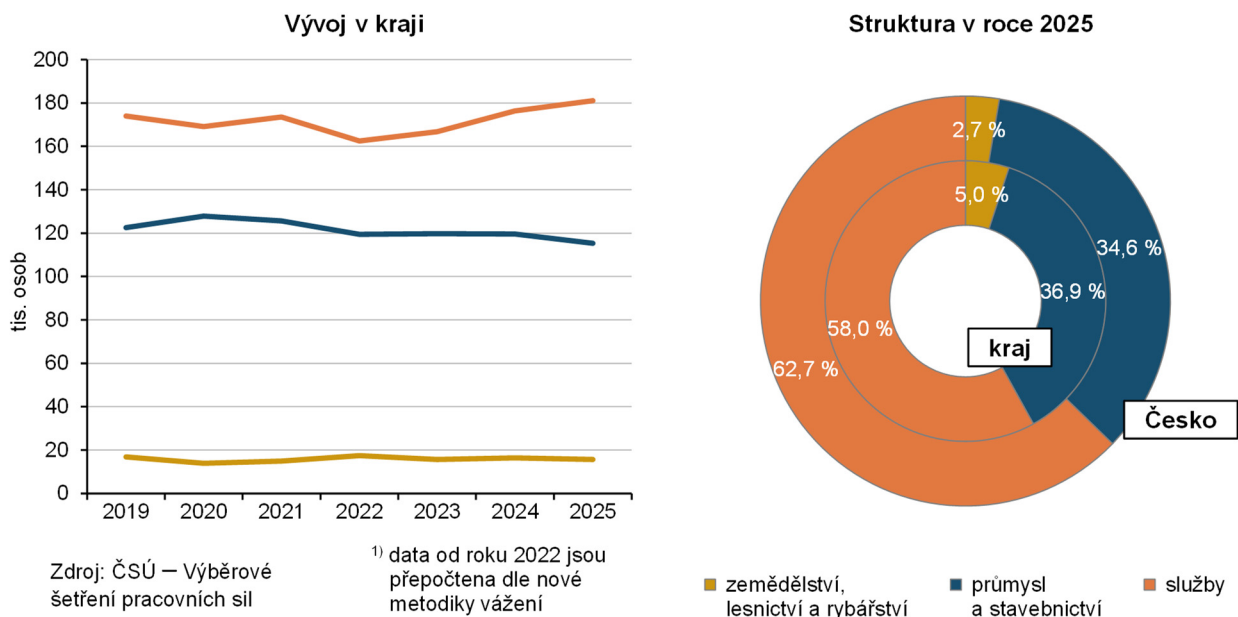
¹ Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni k nástupu do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

Nejvíce zaměstnaných vykázal terciární sektor.

Ve struktuře zaměstnanosti v Jihočeském kraji převažoval terciární sektor, ve kterém pracovalo 58,0 % zaměstnaných osob. V sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví) bylo zaměstnáno 36,9 % osob, zatímco v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) pracovalo zbývajících 5,0 % zaměstnaných.

Ve srovnání s republikovým údajem byl v kraji vyšší podíl zaměstnaných v primárním sektoru o 2,4 procentního bodu (p. b.) a v sekundárním o 2,3 p. b. Naopak zastoupení zaměstnaných ve službách za celostátním průměrem zaostávalo (–4,7 p. b.).

Graf 2.3 Zaměstnaní pracující v Jihočeském kraji podle odvětvových sektorů

Podíl zaměstnanců v roce 2025 meziročně klesl.

Ve struktuře zaměstnanosti podle postavení v zaměstnání dlouhodobě převažovali zaměstnanci. Jejich podíl se v průběhu sledovaného období zpravidla zvyšoval a v roce 2022 dosáhl svého maxima (85,9 %). V následujících letech mírně klesal až na 82,7 % v roce 2025.

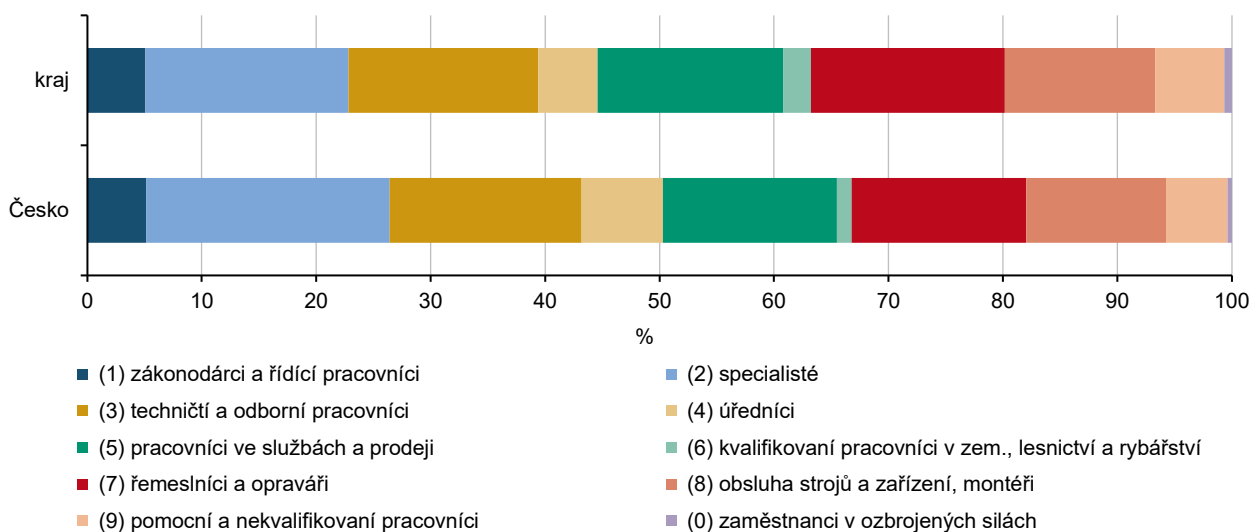
Podíl zaměstnavatelů v čase kolísá a v roce 2025 činil 2,7 %. Kolísavý vývoj byl patrný také u pracujících na vlastní účet. Zatímco v roce 2016 představovali 13,4 % zaměstnaných, do roku 2022 jejich podíl postupně klesl na 11,3 %. Následně se trend obrátil a v roce 2025 dosáhl podíl pracujících na vlastní účet 14,3 %.

Dlouhodobě tvořili největší skupinu zaměstnaných řemeslníci včetně opravářů.

Z pohledu klasifikace zaměstnání CZ-ISCO tvořili v kraji dlouhodobě nejpočetnější skupinu zaměstnaných řemeslníci včetně opravářů. Výjimkou byl rok 2018, kdy nejvyšší zastoupení vykazovala skupina obsluhy strojů a zařízení a montérů. Druhou nejčetnější skupinou byli do roku 2020 pracovníci ve službách a prodeji. Od roku 2021 se však jejich zastoupení zvýšilo natolik, že předstihli obsluhu strojů a zařízení a montéry a zařadili se na druhé místo.

V roce 2025 došlo k výraznější změně, když se do čela žebříčku posunuli specialisté, jejichž podíl na zaměstnaných činil 17,7 %. Na druhém místě se umístili řemeslníci a opraváři (16,9%), následovaní technickými a odbornými pracovníky (16,6 %).

Graf 2.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO¹⁾ v Jihočeském kraji a v Česku v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

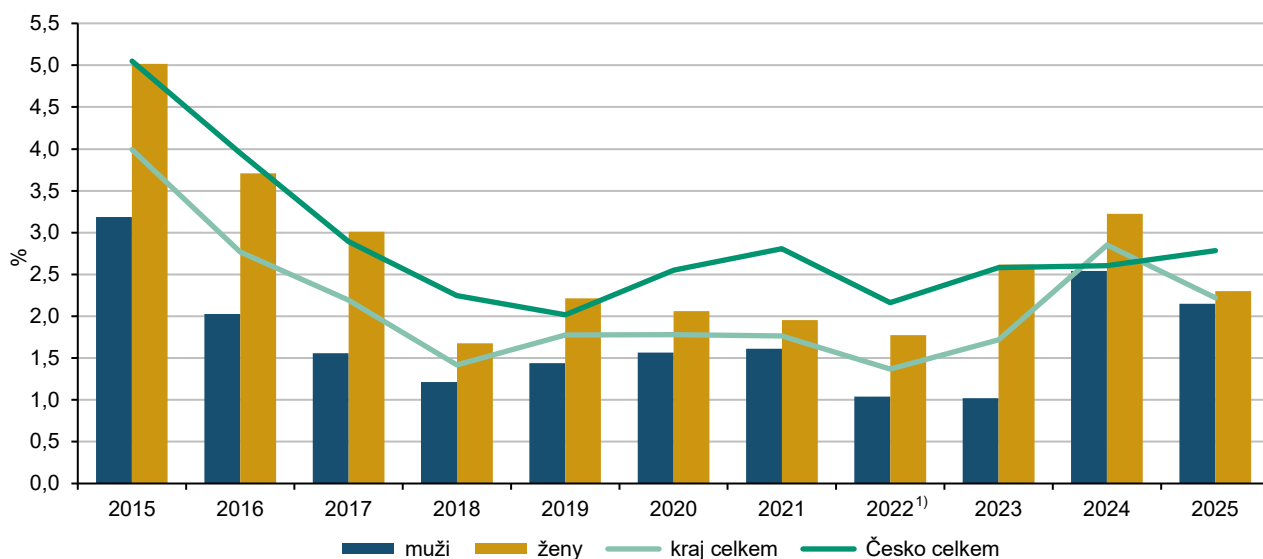
¹⁾ od roku 2023 jsou data zpracovávána dle nové metodiky

V roce 2025 převažovali mezi nezaměstnanými muži.

Do skupiny ekonomicky aktivních patří i nezaměstnaní, jejichž počet se v kraji v posledních pěti letech pohyboval na nejnižších hodnotách v mezikrajském srovnání. Nejméně příznivá situace byla zaznamenána v roce 2014, kdy počet nezaměstnaných přesáhl 18 tis. osob. Následně jejich počet klesal až na hodnotu 4,5 tis. v roce 2018. Kolísavý trend dalších let byl ukončen v roce 2024, kdy došlo k nárůstu počtu nezaměstnaných na 9,2 tis. V roce 2025 bylo v kraji evidováno 7,1 tis. nezaměstnaných osob.

Z genderového hlediska mezi nezaměstnanými dlouhodobě mírně převažovaly ženy. Ve sledovaném roce 2025 však jejich podíl činil 48,1 %, a ženy tak tvořily méně než polovinu všech nezaměstnaných osob v kraji.

Graf 2.5 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

¹⁾ data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Jihočeský kraj měl v roce 2025 v rámci Česka pátou nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti.

Obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji dosáhla v roce 2018 svého historického minima (1,4 %), poté se zvýšila na 1,8 % a na této úrovni se udržela až do roku 2021. V následujícím roce bylo vyrovnáno minimum z již zmíněného roku 2018, poté hodnota obecné míry nezaměstnanosti kolísala a v roce 2025 dosáhla 2,2 %. Z vývoje posledních osmi let vybočoval rok 2024, kdy podíl nezaměstnaných na pracovní síle meziročně vzrostl na 2,9 %. V dlouhodobém pohledu se Jihočeský kraj vyznačoval nižší obecnou mírou nezaměstnanosti, než činil republikový údaj. Výjimkou byl právě rok 2024, kdy krajská hodnota převýšila republikový průměr o 0,2 procentního bodu.

V mezikrajském srovnání vykázal Jihočeský kraj v roce 2025 pátou nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti. Nejvyšší roční průměrnou obecnou míru nezaměstnanosti uvedl Ústecký kraj (4,8 %), naopak nejnižší hodnotu vykázal Kraj Vysočina (1,5 %).

Obecná míra nezaměstnanosti byla u žen vyšší než u mužů.

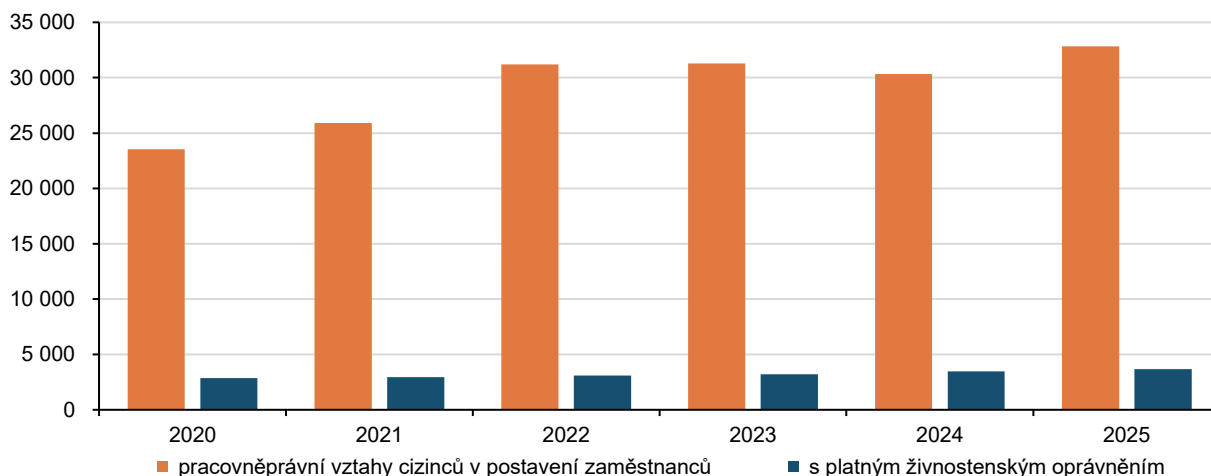
Obecná míra nezaměstnanosti v kraji dosáhla v roce 2025 u mužů 2,1 % a u žen 2,3 %. V dlouhodobém pohledu vykazovaly ženy zpravidla vyšší hodnoty tohoto ukazatele. V mezikrajském srovnání muži i ženy obsadili shodně páté místo. Vývoj obecné míry nezaměstnanosti mužů a žen měl do roku 2014 odlišný charakter, v následujících letech však vykazoval obdobnou tendenci. Největší rozdíl byl zaznamenán v roce 2013, kdy obecná míra nezaměstnanosti žen převyšovala hodnotu u mužů o 3,7 procentního bodu (p. b.). Naopak nejmenší rozdíl byl zjištěn v roce 2025, kdy činil pouze 0,2 p. b.

U mužů se obecná míra nezaměstnanosti od roku 2014 s dílčími výkyvy postupně snižovala a v posledních letech se pohybovala na nízkých hodnotách. U žen dosáhla v roce 2014 hodnoty 7,9 %, následně, s výjimkou roku 2019, převážně klesala až do roku 2022. V posledních třech letech byl u obou pohlaví patrný kolísavý vývoj tohoto ukazatele.

Na jihu Čech bylo zaměstnáno téměř 33 tisíc cizinců.

Ke konci roku 2025 bylo v Jihočeském kraji evidováno 32,8 tis. cizinců v postavení zaměstnanců. Ve srovnání s rokem 2020 se jejich počet zvýšil o 9,3 tis., tj. 39,5 %. V roce 2025 disponovalo platným živnostenským oprávněním přibližně 11 % zaměstnaných cizinců. Přestože se jejich počet oproti roku 2020 v absolutním vyjádření zvýšil, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných cizinců se snížil o 0,9 p. b.

Graf 2.6 Zaměstnaní cizinci v Jihočeském kraji k 31. 12.

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nezaměstnanost podle údajů MPSV

Obdobné trendy ve vývoji nezaměstnanosti, které vyplývají z výsledků VŠPS, potvrzují také údaje získané z Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV).

Počet uchazečů v roce 2025 překonal covidový rok 2020.

Podle údajů MPSV bylo k 31. 12. 2025 v Jihočeském kraji evidováno celkem 18 443 uchazečů o zaměstnání, z nichž 52,6 % tvořily ženy. Ve srovnání s předchozím rokem se počet evidovaných uchazečů zvýšil o 2,5 tis. osob, tj. o 15,9 %. Nárůst počtu uchazečů o zaměstnání byl zaznamenán ve všech okresech kraje.

Z dlouhodobého pohledu počet uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji od roku 2013 soustavně klesal až na minimum 10 537 osob v roce 2019. Tento trend byl přerušen v roce 2020 v souvislosti s pandemií onemocnění covid-19. V roce 2021 došlo k opětovnému poklesu počtu evidovaných uchazečů, od roku 2022 však jejich počet postupně narůstal. Od roku 2024 již převyšuje úroveň zaznamenanou v roce 2020.

Většina uchazečů byla schopna začít pracovat okamžitě při nabídce vhodného místa.

Dosažitelných uchazečů, tedy těch, kteří jsou schopni při nabídce vhodného pracovního místa nastoupit okamžitě, bylo ke konci roku 2025 z celkového počtu nezaměstnaných v kraji 94,9 %. Mezi uchazeči o zaměstnání evidovanými na úřadech práce bylo 6,1 % absolventů škol a mladistvých, oproti roku 2019 jejich podíl vzrostl o 1,4 procentního bodu (p. b.). Osoby se zdravotním postižením se na celkovém počtu nezaměstnaných podílely 13,2 %, což bylo o 3,1 p. b. méně než v roce 2019. Mezi nezaměstnanými bylo i 18,8 % osob pečujících o dítě do 15 let věku. Nárůst oproti roku 2019 činil 2,4 p. b.

Ke konci roku 2025 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti 29,1 % uchazečů o zaměstnání. Přestože se jejich počet oproti roku 2019 v absolutním vyjádření zvýšil, jejich podíl na celkovém počtu evidovaných uchazečů byl nižší o 17,4 p. b.

Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2025 se v kraji meziročně zvýšil.

Podíl nezaměstnaných osob (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let/počet obyvatel ve věku 15–64 let v %) dosáhl k 31. 12. 2025 v Jihočeském kraji hodnoty 4,23 % a meziročně mírně vzrostl.

V rámci mezikrajského srovnání vykazovalo do roku 2019 dlouhodobě nejnižší podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. hlavní město Praha. V letech 2020 až 2022 zaujímal první pozici Pardubický kraj, od konce roku 2023 se na ni opět vrátila Praha. Na opačném konci pomyslného žebříčku byl do roku 2016 Ústecký kraj, poté ho do roku 2021 vystřídal kraj Moravskoslezský a v posledních čtyřech letech vykázal nejvyšší podíl nezaměstnaných k 31. 12. opět Ústecký kraj.

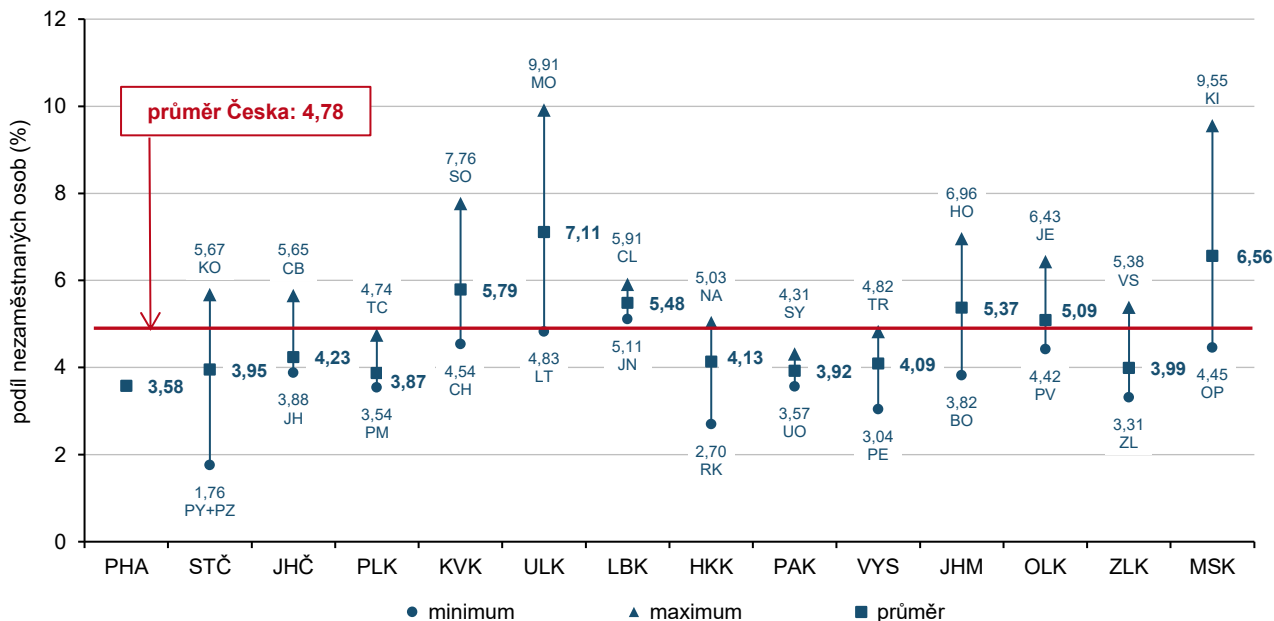
Postavení kraje v rámci Česka se zhoršilo.

Jihočeský kraj se do roku 2022 pohyboval na předních příčkách (mezi 3. a 5. pozicí), k 31. 12. 2023 se však propadl na šesté místo a v posledních dvou letech mu patřila příčka osmá. Dlouhodobě se podíl nezaměstnaných osob v kraji pohyboval pod republikovým průměrem. Konkrétně ke konci roku 2025 byl nižší o 0,55 p. b.

Nejnižší podíl nezaměstnaných osob v rámci kraje vykázal okres Jindřichův Hradec.

V rámci Jihočeského kraje byl k 31. 12. 2025 nejnižší podíl nezaměstnaných osob zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (3,88 %), naopak nejvyšší v okrese Český Krumlov (5,65 %). Vývoj podílu nezaměstnaných osob v průběhu roku je do značné míry ovlivněn sezonním charakterem některých pracovních činností. K nárůstu nezaměstnanosti zpravidla dochází v zimních měsících, a to u obou pohlaví. Naopak v letním a podzimním období bývají hodnoty tohoto ukazatele nižší v souvislosti s vyšší nabídkou sezonních pracovních příležitostí.

Graf 2.7 Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2025

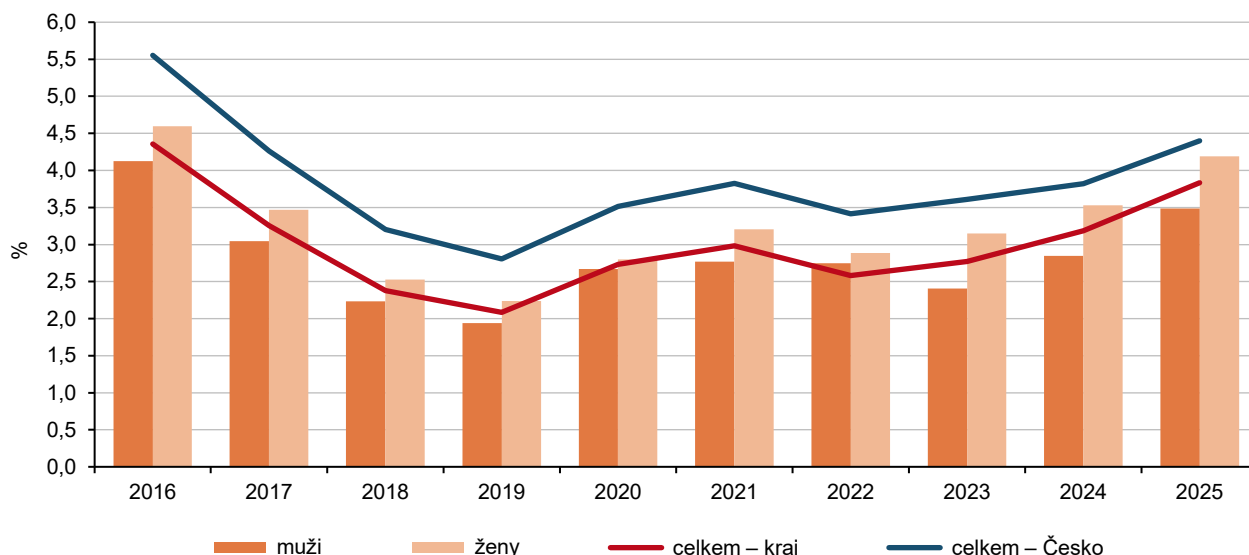

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Vzrostl také roční průměrný podíl nezaměstnaných osob.

Vzhledem ke kolísání podílu nezaměstnaných osob v průběhu roku se pro hodnocení vývoje nezaměstnanosti využívá ukazatel roční průměrný podíl nezaměstnaných osob. V roce 2025 dosáhl tento ukazatel v Jihočeském kraji hodnoty 3,83 %. Meziročně došlo k nepatrnému nárůstu (+0,65 p. b.), oproti roku 2016 však došlo ke snížení o 0,53 p. b. Roční průměrný podíl nezaměstnaných mužů v roce 2025 činil v kraji 3,49 % a u žen 4,19 %.

Graf 2.8 Podíl nezaměstnaných osob¹⁾ v Jihočeském kraji (roční průměr)

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

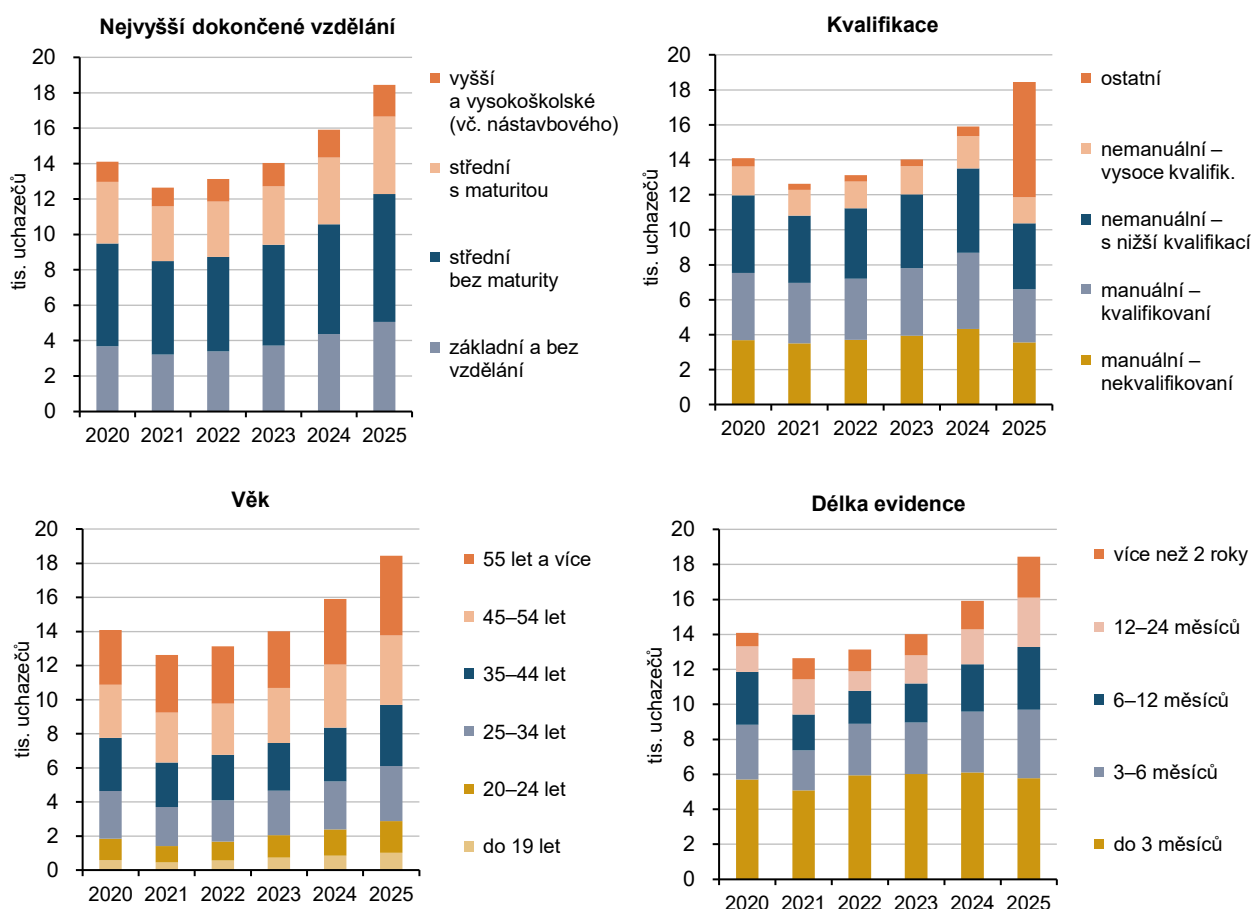
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejvíce uchazečů o práci bylo ve věku 55 let a více.

K 31. 12. 2025 tvořily nejpočetnější skupinu uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji osoby ve věku 55 let a více. Jejich počet dosáhl 4 676 osob a na celkovém počtu uchazečů se podílely více než jednou čtvrtinou. Naopak nejnižší zastoupení vykazovala věková skupina do 19 let, která tvořila 5,5 % všech evidovaných uchazečů o zaměstnání. Meziroční nárůst počtu uchazečů o zaměstnání se projevil napříč věkovými kategoriemi. Nejvyšší relativní přírůstek byl zaznamenán u osob ve věku 55 let a více (+21,4 %) a ve věkové skupině 20 až 24 let (+20,4 %).

Z hlediska dosaženého vzdělání převažovali mezi uchazeči o zaměstnání v kraji lidé se středním vzděláním bez maturity, kteří představovali 39,1 % všech evidovaných uchazečů. Nejnižší zastoupení naopak vykazovaly osoby s vysokoškolským vzděláním (9,7 %). V porovnání s koncem roku 2024 došlo ke zvýšení počtu uchazečů ve všech vzdělanostních kategoriích.

Graf 2.9 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Jihočeském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Jihočeské úřady práce zaznamenaly pokles uchazečů evidovaných méně než tři měsíce.

K 31. 12. 2025 bylo v Jihočeském kraji 52,6 % uchazečů o zaměstnání evidováno kratší dobu než šest měsíců. Ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku se počet uchazečů zvýšil téměř ve všech kategoriích podle délky evidence. Výjimku představovali uchazeči evidovaní kratší dobu než tři měsíce, jejichž počet se meziročně snížil o 5,5 %.

Nejvýraznější nárůst počtu uchazečů o zaměstnání byl zaznamenán mezi dlouhodobě nezaměstnanými. Ve skupině osob evidovaných 12 až 24 měsíců vzrostl

jejich počet meziročně o 42,0 %, u uchazečů evidovaných déle než 24 měsíců činil nárůst 44,0 %.

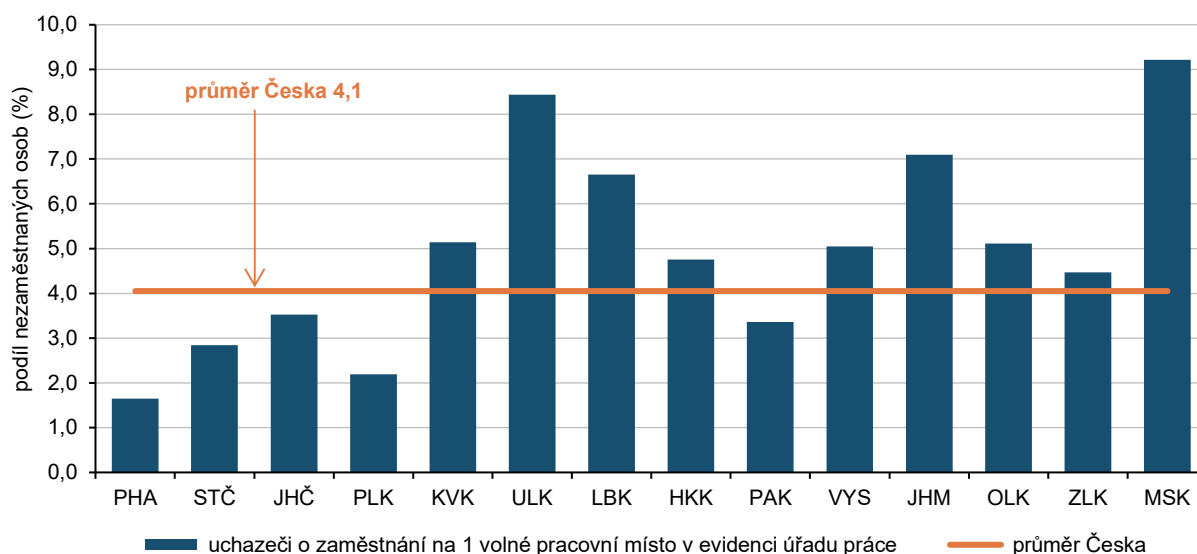
V roce 2025 se změnila metodika evidence volných pracovních míst.

Ke konci roku bylo v Jihočeském kraji evidováno 5 234 volných pracovních míst. Vzhledem k metodické změně však údaje o počtu volných pracovních míst za rok 2025 nejsou plně srovnatelné s údaji za předchozí roky. V souvislosti s novelou zákona o zaměstnanosti byla s účinností od 1. července 2024 zavedena maximální doba evidence neobsazeného volného pracovního místa na Úřadu práce ČR v délce šesti měsíců. U již evidovaných volných míst začala tato lhůta běžet od uvedeného data, přičemž k jejich hromadnému vyřazení došlo počátkem roku 2025. V důsledku toho výrazně poklesl počet evidovaných volných pracovních míst.

Historicky nejvíce volných pracovních míst bylo na konci roku 2021.

Ke konci roku 2024 bylo v nabídce jihočeských úřadů práce celkem 12 697 volných pracovních míst. Ve srovnání s koncem roku 2021, kdy bylo dosaženo historického maxima (20 279), to představovalo pokles o 7,6 tis. míst. Počet volných pracovních míst v kraji dlouhodobě rostl až do roku 2019. V následujícím roce se meziročně snížil o 4,0 %, poté však opět vzrostl a v roce 2021 dosáhl již zmíněné rekordní hodnoty. Od roku 2022 počet volných pracovních míst evidovaných úřady práce postupně klesal.

Graf 2.10 Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo podle krajů k 31. 12. 2025

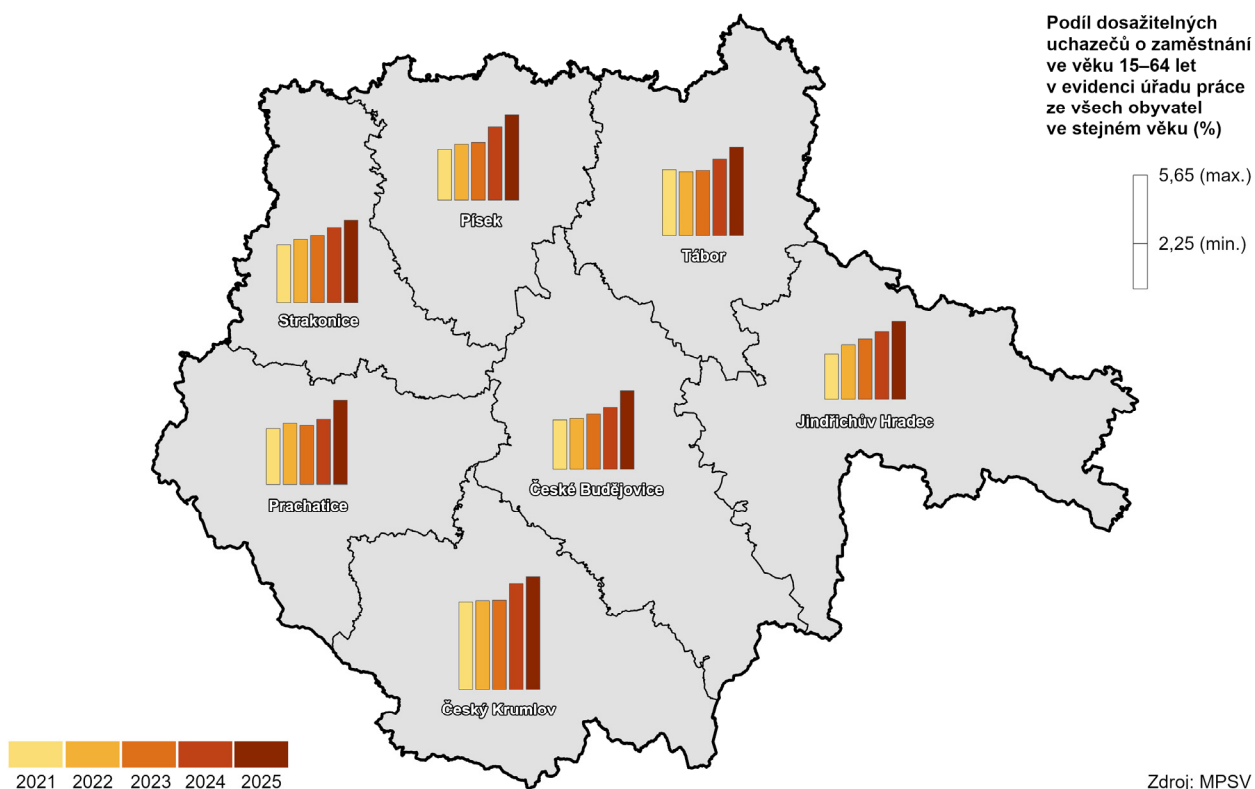

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

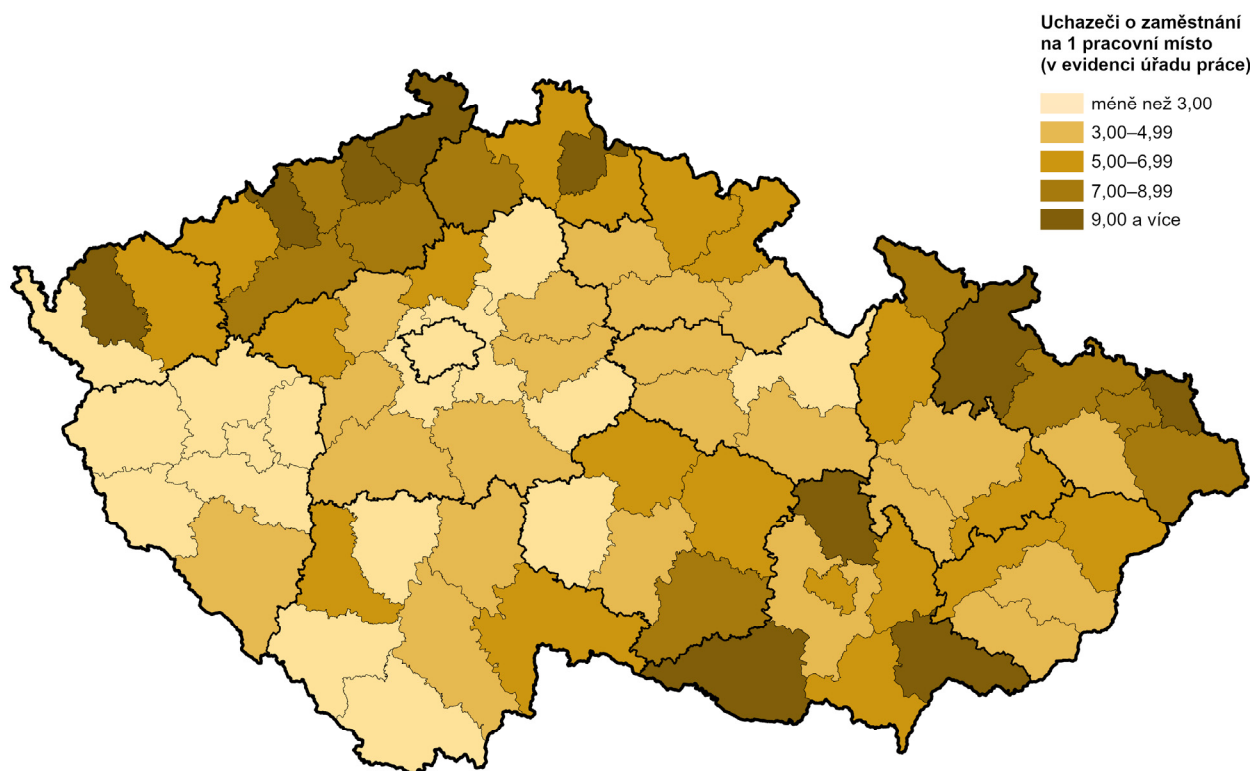
Na 1 pracovní místo v kraji připadali téměř 4 uchazeči.

Na jedno volné pracovní místo připadalo k 31. prosinci 2024 v Jihočeském kraji 1,3 uchazečů, což bylo meziročně o 0,3 uchazečů více. V mezikrajském srovnání vykazovalo nejprůzračnější poměr hlavní město Praha, kde na jedno volné pracovní místo připadalo 0,4 uchazeče. Naopak nejméně příznivá situace byla zaznamenána v Moravskoslezském kraji s téměř čtyřmi uchazeči na jedno volné pracovní místo. Po změně metodiky připadalo v Jihočeském kraji ke konci roku 2025 na 1 volné pracovní místo 3,5 uchazečů o zaměstnání. Tento údaj však není s předchozími lety srovnatelný.

Ktg 2.1 Podíl nezaměstnaných osob v okresech Jihočeského kraje v letech 2021 až 2025 (k 31.12.)

Ktg 2.2 Uchazeči o zaměstnání na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Příjmy domácností

Čistý disponibilní důchod domácností v kraji dlouhodobě roste.

Při hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech se používá čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)². Udává se v běžných cenách. Čistý disponibilní důchod domácností měl dlouhodobě rostoucí trend, který byl mezi roky 2010 a 2013 ve většině krajů narušen v souvislosti s vleklou hospodářskou krizí a růstem nezaměstnanosti. V Jihočeském kraji meziročně poklesl jen v roce 2013. Od roku 2014 se ČDDD v kraji již zvyšoval a v roce 2024 dosáhl 248 512 mil. Kč, přičemž meziroční nárůst činil 3,7 %.

V přepočtu na 1 obyvatele uvedl kraj v roce 2024 ČDDD ve výši 380,5 tis. Kč. V mezikrajském srovnání vykazoval Jihočeský kraj od roku 2012 osmý nejvyšší ČDDD na 1 obyvatele, od roku 2021 se posunul na 7. příčku pomyslného žebříčku. To znamenalo horší umístění než v první dekádě nového tisíciletí, kdy býval čtvrtý až šestý. Ve srovnání s výsledky za Česko byl ČDDD na 1 obyvatele v Jihočeském kraji nižší a ztráta kraje na republikový průměr činila v roce 2024 necelých 20 tis. Kč. V roce 2012 kraji chybělo do republikové hodnoty 6,4 %, v roce 2024 to bylo jen 4,8 %.

V žebříčku krajů podle hodnoty ČDDD na 1 obyvatele si první místo dlouhodobě udržovalo hlavní město Praha, když republikový průměr přesahovalo o zhruba 30 %. Nad průměrem se každoročně pohyboval také Středočeský kraj. Na opačném konci žebříčku figuroval nejčastěji Ústecký kraj (se ztrátou 10 až 15 %), kromě let 2020 až 2023, kdy se na poslední místo propadl Karlovarský kraj.

Mzdy

Průměrná mzda v kraji zaostávala za republikovým průměrem.

V roce 2025 dosáhla v kraji průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců přepočtených na plně zaměstnané osoby (podle pracovištní metody) 44 558 Kč. Meziroční nárůst činil 2 812 Kč, tj. 6,7 %. Z pohledu absolutní výše průměrných mezd zaostával Jihočeský kraj proti průměru celé republiky o 4,7 tis. Kč. Mezi kraji se Jihočeský kraj umístil na šesté příčce. Nejvyšší průměrnou měsíční mzdu v rámci mezikrajského srovnání zaznamenala Praha (62 723 Kč), naopak nejnižší vykázal Karlovarský kraj (42 049 Kč). Na průměrnou hrubou mzdu hlavního města Prahy ztrácel Jihočeský kraj 18,6 tis. Kč.

Mzdy získané na základě resortních výběrových šetření se od mezd získaných pracovištní metodou liší.

Údaje o mzdách z výběrového šetření mezd nejsou plně srovnatelné s běžně publikovanými údaji o průměrné mzdě z podnikového výkaznictví ČSÚ. Na rozdíl od podnikové statistiky nezahrnují zaměstnance v pracovní neschopnosti, zaměstnance s placenou nepřítomností kratší než 4 týdny, ani osoby s kratší pracovní dobou než 30 hodin týdně. Z tohoto důvodu jsou zjištěné mzdy vyšší a zároveň jsou zatíženy výběrovou chybou.

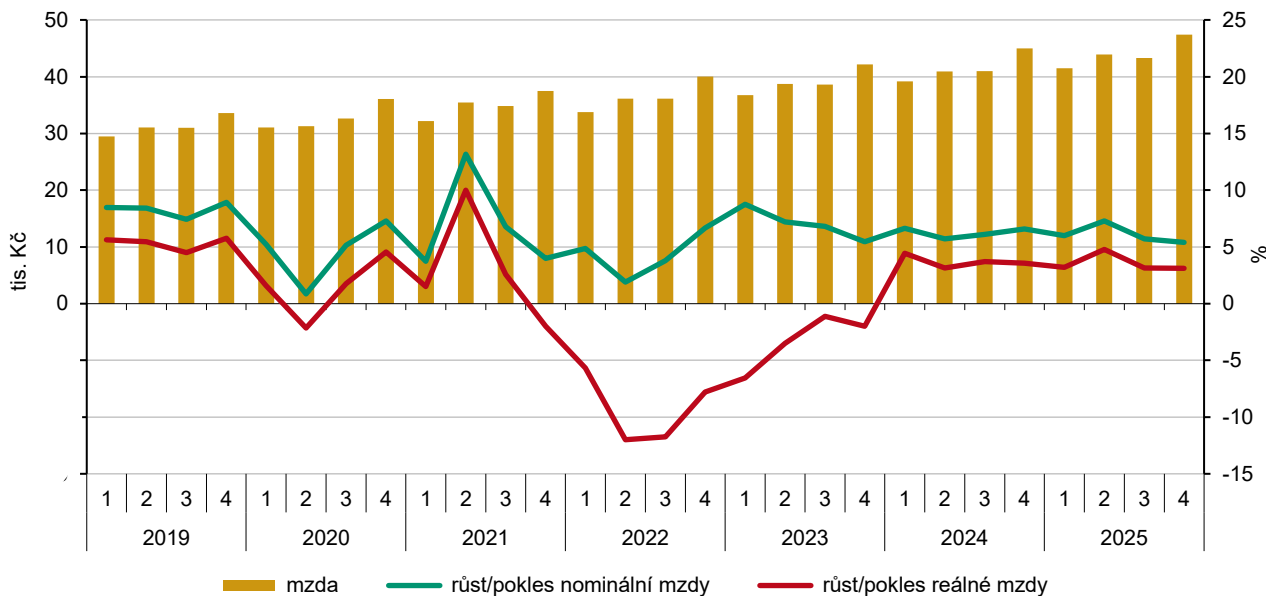
Vývoj mezd dlouhodobě souvisel se situací na trhu práce. V období růstu počtu volných pracovních míst a poklesu počtu uchazečů o zaměstnání docházelo současně ke zvyšování mezd. Tento trend přetrvával až do období pandemie covidu-19, která významně ovlivnila fungování trhu práce.

Přestože nominální mzdy nadále rostly, vlivem vysoké inflace byl od 2. čtvrtletí 2021 zaznamenán výrazný pokles reálných mezd, který pokračoval dva roky.

² Čistý disponibilní důchod domácností – ČDDD (makroekonomický agregát) je ve zjednodušeném vyjádření tvořen čistými mzdami a platy, sociálními dávkami a ostatními důchody, provozním přebytkem drobných podnikatelů a klasických domácností, snížený o běžné daně.

Od 2. čtvrtletí 2023 se vývoj obrátil a do 3. čtvrtletí 2024 se reálné mzdy zvýšily téměř o 10 procentních bodů (p. b.). V 1. čtvrtletí 2024 přešel meziroční růst reálné mzdy do kladných hodnot, kde s mírnými výkyvy setrval až do konce roku 2025. Ve 4. čtvrtletí 2025 činil meziroční nárůst reálné mzdy 3,1 %.

Graf 2.11 Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy¹⁾ na přepočtené počty zaměstnanců v Jihočeském kraji

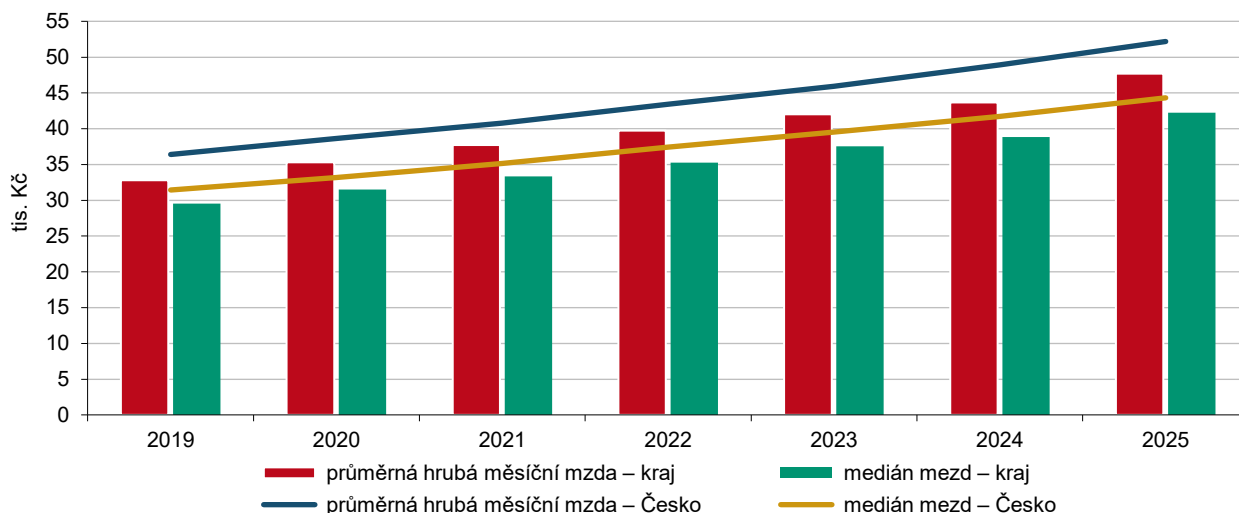
¹⁾ podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

Průměrná hrubá měsíční mzda získaná z výběrového šetření MPSV a MF se meziročně zvýšila.

V roce 2025 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda (získaná z výběrového šetření ministerstev) v Jihočeském kraji 47 717 Kč. Oproti předchozímu roku vzrostla nominálně o 9,2 % (+4 024 Kč). Ve srovnání se mzdou v celé republice byla nižší o 4 485 Kč.

V mezikrajském srovnání měla průměrná hrubá mzda v Jihočeském kraji až desátou nejvyšší hodnotu. Nejvyšší údaj byla zaznamenán v hlavním městě Praze (65 594 Kč), naopak nejnižší mzdu uvedl Karlovarský kraj (45 257 Kč).

Graf 2.12 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Jihočeském kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Jihočeské ženy pobíraly v porovnání s muži nižší mzdu.

Mzdy žen byly v Jihočeském kraji dlouhodobě nižší než u mužů. V roce 2025 dosahovala průměrná hrubá měsíční mzda žen 83,4 % průměrné mzdy mužů. Rozdíl mezi pohlavími činil 8 655 Kč ve prospěch mužů.

Průměrná hrubá měsíční mzda se meziročně zvýšila u obou pohlaví, dynamičtější růst však vykázaly ženy. Jejich mzda vzrostla oproti předchozímu roku o 10,6 %, zatímco u mužů činil meziroční nárůst 8,8 %. Mzdový rozdíl mezi ženami a muži se ve srovnání s rokem 2024 zvýšil pouze nepatrně.

Medián mezd v kraji meziročně vzrostl.

Strukturální mzdová statistika poskytuje vedle údajů o průměrné mzdě také informace o mediánu mezd, který představuje střední hodnotu mzdového rozdělení. Vzhledem k tomu, že medián není ovlivněn extrémně vysokými mzdami, lépe charakterizuje mzdovou úroveň běžného zaměstnance.

V roce 2025 dosáhl medián mezd v Jihočeském kraji 42 229 Kč. U mužů činil 45 752 Kč, zatímco u žen 39 614 Kč. Medián mezd žen tak zaostával za mediánem mezd mužů o 6,2 tis. Kč. Ve srovnání s průměrnou hrubou měsíční mzdou byl medián v kraji nižší o téměř 5,5 tis. Kč. V mezikrajském srovnání vykázal Jihočeský kraj třetí nejnižší hodnotu mediánu mezd.

Průměrnou mzdu Česka v roce 2025 převyšovalo výrazně hlavní město Praha (+25,7 %) a mírně také Středočeský kraj (+3,1 %). Hodnoty mediánu mezd za celé Česko dosáhlo jen pět krajů. Nejnižší průměrnou hrubou měsíční mzdou vykázal Karlovarský kraj (39 746 Kč). Její výše odpovídala 86,7 % republikového průměru. Současně zde byl zaznamenán i nejnižší medián mezd (40 932 Kč), který představoval 92,3 % republikového mediánu.

Vzdělávání

Vývoj počtu dětí ve vzdělávacích zařízeních s určitým časovým odstupem odráží demografický vývoj populace. Počty dětí, žáků a studentů ve školách proto do značné míry kopírují změny ve věkové struktuře obyvatelstva.

Ve školním roce 2025/26 navštěvovalo mateřské školy necelých 22 tis. dětí.

V průběhu posledních dvaceti školních let se v Jihočeském kraji postupně zvyšoval počet mateřských škol i počet tříd. Počet dětí navštěvujících mateřské školy rostl do školního roku 2013/14, od následujícího školního roku však s dílčími výkyvy převládal klesající trend. Od roku 2023 se pokles počtu dětí dále prohlubuje.

Ve školním roce 2025/26 navštěvovalo mateřské školy v Jihočeském kraji 21 956 dětí, které byly zařazeny do 1 086 tříd. Na jednu třídu tak v průměru připadalo 20,2 dítěte. Z dlouhodobého hlediska mezi dětmi v mateřských školách mírně převažovali chlapci.

Počet učitelů v mateřských školách se od roku 2019 každoročně zvyšoval. Ve školním roce 2025/26 jich bylo 2 203 (přepočteno na plně zaměstnané osoby). Pedagogický sbor byl výrazně feminizován, ženy tvořily více než 99 % všech učitelů mateřských škol. V roce 2023 působilo v mateřských školách na území Jihočeského kraje pouze 16 mužů-učitelů.

Z dlouhodobého pohledu přibýly v kraji třídy základních škol.

Základní školy v Jihočeském kraji zaznamenávaly v posledních letech každoroční nárůst počtu žáků. Tento trend byl přerušen ve školním roce 2023/24, kdy se počet žáků poprvé po 12 letech meziročně snížil. Po dvou letech poklesu pak došlo k nepatrnému zvýšení.

Ve školním roce 2025/26 navštěvovalo základní školy v kraji 60 118 žáků, což bylo o 15 více než v předchozím školním roce. Ve srovnání se školním rokem 2005/06 se jejich počet zvýšil o téměř 2,7 tis. V reakci na růst počtu žáků se také zvyšovaly kapacity základních škol. Od roku 2005 vzrostl počet tříd o 333.

Ve školním roce 2025/26 poskytovalo základní vzdělávání v kraji 270 základních škol se 3 213 třídami. Na jednu třídu tedy připadalo průměrně 19 žáků. Výuku na základních školách zajišťovalo téměř 4,6 tis. učitelů, z nichž většinu tvořily ženy (83,5 %)

Sřední školy zaznamenávaly v posledních letech nárůst počtu studentů.

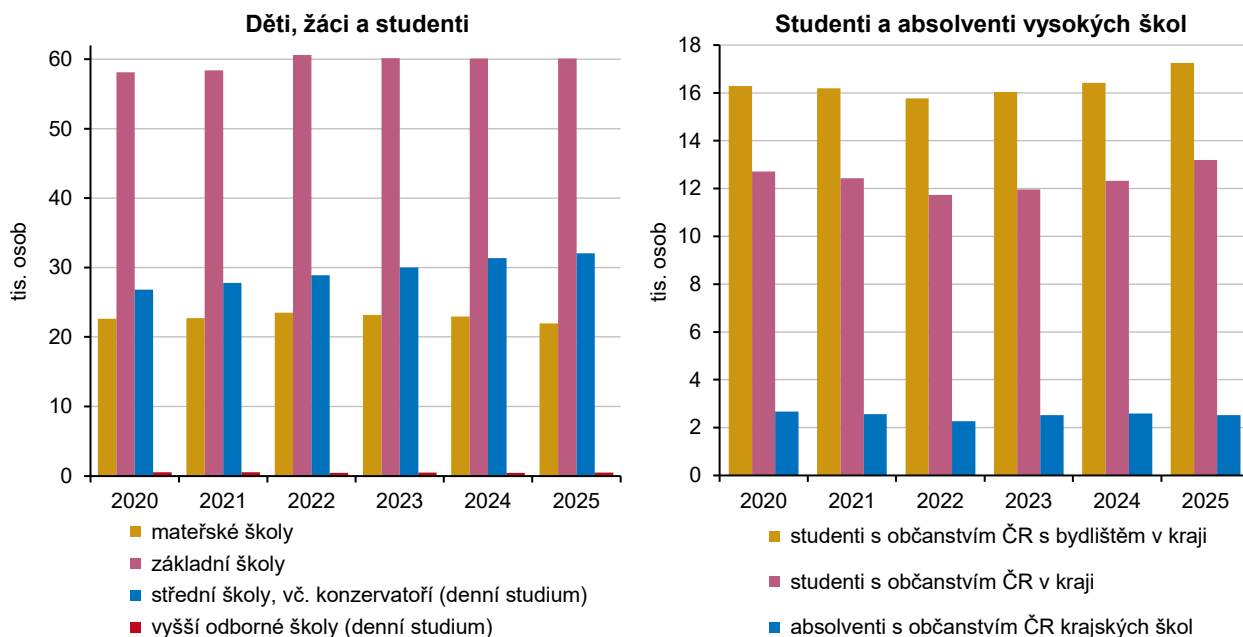
Středoškolské vzdělání (včetně konzervatoří) zajišťovalo v kraji celkem 90 škol s 1 370 třídami. Ty navštěvovalo celkem 32 471 žáků, přičemž naprostá většina z nich využívala denní formu studia (98,3 %). Od roku 2006, kdy se počet středoškoláků v kraji pohyboval nad hranicí 37 tisíc, se jejich počet každoročně snižoval. Tento trend byl ve školním roce 2018/19 přerušen a od té doby počet středoškoláků v kraji roste.

Ve školním roce 2025/26 působilo na středních školách v kraji 3 086 pedagogických pracovníků (v přepočtu na plně zaměstnané osoby). Ve srovnání s mateřskými a základními školami bylo zastoupení žen nižší, přesto tvořily většinu pedagogického sboru (58,6 %).

Přibýlo i studentů vyšších odborných škol.

Počet vyšších odborných škol (VOŠ) v Jihočeském kraji se v dlouhodobém pohledu snižoval, což se odrazilo také v poklesu počtu studentů i pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2025/26 působilo v kraji 12 vyšších odborných škol, které navštěvovalo 864 studentů, z nichž 480 preferovalo denní formu studia. Ve srovnání se školním rokem 2005/06 byl počet studentů nižší o 1 665. Přesto lze v posledních třech letech pozorovat mírný nárůst jejich počtu. Vývoj počtu pedagogických pracovníků kopíroval dlouhodobý úbytek studentů. Ve srovnání s rokem 2005 se jejich počet přepočtený na plně zaměstnané osoby snížil přibližně o 70 %.

Graf 2.13 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Jihočeském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Počet vysokoškolských studentů meziročně mírně vzrostl.

V akademickém roce 2025/26 navštěvovali studenti v Jihočeském kraji čtyři vysoké školy (2 veřejné a 2 soukromé). Studovalo v nich celkem 14 427 studentů, z nichž 91,5 % mělo státní občanství České republiky. Více než tři čtvrtiny studentů preferovaly prezenční formu studia. Oproti předchozímu akademickému roku se počet studentů zvýšil o 6,9 %. V porovnání s akademickým rokem 2015/16 byl však patrný úbytek studujících v kraji (–10,8 %). V letech 2012 až 2014 přesáhl počet absolventů vysokých škol v kraji hranici 4 tisíc. Od roku 2015 však počet úspěšných absolventů každoročně klesal. Po meziročním nárůstu zaznamenaném v letech 2023 a 2024 došlo v roce 2025 opět k poklesu, kdy vysoké školy v kraji absolvovalo 2 716 studentů. V kraji mělo v roce 2015 trvalé bydliště 19,2 tis. studentů vysokých škol. Do roku 2025 se jejich počet snížil téměř o desetinu na 17,5 tis.

Zdraví

Počet lékařů v kraji se meziročně zvýšil.

Podle údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) působilo v roce 2024 ve všech zdravotnických zařízeních Jihočeského kraje celkem 2 751 lékařů (přepočteno na plně zaměstnané osoby). Ve srovnání s předchozím rokem se jejich počet zvýšil o 60. V dlouhodobém pohledu počet lékařů v kraji převážně rostl, přestože byl vývoj v některých letech ovlivněn dílčími výkyvy. Po poklesu zaznamenaném v roce 2013 následoval dvouletý růst, v roce 2016 se počet lékařů opět meziročně snížil. Od roku 2017 pak jejich počet rostl až do roku 2021, kdy bylo dosaženo dosud nejvyšší hodnoty (2 805). V následujících letech došlo k poklesu, který byl v roce 2024 přerušen opětovným nárůstem.

V okresech Písek a České Budějovice lékařů výrazně přibýlo.

Nejvíce lékařů působilo v roce 2024 v okrese České Budějovice (1 170), naopak nejnižší počet byl vykázan v okrese Prachatice (155). Také vývoj v jednotlivých okresech potvrzuje, že počet lékařů v čase kolísá. Ve srovnání s rokem 2009 byl nejvýraznější nárůst zaznamenán v okresech Písek a České Budějovice, kde se počet lékařů zvýšil téměř o pětinu. V ostatních okresech byly změny méně výrazné a počet lékařů se dlouhodobě pohyboval na obdobné úrovni.

Nejvíce obyvatel na jednoho lékaře vykázal okres Český Krumlov.

V roce 2024 připadalo v kraji na jednoho lékaře 237 obyvatel, tedy meziročně méně (–6 osob). Přesto byl tento ukazatel oproti průměru za celou republiku (207) výrazně vyšší. V mezikrajském srovnání vykazovalo nejprůzračnější hodnotu hlavní město Praha, kde na jednoho lékaře připadalo 121 obyvatel. Naopak nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře byl zaznamenán ve Středočeském kraji (313).

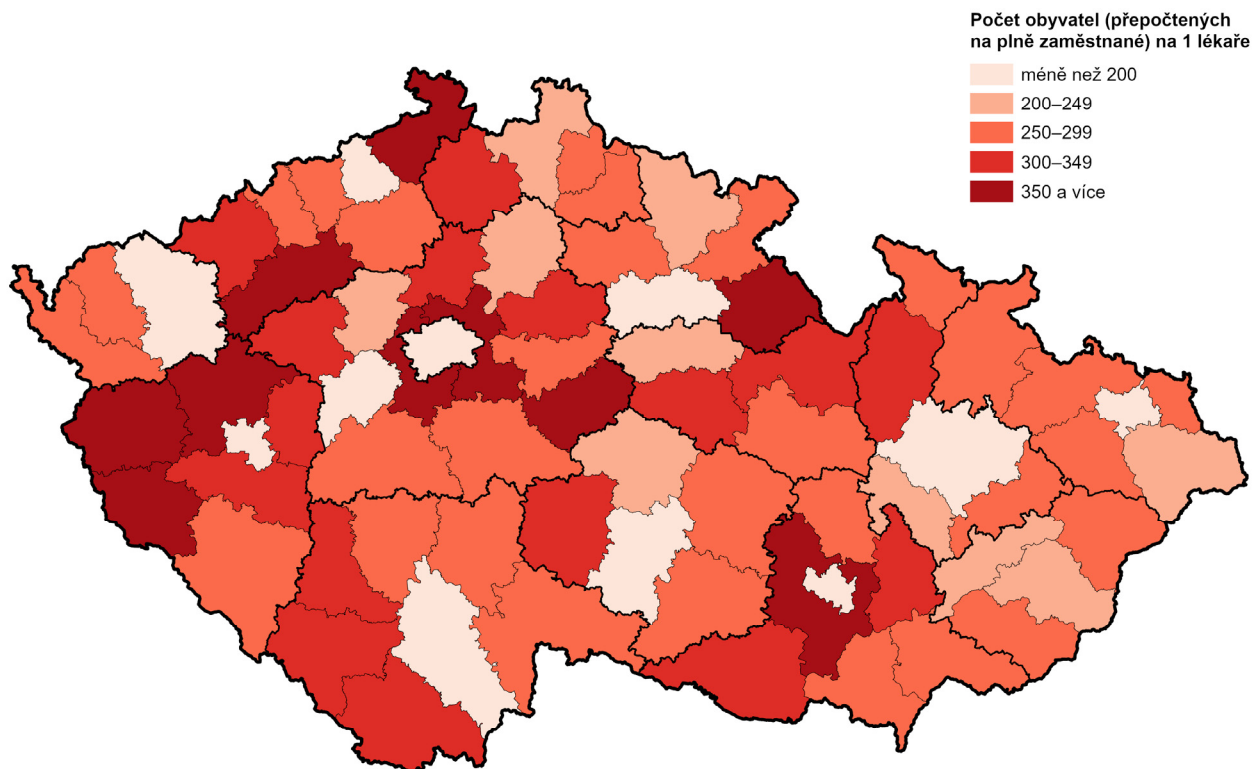
V rámci Jihočeského kraje byla situace z hlediska počtu obyvatel připadajících na jednoho lékaře rozdílná. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla zaznamenána v okrese Český Krumlov, kde na jednoho lékaře připadalo 328 obyvatel. Naopak nejprůzračnější situace byla v okrese České Budějovice, kde na jednoho lékaře připadala zhruba polovina pacientů (172).

Počet lékařů na 1 tisíc obyvatel v kraji byl podprůměrný.

Na 1 000 obyvatel Jihočeského kraje připadalo v roce 2024 celkem 4,2 lékařů (v přepočtu na plně zaměstnané osoby), což bylo méně než republikový průměr (4,8).

Také mezi jihočeskými okresy byly patrné výrazné rozdíly. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla vykázána v okrese České Budějovice (5,8 lékařů na 1 000 obyvatel), zatímco v okresech Český Krumlov a Prachatice připadali na 1 000 obyvatel pouze 3 lékaři.

Ktg 2.3 Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

Zdroj: ÚZIS

Počet zubních lékařů v kraji třetím rokem klesal.

Počet zubních lékařů v Jihočeském kraji (v přepočtu na plně zaměstnané osoby) vykazoval v dlouhodobém pohledu převážně rostoucí trend, přestože byl v některých letech ovlivněn meziročními výkyvy. V roce 2011 jejich počet poprvé překročil hranici 400 osob a nad touto úrovní se udržel až do roku 2015. Následně v roce 2016 poklesl na 397 zubních lékařů. V období let 2017 až 2021 jejich počet opět rostl a v roce 2021 dosáhl svého maxima (452). V roce 2022 byl zaznamenán výrazný meziroční pokles o 14,0 %, v jehož důsledku se počet zubních lékařů snížil na 389 osob. Klesající trend pokračoval i v následujících letech a v roce 2024 jich působilo v kraji pouze 377.

V mezikrajském srovnání působilo nejvíce zubních lékařů v hlavním městě Praze (1 683), kteří se na celkovém počtu zubních lékařů v Česku podíleli z 22,9 %. Naopak nejnižší počet byl vykázán v Karlovarském kraji (142). V Jihočeském kraji připadalo na 1 000 obyvatel 0,6 zubního lékaře, což bylo nepatrně méně než republikový průměr (0,7).

Na jednoho zubního lékaře připadalo v Jihočeském kraji 1 734 obyvatel. V mezikrajském srovnání vykazovala nejprůzračnější hodnotu Praha, kde na jednoho zubního lékaře připadalo 825 obyvatel. Naopak ve Středočeském kraji činila hodnota tohoto ukazatele 2 455 obyvatel na jednoho zubního lékaře.

Počet lůžek v nemocnicích akutní péče stagnoval.

V roce 2024 působilo v Jihočeském kraji sedm nemocnic akutní péče s celkovou kapacitou 2 849 lůžek. Počet nemocničních lůžek v roce 2015 činil 2 764 a od té doby se nepatrně zvyšoval, případně stagnoval. Na tisíc obyvatel kraje připadalo 4,4 nemocničních lůžek, což byla hodnota nepatrně nižší než celorepublikový průměr (4,5).

Počet případů hospitalizace v kraji v roce 2024 meziročně vzrostl.

V roce 2024 bylo v jihočeských nemocnicích evidováno 111 596 případů hospitalizace, což bylo o 1,4 tis. více než v roce předchozím. V přepočtu to znamenalo 170,9 případů hospitalizace na 1 000 obyvatel kraje. Průměrná ošetrovací doba v jihočeských nemocnicích akutní péče činila 5,1 dní, meziročně došlo ke snížení o 0,2 dne.

Ordinací praktických lékařů a stomatologů na jihu Čech ubývá.

V dlouhodobém pohledu se v Jihočeském kraji snižoval počet samostatných ordinací praktických lékařů pro dospělé, praktických lékařů pro děti a dorost i stomatologů. Ke konci roku 2024 bylo v kraji evidováno 274 ordinací praktických lékařů pro dospělé, což bylo o 16 méně než v roce 2017. Obdobný vývoj byl zaznamenán také u ordinací praktických lékařů pro děti a dorost. Ve srovnání s rokem 2017 jejich počet poklesl o 14 na 99 ordinací v roce 2024.

Počet stomatologických ordinací se ve stejném období snížil o destinu na celkových 303 ordinací. Nejstabilnější vývoj vykazovaly ordinace gynekologů. Jejich počet se v roce 2024 meziročně nepatrně zvýšil na 81 a v dlouhodobém pohledu se pohyboval bez výraznějších změn.

Státní sociální podpora

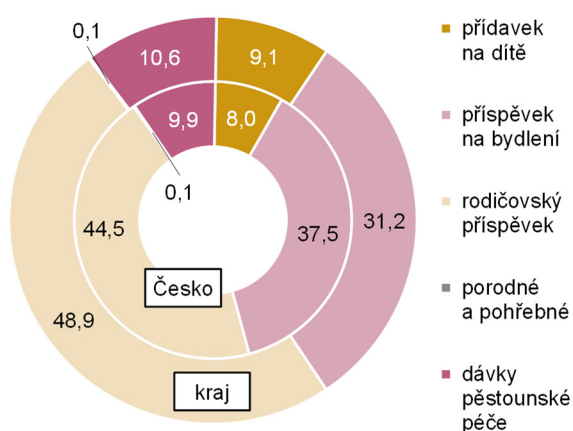
Další složku příjmů obyvatel představují dávky státní sociální podpory, mezi které patří přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné a pohřebné. Součástí systému sociální podpory jsou rovněž dávky péčovské péče, zejména příspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměna péstouna.

Počet dávek státní sociální podpory v kraji meziročně mírně klesl.

Počet vyplacených dávek státní sociální podpory včetně dávek péčovské péče v kraji do roku 2019 klesal. Po mírném meziročním nárůstu v roce 2020 (+1,4 %) dosáhl v roce 2021 svého minima. V následujících dvou letech počet vyplacených dávek rostl, což souviselo mimo jiné s výraznou pomocí válečným uprchlíkům z Ukrajiny. Poté počet vyplacených dávek opět klesal. V roce 2025 bylo v kraji vyplaceno celkem 559,0 tis. dávek státní sociální podpory a péčovské péče ve výši téměř 3,0 mld. Kč. V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj v roce 2025 zařadil na sedmé místo jak podle počtu vyplacených dávek, tak podle jejich výše.

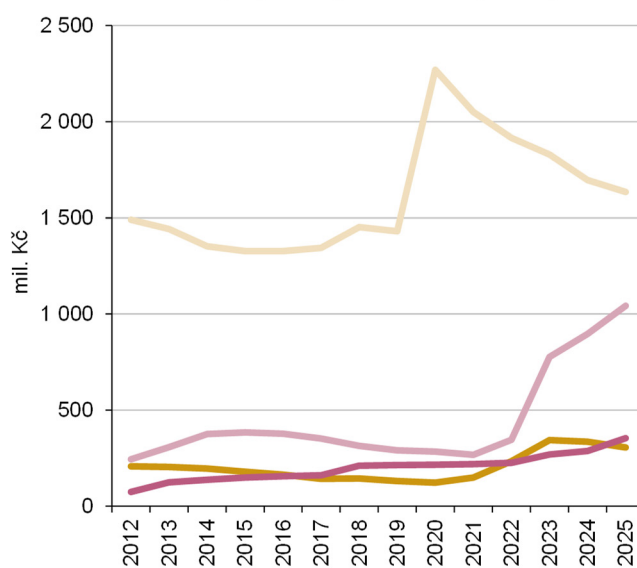
Graf 2.14 Výdaje na dávky státní sociální podpory a péčovské péče v Jihočeském kraji a Česku

Výdaje v kraji a Česku v roce 2025 v %

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Výdaje na vybrané dávky v kraji¹⁾

¹⁾ podle místa trvalého bydliště příjemce

Nejvíce prostředků bylo vyplaceno formou rodičovského příspěvku.

Z celkového počtu dávek státní podpory (bez pěstounské péče) v Jihočeském kraji připadalo 40,2 % na přídavek na dítě a 28,7 % na rodičovský příspěvek. Z hlediska objemu vyplacených finančních prostředků měl nejvyšší podíl rodičovský příspěvek. Na jeho výplatu bylo vynaloženo 1,6 mld. Kč, což představovalo 54,7 % celkového objemu vyplacených dávek.

Podíl rodičovského příspěvku na vyplacených dávkách SSP se v posledních letech snížil.

V dlouhodobém pohledu se do vývoje objemu vyplaceného rodičovského příspěvku promítaly změny v počtu narozených dětí i úpravy podmínek jeho čerpání. V roce 2012 se rodičovský příspěvek na celkovém objemu vyplacených dávek státní sociální podpory (bez pěstounské péče) podílel 73,5 %. Kolem této hodnoty se pohyboval až do roku 2018, kdy vzrostl na 75,6 %.

K výraznějšímu zvýšení podílu došlo v roce 2020, zejména v souvislosti s plošným navýšením celkové částky rodičovského příspěvku (84,6 %). K dalšímu zvýšení této částky došlo v roce 2024, do objemu vyplacených prostředků se však výrazněji nepromítlo, zejména v důsledku klesajícího počtu narozených dětí. Podíl rodičovského příspěvku na celkovém objemu vyplacených dávek státní sociální podpory činil v roce 2024 celkem 57,8 % a v roce 2025 se dále snížil na 54,7 %.

Výdaje na dávky SSP na 1 obyvatele kraje patří v rámci Česka k nižším.

Výdaje na dávky státní sociální podpory včetně dávek pěstounské péče v přepočtu na jednoho obyvatele patřily v Jihočeském kraji v mezikrajském srovnání k nižším. V roce 2025 činily 5 120 Kč na obyvatele, čímž se kraj zařadil na desáté místo.

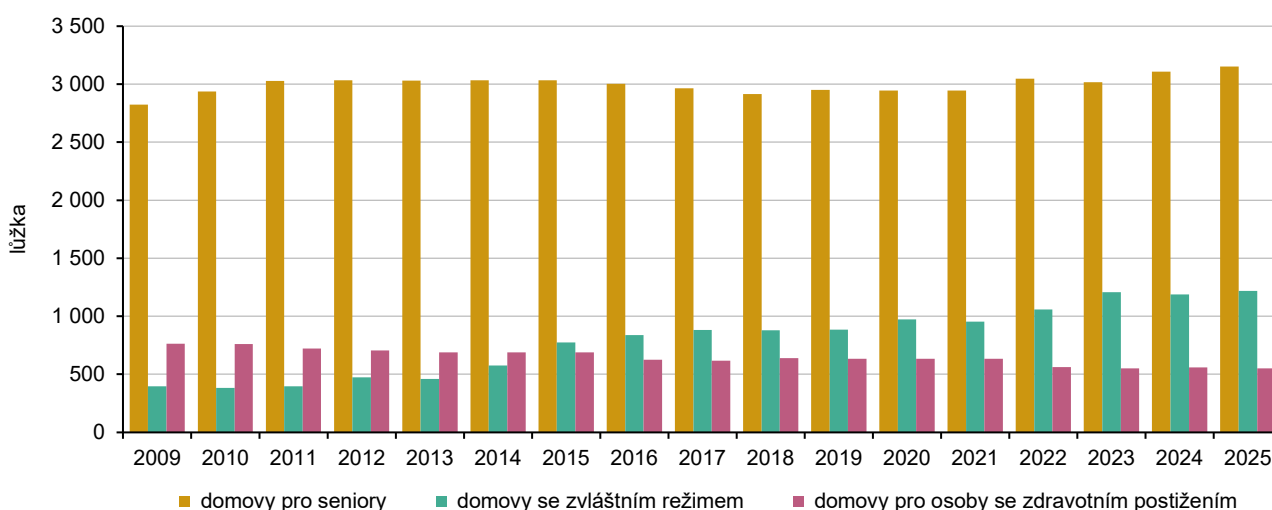
Nejvyšší výdaje na jednoho obyvatele byly zaznamenány v Moravskoslezském kraji, kde přesáhly 7,8 tis. Kč. Naopak nejnižší hodnotu vykázal Plzeňský kraj (4 621 Kč na obyvatele).

Zařízení sociálních služeb

Kapacita zařízení sociálních služeb v kraji meziročně vzrostla.

V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji provozováno 231 zařízení sociálních služeb s celkovou kapacitou 5 881 lůžek. Oba údaje meziročně mírně vzrostly (+1,8 %, resp. +1,5 %). Mezi zařízení poskytující celoroční pobytové služby patřily domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

Graf 2.15 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Jihočeském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

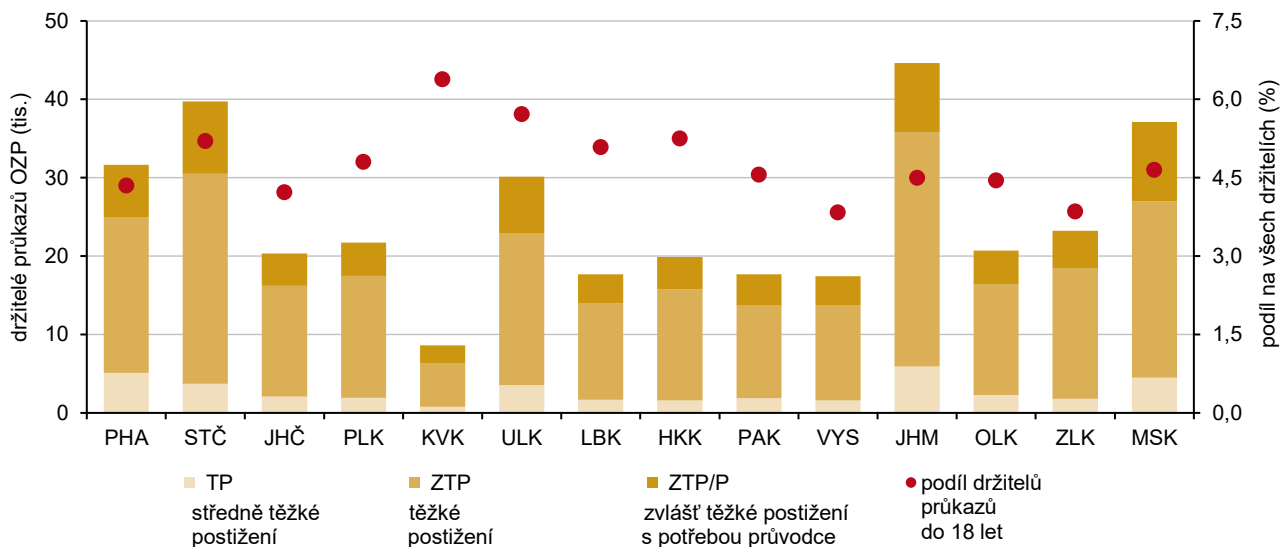
V kraji se počet lůžek v domovech pro seniory meziročně zvýšil.	Domovy pro seniory jsou zpravidla určeny osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji provozováno 35 domovů pro seniory s celkovou kapacitou 3 151 lůžek. Z dlouhodobého pohledu počet lůžek spíše kolísal kolem tisícové hranice. Meziročně kapacita domovů pro seniory vzrostla o 42 lůžek, v porovnání s rokem 2008 se zvýšila o 9,5 %.
Počet lůžek na 1 tis. seniorů se v kraji v dlouhodobém pohledu snížil.	Kapacitu domovů pro seniory lze vyjádřit také počtem lůžek na 1 000 obyvatel nad 65 let věku. V Jihočeském kraji připadalo v roce 2025 na 1 000 obyvatel této věkové skupiny 21,9 lůžka. Přestože se hodnota ukazatele meziročně nepatrně zvýšila, z dlouhodobého hlediska výrazně klesala. V roce 2008 připadalo na 1 000 obyvatel starších 65 let 30,5 lůžka, tedy o 8,6 lůžka více než v roce 2025. Pokles ukazatele souvisel především s rostoucím počtem obyvatel seniorské věkové skupiny, zatímco kapacita domovů pro seniory se dlouhodobě výrazněji neměnila.
V domovech se zvláštním režimem kapacita lůžek v kraji vzrostla.	Domovy se zvláštním režimem poskytují pobytové sociální služby zejména osobám s Alzheimerovou chorobou, stařeckou nebo jinou formou demence. Ke konci roku 2025 bylo v Jihočeském kraji provozováno 22 těchto zařízení s celkovou kapacitou 1 218 lůžek. Počet lůžek v domovech se zvláštním režimem se v dlouhodobém pohledu zvyšoval. Meziročně vzrostl o 2,4 % a ve srovnání s rokem 2008 se více než ztrojnásobil.
Kapacita domovů pro osoby se zdravotním postižením se snížila.	Dalším typem pobytových sociálních služeb jsou domovy pro osoby se zdravotním postižením. Ty poskytují služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji provozováno osm těchto zařízení s celkovou kapacitou 551 lůžek. Kapacita domovů pro osoby se zdravotním postižením se v dlouhodobém pohledu snižovala. Ve srovnání s rokem 2008, kdy tato zařízení disponovala 765 lůžky, se jejich kapacita do roku 2025 snížila o 214 lůžek, tj. o 28,0 %.

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením (OZP) má osoba starší jednoho roku s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Podle závažnosti postižení se průkazy člení na TP (středně těžké postižení), ZTP (těžké postižení) a ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce).

V kraji vzrostl počet držitelů průkazů OZP.	V prosinci 2025 bylo v Jihočeském kraji evidováno 20,3 tisíce držitelů průkazů osob se zdravotním postižením (OZP), přičemž jejich počet meziročně mírně stoupl. S výjimkou let 2020 a 2021, kdy došlo k poklesu, počet držitelů průkazů dlouhodobě rostl. Ve srovnání s prosincem 2016, kdy bylo evidováno 19,7 tis. držitelů, se jejich počet zvýšil o 3,0 %. Podle údajů MPSV bylo mezi držiteli průkazů OZP 9,8 tis. mužů a 10,5 tis. žen. Nejčastěji byl vydán průkaz ZTP, který vlastnilo 69,5 % držitelů. Průkaz ZTP/P mělo 20,3 % osob a průkaz TP zbývajících 10,2 %.
---	---

Graf 2.16 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením v krajích v prosinci 2025

Nejvíce držitelů průkazů bylo ve věku 65 let a více.

Z hlediska věkové struktury převažovaly mezi držiteli průkazů OZP v Jihočeském kraji v prosinci 2025 osoby ve věku 65 let a více, které tvořily 61,8 % jejich celkového počtu. Naopak nejnižší zastoupení měly děti a mladiství do 17 let (4,2 %). Téměř polovinu z celkového počtu držitelů průkazů OZP představovaly osoby ve věku 65 let a více s průkazem ZTP.

Kraj uvedl šestý nejvyšší počet průkazů OZP.

V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj v roce 2025 šestý nejvyšší počet držitelů průkazů OZP. Nejvíce držitelů bylo evidováno v Jihomoravském kraji (44 619 osob), naopak nejméně v Karlovarském kraji (8 614 osob).

Důchody a jejich příjemci

Počet příjemců důchodů meziročně nepatrně klesl.

Podle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) splňovalo v prosinci 2025 v Jihočeském kraji podmínky pro výplatu některého z důchodů 179,6 tis. osob. Mezi příjemci převažovaly ženy, které tvořily 57,9 % jejich celkového počtu. V letech 2020 až 2022 se počet příjemců důchodů snižoval, přičemž tento vývoj byl ovlivněn pandemií covidu-19. V následujících dvou letech jejich počet rostl, v roce 2025 však opět došlo ke snížení, byť jen nepatrnému (-0,6 %).

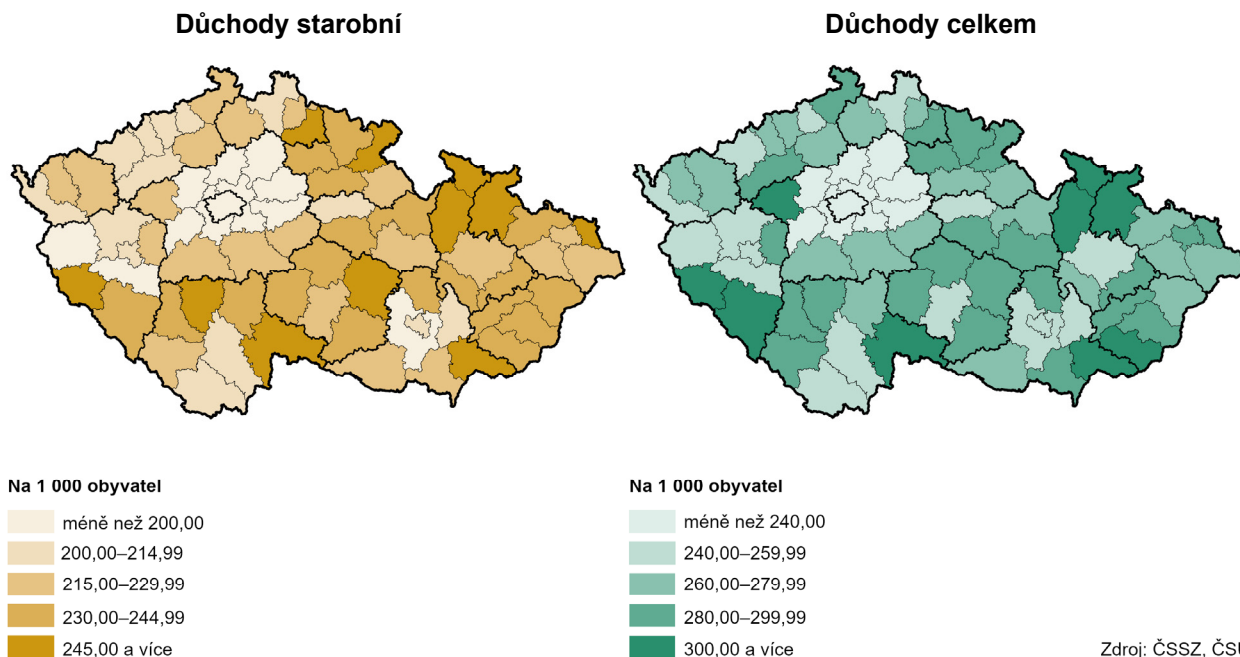
Mezi důchodci převažovaly osoby pobírající starobní důchod.

Většina příjemců důchodů v prosinci 2025 (83,4 %) pobírala starobní důchod, ať už samostatně nebo v souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem. Téměř ve všech kategoriích příjemců převažovaly ženy. Výjimkou byly poměrné starobní důchody včetně souběhu a invalidní důchody třetího stupně, u nichž mírně převažovali příjemci-muži. Výrazná převaha žen byla patrná u pozůstalostních důchodů vyplácených samostatně, kdy na jednoho vdovce připadaly téměř čtyři vdovy.

Osob pobírajících invalidní důchod 1. a 2. stupně v kraji přibývalo.

V roce 2025 pobíralo v Jihočeském kraji některý ze tří stupňů invalidního důchodu vypláceného samostatně přibližně 26 tis. osob, které tvořily 14,7 % všech příjemců důchodů. Ve srovnání s rokem 2015 se počet příjemců invalidního důchodu prvního stupně zvýšil o 11,3 % a druhého stupně o 12,7 %. Naopak počet příjemců invalidního důchodu třetího stupně se snížil o více než pětinu.

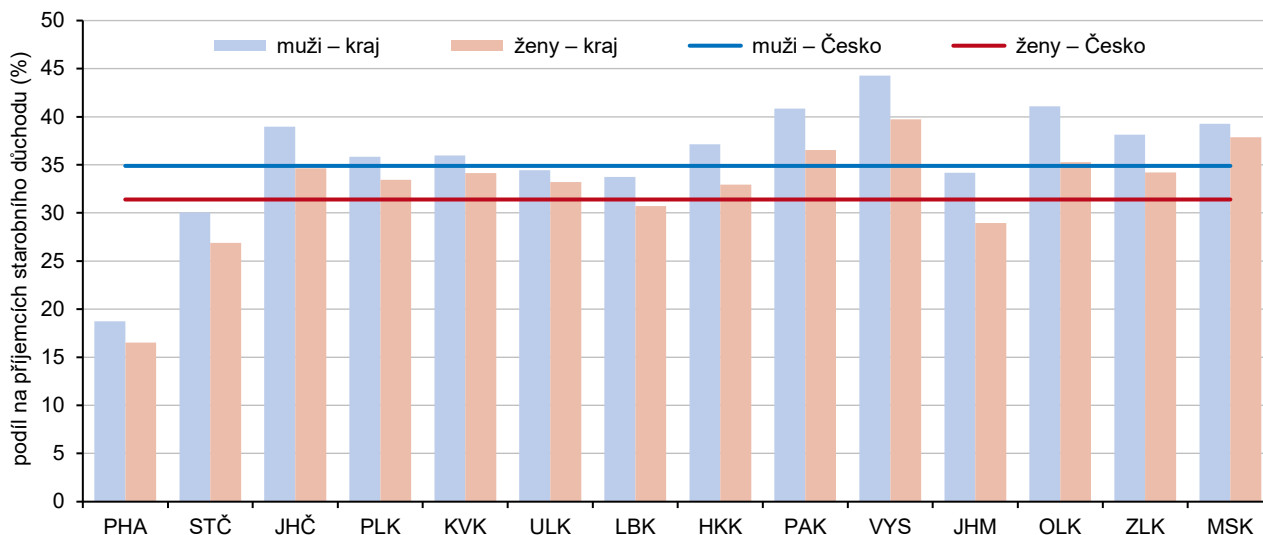
Ktg 2.4 Příjemci důchodů podle okresů v prosinci 2025

Zvýšil se také počet lidí, kteří pobírali předčasný starobní důchod.

V souvislosti s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce se v posledních letech zvyšoval počet lidí, kteří se rozhodli odejít do předčasného důchodu. V prosinci 2025 pobíralo v Jihočeském kraji předčasný starobní důchod, samostatně nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem, 36,4 % příjemců starobních důchodů. Ve srovnání s rokem 2015 se počet příjemců předčasného starobního důchodu zvýšil přibližně o 44 %.

Graf 2.17 Příjemci předčasného starobního důchodu podle pohlaví v krajích v prosinci 2025

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Počet předčasných odchodů do důchodu vzrostl u obou pohlaví.

U obou pohlaví vykazoval počet příjemců předčasných starobních důchodů dlouhodobě rostoucí trend. Ve srovnání s rokem 2015 byl výraznější nárůst zaznamenán u mužů, jejichž počet se zvýšil o 46,8 %. U žen činil nárůst 42,2 %. Přestože v absolutním vyjádření pobíralo předčasný starobní důchod více žen, jejich

podíl na celkovém počtu příjemkyň starobních důchodů činil v prosinci 2025 celkem 34,6 %, zatímco u mužů dosáhl 39,0 %.

Nejčastěji odcházeli do předčasného důchodu obyvatelé okresu Jindřichův Hradec.

V prosinci 2025 se podíl příjemců předčasných starobních důchodů v jednotlivých okresech Jihočeského kraje značně lišil. Nejvyšší hodnotu vykázal okres Jindřichův Hradec, kde předčasný starobní důchod pobíralo 42,6 % všech příjemců starobních důchodů. Naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okrese Prachatice, kde činil 28,2 %. Rozdíl mezi okresy s nejvyšší a nejnižší hodnotou tak dosáhl 14,4 procentního bodu.

Starobní důchod plný sólo byl nižší než průměr Česka.

Průměrný plný starobní důchod vyplácený samostatně, tj. bez souběhu s pozůstatným důchodem, činil v Jihočeském kraji v prosinci 2025 celkem 21 010 Kč. Ve srovnání s republikovým průměrem byl o 165 Kč nižší.

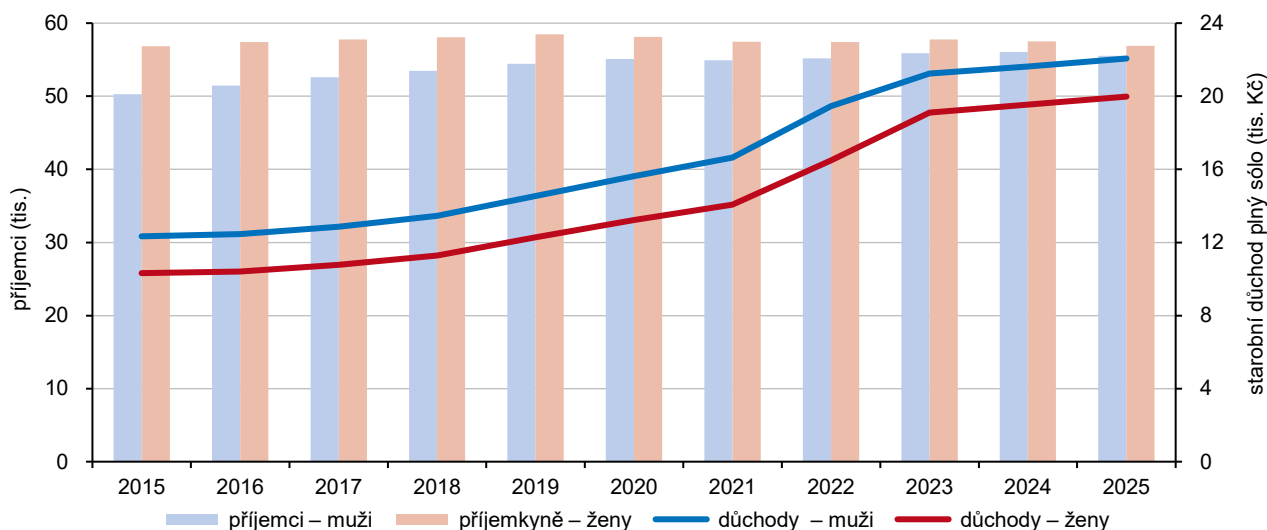
V mezikrajském srovnání vykázal Jihočeský kraj šestou nejvyšší hodnotu. Nejvyšší průměrný plný starobní důchod vyplácený samostatně byl zaznamenán v hlavním městě Praze, kde byl v prosinci 2025 vyplácen průměrný starobní důchod sólo o 1 376 Kč vyšší než na jihu Čech.

Ženy pobíraly téměř o 10 % nižší starobní důchod sólo než muži.

V prosinci 2025 činil průměrný plný starobní důchod vyplácený samostatně ženám v Jihočeském kraji 19 975 Kč, a byl tak o 1 035 Kč nižší než krajský průměr. Muži pobírali v průměru 22 070 Kč, což bylo o 1 060 Kč více než průměr za kraj. Rozdíl mezi průměrnou výší důchodu mužů a žen tak dosáhl 2 095 Kč ve prospěch mužů.

Ve srovnání s rokem 2015 se průměrná výše plného starobního důchodu vypláceného samostatně zvýšila u obou pohlaví. U mužů vzrostla o necelých 79 %, zatímco u žen se téměř zdvojnásobila. Rychlejší tempo růstu důchodů žen tak přispělo ke zmírnění rozdílu mezi průměrnými důchody mužů a žen.

Graf 2.18 Příjemci a průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo podle pohlaví v Jihočeském kraji (v prosinci)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

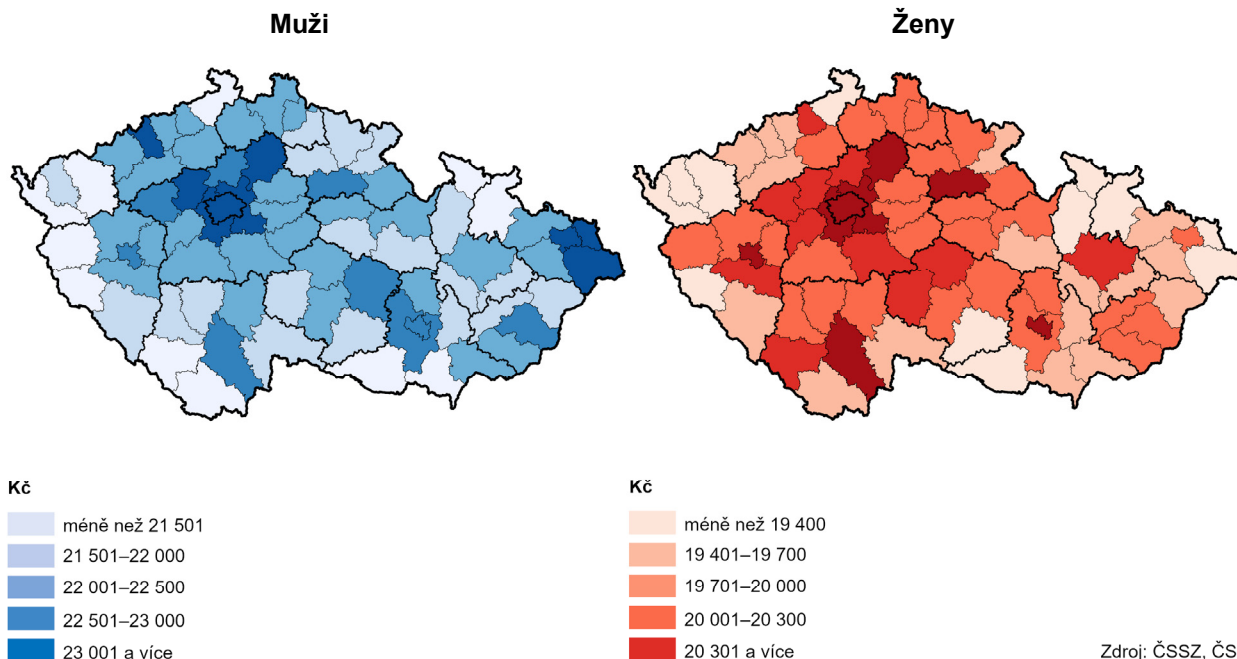
V rámci kraje byly vypláceny nejvyšší starobní důchody sólo na Českobudějovicku.

Nejvíce příjemců všech druhů důchodů bylo evidováno v okrese České Budějovice (51 722), naopak nejméně v okrese Prachatice (14 853). Příjemci starobních důchodů vyplácených samostatně tvořili 63,9 % všech příjemců důchodů v kraji.

Nejvyšší podíl byl zaznamenán v okrese Tábor (64,9 %), zatímco nejnižší vykázal okres Prachatice (58,7 %).

Mezi okresy kraje se lišila také průměrná výše plného starobního důchodu vypláceného samostatně. Nejvyšší průměrný důchod byl v prosinci 2025 vyplácen v okrese České Budějovice (21 582 Kč), naopak nejnižší v okrese Jindřichův Hradec (20 486 Kč). Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší okresní hodnotou činil 1 096 Kč.

Ktg 2.5 Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2025

Podíl průměrného plného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu se od roku 2023 snižuje.

Podíl průměrného plného starobního důchodu vypláceného samostatně na mzdovém mediánu od roku 2012 klesal a v roce 2018 dosáhl minima 44,2 %. V následujících letech se trend obrátil a podíl postupně vzrostl až na 53,7 % v roce 2023. Poté začal opět klesat a v roce 2025 činil 49,8 %, což bylo meziročně o 3,2 procentního bodu (p. b.) méně. Ve srovnání s minimem z roku 2018 však zůstal vyšší o 5,6 p. b.

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

V roce 2025 dosáhl počet registrovaných trestných činů v kraji více než 8 tisíc.

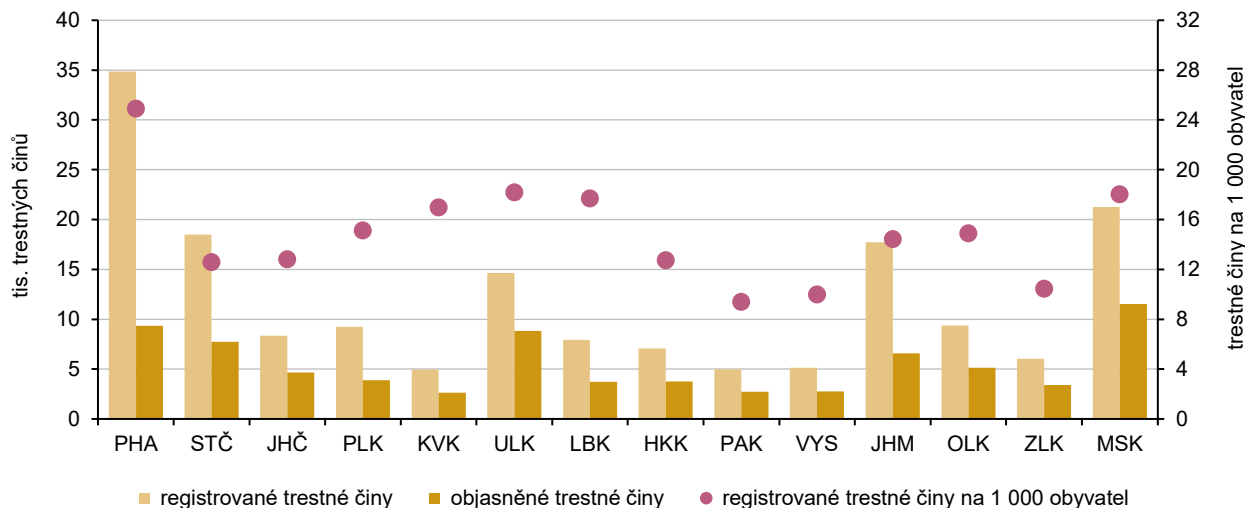
Na území Jihočeského kraje bylo v roce 2025 registrováno celkem 8 366 trestných činů. V porovnání s předchozím rokem se jejich počet mírně zvýšil (+3,1 %). V mezikrajském srovnání se jednalo o pátý nejvyšší meziroční nárůst.

V dlouhodobém pohledu se vymykají roky 2020 a 2021, kdy počet registrovaných trestných činů v kraji klesl pod 8 tisíc a v roce 2021 byl dokonce nejnižší za posledních 20 let. Tento mimořádný pokles byl pravděpodobně ovlivněn omezením pohybu obyvatel a dalších aktivit v souvislosti s pandemií covidu-19.

Sedm krajů zaznamenalo pokles kriminality.

V celém Česku od roku 2001 kriminalita převážně klesala s výjimkou několika let, kdy došlo k meziročnímu zvýšení. V roce 2025 byla celková kriminalita třetí nejnižší ve sledovaném období. Meziroční pokles počtu registrovaných trestných činů byl zjištěn v sedmi krajích. Nejvíce se to projevilo v hlavním městě Praze (−9,3 %), naopak největší nárůst vykázal Liberecký kraj (+6,7 %).

Graf 2.19 Kriminalita podle krajů

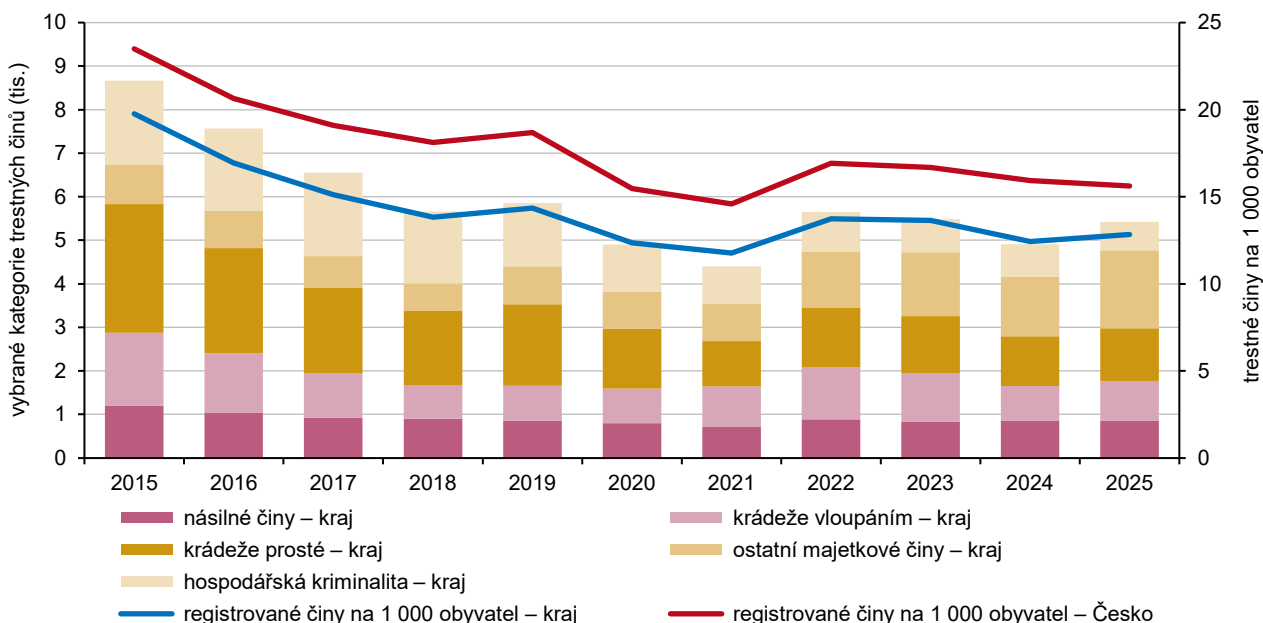
Zdroj: Policejní prezidium ČR

Počet trestných činů se meziročně zvýšil v pěti jihočeských okresech.

V roce 2025 byla celková kriminalita v kraji od roku 2001 čtvrtá nejnižší. Meziročně se počet registrovaných trestných činů zvýšil v pěti okresech kraje. Nejvýraznější nárůst vykázal okres Český Krumlov, kde bylo evidováno o 12,7 % více trestných činů než v roce 2024. Pokles byl zaznamenán pouze ve dvou okresech kraje. Ve Strakonících se počet registrovaných trestných činů snížil jen nepatrně (–0,4 %), v okrese Písek došlo k výraznějšímu poklesu (–15,5 %).

V přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu připadalo v roce 2025 v Jihočeském kraji 12,8 registrovaného trestného činu. Mezi okresy kraje vykázal nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele okres Český Krumlov (15,8 trestného činu na 1 000 obyvatel), naopak nejnižší okres Písek (10,2).

Graf 2.20 Registrované trestné činy v Jihočeském kraji a Česku

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Celková objasněnost v kraji byla třetí nejvyšší v Česku.

V roce 2025 dosáhla objasněnost registrovaných trestných činů v Česku 45,2 %. Nejvyšší objasněnost vykázal Ústecký kraj, kde bylo vyřešeno 60,4 % činů. Naopak v hlavním městě Praze byla objasněna pouze čtvrtina spáchaných skutků (26,8 %).

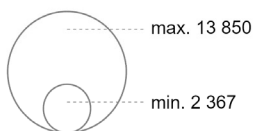
V Jihočeském kraji bylo v roce 2025 objasněno 4 660 registrovaných trestných skutků. Celková objasněnost (55,7 %) byla nižší o 2,7 procentního bodu než v předešlém roce a v rámci mezikrajského srovnání byla třetí nejvyšší. V případě obecné kriminality bylo objasněno 50,2 % činů, v oblasti hospodářské kriminality 51,9 % skutků. Kromě trestných činů registrovaných v roce 2025 se Policii ČR podařilo v Jihočeském kraji dodatečně objasnit ještě 782 trestných činů evidovaných v předchozích obdobích.

Téměř třetina trestných činů byla spáchána recidivisty.

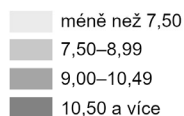
Z celkového počtu objasněných trestných činů připadalo 29,8 % na skutky spáchané recidivisty, tedy osobami, které již byly v minulosti za trestnou činnost odsouzeny. Mezi pachateli objasněných trestných činů byly zastoupeny také děti a mladiství. Děti ve věku do 14 let spáchaly 105 objasněných trestných činů a mladiství ve věku 15 až 17 let dalších 110 činů.

Ktg 2.6 Dopravní nehody podle krajů v roce 2025

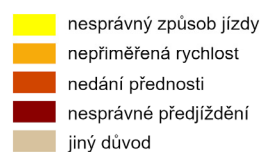
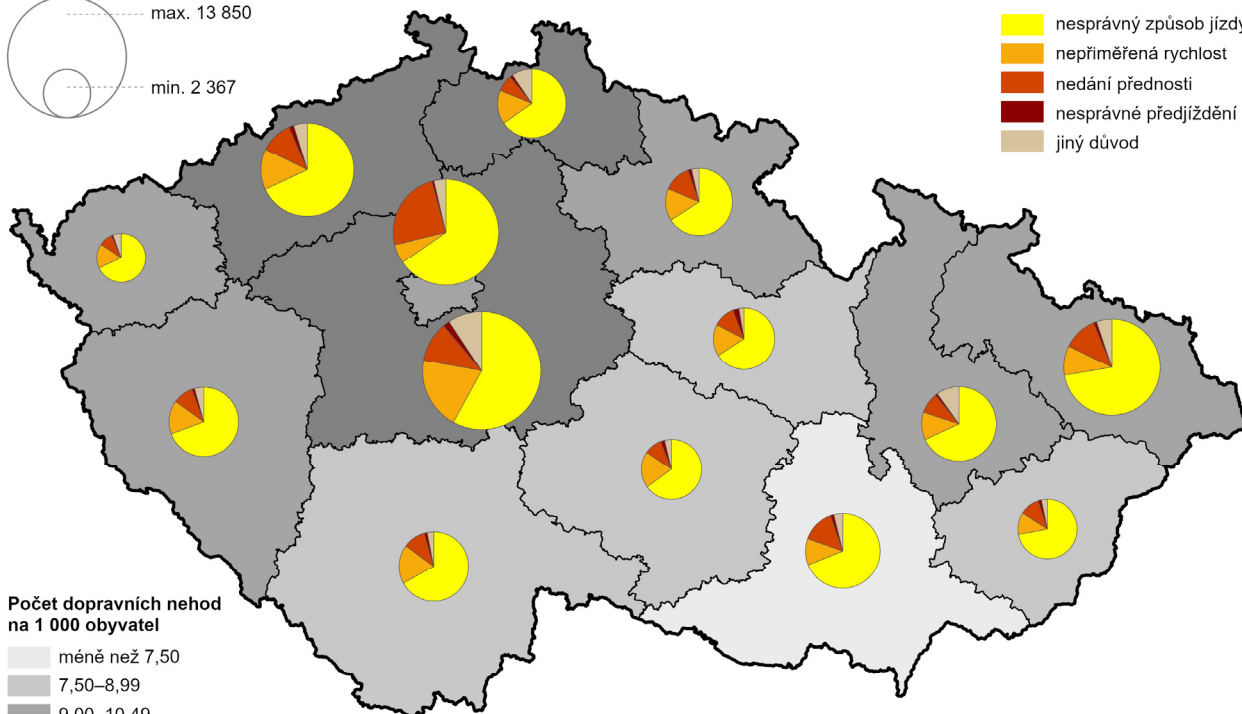
Počet dopravních nehod

Počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel

Dopravní nehody podle hlavních příčin

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Počet dopravních nehod se v kraji mírně snížil.

V roce 2025 šetřila Policie ČR na území Jihočeského kraje celkem 4 784 dopravních nehod, které představovaly 5,6 % všech nehod evidovaných v Česku. V porovnání krajů vykázal Jihočeský kraj sedmý nejnižší počet dopravních nehod. Z dlouhodobého hlediska měl počet dopravních nehod v kraji od roku 2010 převážně rostoucí tendenci. Výjimkou byl rok 2020, kdy byl zaznamenán meziroční pokles, který mohl souviset s omezením pohybu osob během pandemie covidu-19. Poté počet nehod opět rostl, v roce 2025 se však meziročně nepatrně snížil (–0,4 %).

V roce 2025 připadlo v kraji na 1 000 obyvatel 7,3 dopravních nehod a v rámci mezikrajského srovnání se jednalo o pátou nejnižší hodnotu. Mezi jihočeskými okresy kraje byla nejvyšší hodnota tohoto ukazatele zaznamenána na Českokrumlovsku (9,1), nejnižší byla evidována v okrese Jindřichův Hradec (5,5).

Počet usmrcených osob při dopravních nehodách byl v roce 2025 v kraji historicky třetí nejnižší.

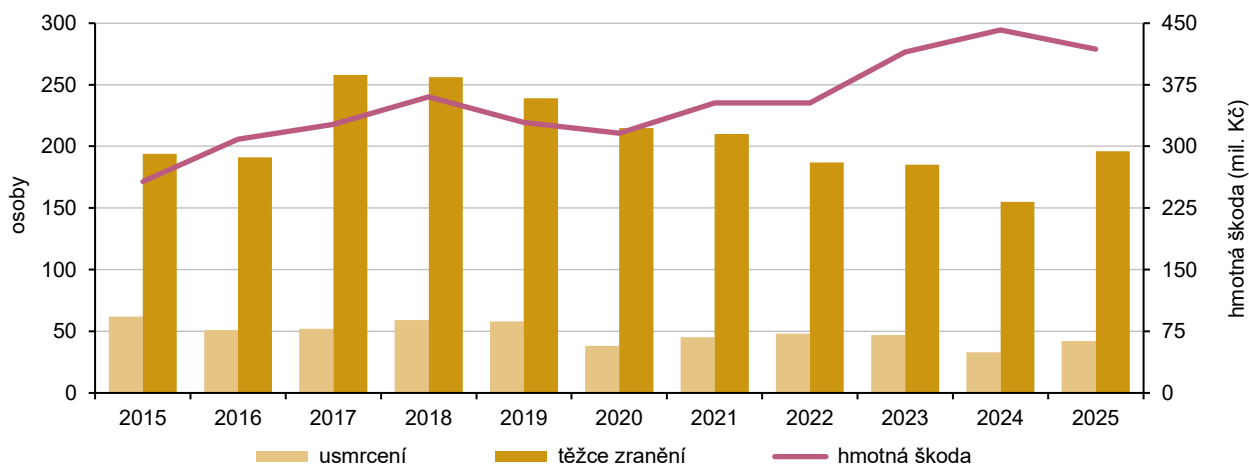
V roce 2025 zemřelo na jihočeských silnicích 42 osob, což bylo o 9 osob více než v předchozím roce. V dlouhodobém pohledu se jednalo o třetí nejnižší počet osob usmrcených při dopravních nehodách. Počet lehce zraněných osob při dopravních nehodách dosáhl 1 867 a meziročně se snížil. Naopak počet těžce zraněných vzrostl (196). Nejvíce usmrcených osob bylo evidováno ve Středočeském kraji (77 osob), naopak nejméně zemřelých na silnicích uvedl Karlovarský kraj (13 osob).

Hmotná škoda vzniklá při dopravních nehodách se v kraji mírně snížila.

Hmotná škoda vzniklá při dopravních nehodách v Česku činila v roce 2025 celkem 8 346,9 mil. Kč a meziročně vzrostla o 4,4 %. V Jihočeském kraji přesáhla hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách 418 mil. Kč a ve srovnání s předchozím rokem se snížila o 5,3 %. Na jednu dopravní nehodu v kraji připadala v průměru škoda vyšší než 87 tis. Kč.

Mezi okresy Jihočeského kraje byla nejvyšší celková hmotná škoda evidována v okrese České Budějovice (133,2 mil. Kč), zatímco nejnižší v okrese Prachatice (30,2 mil. Kč). Meziročně se objem hmotných škod zvýšil v okresech Český Krumlov, Strakonice a Tábor, v ostatních okresech kraje poklesl.

Graf 2.21 Následky dopravních nehod¹⁾ v Jihočeském kraji

¹⁾ od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policií ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejčastější příčinou dopravních nehod byl nesprávný způsob jízdy.

U téměř 67 % dopravních nehod v kraji byl jako hlavní důvod uveden nesprávný způsob jízdy, u více než 18 % šetřených nehod byla na vině nepřiměřená rychlost a na 11 % kolizí se podílelo nedání přednosti v jízdě. Převážnou většinu dopravních nehod zavinili řidiči motorových vozidel (91,6 %), zatímco řidiči nemotorových vozidel způsobili 5,6 % nehod. Chodci zavinili celkem 30 dopravních nehod. Pod vlivem alkoholu bylo zaviněno 297 dopravních nehod a dalších 27 nehod způsobili účastníci silničního provozu pod vlivem drog.

Přestupku či trestného činu se v kraji dopustilo 6,5 % řidičů.

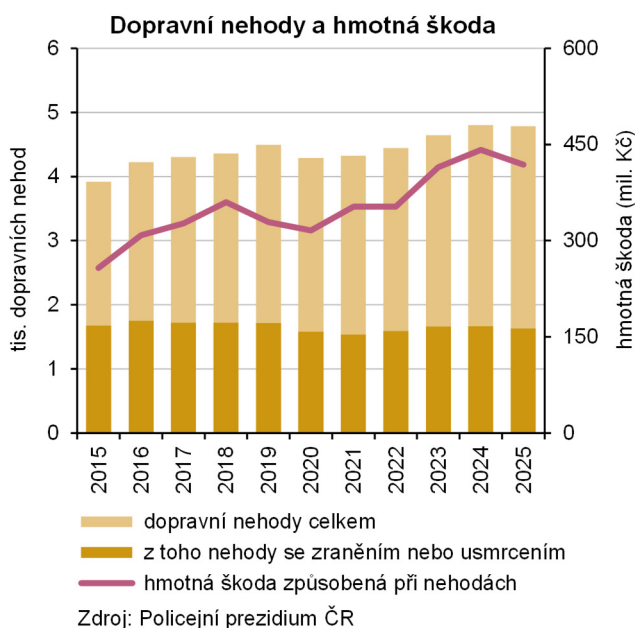
Bodové hodnocení řidičů slouží ke sledování opakovaného porušování pravidel silničního provozu. Od roku 2024 jsou bodované přestupky a trestné činy podle závažnosti hodnoceny dvěma, čtyřmi nebo šesti body. Záznamy do centrálního

registru řidičů provádějí obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Po dosažení 12 bodů je řidič vyzván k odevzdání řidičského průkazu.

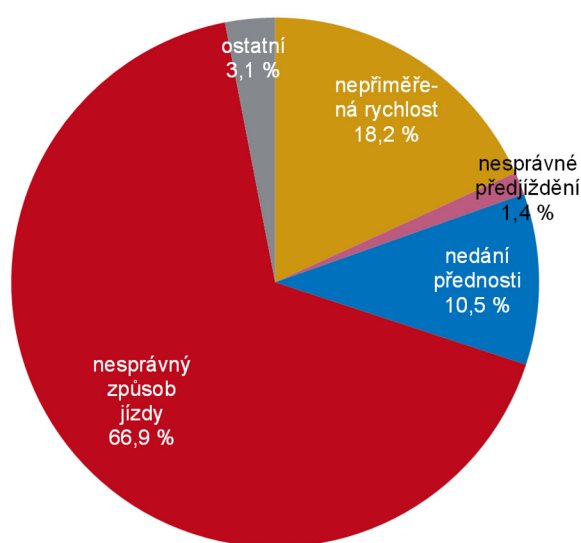
V Jihočeském kraji bylo ke konci roku 2025 evidováno celkem 25 251 řidičů, kteří se dopustili přestupku (trestného činu). To odpovídalo 5,7 % z celkového počtu registrovaných řidičů. Téměř 40 % z bodovaných řidičů v kraji mělo na bodovém hodnocení zapsány dva body a 8,8 % řidičů dosáhlo hranice 12 bodů.

V mezikrajském srovnání vykázal Jihočeský kraj druhý nejnižší podíl bodovaných řidičů. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v hlavním městě Praze (5,3 %), naopak nejvyšší v Moravskoslezském kraji (8,4 %). Podíl bodovaných řidičů v celém Česku činil 6,2 %.

Graf 2.22 Dopravní nehody v Jihočeském kraji

Hlavní příčiny dopravních nehod v roce 2025

Počet požárů se meziročně zvýšil.

V roce 2025 bylo v Česku evidováno celkem 19 031 požárů, při nichž vznikla přímá škoda ve výši 5 267,8 mil. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem se počet požárů zvýšil o 7,9 %, přičemž ještě výrazněji vzrostla výše přímých škod (+42,1 %). V přepočtu na 1 000 obyvatel bylo nejvíce požárů zaznamenáno v Karlovarském kraji (2,6), naopak nejméně ve Zlínském kraji (1,4). V Jihočeském kraji připadalo na 1 000 obyvatel 1,8 požárů.

Jihočeští hasiči v roce 2025 likvidovali 1 169 požárů.

V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji evidováno celkem 1 169 požárů, což bylo meziročně o 13,4 % více. Na celkovém počtu požárů v Česku se kraj podílel 6,1 % a v mezikrajském srovnání vykázal devátý nejvyšší počet.

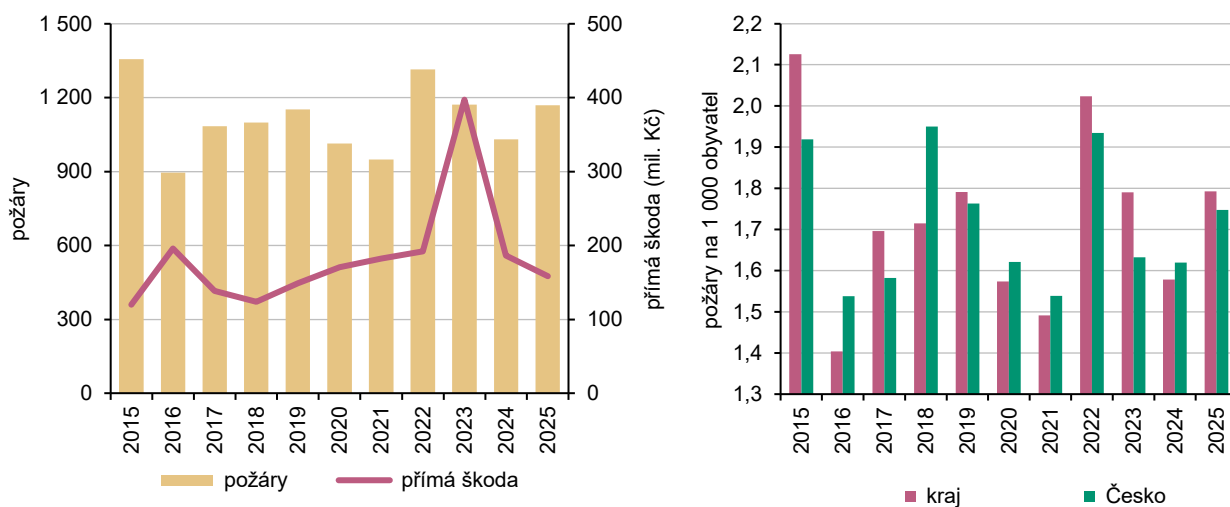
Z jihočeských okresů bylo nejvíce požárů zaznamenáno na Českobudějovicku (305), naopak nejméně v okrese Prachatice (104). Odlišné pořadí vyplynulo z přepočtu na počet obyvatel. Nejvyšší hodnotu vykázal okres Český Krumlov, kde na 1 000 obyvatel připadalo 2,9 požárů, zatímco nejnižší hodnotu zaznamenal okres České Budějovice (1,5).

Přímá škoda způsobená požáry meziročně vzrostla.

Přímá škoda způsobená požáry v Jihočeském kraji dosáhla v roce 2025 celkem 158,6 mil. Kč a meziročně se zvýšila o 13,4 %. Na jeden požár připadala v průměru škoda ve výši 135,7 tis. Kč. Hodnota majetku uchráněného při požárech činila 802,7 mil. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem se zvýšila o více než dvě třetiny.

V roce 2025 byla nejvyšší souhrnná přímá škoda způsobená požáry zaznamenána v okrese České Budějovice (51,2 mil. Kč), naopak nejnižší v okrese Strakonice (11,6 mil. Kč). V přepočtu na jeden požár vykázal nejvyšší průměrnou přímou škodu okres Jindřichův Hradec (181 tis. Kč), zatímco nejnižší hodnota byla evidována v okrese Písek (94 tis. Kč). Nejvyšší hodnotu majetku uchráněného při požárech zaznamenal okres Prachatice.

Graf 2.23 Požáry v Jihočeském kraji

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

V přímé souvislosti s požárem zemřelo 7 osob.

Následky požárů se neprojevují pouze na majetku, ale také na zdraví a životech osob. V roce 2025 zemřelo při požárech v Česku celkem 113 osob, z toho 93 v přímé souvislosti s požárem.

V Jihočeském kraji si požáry vyžádaly osm obětí, přičemž sedm z nich zemřelo v přímé souvislosti s požárem. Polovina všech obětí byla evidována v okrese České Budějovice, dvě osoby zemřely v okrese Tábor a po jedné v okresech Český Krumlov a Jindřichův Hradec.

Počet zraněných při požáru se meziročně zvýšil.

V roce 2025 bylo při požárech v Česku zraněno celkem 1 572 osob. V Jihočeském kraji utrpělo zranění 88 osob, což bylo více než v předchozím roce. Nejvíce zraněných bylo evidováno v okrese České Budějovice (18 osob), naopak nejméně v okresech Písek a Prachatice, shodně po devíti osobách.

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomický rámec

V oblasti regionální makroekonomické statistiky je hodnocen vývoj do roku 2024, přičemž údaje za rok 2024 vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů, údaje za roky 2022 a 2023 z verze semi-definitivní.

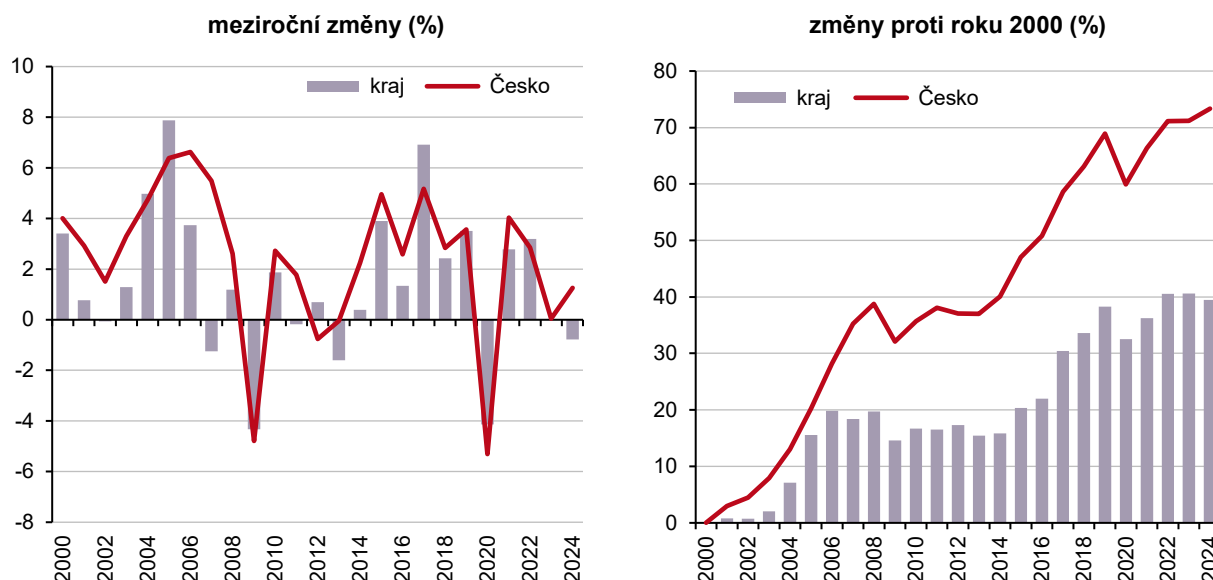
Na vývoj regionálního HDP ve s. c. měla vliv ekonomika sousedního Německa.

Vývoj ekonomiky kraje, vyjádřený základním makroekonomickým indikátorem – hrubým domácím produktem (HDP) ve srovnatelných cenách (s. c.), procházel podobnými fázemi jako celá česká ekonomika. Kromě toho pro ekonomiku kraje byla specifická její úzká vazba na sousední německou ekonomiku, kdy pokles HDP Německa (např. v roce 2007 a 2024) se promítl do snížení regionálního HDP Jihočeského kraje (vliv na českou ekonomiku se projevil později). V kraji byl na přelomu tisíciletí (zhruba do roku 2004) vývoj pozitivně ovlivněn výstavbou jaderné elektrárny Temelín, největší investiční akcí své doby.

Vývoj ekonomiky ovlivnila vleklá ekonomická krize, později pandemie covid-19 a válka na Ukrajině.

Změny HDP ve s. c. v Jihočeském kraji a Česku byly většinou podobně orientované; měly podobný směr, ale byly různě velké. Výjimkou byl rok 2002 a 2007, kdy HDP ve s. c. v Česku rostl, ale v kraji klesl. V době vleklé recese v letech 2009 až 2013 pak v kraji podobně jako v Česku poklesl HDP ve s. c. meziročně třikrát. V letech 2014 až 2019 ekonomika zažívala období konjunktury. Tu ukončila v roce 2020 pandemická krize, která způsobila podobně hluboký propad jako v roce 2009. Od roku 2021 již ekonomika rostla, ale než se stačila vypořádat s následky pandemie, musela od roku 2022 řešit dopady válečného konfliktu na Ukrajině (růst cen paliv a energií, vysoká inflace, narušení dodavatelských řetězců). Přesto v letech 2021 a 2022 v kraji i celém Česku HDP ve s. c. meziročně rostl, ale v roce 2023 již stagnoval. V roce 2024 v kraji poklesl podobně jako v sousedním Německu, zatímco v Česku mírně vzrostl.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt ve srovnatelných cenách v Jihočeském kraji a Česku

HDP ve s. c. proti roku 2000 vzrostl v kraji podstatně méně než v celém Česku.

Meziroční změny regionálního HDP ve s. c. Jihočeského kraje byly ve srovnání s republikovými obvykle mělčí. Z toho důvodu byl při vyjádření HDP ve s. c. proti roku 2000 patrný narůstající rozdíl mezi republikou a krajem, který se za ní opožďoval. V roce 2024 regionální HDP Jihočeského kraje ve s. c. proti roku 2000 vzrostl o 39,5 %, ale republikový vzrostl téměř dvojnásobně – o 73,4 %.

Z grafu změn HDP ve s. c. proti roku 2000 je dále patrné, že Jihočeský kraj i celé Česko dosáhly předpandemických hodnot v roce 2022.

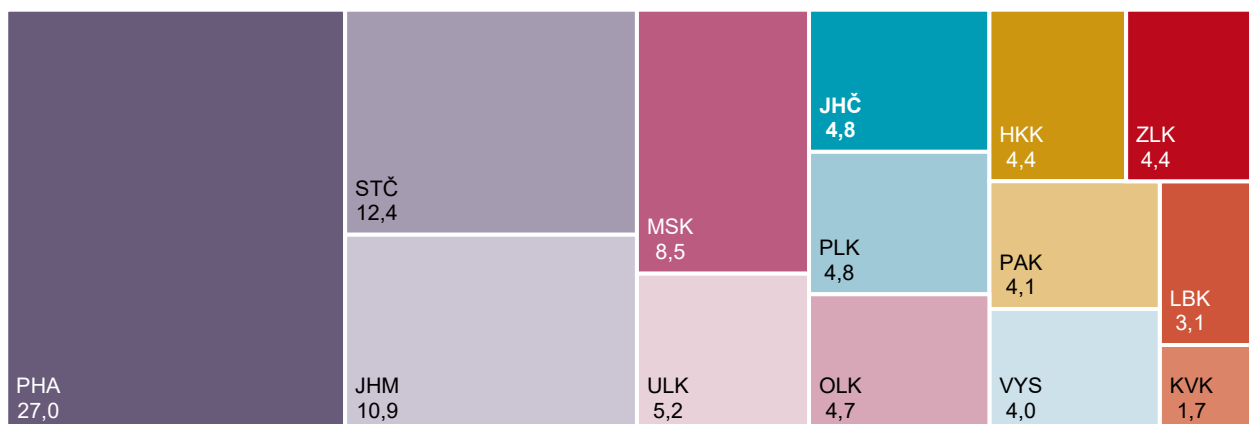
Podíl kraje na tvorbě republikového HDP v roce 2024 klesl na 4,8 %.

Změny ve vývoji HDP ve s. c. vedly ke snížení vlivu krajské ekonomiky na ekonomiku Česka. V roce 2024 byl v Jihočeském kraji vytvořen regionální HDP v běžných cenách (b. c.) ve výši 390,0 mld. Kč. Kraj přispěl k republikovému HDP 4,8 %, což znamenalo jeho historicky nejnižší podíl. V roce 2000 se kraj podílel na republikovém HDP z 5,7 %. K největšímu meziročnímu propadu došlo mezi lety 2006 a 2007, kdy jihočeský HDP ve s. c. klesal, ale republikový rostl. Podíl kraje se tehdy snížil z 5,4 % na 5,1 %. Od roku 2014 se pohyboval již jen pod 5 %. V pomyslném regionálním žebříčku krajů podle objemu HDP v b. c. kraj obsadil šesté místo, což bylo jeho obvyklé umístění, těsně před Plzeňským krajem. Pouze šestkrát se kraj umístil na sedmém místě, když ho Plzeňský kraj předstihl.

K tvorbě republikového HDP přispívá nejvíce Praha.

Hospodářsky nejsilnějším krajem Česka je hlavní město Praha, jehož příspěvek k republikovému HDP se dlouhodobě zvolna zvyšoval z 22,5 % v roce 2000 na 27,7 % v roce 2022. Až v posledních dvou letech se mírně snížil, v roce 2024 činil 27,0 %.

Graf 3.2 Regionální struktura hrubého domácího produktu Česka v roce 2024 (podíly krajů v %)

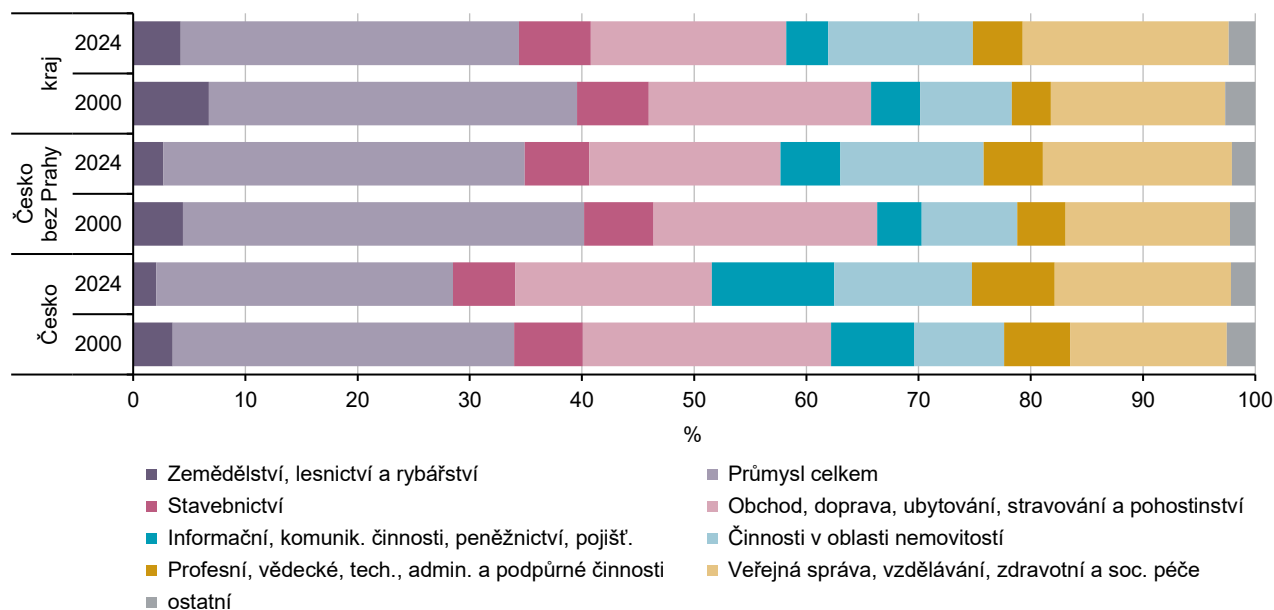
Ve struktuře HPH dlouhodobě rostl podíl terciárního a klesal podíl primárního a sekundárního sektoru.

Vývoj regionálního HDP úzce souvisí s vývojem regionální hrubé přidané hodnoty (HPH), která představuje rozdíl mezi produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu. Z hlediska dlouhodobého vývoje ve struktuře HPH převažují a zvolna upevňují svůj vliv odvětví terciárního sektoru (tržní a netržní služby) na úkor primárního sektoru (zemědělství, lesnictví, rybářství) a sekundárního sektoru (průmysl a stavebnictví). Mezi roky 2000 a 2024 poklesl v Jihočeském kraji podíl primárního sektoru z 6,7 % na 4,3 % a podíl sekundárního sektoru z 39,2 % na 36,5 % kvůli snížení podílu zpracovatelského průmyslu. Podíl terciárního sektoru se naproti tomu zvýšil z 54,1 % na 59,2 %, což byla dosud nejvyšší hodnota v historii kraje. Z odvětví služeb v kraji posílila svůj podíl na HPH zejména činnost v oblasti nemovitostí.

Kraj měl dlouhodobě druhý nejvyšší podíl primárního sektoru.

I přes pokles měl Jihočeský kraj v regionálním srovnání dlouhodobě nejvyšší podíl primárního sektoru (po Kraji Vysočina). Na druhou stranu ale měl jeden z nejnižších podílů sekundárního sektoru (nejčastěji čtvrtý nejnižší). Podíl terciárního sektoru měl kraj nejčastěji pátý nejvyšší mezi regiony a od roku 2020 bylo jeho umístění horší, naposledy – v roce 2024 – měl šestý nejvyšší podíl terciárního sektoru.

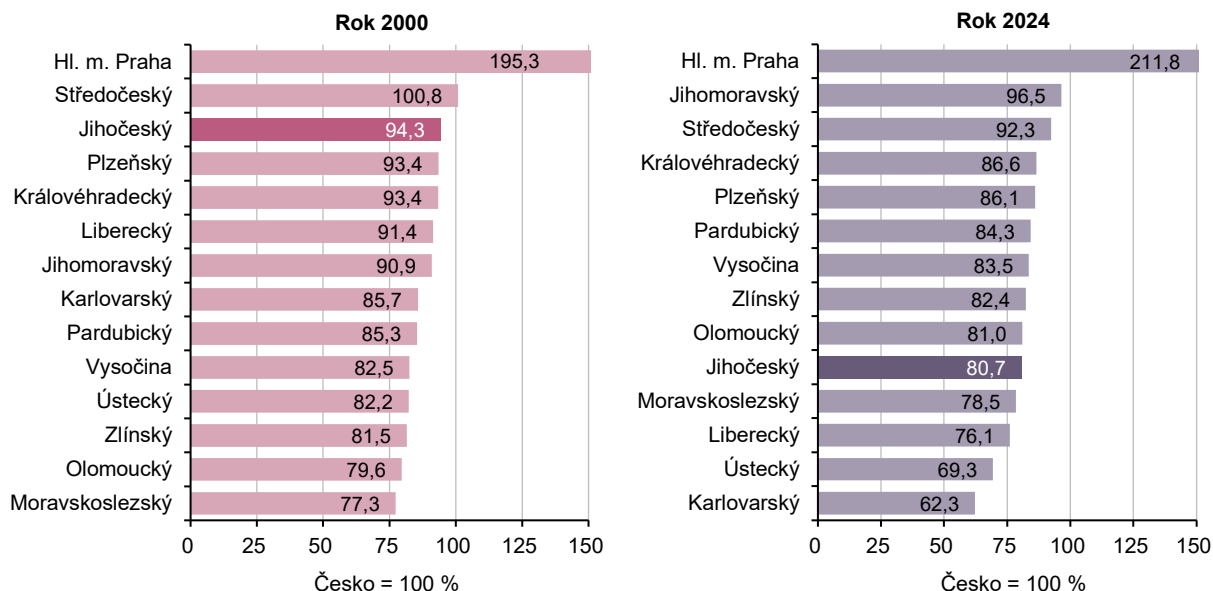
Graf 3.3 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Jihočeském kraji a Česku

HPH kraje měla odlišnou strukturu než v celém Česku.

Struktura HPH Jihočeského kraje se od celorepublikové liší vyšším podílem primárního a sekundárního sektoru a nižším podílem terciéru. Republikovou skladbu HPH však výrazně ovlivňuje hlavní město Praha s vysokým podílem terciéru (83,7 % v roce 2024). Od struktury HPH za souhrn mimopražských krajů se jihočeská již tak markantně nelišila.

Graf 3.4 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele podle krajů v roce 2000 a 2024

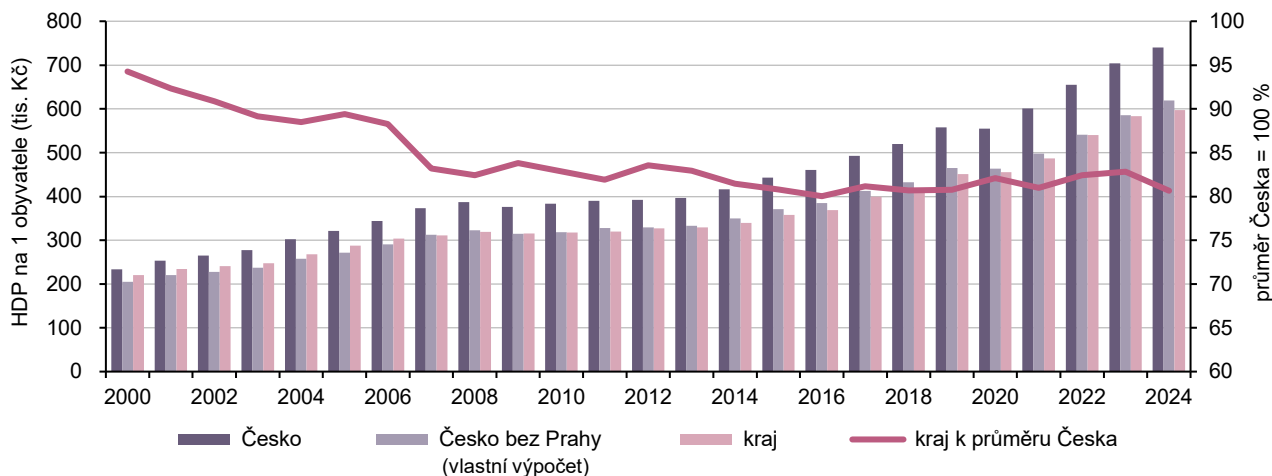

V HDP na 1 obyvatele klesl Jihočeský kraj v roce 2024 na desáté místo mezi kraji.

Přední místa podle objemu regionálního HDP obsazovaly kraje s větším počtem obyvatel. Po přepočtu HDP na 1 obyvatele se pořadí krajů částečně proměnilo. Jihočeský kraj, který se celkovou výší HDP umisťoval nejčastěji na šestém místě, se po přepočtu na obyvatele v regionálním srovnání zařadil v roce 2024 na desátou příčku. Znamenalo to jeho nejhorší umístění v historii kraje. Oproti roku 2019, kdy

byl sedmý, si o tři místa pohoršil. Výrazně lepších výsledků dosahoval do roku 2006, kdy býval třetí až pátý.

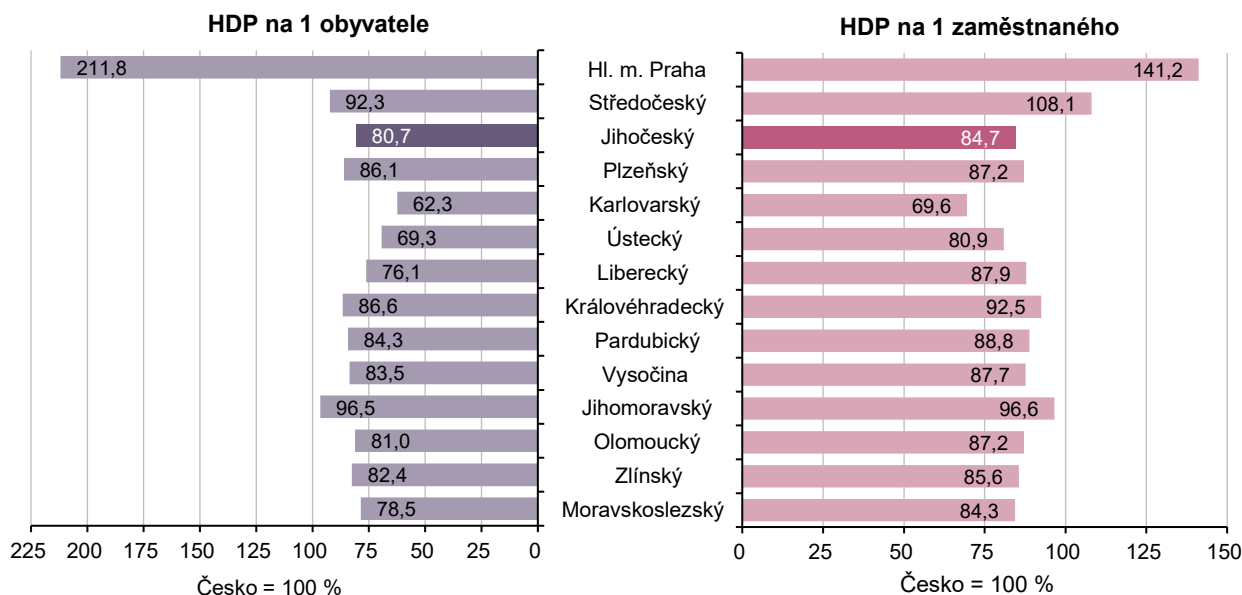
Graf 3.5 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Jihočeském kraji a Česku

Jihočeský kraj měl v roce 2024 v porovnání s Českem téměř o 20 % nižší HDP na 1 obyvatele.

V porovnání s výsledky za republiku měl Jihočeský kraj vždy nižší HDP na 1 obyvatele a republikové hodnotě se spíše vzdaloval. Zatímco v roce 2000 za ní zaostával o 5,7 %, v roce 2024 to bylo již o 19,3 %, což byl historicky jeho druhý nejhorší výsledek (horší byl jen v roce 2016 – 20,0 %). Republikovou hodnotu zvyšuje hlavní město Praha, které ji jako jediný kraj překračovalo, od roku 2001 více než dvakrát a žádný jiný kraj na ni již více než 22 let nedosáhl. Pomineme-li Prahu, pak HDP na 1 obyvatele za souhrn mimopražských krajů jižní Čechy až do roku 2006 překračovaly. Od roku 2007 na něj většinou již jen ztrácely, v roce 2024 o 3,6 %.

Graf 3.6 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného v krajích v roce 2024

Republikovou produktivitu práce překračovalo hlavní město Praha a často i Středočeský kraj.

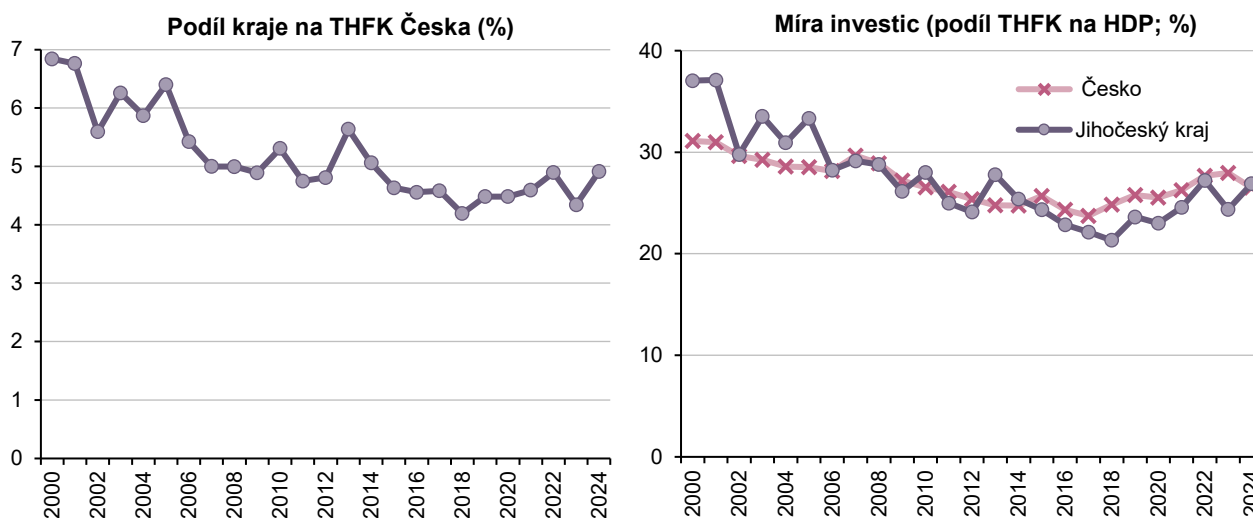
Výraznou převahu hlavního města vedle struktury HPH s vysokým podílem služeb ovlivňuje také vysoký počet zaměstnaných, kteří do Prahy dojíždějí za prací z jiných regionů, zejména ze středních Čech. Zatímco Pražanů bylo v roce 2024 o 5,0 % méně než Středočechů, zaměstnávalo hlavní město (podle místa pracoviště) o dvě třetiny více osob než Středočeský kraj. Při přepočtu HDP na 1 zaměstnaného, kdy

bereme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily, se výrazný rozdíl mezi hlavním městem a druhým Středočeským krajem snížil. Republikovou produktivitu práce, tj. HDP v přepočtu na 1 zaměstnaného, kromě hlavního města Prahy mírně překračoval (s výjimkou let 2009 a 2010) i Středočeský kraj, v roce 2024 o 8,1 %. Z ostatních krajů na republikovou produktivitu práce žádný jiný nedosáhl.

Jihočeský kraj se v regionálním žebříčku podle HDP na 1 zaměstnaného umístil na jedenáctém místě.

Jihočeský kraj od roku 2007 za produktivitou práce Česka zaostával o více než 10 %, v roce 2024 se jí vzdálil o 15,3 %. A zatímco v pořadí krajů podle HDP na 1 obyvatele se v roce 2024 umístil na desátém místě, v žebříčku podle HDP na 1 zaměstnaného byl až jedenáctý.

Graf 3.7 Podíl Jihočeského kraje na tvorbě hrubého fixního kapitálu Česka a míra investic

THFK v b. c. v Česku zpravidla rostla, poklesla většinou v souvislosti s ekonomickou krizí.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), která se pro regionální úroveň vyjadřuje pouze v běžných cenách, má v celorepublikovém úhrnu zpravidla rostoucí trend. Ten nabourala ekonomická recese v letech 2009 až 2013. K poklesu THFK za Česko dále došlo v roce 2016, rok po vysoké investiční aktivitě spojené s dočerpáváním eurofondů. Naposledy THFK klesla při pandemické krizi v roce 2020, kdy oslabily zejména investice do průmyslu. V letech 2021 až 2023 objem investic v Česku každým rokem rostl o 10 % i více, v roce 2024 však stagnoval.

V regionech THFK kolísala.

V regionech byl objem investic rozkolísanější v souvislosti s realizací větších investičních akcí. V roce 2020 se THFK meziročně snížila ve většině krajů včetně Jihočeského, kde pokles představoval necelá 2 %. V letech 2021 a 2022 rostla THFK v kraji nadprůměrným tempem, v roce 2023 však (jako v jediném kraji) poklesla. V roce 2024 rostla nejrychleji ze všech krajů a dosáhla dosud nejvyšší hodnoty – 105 mld. Kč.

Podíl kraje na THFK Česka byl v posledních deseti letech menší než 5 %.

K celorepublikovému objemu THFK Jihočeský kraj v posledním desetiletí přispěl méně než 5 %, v roce 2024 představoval jeho příspěvek 4,9 %. Předtím byl podíl kraje většinou vyšší. V letech 2000 až 2005 se pohyboval mezi 6 % a 7 % v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín. V pořadí krajů se tehdy jednalo zpravidla o pátý nejvyšší podíl, od roku 2006 se kraj umísťoval nejčastěji na šestém a sedmém místě.

Poměr k republikové hodnotě THFK v přepočtu na 1 obyvatele měl kraj v roce 2024 nejvyšší za posledních deset let.

Přepočteme-li THFK na 1 obyvatele, překročil kraj republikovou hodnotu pouze v letech 2000 až 2005 čtyřikrát a později již nikdy. V roce 2024 ji dosáhl z 81,8 %, což znamenalo nejlepší výsledek za posledních deset let. Nejlepší poměr vůči republikové THFK na 1 obyvatele vykazovalo hlavní město Praha, které ji od roku

2006 převyšovalo více než dvojnásobně. Často ji mírně překračoval i Středočeský kraj. Další kraje na ni dosáhly před rokem 2012 výjimečně a pak již vůbec.

Míra investic v kraji byla do roku 2005 výrazně nadprůměrná, v dalších letech byla spíše podprůměrná.

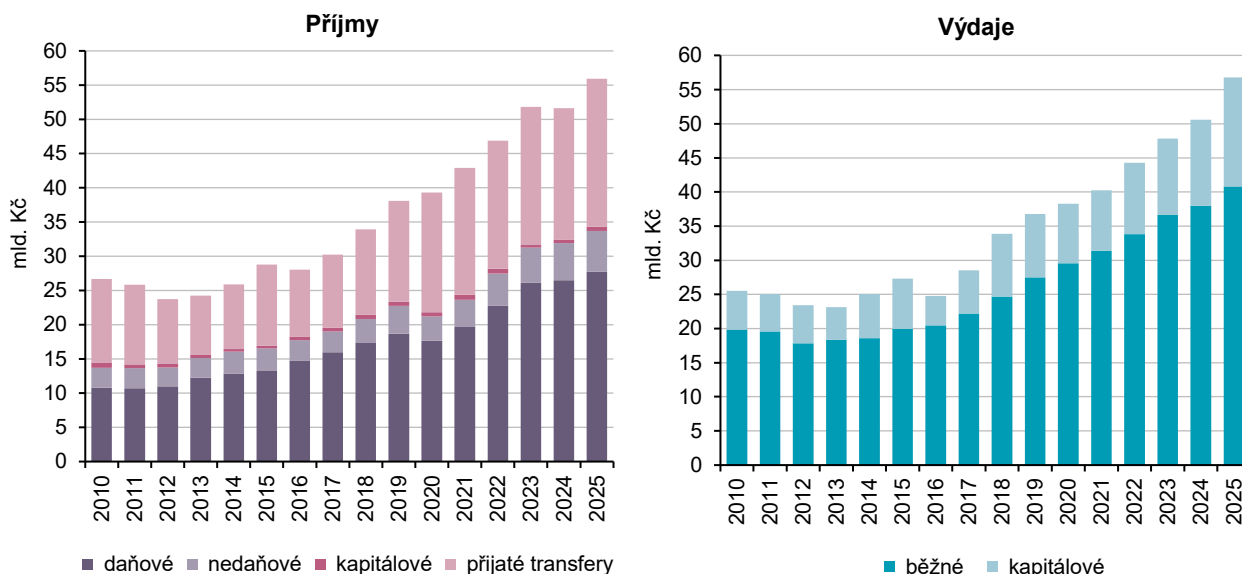
Míra investic (podíl THFK na HDP) dosahovala v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín až do roku 2005 více než 30 % a byla výrazně nadprůměrná. V letech 2006 až 2014 již byla spíše podprůměrná, v letech 2015 až 2023 již byla každoročně podprůměrná. Až v roce 2024 dosáhla 26,9 % a zaznamenala po devíti letech překročení republikové hodnoty.

Místní rozpočty

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů klesaly v době vleklé recese a dále v roce 2016.

Příjmy a výdaje územních rozpočtů, tj. rozpočtů kraje, obcí a svazků obcí v Jihočeském kraji z posledních 15 let klesaly v době vleklé recese v letech 2011 a 2012. Příjmy začaly růst od roku 2013 zásluhou vyšších daňových příjmů navzdory poklesu kapitálových příjmů a přijatých transferů. Výdaje v roce 2013 ještě poklesly, kvůli omezení kapitálových výdajů, ale od roku 2014 se i ony začaly zvyšovat. Další růst byl narušen pouze v roce 2016, který následoval po zvýšeném růstu příjmů i výdajů během roku 2015 spojeném s dočerpáváním fondů z EU. V roce 2016 na straně příjmů poklesl zejména objem přijatých transferů a na straně výdajů poklesly kapitálové výdaje.

Graf 3.8 Příjmy a výdaje kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí v Jihočeském kraji (po konsolidaci)

Zdroj: Ministerstvo financí

Při pandemii rostly příjmy a výdaje pomaleji.

Od roku 2017 rostly výdaje každým rokem bez přerušení. Příjmy rostly s výjimkou nepatrného poklesu v roce 2024, který byl způsoben snížením objemu přijatých transferů. Při pandemické krizi v roce 2020 příjmy a výdaje neklesly, ale zpomalily růst – příjmy kvůli poklesu daňových, nedaňových a kapitálových příjmů, výdaje kvůli omezení kapitálových výdajů.

Saldo příjmů a výdajů bylo v roce 2025 poprvé za posledních 16 let záporné.

Saldo příjmů a výdajů bylo v letech 2010 až 2024 každým rokem kladné, v roce 2018 se přiblížilo k nule. V roce 2025 bylo záporné, především kvůli nárůstu kapitálových výdajů.

Příjmy územních rozpočtů tvořily především daňové příjmy a přijaté transfery.

V roce 2025 dosáhly příjmy územních rozpočtů v Jihočeském kraji téměř 56 mld. Kč a výdaje 56,8 mld. Kč. Největší příjmovou položku tvořily daňové příjmy (27,8 mld.

Většinu výdajů představovaly běžné výdaje.

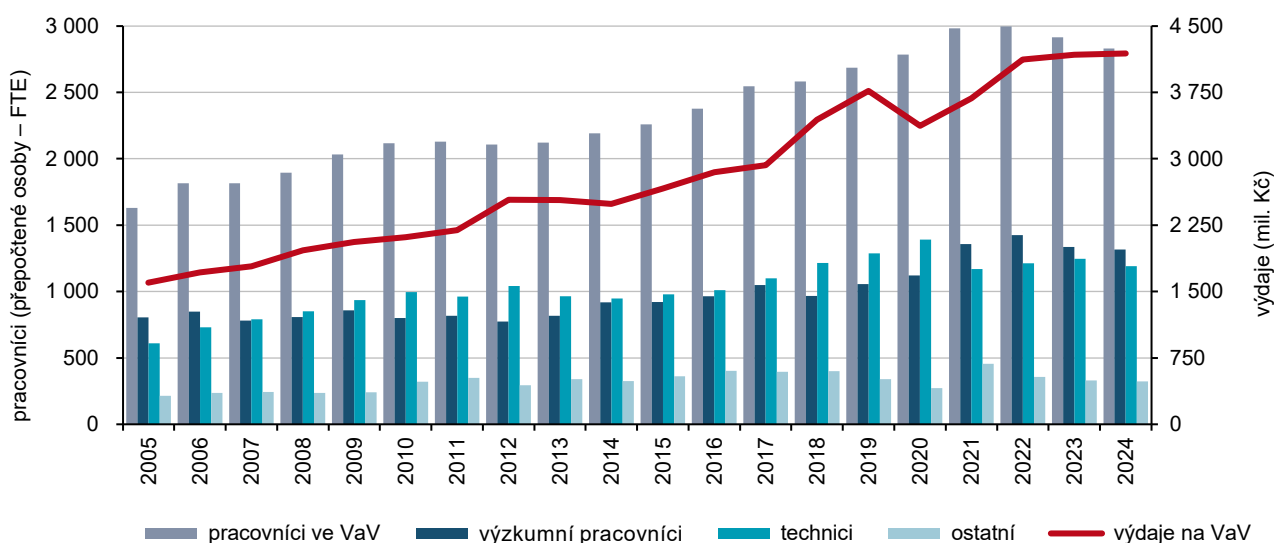
Kč) a přijaté transfery (21,6 mld. Kč), které se na celkových příjmech podílely 49,7 %, resp. 38,7 %. Rozhodující výdajovou položkou byly běžné výdaje, které v roce 2025 dosáhly 40,8 mld. Kč (71,9 % z celkových výdajů), největší část z nich tvořily neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (téměř 20 mld. Kč). Kapitálové výdaje dosáhly v roce 2025 téměř 16 mld. Kč a na celkových výdajích se podílely 28,1 %, což bylo nejvíce od roku 2010. Většinu kapitálových výdajů tvořily investiční nákupy a související výdaje (12,1 mld. Kč).

Věda, IT

Většina pracovišť, která se v kraji věnovala výzkumu a vývoji, byla z podnikatelského sektoru.

Počet pracovišť, která se v Jihočeském kraji věnovala výzkumu a vývoji (VaV), byl proměnlivý. V letech 2005 až 2023 se jejich počet zvýšil z 91 na 153, v roce 2024 poklesl na 144. Většina pracovišť (117) byla v podnikatelském sektoru, 13 ve vysokoškolském sektoru, 10 ve vládním a 4 v soukromém neziskovém sektoru.

Graf 3.9 Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj v Jihočeském kraji

Výzkumu a vývoji se v kraji věnovaly necelé 4 tis. fyzických osob.

Počet pracovníků, fyzických osob, které se v kraji věnovaly VaV, se až do roku 2019 zvyšoval. Při pandemii v roce 2020 poklesl vlivem vysokoškolského sektoru. V letech 2021 až 2023 kolísal kolem hodnoty 4 100 osob, v roce 2024 poklesl pod 4 tis. osob kvůli snížení jejich počtu v podnikatelském sektoru. Více než polovinu pracovníků VaV tvořili výzkumní pracovníci, 37 % technici a 11 % ostatní pracovníci. Ženy se v roce 2024 podílely na počtu pracovníků ve VaV ve fyzických osobách 35 %.

Počet pracovníků ve VaV přepočtených na plnou pracovní dobu se až na výjimky zvyšoval.

Po přepočtu na plnou pracovní dobu věnovanou výzkumným a vývojovým činnostem (FTE) se počet pracovníků VaV v uplynulých dvaceti letech každoročně zvyšoval, s výjimkou let 2012, 2023 a 2024. Během tohoto dvacetiletého období se měnila struktura pracovníků (FTE) podle základních kategorií. Do roku 2006 a od roku 2021 tvořili největší část pracovníků ve VaV výzkumní pracovníci. Mezi lety 2007 a 2020 je početně převýšili technici. Počet ostatních pracovníků nebyl ve srovnání s předchozími dvěma skupinami významný.

V roce 2024 se po přepočtu na plnou pracovní dobu VaV zabývaly necelé 3 tis. osob, většinu z nich tvořili výzkumní pracovníci.

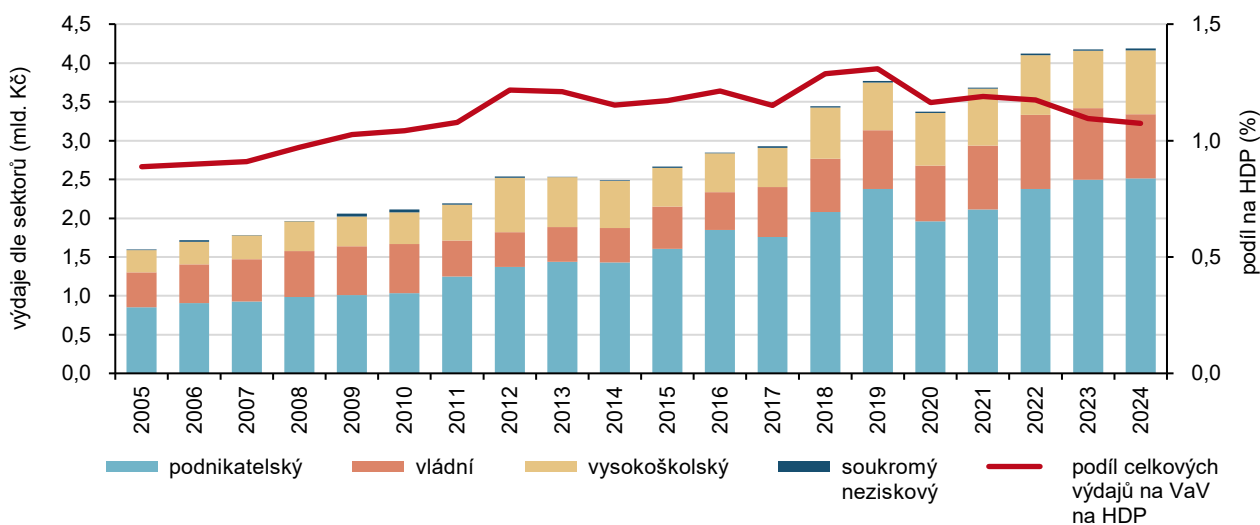
V roce 2024 se VaV zabývalo 2 831 přepočtených pracovníků, z nich výzkumní pracovníci tvořili 51,8 %, technici 42,1 % a ostatní pracovníci 11,4 %. Z jednotlivých sektorů měl největší podíl výzkumných pracovníků na celkovém přepočteném počtu pracovníků ve VaV vysokoškolský sektor (72,4 %). Ve vládním sektoru tvořili výzkumní pracovníci 59,2 % a v podnikatelském sektoru 31,0 % z pracovníků VaV.

Ženy se na přepočteném počtu pracovníků ve VaV podílely jednou třetinou; ve vládním a vysokoškolském sektoru tvořily polovinu z přepočtených pracovníků VaV, v podnikatelském sektoru jednu pětinu.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v kraji rostly s výjimkou krizových let 2013 a 2014 a při pandemické krizi v roce 2020.

Celkové výdaje na VaV v subjektech se sídlem na území Jihočeského kraje se zpravidla každým rokem zvyšovaly. Ke konci vleklé recese v letech 2013 a 2014 stagnovaly a při pandemii v roce 2020 dokonce poklesly o více než 10 % především kvůli omezení investičních výdajů v podnikatelském sektoru. Od roku 2021 již opět rostly, v letech 2023 a 2024 jen nepatrně (kvůli poklesu výdajů ve vládním sektoru). V roce 2024 bylo na vědu a výzkum v jižních Čechách vynaloženo celkem 4,2 mld. Kč, což byla v historii kraje dosud nejvyšší částka. Ve srovnání s předcovidovým rokem 2019 byla o 11,2 % vyšší.

Graf 3.10 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů a podíl výdajů na VaV na HDP v Jihočeském kraji

Nejvíce prostředků na VaV v kraji vynakládal podnikatelský sektor.

Nejvíce prostředků do VaV v kraji vynakládal podnikatelský sektor. Jeho podíl na celkových výdajích na VaV byl nejnižší v letech 2009 a 2010 (zhruba 49 %) a nejvyšší v roce 2016 a 2019 (65,0 %, resp. 63,1 %). V letech 2023 a 2024 tvořil zhruba 60 %. Vládní sektor vydával na VaV v kraji až do roku 2010 zhruba 30 % a v dalších letech kolem 21 %. Podíl vysokoškolského sektoru byl obvykle o něco málo nižší. Soukromý neziskový sektor se na výdajích na VaV v kraji podílel minimálně, méně než z 1 %, v letech 2009 a 2010 téměř ze 2 %.

Z hlediska typu VaV činnosti směřovalo v roce 2024 zhruba 45 % výdajů na experimentální vývoj.

Z hlediska typu VaV činnosti tvořily nejstabilnější a obvykle i největší část výdajů výdaje na základní výzkum. Zhruba do roku 2013 představovaly víc než 40 % z celkových výdajů, v uplynulém desetiletí se jejich podíl poněkud snížil, v letech 2023 a 2024 tvořil zhruba třetinu. Zbytek tvořily výdaje na aplikovaný výzkum a experimentální vývoj, jejich podíly byly ale značně kolísavé. V roce 2024 směřovalo nejvíce prostředků do experimentálního vývoje (45 % z celkových výdajů), výdaje na základní výzkum tvořily třetinu a výdaje na aplikovaný výzkum zhruba pětinu.

Podíl investičních výdajů na celkových výdajích na VaV byl vyšší do roku 2019.

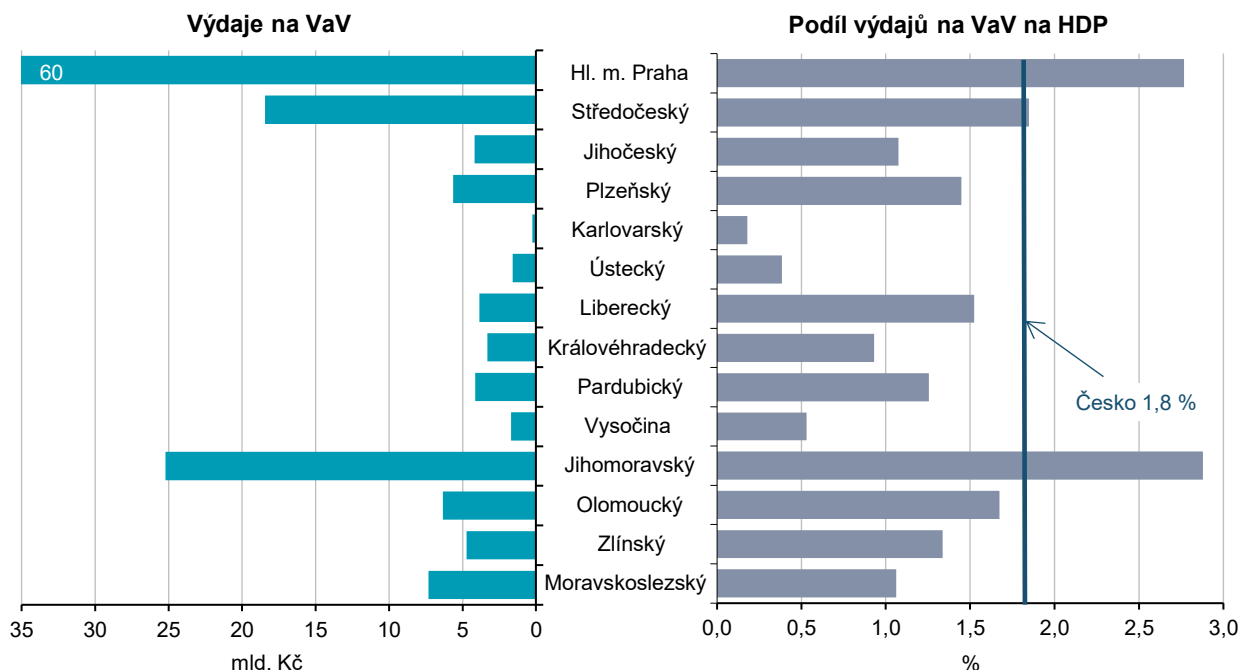
Z celkového objemu finančních prostředků na VaV podle druhu výdajů tvořily největší část běžné, neinvestiční výdaje. V letech 2005 až 2019 jejich podíl představoval průměrně cca 84 % z celkových výdajů. Kapitálové, investiční výdaje se tehdy podílely na celkových výdajích v průměru 16 %. Od roku 2020 se však objem i podíl

kapitálových výdajů snížil. V letech 2020 až 2024 se na celkových výdajích podílely v průměru 6 %. Podíl běžných výdajů dosahoval v tomto období 94 %.

V Česku vynakládalo nejvíc prostředků na VaV hlavní město Praha.

Z krajů vynakládaly na VaV dlouhodobě nejvíce hlavní město Praha, Jihomoravský a Středočeský kraj, jejichž podíl na celkových výdajích Česka v roce 2024 činil 41 %, 17 %, resp. 13 %. Jihočeský kraj se na celorepublikových výdajích podílel 3 %.

Graf 3.11 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2024

Podíl výdajů na VaV na HDP v Jihočeském kraji v roce 2024 byl mezi kraji šestý nejnižší.

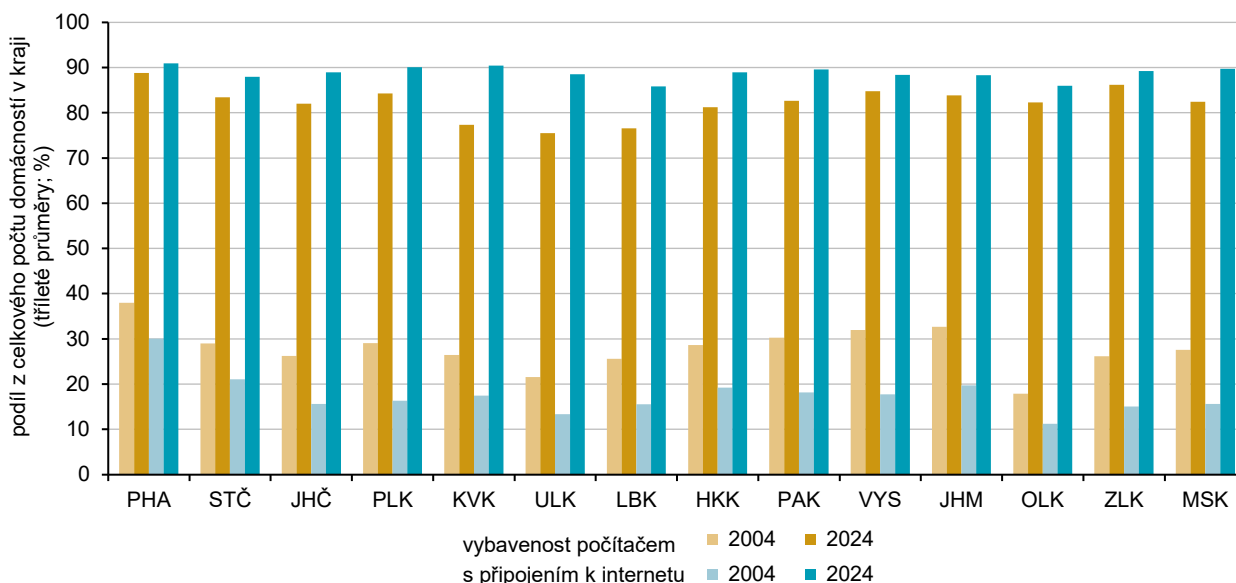
Podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP se v Jihočeském kraji v letech 2004 až 2008 pohyboval pod 1,0 %, od roku 2009 kolísal mezi 1,0 % a 1,3 %. Nejvyšší hodnoty 1,3 % dosáhl v letech 2018 a 2019 díky vyšším kapitálovým výdajům podnikatelského sektoru. V roce 2024 představoval 1,1 %, což znamenalo v mezikrajském srovnání šestý nejnižší podíl. Nejvíce na VaV v poměru k HDP vydával Jihomoravský kraj (2,9 %) a nejméně Karlovarský kraj (0,2 %).

Vybavenost domácností kraje počítačem a internetem se stále zvyšovala.

Počítačová gramotnost a používání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a jednotlivci zaznamenala od roku 2004 významný nárůst. Vybavenost domácností počítačem a internetem se až do roku 2015 zvyšovala rychleji, od roku 2016 rostla již jen pozvolna, ale stále. Podle výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích v domácnostech³ bylo v roce 2024 vybaveno osobním počítačem, stolním či přenosným (vč. tabletu) 82,0 % domácností Jihočeského kraje. Přitom v roce 2004 byl tento podíl třetinový, tehdy bylo osobním počítačem vybaveno 26,2 % domácností. Ve srovnání s Českem, které zaznamenalo nárůst z 28,6 % na 83,0 %, byly počítače v jihočeských domácnostech rozšířeny méně. V mezikrajském srovnání byla vybavenost domácností počítačem v obou srovnávaných letech pátá nejnižší.

³ Údaje o vybavenosti domácností vybranými informačními technologiemi a jejich využívání jednotlivci pocházejí z výběrového šetření, které je prováděno každoročně na výběrovém vzorku jednotlivců ve věku 16 a více let a jeho výsledky jsou přepočteny na celou sledovanou populaci. V krajském členění jsou údaje z důvodu vyšší reprezentativnosti publikovány jako tříleté klouzavé průměry (např. údaj za rok 2024 je vypočítán jako průměr z dat za roky 2023, 2024 a 2025).

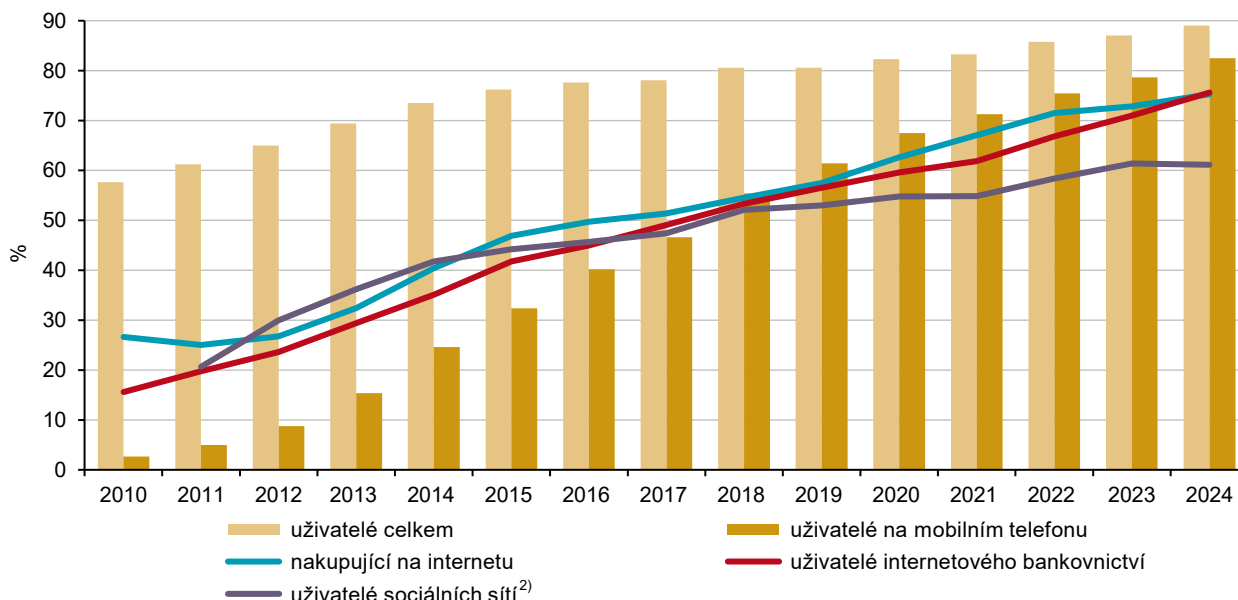
Graf 3.12 Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle krajů

Domácnosti byly od roku 2014 častěji vybaveny internetem než počítačem.

Vybavenost domácností internetem zažila ve srovnání s počítači překotnější růst, a protože počítače již nejsou jediným prostředkem umožňujícím používání internetu, byla od roku 2014 vyšší než vybavenost počítačem. V roce 2024 internet používalo 88,9 % domácností kraje, před dvaceti lety to bylo jen 15,6 % domácností. V roce 2024 bylo rozšíření internetu v jihočeských domácnostech stejné jako v Česku, před dvaceti lety bylo podprůměrné, tehdy měl kraj v regionálním srovnání pátou nejvyšší vybavenost internetem.

Graf 3.13 Uživatelé internetu¹⁾ ve věku 16 let a více v Jihočeském kraji

¹⁾ podíl z počtu obyvatel kraje ve věku 16 let a více; počítáno jako tříleté klouzavé průměry

²⁾ srovnatelné údaje za uživatele sociálních sítí jsou k dispozici od roku 2011

Mezi regiony měla nejvyšší vybavenost PC a internetem Praha.

V mezikrajském srovnání byly od roku 2004 počítačem a také internetem nejlépe vybaveny domácnosti v hlavním městě Praze. Vybavenost domácností počítačem

byla v posledních deseti letech nejslabší v Ústeckém kraji a vybavenost internetem byla nejnižší většinou v Olomouckém kraji.

Rostlo také používání internetu mezi jednotlivci.

Z Jihočechů ve věku 16 let a více používalo v roce 2024 internet 89,1 %. V roce 2010 byl jejich podíl výrazně nižší (57,6 %) a před dvaceti lety (v roce 2005) dosahoval necelých 32 %. Ještě strměji vzrostl podíl osob využívajících internet na mobilním telefonu. V roce 2024 činil 82,5 %, přitom v roce 2010 nedosahoval ani 3 % (dřívější údaje nejsou k dispozici). Trojnásobně se během uplynulých patnácti let zvýšil podíl osob nakupujících na internetu. Zatímco v roce 2010 na internetu nakupoval v průměru jeden ze čtyř jednotlivců, v roce 2024 to již byli tři ze čtyř jednotlivců. Ještě výraznější byl nárůst jednotlivců využívajících internetové bankovníctví. Zatímco v roce 2010 ho v kraji využívalo 15,6 % jednotlivců, v roce 2024 byl tento podíl téměř pětinasobný – 75,6 % jednotlivců. Podíl uživatelů sociálních sítí mezi jednotlivci ve věku 16 a více let se zvýšil za posledních 14 let trojnásobně – z 20,7 % v roce 2011 na 61,1 % v roce 2024.

Ekonomické subjekty

Počet subjektů evidovaných v RES se až na výjimky zvyšoval.

V registru ekonomických subjektů (RES) bylo k 31. 12. 2025 evidováno 156,8 tis. subjektů se sídlem v Jihočeském kraji. Ve srovnání se stavem před 25 lety se jejich počet zvýšil o 22,5 %. S výjimkou let 2013, 2019 a 2023 se počet subjektů zvyšoval každým rokem v průměru o 0,9 %. Ke snížení počtu subjektů v uvedených letech však došlo spíše z administrativních důvodů. Mezi roky 2012 a 2013 došlo k poklesu o 0,5 % kvůli zpřesnění RES podle registru osob (ROS). Během roku 2019 se počet subjektů snížil o 0,6 % (–1,0 tis.) v souvislosti s novelou živnostenského zákona, podle níž se pojišťovací zprostředkovatelé, jejichž činnost dříve spadala pod ČNB, stali novou vázanou živností⁴. V roce 2023 počet registrovaných subjektů v kraji poklesl téměř o 10 % (15,8 tis. subjektů) vlivem úbytku fyzických osob. Ten mohl být vyvolaný povinností využívat datové schránky. Z vývoje počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou, který se v těchto letech zvyšoval, se můžeme domnívat, že činnost ukončily neaktivní či tzv. spící subjekty.

V roce 2025 vzniklo téměř 6 tis. nových subjektů a 4 tis. subjektů zaniklo.

Během roku 2025 bylo v jižních Čechách nově zaregistrováno celkem 5,6 tis. subjektů, většinou fyzických osob (79 %) zejména podnikajících dle živnostenského zákona. Mezi novými právníky osobami nejčastěji figurovaly společnosti s ručením omezeným (872), spolky a pobočné spolky (178) a společenství vlastníků jednotek (93). Naproti tomu v průběhu roku 2025 v kraji zaniklo necelých 4 tis. subjektů, mezi kterými převažovaly fyzické osoby (87,5 %), především živnostníci.

V RES převažují fyzické osoby a z nich osoby podnikající dle živnostenského zákona.

Koncem roku 2025 tvořily RES ze 75 % fyzické osoby, především podnikající dle živnostenského zákona (téměř 104 tis.). Právníké osoby více než z poloviny reprezentovaly společnosti s ručením omezeným (20,6 tis.), ze čtvrtiny spolky a pobočné spolky (9,5 tis.) a z 13 % společenství vlastníků jednotek (5,2 tis.).

Prokazatelně aktivních bylo 60 % registrovaných subjektů.

Ze subjektů evidovaných v RES bylo v kraji koncem roku 2025 aktivních (se zjištěnou aktivitou) 60,6 % (95 tis.). Většinu z nich tvořily fyzické osoby (75,5 %), především podnikající dle živnostenského zákona, a necelou čtvrtinu právníké osoby, zejména společnosti s ručením omezeným (17,8 %).

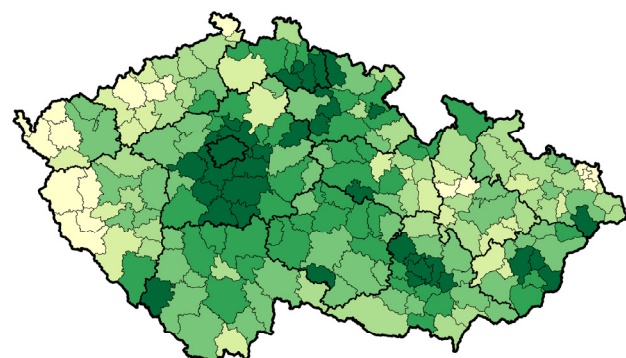
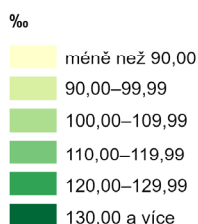
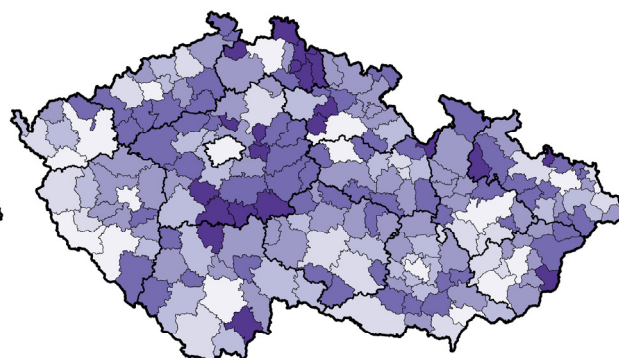
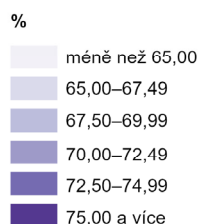
⁴ V souvislosti s tím došlo k ukončení činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů vedených dle zákona č. 38/2004 Sb. pod právní formou „fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství“. Ti, kteří ve své činnosti hodlali pokračovat, museli ohlásit vázanou živnost a byli zahrnuti mezi osoby podnikající dle živnostenského zákona. Část z nich to neudělala.

Ktg 3.1 Soukromí podnikatelé^{*)} v SO ORP k 31. 12. 2025

(osoby podnikající dle živnostenského zákona a zemědělské podnikatelé se zjištěnou aktivitou a sídlem na daném území)

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

Zdroj: ČSÚ

Podnikatelé se na počtu aktivních subjektů podíleli z více než dvou třetin.

Podíl soukromých podnikatelů, do kterých byli zahrnuti podnikající dle živnostenského zákona a zemědělské podnikatelé, na počtu subjektů se zjištěnou aktivitou v kraji činil 67,6 % a byl v porovnání s ostatními regiony sedmý nejvyšší. Podíl zemědělských podnikatelů byl druhý nejvyšší, ale podíl samotných živnostníků byl až devátý nejvyšší. Z vnitroregionálního hlediska byl registrován nejvyšší podíl soukromých podnikatelů na počtu aktivních subjektů v SO ORP Trhové Sviny (76,3 %) a naopak nejnižší na Českobudějovicku (60,4 %). Tam měly relativně větší zastoupení aktivní právnické osoby (30,6 %).

V kraji bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel evidováno 113 aktivních živnostníků,...

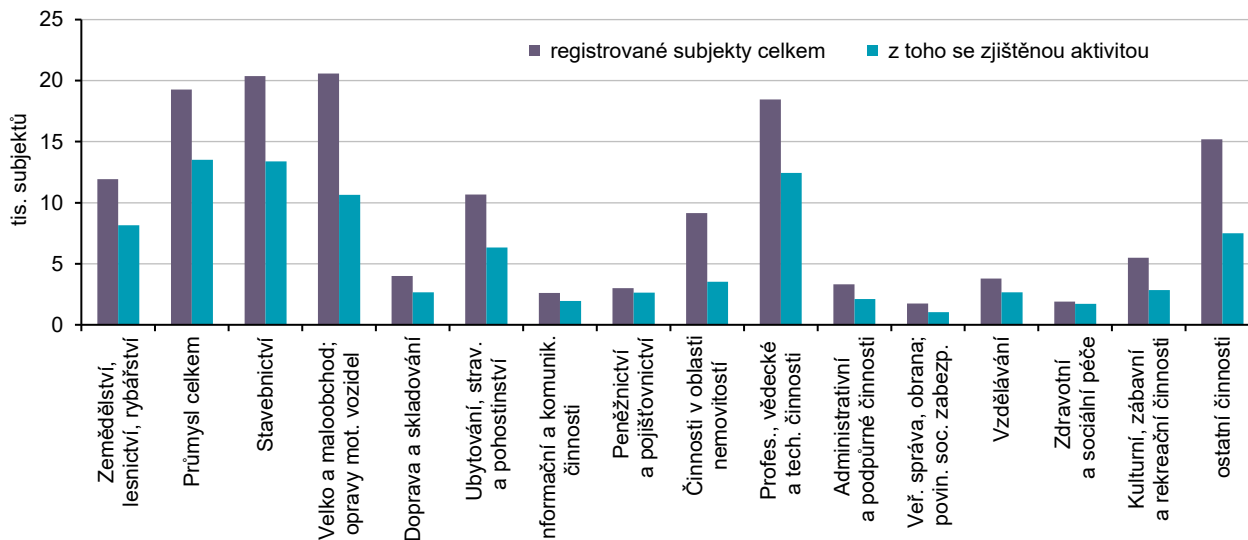
V přepočtu na 1 tis. obyvatel ve věku 18 let a více bylo v kraji koncem roku 2025 aktivních 112,9 živnostníků a 7,8 zemědělských podnikatelů – fyzických osob. Ve srovnání s celou republikou (119,1, resp. 4,1) bylo v jižních Čechách méně živnostníků a více zemědělských podnikatelů. V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj v přepočtu na 1 tis. obyvatel druhý nejvyšší počet aktivních zemědělských podnikatelů – fyzických osob (po Kraji Vysočina) a sedmý nejvyšší počet živnostníků. Nejvíce aktivních živnostníků v přepočtu na 1 tis. obyvatel sídlilo v hlavním městě Praze (179,5). Celkový počet aktivních soukromých podnikatelů v přepočtu na populaci osmnáctiletých a starších měl Jihočeský kraj v mezikrajském srovnání šestý nejvyšší.

...relativně nejvíce jich bylo na Českobudějovicku. Zemědělci bylo nejvíce na Prachaticku.

Ve vnitroregionálním pohledu, podle SO ORP, bylo koncem roku 2025 nejvíce aktivních soukromých podnikatelů v přepočtu na 1 tis. obyvatel ve věku 18 let a více na Vimpersku (130,6), zásluhou vyššího počtu zemědělských podnikatelů i živnostníků, a nejméně na Kaplicku (91,8), zejména vlivem relativně nejnižšího počtu živnostníků (83,2). Nejvíce samotných živnostníků v přepočtu na 18leté a starší obyvatele bylo na Českobudějovicku (124,1), Tábořsku (120,4) a Vimpersku (116,6).

Soukromých zemědělců se zjištěnou aktivitou v přepočtu na 1 tis. obyvatel 18letých a starších hospodařilo nejvíc na Prachaticku (14,1), Vimpersku (14,0) a Vodňansku (13,0), naopak nejméně jich bylo na Českbudějovicku (3,7).

Graf 3.14 Ekonomické subjekty podle převažující činnosti v Jihočeském kraji k 31. 12. 2025
(subjekty s uvedenou činností)

Nejvíce subjektů se zjištěnou aktivitou v roce 2025 bylo s převažující činností průmysl a stavebnictví.

Podle převažující ekonomické činnosti byly v RES nejvíce zastoupeny subjekty s činností velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (13,6 %), stavebnictví (13,5 %) a průmysl (12,7 %). Protože mezi subjekty s obchodní činností byla prokazatelně aktivní zhruba jen polovina z nich, což byl výrazně podprůměrný podíl, bylo pořadí podle převažující činnosti mezi subjekty se zjištěnou aktivitou poněkud odlišné. Nejvíce jich bylo v průmyslu a stavebnictví (14,5 %, resp. 14,4 %) a v sekci profesní, vědecké a technické činnosti (13,4 %). Obchod byl až na čtvrtém místě s podílem 11,4 %.

Nejvyšší podíl aktivních subjektů byl v sekci zdravotní a sociální péče.

Z hlediska jednotlivých činností měla koncem roku 2025 nejvyšší podíl aktivních subjektů na evidovaných subjektech v kraji zdravotní a sociální péče, kde bylo prokazatelně aktivních 90,4 % subjektů, dále peněžnictví a pojišťovnictví (podíl 87,8 %) a informační a komunikační činnosti (75,5 %). Nejnižší zjištěnou aktivitu měly subjekty s činností v oblasti nemovitostí (38,6 %).

Aktivních subjektů se zjištěným počtem zaměstnanců bylo v kraji 80 tisíc.

Údaj o počtu zaměstnanců byl koncem roku 2025 zjištěn u 80 tis. aktivních ekonomických subjektů. Většinu z nich tvořily fyzické osoby, zpravidla živnostníci bez zaměstnanců (51,4 tis.). Mezi subjekty se zaměstnanci převládaly společnosti s ručením omezením (10,0 tis.), ale byly tu i fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona (3,8 tis.), které nejčastěji zaměstnávaly 1 až 5 zaměstnanců. V kraji sídlilo 119 firem s 250 a více zaměstnanci, z toho 59 společností s ručením omezeným, 30 akciových společností, 8 příspěvkových organizací, 6 družstev a 6 subjektů s právní formou obec.

Zemědělství

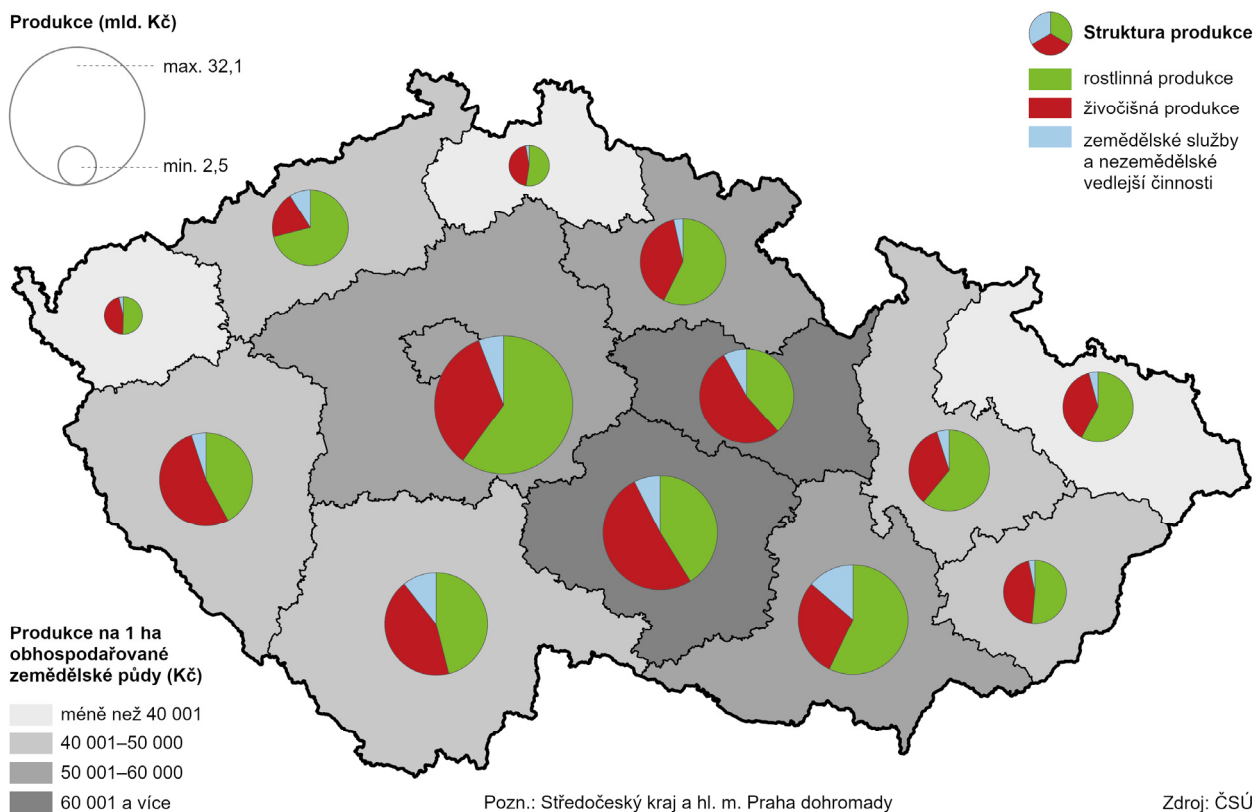
Zemědělství od roku 2002 zahrnovalo údaje za zemědělský sektor.

Údaje za zemědělství se od roku 2002 zjišťovaly pouze za zemědělský sektor, nezahrnovaly již výsledky domácností mimo něj. Zemědělská statistika byla založena na datech za zemědělské subjekty a pokud subjekt hospodařil ve více krajích, byl přiřazen tam, kde měl nejvýznamnější část své zemědělské výroby.

Produkce zemědělského odvětví v b. c. v roce 2022 byla nejvyšší v historii kraje.

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách (b. c.) se zjišťovala od roku 2003, poslední aktuální údaje byly za rok 2024. Protože byl její, sice rozkolísaný, ale rostoucí trend do značné míry ovlivněn cenovým vývojem, nemá příliš smysl ho vyčíslovat. Nejvyšší hodnoty dosáhla zemědělská produkce v b. c. ve všech krajích v roce 2022, v Jihočeském kraji – 19,4 mld. Kč, díky rostlinné produkci. V roce 2023 ve všech krajích propadla (v Jihočeském kraji o 10 %) a i přes zvýšení v roce 2024 se nad hodnotu roku 2022 nikde nedostala.

Ktg 3.2 Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2024 (semidefinitivní údaje)

Ve většině krajů převládala rostlinná produkce.

V letech 2023 a 2024 ve většině krajů převažovala rostlinná produkce nad živočišnou, pouze v Plzeňském kraji, Kraji Vysočina a v Pardubickém kraji převažovala živočišná produkce. V Jihočeském kraji se rostlinná produkce podílela na produkci zemědělského sektoru kraje ze 47,3 %, resp. 46,0 % a živočišná produkce ze 42,2 %, resp. 43,3 %. Zbývajících necelých 11 % představoval podíl zemědělských služeb a nezemědělských vedlejších činností.

Od roku 2011 převládala v kraji rostlinná výroba, v roce 2024 s podílem 46 %.

Do roku 2010 v zemědělství Jihočeského kraje živočišná produkce převyšovala rostlinnou produkci. V roce 2011 nastal obrat jak díky nárůstu rostlinné produkce o více než čtvrtinu, tak vlivem poklesu živočišné produkce. Rostlinná produkce pak převažovala nad živočišnou i nadále. Podíl rostlinné produkce na objemu

zemědělské produkce byl nejvyšší v roce 2021 – 56,5 %, tehdy byl naopak nejnižší podíl živočišné produkce – 34,9 %.

Jihočeští zemědělci vytvářeli v regionálním srovnání čtvrtý největší objem produkce,...

Jihočeský zemědělský sektor se v roce 2024 podílel na produkci zemědělského odvětví Česka 10,2 % (na rostlinné produkci 9,0 %, na živočišné produkci 10,9 %). Objemem zemědělské produkce se v regionálním srovnání řadil trvale na čtvrté místo za kraje Středočeským, Jihomoravským a Krajem Vysočina; to korespondovalo s jejich umístěním podle plochy orné půdy. Jihočeši sice obhospodařovali druhou největší výměru zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů byla jejich výměra orné půdy až čtvrtá nejvyšší po uvedených krajích.

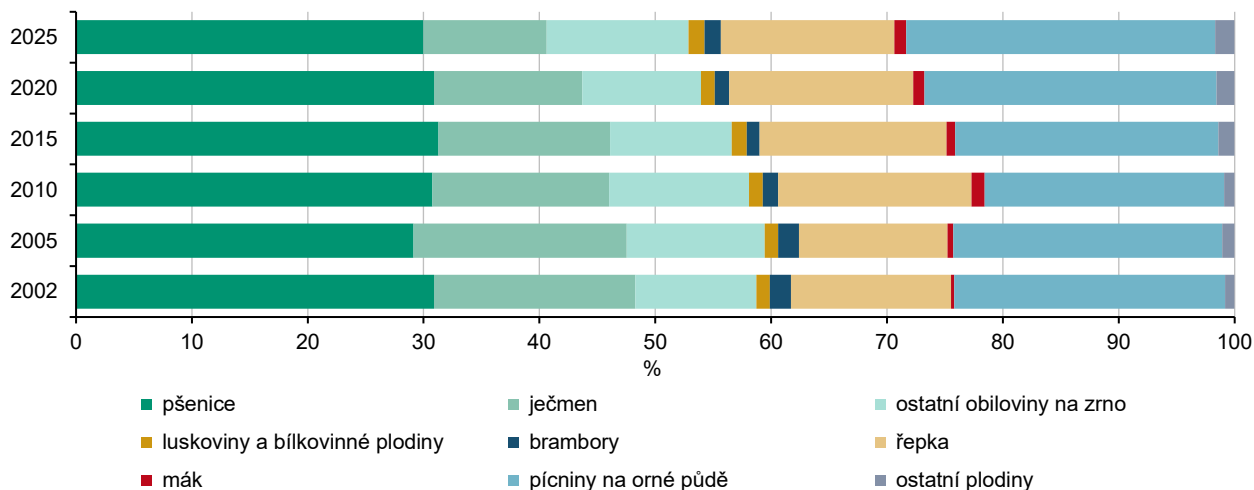
...ta byla ale po přepočtu na 1 ha zemědělské půdy mezi kraji čtvrtá nejnižší.

Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se pořadí krajů proměnilo. Jihočeský kraj měl od roku 2016 čtvrtou nejnižší produkci na 1 hektar zemědělské půdy (v roce 2024 – 41,8 tis. Kč/ha). S výjimkou jednoho roku patřilo čelo regionálního žebříčku od roku 2012 Pardubickému kraji (v roce 2024 – 64,5 tis. Kč/ha). Na konci žebříčku byl, stejně jako podle absolutního objemu, Karlovarský kraj (24,5 tis. Kč/ha).

Plocha obhospodařované zemědělské půdy se od roku 2017, na rozdíl od dlouhodobých trendů, rozšiřovala.

Plocha zemědělské půdy, na které hospodařili jihočeští zemědělci, se v letech 2002 až 2016 zmenšovala (–6,2 %), od roku 2017 se naopak spíše mírně rozšiřovala, za devět let o 2,3 %. Celkově však mezi lety 2002 a 2025 došlo k úbytku obhospodařované zemědělské půdy o 4,0 % (–17,6 tis. ha). Snížila se plocha obhospodařované orné půdy na jedné straně (–15,1 %; –43,8 tis. ha) a rozšířila se plocha trvalých travních porostů (+18,0 %, 27,1 tis. ha) na straně druhé.

Graf 3.15 Osevní plochy v Jihočeském kraji

Zornění zemědělské půdy jihočeského zemědělského sektoru v roce 2025 bylo nejnižší v historii.

Ve struktuře obhospodařované zemědělské půdy kraje došlo k posunu. Zmenšil se podíl orné půdy, tedy zornění obhospodařované zemědělské půdy, a zvýšil se podíl trvalých travních porostů. Zornění obhospodařované zemědělské půdy se snížilo z 65,6 % v roce 2002 na necelých 58 % v roce 2025, což byla jeho nejnižší hodnota. Podíl ploch trvalých travních porostů na zemědělské půdě se zvýšil z 34,0 % v roce 2002 na 41,8 % v roce 2025, což byla dosud nejvyšší hodnota.

Ve struktuře osevních ploch se snížil podíl ploch obilovin a brambor na úkor řepky a pícnin na orné půdě.

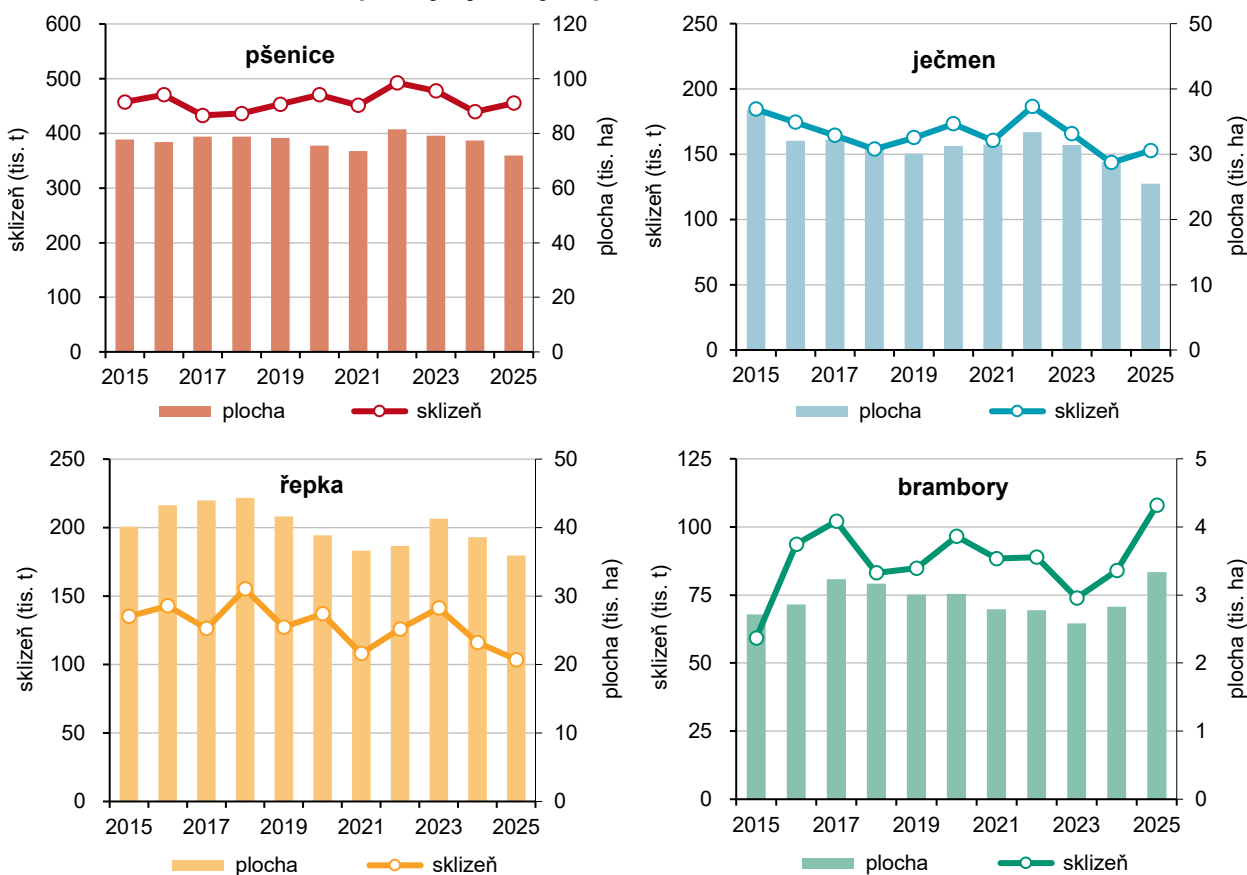
Výměra osevních ploch v kraji se pozvolna zmenšovala. Plocha osevu v roce 2025 byla ve srovnání s rokem 2002 menší o 15,6 % (–44,2 tis. ha). Ve struktuře osevních ploch klesal podíl obilovin na zrno, především ječmene, jehož podíl se snížil nejvíce

ze všech hlavních druhů plodin (ze 17,4 % na 10,6 %). Ve srovnání s rokem 2002 se mírně snížil i podíl ploch pšenice, na druhou stranu se zvýšil podíl ploch dalších obilovin na zrno. Poněkud se rozšířilo pěstování luskovin a bílkovinných plodin a máku, naproti tomu se na polích zmenšilo zastoupení brambor. Ve struktuře osevu se zvýšil podíl ploch řepky (nejvyšší byl v období let 2010 až 2019) a pícnin na orné půdě.

Více než polovinu osevních ploch zaujímaly obiloviny a více než čtvrtinu pícniny na orné půdě.

V roce 2025 představovala plocha osevu v kraji 239,7 tis. ha. Obilovinami bylo oseto 52,9 % těchto ploch, z toho 30,0 % připadalo na pšenici, 10,6 % na ječmen a 12,3 % na další obiloviny. Luskovinami a bílkovinnými plodinami bylo oseto 1,4 %, stejný podíl tvořily i plochy osázené bramborami. Řepkou bylo oseto 15 % ploch, mákem 1,0 %. Na 26,7 % osevních ploch se pěstovaly pícniny na orné půdě.

Graf 3.16 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

V roce 2025 byly nadprůměrné výnosy základních obilovin a brambor.

Rok 2025 byl v kraji z hlediska výnosů základních obilovin mimořádně úrodný, přičemž většina jednotlivých druhů zapsala rekordní, případně druhé nebo třetí nejvyšší výnosy v historii kraje. Dařilo se také bramborám, jejichž výnos byl historicky třetí nejvyšší, a pícninám na orné půdě. Na druhou stranu rok 2025 nebyl příznivý pro řepku, luskoviny a bílkovinné plodiny a seno z trvalých travních porostů, které daly podprůměrný výnos.

Od výnosů a ploch, na kterých se plodiny pěstovaly, se odvíjel objem jejich sklizně. Ve srovnání s nepříliš úrodným rokem 2024 byla sklizeň nejčastěji pěstovaných plodin v kraji většinou vyšší. Meziročně nižší byla sklizeň řepky, luskovin a bílkovinných plodin a sena.

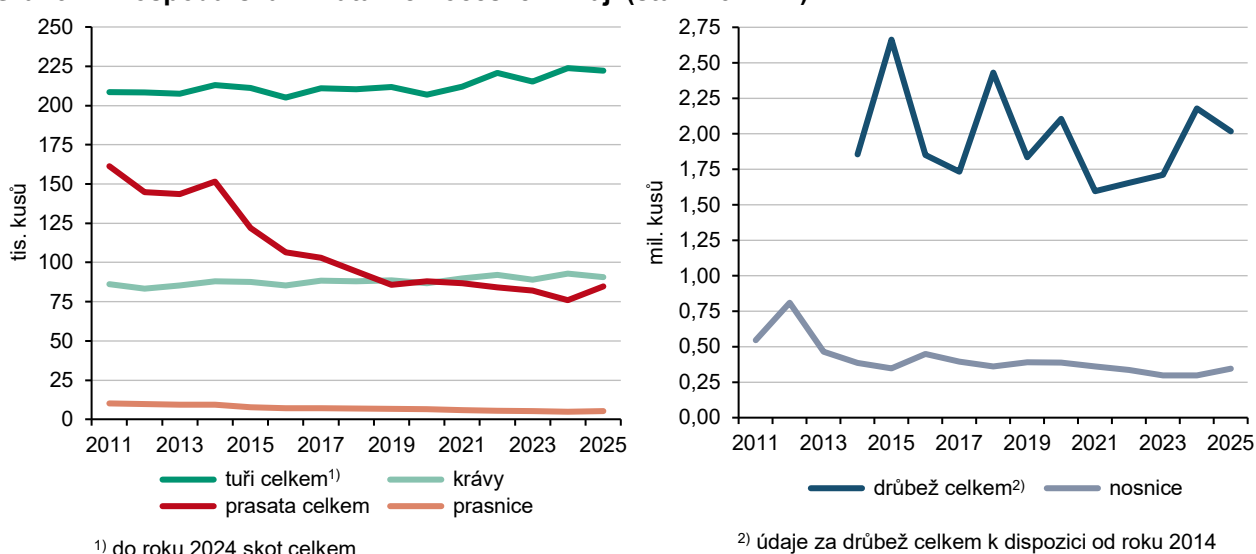
Sklizeň pšenice byla průměrná, sklizeň ječmene a řepky podprůměrná. Nadprůměrná byla sklizeň ovsa a brambor.

Ve srovnání s průměrem za předchozí desetiletí byla sklizeň pšenice téměř průměrná, podprůměrná byla u ječmene, luskovin a bílkovinných plodin, výrazně podprůměrná (o čtvrtinu až pětinu nižší) byla sklizeň řepky a žita. Naopak mírně nadprůměrná byla sklizeň sena z trvalých travních porostů a tritikale, o 20 % nad desetiletým průměrem byla sklizeň máku. Rekordní byla u ovsa, který byl pěstován na historicky největší ploše. Sklizeň brambor v kraji byla nejvyšší za posledních 14 let a sklizeň kukuřice na zrno nejvyšší za posledních 12 let.

Jihočeští zemědělci patřili k předním pěstitelům většiny základních plodin.

Produkci pšenice, žita, brambor, řepky a píce na orné půdě se jižní Čechy v pomyslném žebříčku krajů umístily v roce 2025 na třetím místě, v produkci ovsa a tritikale na prvním místě. To koresponduje s výměrou jejich sklizňových ploch. Kromě toho díky dlouhodobě největším plochám trvalých travních porostů si kraj udržuje prvenství ve sklizni sena z trvalých travních porostů, když se v roce 2025 podílel na sklizni zemědělského sektoru Česka 18,7 %.

Graf 3.17 Hospodářská zvířata v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Chov skotu v kraji byl po roce 2011 zvolna rozšiřován,....

Stav skotu a krav se v letech 2002 až 2011 v kraji snížil o 9 %, resp. 7 %. Ale od roku 2011 již stavy turů (skotu)⁵ a krav kolísaly s mírně rostoucím trendem. Koncem roku 2025 byly ve srovnání se stavem před 15 lety vyšší o 6,6 %, resp. 5,2 %. Počet krav se zvýšil zásluhou početního přírůstku ostatních krav (+22,1 %), který vykompenzoval úbytek dojených krav (-7,3 %).

...na rozdíl od chovu prasat, který byl dál redukován.

Chov prasat byl výrazně redukován zejména mezi lety 2002 a 2011, kdy se jejich stavy v kraji snížily zhruba o 60 % (v Česku o polovinu). Redukce jejich chovu v kraji pokračovala i v dalších letech a během posledních 15 let se počet prasat a prasnic snížil na polovinu.

Stav drůbeže kolísal, počet nosnic měl klesající trend.

Stav drůbeže, který je ovlivňován termínem vyskladnění, kolísal. Koncem roku 2025 se meziročně snížil o 7,5 %, ale ve srovnání s průměrným koncovým stavem z let 2014 až 2024 byl vyšší o 2,6 %. Stav nosnic meziročně sice vzrostl o 16,1 %, ale ve srovnání se stavem před 15 lety byl nižší o více než jednu třetinu.

⁵ V roce 2025 ČSÚ poprvé zjišťoval stavy turů, které kromě skotu (tura domácího) zahrnovaly i bizony americké, chované na maso, a buvolky domácí. Jejich chov není v Česku statisticky významný, a proto lze údaje za tury porovnávat s údaji za skot.

V kraji se chovalo pastevním způsobem nejvíce hospodářských zvířat.

Jihočeští zemědělci, kteří v mezikrajském srovnání dlouhodobě obhospodařovali druhou největší plochu zemědělské půdy a vůbec největší plochu trvalých travních porostů, chovali koncem roku 2025 ze všech krajů nejvíce hospodářských zvířat vhodných k pastevnímu způsobu chovu. Na republikovém počtu turů se podíleli 16 %, stejně tak na počtu krav, přitom jejich podíl na počtu ostatních krav byl 20%. Na republikovém počtu ovcí se kraj podílel 14,1 %. Počtem dojených krav a koz se kraj umístil na druhém místě (podíl 13,3 %, resp. 10,2 %).

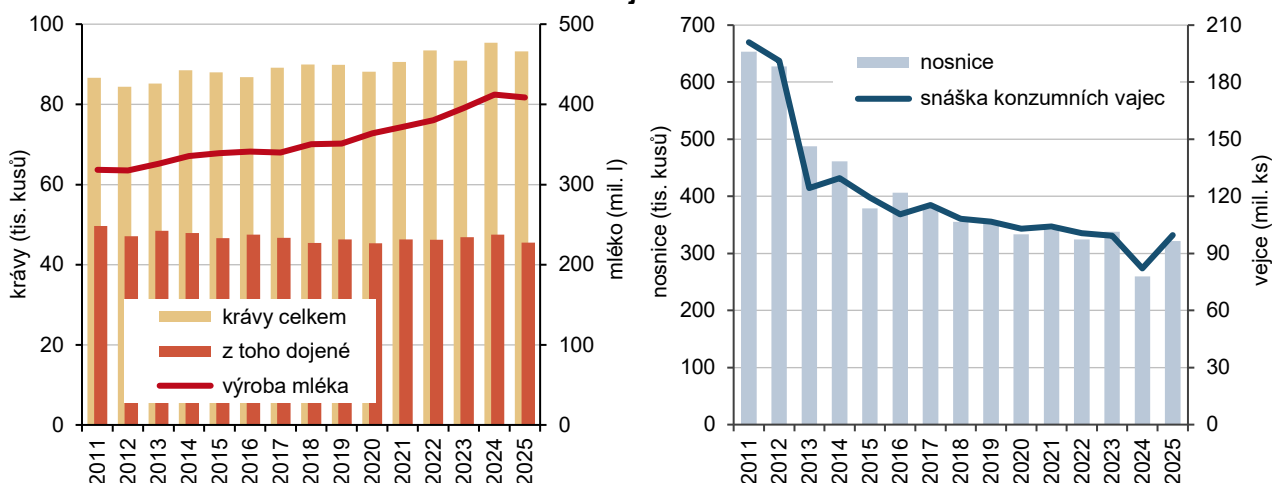
Kraj měl významné postavení v chovu vodní drůbeže.

V chovu prasat, který má souvztažnost s ornou půdou, se kraj umístil na sedmém a v chovu drůbeže na šestém místě a v chovu nosnic na pátém místě. Kraj měl významné postavení v chovu vodní drůbeže, když se více než z poloviny podílel na republikovém chovu hus a více než z jedné čtvrtiny na chovu kachen.

Intenzita chovu skotu a krav měla mezi kraji druhou nejvyšší hodnotu, naopak u prasat byla čtvrtá nejnižší.

Po přepočtu chovaných hospodářských zvířat na výměru obhospodařované zemědělské půdy se v regionálním žebříčku kraj umístil v intenzitě chovu skotu a krav celkem na druhém místě, v intenzitě chovu ostatních krav na třetím a chovu dojených krav na šestém místě. V intenzitě chovu ovcí na osmém místě. Po přepočtu na výměru orné půdy se v chovu drůbeže umístil na šestém místě, v chovu nosnic na pátém místě. Nejhorší bylo jeho umístění v intenzitě chovu prasat, kde obsadil až jedenáctou příčku.

Graf 3.18 Průměrné stavy krav a výroba mléka, průměrné stavy nosnic a snáška konzumních vajec v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

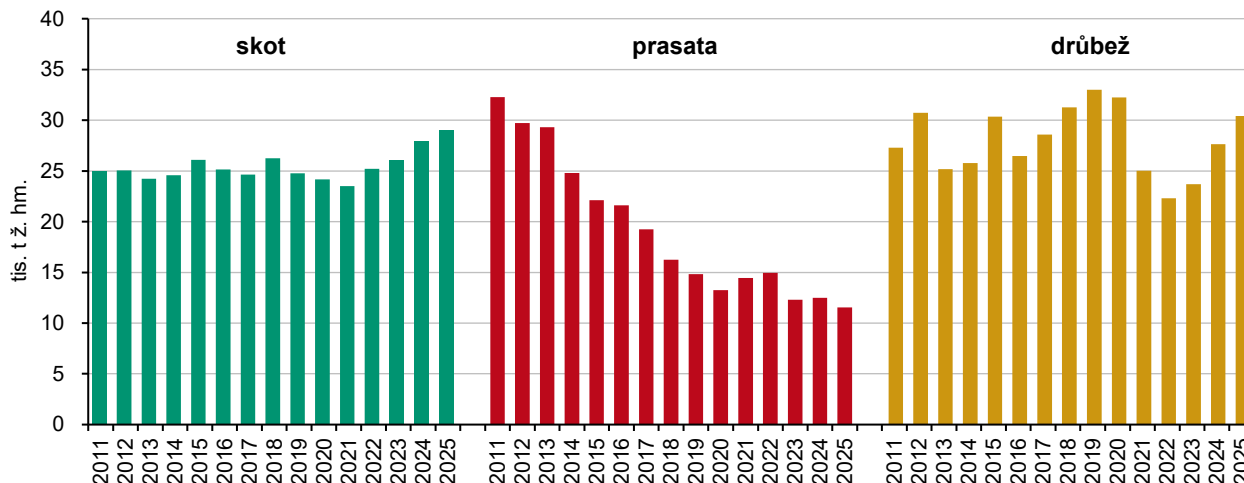
Výroba mléka od roku 2013 rostla především vlivem zvýšené průměrné dojivosti.

Výroba mléka v kraji se po období pozvolného poklesu od roku 2013 zvyšovala, především zásluhou rostoucí průměrné dojivosti. V roce 2025 bylo ve srovnání s výsledky před 15 lety (rok 2011) vyrobeno o 28,3 % litrů mléka více, když se průměrná denní dojivost zvýšila ze 17,6 litrů na 24,6 litrů. Kraj se v roce 2025 podílel na průměrném stavu dojených krav Česka 13,4 %, přitom dojivost byla o 10,2 % nižší než republikový průměr. Na republikové produkci mléka se kraj v roce 2025 podílel 12,0 % a v mezikrajském srovnání obsazoval dlouhodobě třetí příčku.

Výroba jatečných prasat v kraji klesala.

Výroba jatečného skotu v kraji kolísala, ale od roku 2022 již rostla, takže v roce 2025 byla ve srovnání s rokem 2011 vyšší o 16,0 %. V Česku výroba jatečného skotu vzrostla o 10 %. Výroba jatečných prasat v kraji s výjimkou let 2021, 2022 a 2024 klesala, ve srovnání s rokem 2011 její objem v roce 2025 propadl téměř o dvě třetiny. V celém Česku výroba jatečných prasat za 15 let poklesla o 16,3 %.

Graf 3.19 Výroba jatečných zvířat v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

Jihočeský kraj měl mezi kraji druhou největší výrobu jatečného skotu a sedmou nejvyšší výrobu jatečných prasat.

Podíl kraje na republikové výrobě jatečného skotu v roce 2025 dosáhl 15,5 % a byl v mezikrajském srovnání druhý nejvyšší. Podíl kraje na republikové výrobě jatečných prasat aktuálně představoval 4,2 % a byl sedmý nejvyšší. Před patnácti lety byl příspěvek kraje k republikové produkci jatečných prasat více než dvojnásobný a mezi kraji čtvrtý nejvyšší.

Oproti roku 2011 klesla v kraji snáška konzumních vajec na polovinu.

Průměrný stav nosnic v jihočeském zemědělském sektoru dlouhodobě klesal. Několikrát sice meziročně vzrostl, naposled v roce 2025 (téměř o čtvrtinu), ale oproti stavu před patnácti lety byl poloviční, stejně jako snáška konzumních vajec.

Výroba jatečné drůbeže kolísala.

Výroba jatečné drůbeže v kraji kolísala, v posledních třech letech, od roku 2023, rostla. Ve srovnání s rokem 2011 byla o 11,5 % vyšší. V roce 2025 se chovy jihočeských farmářů podílely na snášce vajec zemědělského sektoru Česka 6,2 % a byly páté nejvyšší, na výrobě jatečné drůbeže 11,7 % a byly čtvrté nejvyšší mezi kraji. V roce 2011 byly oba tyto podíly vyšší (15,8 %, resp. 12,6 %).

Průmysl

V Jihočeském kraji bylo 136 velkých průmyslových podniků,...

Statistika průmyslu je publikována za podniky se 100 a více zaměstnanci s převažující činností B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu, které v textu označujeme za velké průmyslové podniky. Mezi tyto podniky se sídlem v Jihočeském kraji patřilo v roce 2025 celkem 136 subjektů se 41,7 tis. zaměstnanci; oba údaje byly nejnižší za posledních 25 let. Před pandemickou krizí v roce 2019 v kraji sídlilo 158 podniků s 51,4 tis. zaměstnanci, před čtvrtstoletím v roce 2001 těchto podniků bylo 165 a zaměstnávaly 55,6 tis. osob (to byl nejvyšší počet zaměstnanců za 25 let).

...které se na tržbách z průmyslové činnosti Česka podílely 4,1 %.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v b. c. (dále jen „tržby“) uvedených podniků v roce 2025 dosáhly 199 mld. Kč a jejich podíl na republikových tržbách velkého průmyslu 4,1 % byl v regionálním srovnání devátý nejvyšší. Kraj k tržbám velkého průmyslu Česka přispěl nejvíce v roce 2001 (5,2 %), kdy byl jeho podíl sedmý nejvyšší. Ještě další dva roky přispíval k republikové hodnotě 5 %. Od roku 2004 však jeho příspěvek klesl pod 5 %, v období let 2005 až 2012 se pohyboval většinou pod 4 %. Podíl na republikových tržbách v roce 2025 byl nejnižší za posledních 12 let (od roku 2014).

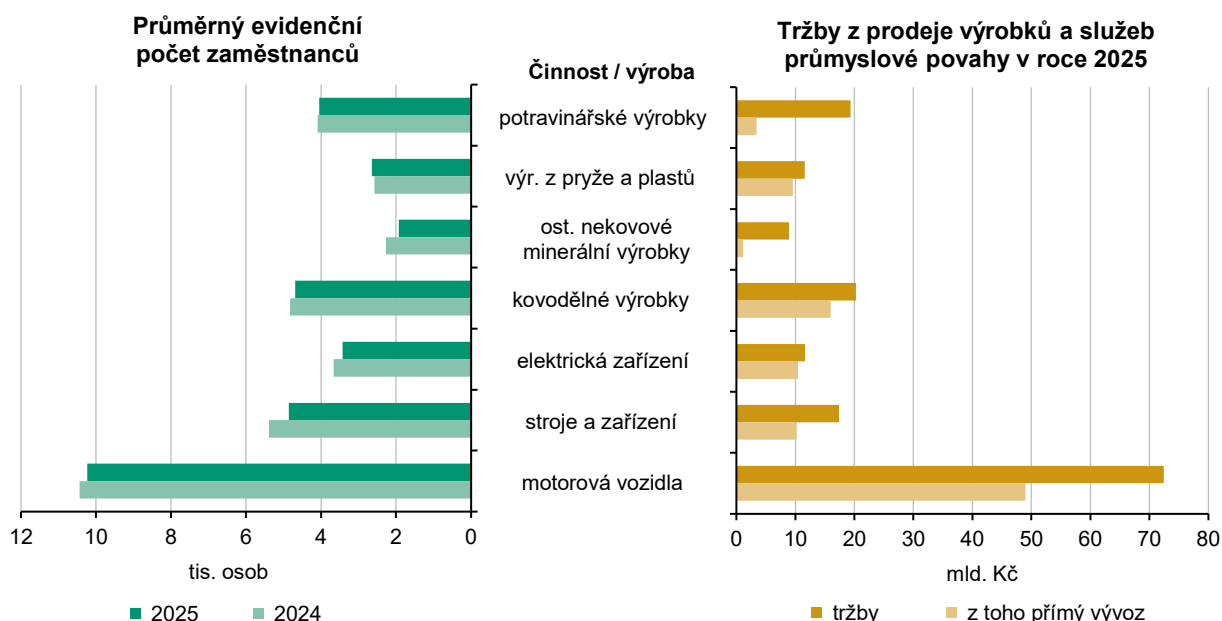
Tržby průmyslových podniků rostly s výjimkou roku 2020, 2024 a 2025.

Tržby velkých průmyslových podniků v kraji v posledním desetiletí rostly⁶ s výjimkou pandemického roku 2020 a s výjimkou posledních dvou let. V Česku poklesly také v roce 2020, ale pak již jen v roce 2025. Průmyslové tržby v kraji měly ve srovnání s Českem většinou nižší dynamiku.

Na tržbách se nejvíce podílel zpracovatelský průmysl,...

Rozhodující objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy byl vytvořen ve zpracovatelském průmyslu. V Jihočeském kraji ho v roce 2025 reprezentovalo 130 velkých podniků, které se na tržbách průmyslu celkem v kraji podílely 94,6 % a na počtu zaměstnanců ve fyzických osobách 97,6 %. Svého maxima dosáhl kraj v roce 2019, kdy bylo těchto podniků 153. Tehdy byl ale jejich podíl na tržbách a počtu zaměstnanců průmyslu celkem nižší (91,1 %, resp. 95,0 %).

Graf 3.20 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující činnosti zpracovatelského průmyslu v Jihočeském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)

...jeho nejsilnějším odvětvím byla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů.

Nejsilnějším odvětvím zpracovatelského průmyslu v kraji byla výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, kterou před deseti lety (v roce 2016) reprezentovalo 15 velkých podniků, v dalších letech se jejich počet zvyšoval a od roku 2019 kolísal mezi 21 a 22.

V roce 2016 se automobilový průmysl na tržbách zpracovatelského průmyslu v kraji podílel ze 42,3 % (byl to jeho nejvyšší podíl v uplynulém desetiletí) a na počtu zaměstnanců 22,5 %. Tržby z průmyslové činnosti automobilového průmyslu v kraji během posledního desetiletí poklesly mírně v roce 2017 a poté o více než 10 % v roce 2020 při pandemické krizi, která zvláště citelně zasáhla automobilový průmysl. V dalších třech letech následovalo oživení, ale od roku 2024 jeho tržby klesaly. Počet zaměstnanců automobilového průmyslu v kraji se zvyšoval do roku 2019, od roku 2020 klesal, v roce 2025 výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů zaměstnávala 10 tis. zaměstnanců. V roce 2025 se podílela na tržbách zpracovatelského průmyslu v kraji 38,5 % a na počtu zaměstnanců čtvrtinou.

⁶ Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji a jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že na základě neměnných kritérií pro zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů se může tento soubor rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

Orientace tržeb na přímý vývoz zpracovatelského průmyslu se oproti roku 2016 snížila.

Téměř dvě třetiny (63,0 %) tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v kraji pocházely v roce 2025 z přímého vývozu. Během posledního desetiletí byla orientace tržeb zpracovatelského průmyslu kraje na přímý vývoz nejvyšší v roce 2016, kdy dosáhla 75,2 %. Hned v roce 2017 se podíl přímého vývozu na tržbách propadl na 62,1 % a od té doby se pohyboval pod hranicí 65 %. Ze секcí zpracovatelského průmyslu s tržbami nad 10 mld. Kč měla největší podíl tržeb z vývozu v roce 2016 výroba motorových vozidel 90,7 %, v dalších letech byl tento podíl nižší, v roce 2025 dosáhl 67,7 %. Na vysoké úrovni se udržoval podíl tržeb z vývozu v sekci výroba elektrických zařízení (v roce 2025 činil 89,7 %) a výroba pryžových a plastových výrobků (mezi 82 % a 86 %), nižší zůstala orientace tržeb na vývoz v potravinářské výrobě (v průměru 17,0 %).

Počet zaměstnanců zpracovatelského průmyslu se od roku 2018 snižoval.

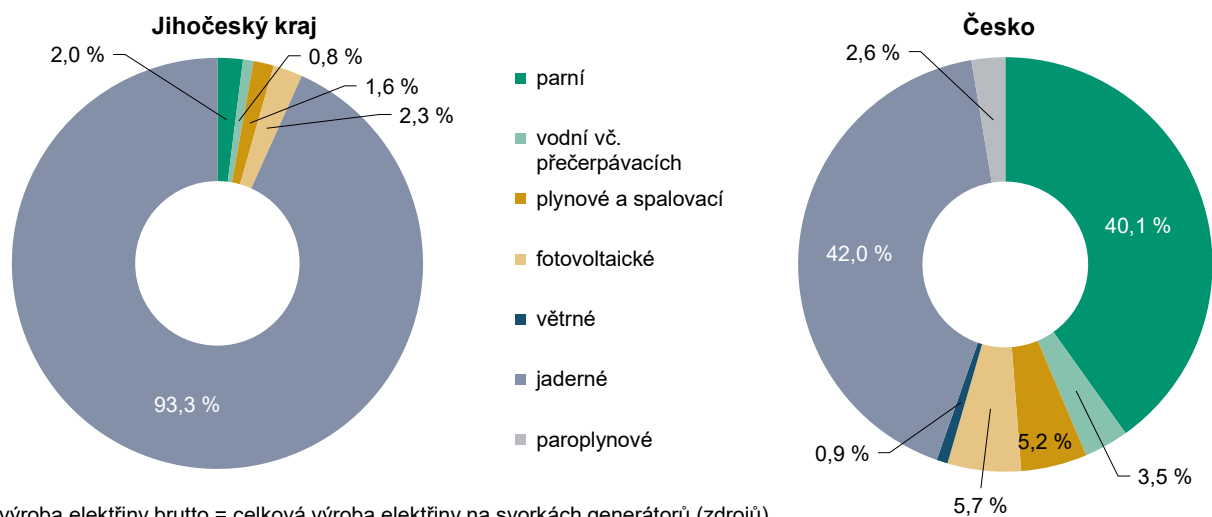
Počet zaměstnanců velkých podniků zpracovatelského průmyslu kraje se během posledního desetiletí v letech 2016 a 2017 zvyšoval. Od roku 2018 již jen klesal, nejloubeji v pandemickém roce 2020 a v letech 2024 a 2025 (ve všech třech letech meziročně zhruba o 5 %) jistě i vlivem úbytku podniků. V roce 2025 zaměstnával zpracovatelský průmysl v kraji 40,7 tis. osob (fyzické osoby), to je oproti roku 2015 o 12,2 % méně.

Energetika

Z elektráren v Jihočeském kraji v roce 2025 pocházelo 24,4 % elektrické energie vyrobené v Česku.

Elektrárny na území Jihočeského kraje vyráběly v letech 2017 až 2024 konstantní množství elektřiny, každoročně přibližně 17 tis. GWh, a na republikové produkci elektrické energie se podílely zhruba jednou pětinou. V roce 2025 výroba elektřiny v kraji vzrostla na 18,6 GWh a její podíl na republikové produkci byl téměř čtvrtinový. Napomohla tomu vyšší výroba elektřiny v jaderné elektrárně Temelín.

Graf 3.21 Výroba elektřiny brutto¹⁾ podle technologie elektráren v roce 2025

¹⁾ výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)

Zdroj: Energetický regulační úřad

Z jaderných elektráren pocházela největší část vyrobené elektřiny – v Jihočeském kraji 93,3 %, v Česku 42,0 %.

Většina elektřiny (více než 90 %) vyrobená v jižních Čechách pocházela od jejího spuštění z jaderné elektrárny Temelín, v roce 2025 podíl jádra činil 93,3 %. V celém Česku až do roku 2024 vznikala vyrobená elektřina, i přes pokles její výroby, hlavně v parních elektrárnách. Až v roce 2025 byl v Česku podíl jádra na výrobě elektřiny vyšší. Jaderné elektrárny se na republikové výrobě elektřiny podílely 42,0 %, zatímco parní elektrárny 40,1 %.

Nejvíce elektřiny v Česku se vyrábělo v krajích Ústeckém a Jihočeském a Kraji Vysočina.

Jihočeský kraj se stal poté, co v roce 2015 předstihl Kraj Vysočinu, druhým největším výrobcem elektřiny po kraji Ústeckém. Ten se na celorepublikové produkci v roce 2025 podílel 27,1 % a většinu elektřiny vyráběl v parních elektrárnách (88 % z výroby v kraji). Na třetím místě regionálního žebříčku výrobců elektřiny byl Kraj Vysočina (21 % z výroby Česka), který podobně jako Jihočeský kraj vyráběl většinu elektřiny z jádra (92 % výroby kraje).

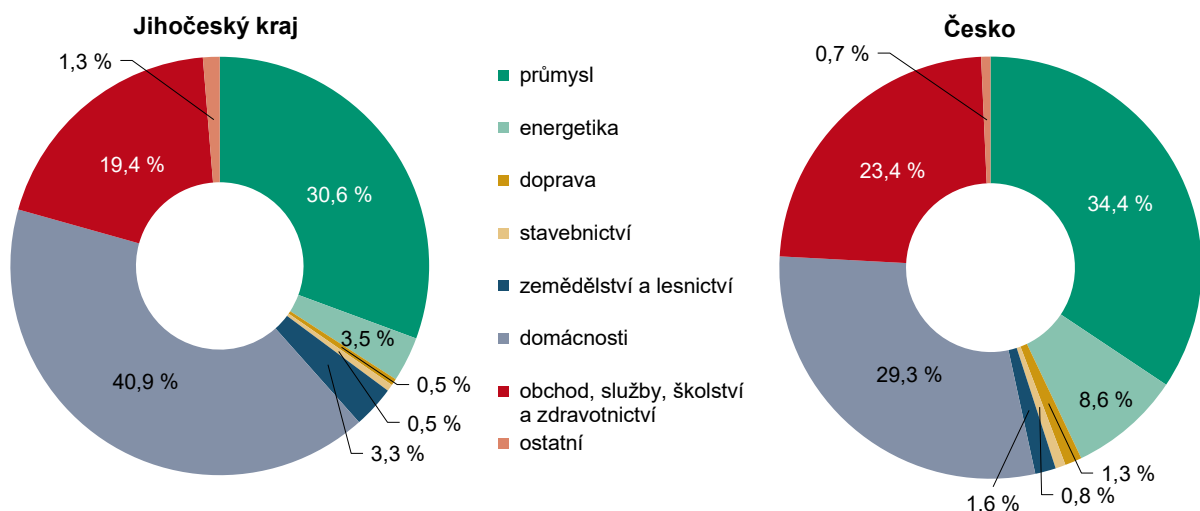
Obnovitelné zdroje se podílely na výrobě elektřiny v Česku 16,3 %,...

V roce 2025 bylo v Česku vyrobeno 12,5 tis. GWh elektřiny z obnovitelných zdrojů. Jejich podíl na celkové výrobě elektřiny činil 16,3 %, v roce 2016 byl nižší o 5,0 p. b. Na republikové výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů se v roce 2025 podílely ze 47 % biomasa, bioplyn a biologicky rozložitelný komunální odpad, ze 35 % fotovoltaické elektrárny, ze 13 % vodní a z 5 % větrné elektrárny. Regionálně bylo nejvíce elektřiny z obnovitelných zdrojů vyrobeno ve Středočeském, Ústeckém a Jihomoravském kraji (16,2 %, 14,2 %, resp. 11,8 % z úhrnu za republiku).

...v Jihočeském kraji byl jejich podíl nižší (6,0 %)..

Jihočeský kraj se výrobou elektřiny z obnovitelných zdrojů umístil na čtvrtém místě s 9% podílem na Česku. V roce 2025 se v kraji vyrobilo 1,1 tis. GWh elektřiny z obnovitelných zdrojů, 48 % bylo vyrobeno z biomasy, resp. bioplynu, 38 % pocházelo z fotovoltaických elektráren a 14 % z vodních elektráren.

Graf 3.22 Spotřeba elektřiny netto¹⁾ podle odvětví spotřeby v roce 2025

¹⁾ spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Zdroj: Energetický regulační úřad

Největší podíl spotřeby elektřiny v kraji připadal na domácnosti.

V Jihočeském kraji se v roce 2025 spotřebovalo téměř 3 tis. GWh elektřiny, to je 5,2 % z celorepublikové spotřeby elektřiny. Nejvíce elektřiny v kraji spotřebovaly domácnosti (40,9 %), což souvisí s nižší plynofikací, v jejímž důsledku používaly jihočeské domácnosti elektřinu ve větší míře než průměrná česká domácnost. V rámci Česka se na spotřebě elektřiny nejvíce podílel průmysl (34,4 %), domácnosti byly až na druhém místě (29,3 %).

Spotřeba elektřiny v kraji v roce 2025 byla o 3 % nižší než před deseti lety.

Spotřeba elektřiny v kraji v letech 2016 až 2021 rostla, v dalších třech letech klesala a v roce 2025 znovu vzrostla. Přesto byla v roce 2025 ve srovnání s rokem 2015 v kraji o 3,0 % nižší. Ve většině krajů se za deset let spotřeba elektřiny zvýšila, v Česku o 0,8 %. Samotné domácnosti ale svou spotřebu za tuto dobu zvýšily, v kraji o 1,3 %. V celém Česku byl nárůst spotřeby domácností dramatictější (+15,8 %).

Spotřeba elektřiny v jihočeských domácnostech na 1 obyvatele byla druhá nejvyšší v Česku.

V roce 2025 spotřebovaly jihočeské domácnosti v přepočtu na 1 obyvatele 1 853 kWh elektřiny, což bylo o 21 % více než průměrná česká domácnost. Nejvyšší byla spotřeba domácností absolutně i v přepočtu na obyvatele v roce 2020 a 2021 v souvislosti s pandemií covid-19 (lockdown), v dalších letech se spotřeba snižovala. V roce 2025 se mírně zvýšila, a přesto byla o 1 % nižší než před deseti lety. Tím se kraj lišil od většiny ostatních krajů, které zaznamenaly nárůst spotřeby elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele. Ještě lepšího výsledku dosáhly domácnosti Zlínského kraje, ve kterých spotřeba na 1 obyvatele poklesla o více než 6 %. Celorepublikově se spotřeba elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele zvýšila o 12 %.

V regionálním srovnání měly jihočeské domácnosti v roce 2025 v přepočtu na 1 obyvatele druhou nejvyšší spotřebu elektřiny po Středočeském kraji (2 077 kWh). Nejméně elektřiny na 1 obyvatele se spotřebovalo v domácnostech hlavního města Prahy (méně než 1 200 kWh).

Z celorepublikové spotřeby zemního plynu se v kraji spotřebovalo 3,6 %.

V roce 2025 se v jižních Čechách spotřebovalo necelých 259 mil. m³ zemního plynu, což v mezikrajském srovnání znamenalo druhou nejnižší spotřebu po Karlovarském kraji a podíl ze spotřeby Česka 3,6 %. Nejvíce plynu, 14 % z celorepublikového objemu, spotřeboval Ústecký kraj (1,0 mld. m³) kvůli vysoké spotřebě velko-odběratelů (0,8 mld. m³, 78 % z celkové spotřeby plynu v kraji). V Jihočeském kraji se na spotřebě zemního plynu nejvíce podíleli velko-odběratelé (36 %), ale s podstatně nižším podílem než v Ústeckém kraji, a domácnosti (30 %).

Spotřeba zemního plynu v kraji v roce 2025 byla o 1 % vyšší než před deseti lety,...

Spotřeba zemního plynu v kraji se v letech 2015 až 2021 prakticky nepřetržitě zvyšovala (s výjimkou roku 2018), nejvíce při pandemii v roce 2021 (+10 %). V letech 2022 a 2023 poklesla o 16 % a 12 %, do jisté míry v souvislosti s válkou na Ukrajině (v celém Česku o 20 % a 10 %). V roce 2024 již stagnovala, ale v roce 2025 vzrostla o 15 %. Ve srovnání s rokem 2015 se spotřeba zemního plynu v kraji zvýšila o 1 %, na rozdíl od vývoje v Česku, kde poklesla o 5 %. V jihočeských domácnostech se ve srovnání s rokem 2015 spotřeba zemního plynu snížila o 11 %, v Česku o 12 %.

...spotřeba plynu v domácnostech na 1 odběratele ale poklesla.

V roce 2025 v přepočtu na 1 odběratele spotřebovaly jihočeské domácnosti 852 m³ zemního plynu, což bylo o 11,7 % více než v republikovém průměru. Oproti spotřebě před deseti lety poklesla spotřeba plynu v domácnostech na 1 odběratele zhruba o 5 %, v Česku o 7 %.

Stavebnictví, stavební povolení

Objem stavebních prací „S“ provedených na území kraje kolísala.

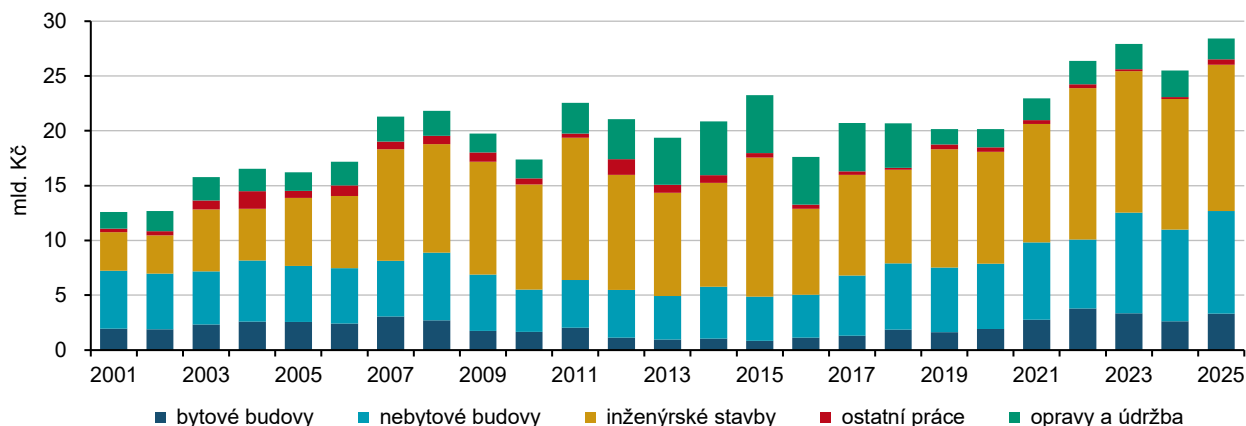
Hodnota stavebních prací „S“ provedených stavebními podniky s 20 a více zaměstnanci na území Jihočeského kraje při rostoucím trendu značně kolísala zejména v souvislosti s objemem prováděných inženýrských staveb. Největší meziroční nárůst (zhruba o čtvrtinu) zaznamenala v letech 2003, 2007 a 2011. Naproti tomu největší meziroční pokles (zhruba o 10 %) při vleklé recesi v letech 2009, 2010 a 2013, dále v roce 2016 (po dočerpávání eurofondů v roce 2015) a v roce 2024.

Téměř polovinu z objemu stavebních prací na území kraje tvořily inženýrské stavby.

V úhrnu za dvacet pět let byla téměř polovina (46,1 %) z objemu stavebních prací v kraji provedena na inženýrských stavbách a více než čtvrtina (27,5 %) na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci nebytových budov. Bytové budovy se na celkovém objemu stavebních prací provedených v kraji podílely z jedné desetiny. Práce na opravách a údržbě tvořily 13,2 %. Marginální byl příspěvek ostatních prací.

Z hlediska jednotlivých let tvořily mimořádný podíl ze stavebních prací „S“ provedených v kraji inženýrské stavby v letech 2010 a 2011 (55 %, resp. 58 %), nebytové budovy v letech 2001 a 2002 (42 %, resp. 40 %), bytové budovy v letech 2004 a 2005 (téměř 16 %) a práce na opravách a údržbě v letech 2013 až 2018 (20 % až 25 %).

Graf 3.23 Stavební práce „S“ provedené na území Jihočeského kraje

Největší objem stavebních prací byl na území kraje realizován v posledních čtyřech letech.

Největší objem stavebních prací „S“ byl na území kraje realizován v letech 2022 až 2025, kdy každým rokem překročil 25 mld. Kč. V těchto letech byl nadprůměrný podíl inženýrských staveb (do určité míry v souvislosti s výstavbou dálnice D3), relativně vyšší byl navíc i podíl bytových a nebytových budov.

Nejvíce se stavělo v hlavním městě Praze.

Z objemu stavebních prací „S“ provedených v Česku za poslední čtvrtstoletí bylo v jižních Čechách realizováno 6,8 %. Nejvíce stavebních prací bylo provedeno v hlavním městě Praze (21,7 %), Jihomoravském a Středočeském kraji (11,4 %, resp. 10,4 %) a nejméně v Karlovarském a Libereckém kraji (2,7 %, resp. 2,9 %).

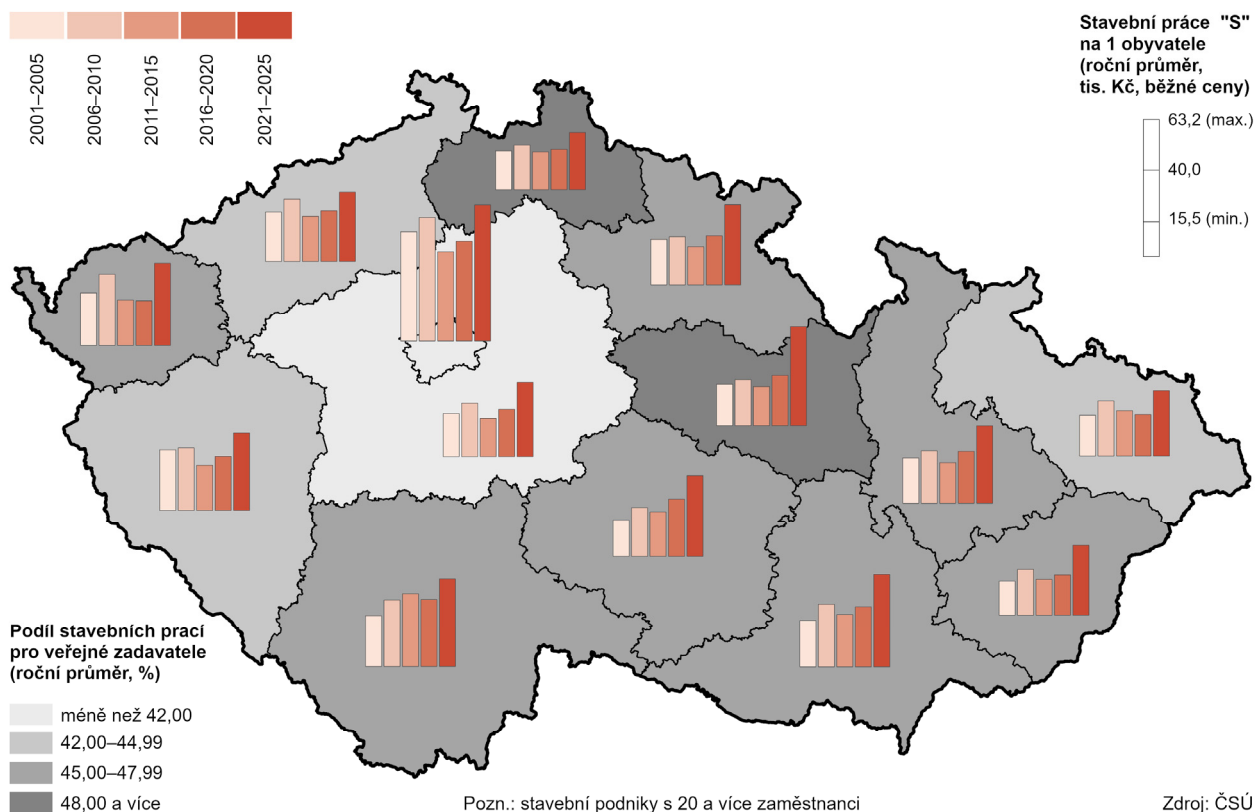
Stavební aktivita v kraji po přepočtu na 1 obyvatele byla zpravidla nadprůměrná.

V přepočtu na 1 obyvatele byla stavební aktivita v kraji ve srovnání s průměrem za Česko v posledních 25 letech celkem 18krát vyšší. V letech 2007 až 2023 byla každým rokem nadprůměrná a v mezikrajském srovnání druhá až čtvrtá nejvyšší. Ve srovnání s Českem většinou podprůměrná byla do roku 2006, kdy byla nejčastěji pátá nejvyšší, a v letech 2024 a 2025, kdy byla šestá nejvyšší. Nejvíce stavebních prací v přepočtu na 1 obyvatele bylo za uplynulých 25 let provedeno v hlavním městě Praze, kde ve srovnání s republikovým průměrem byly hodnoty do roku 2008 dvojnásobné a později minimálně o 50 % vyšší. Vyšší stavební aktivitu v přepočtu na obyvatele měl kromě Prahy a Jihočeského kraje častěji také Jihomoravský kraj. Každoročně podprůměrný objem stavebních prací na 1 obyvatele byl realizován ve Středočeském, Libereckém a Zlínském kraji a s výjimkou jednoho nadprůměrného roku ještě v Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji.

V kraji byl podíl prací pro veřejné zadavatele nadprůměrný.

V uplynulém čtvrtstoletí se financování staveb v Jihočeském kraji opíralo o veřejné zdroje v průměru ze 45,5 %, což znamenalo poněkud vyšší podíl ve srovnání s průměrnými výsledky za republiku. V jednotlivých letech se podíl stavebních prací pro veřejné zadavatele na celkovém objemu stavebních prací „S“ provedených v kraji pohyboval od 26,3 % v roce 2017 po 64,5 % v roce 2020. Nejvyšší podíl veřejných zdrojů v průměru za 25 let byl zaznamenán v Pardubickém kraji (49,9 %) a nejnižší v hlavním městě Praze (36,3 %).

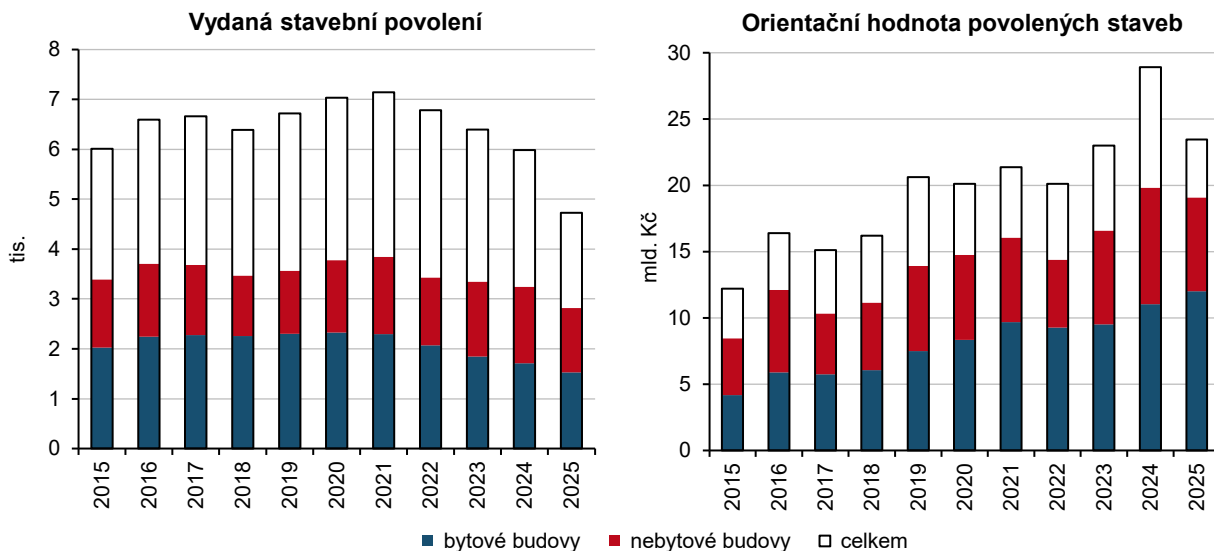
Ktg 3.3 Stavební práce „S“ podle místa stavby v krajích v letech 2001 až 2025

V roce 2025 bylo v kraji vydáno nejméně stavebních povolení v historii.

V Jihočeském kraji bylo v průběhu minulých deseti let nejvíce stavebních povolení vydáno v letech 2020 a 2021 (v obou letech nad 7 tis.) zejména díky nárůstu počtu povolených nebytových budov. Od roku 2022 počet stavebních povolení klesal především kvůli klesajícímu počtu vydaných povolení na stavby bytových budov a na ostatní (inženýrské) stavby. V roce 2025 bylo v kraji vydáno 4,7 tis. povolení, což bylo historicky nejméně. V rámci Česka byl počet stavebních povolení vydaných v roce 2025 také nejnižší.

Graf 3.24 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Jihočeském kraji

Orientační hodnota nově povolených staveb měla spíše rostoucí trend.

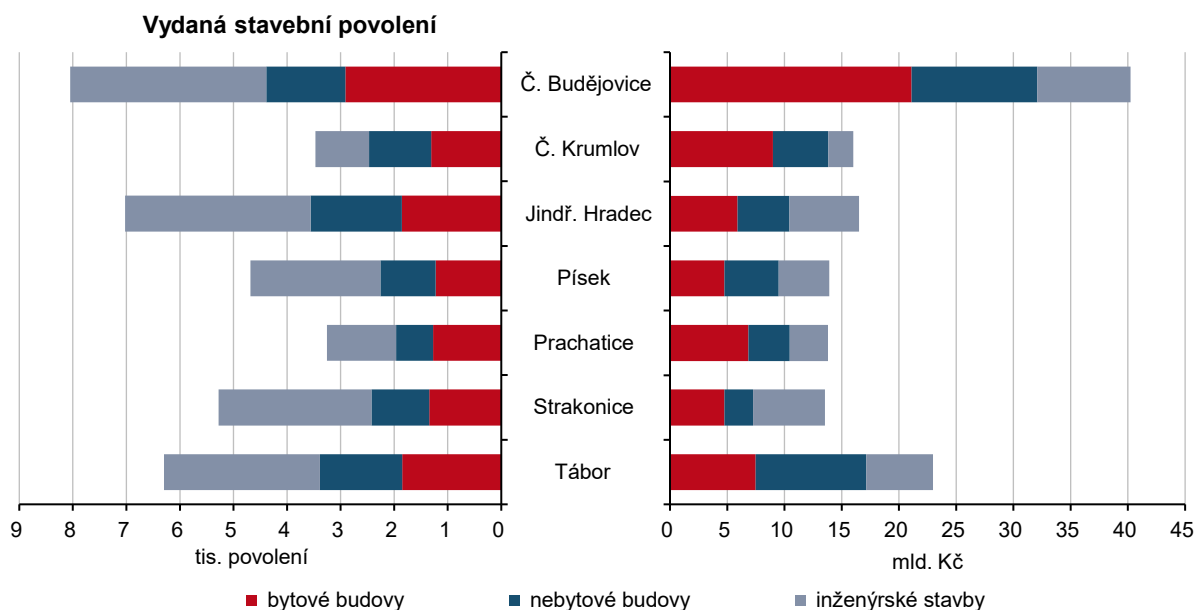
Orientační hodnota staveb povolených v Jihočeském kraji kolísala, a přitom měla spíše rostoucí trend. V posledním desetiletí dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2024 (29 mld. Kč), zejména díky nárůstu hodnoty nově povolených ostatních (inženýrských) staveb. V roce 2025 se očekávaná hodnota nově povolených inženýrských staveb snížila na polovinu a zapříčinila pokles celkové orientační hodnoty staveb v kraji na 23 mld. Kč. V průběhu posledního desetiletí téměř nepřetržitě rostla orientační hodnota nově povolených bytových budov. V roce 2025 byla ve srovnání s rokem 2015 téměř trojnásobná; její podíl na celkové orientační hodnotě staveb povolených v kraji se zvýšil z jedné třetiny na jednu polovinu.

Během posledních deseti let byly v kraji povoleny stavby v předpokládané hodnotě 205 mld. Kč. Bytové budovy se na této hodnotě podílely ze 41 %, nebytové budovy z 31 % a ostatní stavby 28 %.

Průměrná hodnota povolené stavby v kraji byla v regionálním srovnání zpravidla nejnižší.

Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení v Jihočeském kraji se v posledních deseti letech pohybovala od 2,3 mil. Kč v roce 2016 po téměř 5 mil. Kč v roce 2025. V kraji byla tato hodnota historicky nejvyšší, v mezikrajském srovnání ale byla třetí nejnižší. V posledních deseti letech měl Jihočeský kraj v regionálním žebříčku dokonce hned pětkrát nejnižší průměrnou předpokládanou hodnotu povolených staveb, pětkrát měl druhou nebo třetí nejnižší průměrnou hodnotu povolených staveb.

Graf 3.25 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby a okresů v letech 2020 až 2025

Nejvíce stavebních povolení bylo vydáno v okrese České Budějovice, nejméně v okrese Prachatice.

Graf 3.25 zobrazuje strukturu povolených staveb a jejich předpokládané hodnoty v jihočeských okresech v úhrnu za roky 2020 až 2025, přičemž od roku 2020 byla kromě povolení na bytové a nebytové budovy nově evidována povolení pro inženýrské stavby. V úhrnu za roky 2020 až 2025 byl největší počet stavebních povolení vydán v okrese České Budějovice (21,1 % z krajského počtu), Jindřichův Hradec (18,4 %) a Tábor (16,5 %). Největší předpokládanou hodnotu za posledních šest let měly povolené stavby v okrese České Budějovice – 40 mld. Kč (29,4 % z kraje), přičemž více než z poloviny tuto hodnotu tvořily bytové budovy. Druhé a třetí místo pomyslného jihočeského žebříčku podle orientační hodnoty staveb patřilo okresu Tábor (23 mld. Kč; 16,8 %) a Jindřichův Hradec (17 mld. Kč; 12,0 %).

Nejméně stavebních povolení za posledních šest let bylo vydáno v okrese Prachatice (8,6 % z krajského počtu). Nejnížší předpokládanou hodnotu povolených staveb měl ve sledovaném období okres Strakonice (9,9 % z krajského objemu).

Nejvyšší průměrnou hodnotu na 1 povolení měl v posledních šesti letech okres České Budějovice.

Stavební povolení s nejvyšší průměrnou orientační hodnotou byla vydána v okresech České Budějovice a Český Krumlov; průměr na povolenou stavbu tam ve sledovaném období činil 5,0 mil Kč, resp. 4,6 mil. Kč. V okrese České Budějovice vysokou průměrnou orientační hodnotu měly zejména nově povolené nebytové budovy (7,4 mil. Kč) a nově povolené bytové budovy (7,3 mil. Kč). V okrese Český Krumlov dosáhla vyšších hodnot průměrná orientační hodnota bytových budov (6,9 mil. Kč). Stavby s nejnižší průměrnou orientační hodnotou byly povoleny v okresech Jindřichův Hradec (2,4 mil. Kč) a Strakonice (2,6 mil. Kč). Krajský průměr orientační hodnoty stavby povolené v letech 2020 až 2025 činil 3,6 mil. Kč.

Bytová výstavba

Počet bytů zahájených v roce 2025 byl třetí nejvyšší od roku 2001.

V roce 2025 byla zahájena výstavba třetího nejvyššího počtu bytů od roku 2001. Tomuto výsledku napomohlo spuštění nebývale rozsáhlé výstavby nových bytových domů s nejvyšším počtem zahájených bytů v této kategorii za posledních 25 let. Počet bytů dokončených v roce 2025 byl desátý nejvyšší za poslední čtvrtstoletí.

Změny ve vývoji bytové výstavby byly ovlivňovány hlavně výstavbou RD.

Trendy ve vývoji bytové výstavby určovala výstavba rodinných domů (RD), která tvořila její největší a nejstabilnější část. Meziroční vybočení z trendu bylo většinou vyvoláno pohybem ve výstavbě bytových domů (BD), kdy se v rámci developerských projektů jednalo o větší počty bytů kolísajících podle fází výstavby.

Tendence ve výstavbě bytů odpovídaly ekonomickému vývoji kraje. Bytová výstavba stagnovala na nejnižších hodnotách v době vleklé recese.

Mezi lety 2001 až 2008 měla bytová výstavba v kraji rostoucí trend, který skončil v roce 2009 propadem počtu zahájených bytů o třetinu a počtu dokončených bytů o pětinu. V dalších letech bytová výstavba spíše klesala. V období let 2012 až 2015 počet zahájených bytů stagnoval pod hodnotou 1 500 bytů. Stagnace počtu dokončených bytů okolo hodnoty 1 300 bytů byla patrná s ročním posunem – v období let 2013 až 2017. K obratu na rostoucí trend došlo v zahajování výstavby v roce 2016 a u dokončování výstavby v roce 2018.

Po roce 2000 byl nejvyšší počet bytů v kraji zahájen v roce 2021 a třetí nejvyšší počet byl zahájen v roce 2025.

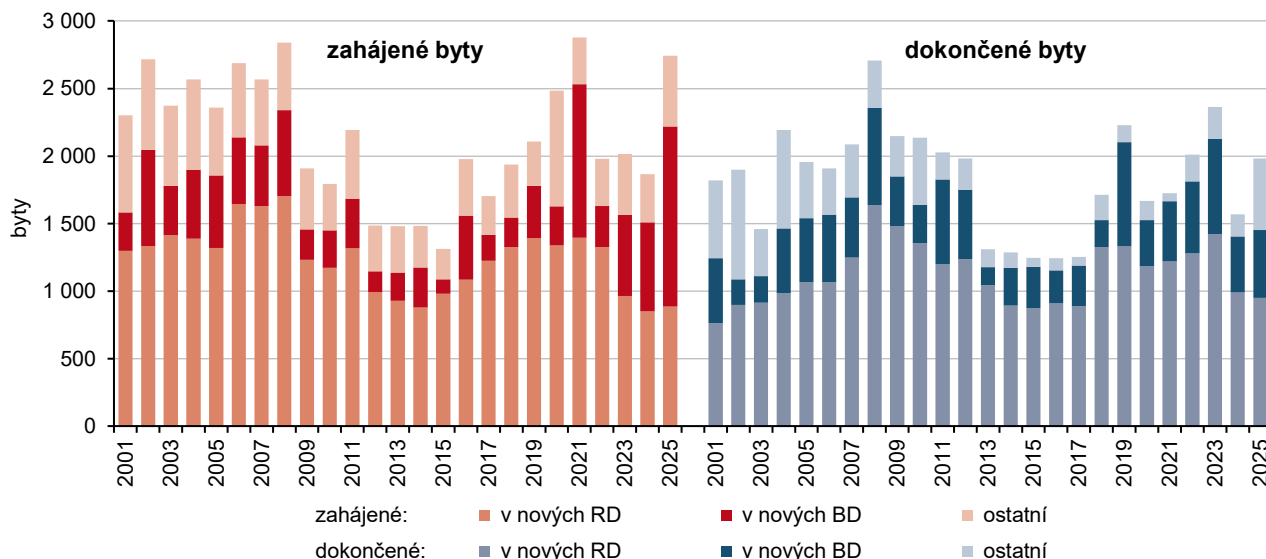
Zahajování bytů dosáhlo svého vrcholu v roce 2021, kdy bylo díky nebývale vysokému počtu bytů v nových BD, zahájeno nejvíc bytů po roce 2000 – celkem 2,9 tis. bytů, z toho 1,1 tis. v nových BD. V roce 2022 se již výstavba BD v takové míře nezopakovala, počet zahájených bytů v nových BD se snížil na čtvrtinu a zavinil propad celkového počtu zahájených bytů o více než 30 %. V letech 2022 až 2024 bytovou výstavbu komplikovaly rostoucí ceny a problémy s dodávkami stavebních materiálů. Počet zahájených bytů v nových RD v té době klesal, v roce 2023 se propadl pod hranici 1 tis. bytů a v dalších letech pod ní zůstal. V roce 2023 a 2024 byl úbytek počtu bytů v RD vykompenzován rostoucím počtem bytů v BD, takže celkový počet zahájených bytů stagnoval. V roce 2025 počet zahájených bytů vzrostl meziročně o polovinu na třetí nejvyšší hodnotu od roku 2001. Opět se o to zasloužil vyšší, tentokrát rekordní, počet zahájených bytů v nových BD.

Počet dokončených bytů v roce 2023 byl druhý nejvyšší za posledních 25 let, počet bytů dokončených v roce 2025 byl desátý nejvyšší.

Počet dokončených bytů rostl v letech 2018 a 2019 progresivně, v roce 2018 vlivem nárůstu počtu bytů v nových RD a v roce 2019 díky čtyřnásobnému nárůstu počtu bytů v nových BD. V roce 2020 se však počet dokončených bytů v BD výrazně snížil a zapříčinil propad celkového počtu dokončených bytů o čtvrtinu. V letech 2021 až 2023 se celkový počet dokončených bytů zvyšoval díky rostoucímu počtu bytů v nových RD a zejména v nových BD. V roce 2023 bylo na jihu Čech dokončeno

2 364 bytů, což byl druhý nejvyšší počet za posledních 25 let. V dalším roce ale celkový počet dokončených bytů propadl o třetinu kvůli snížení počtu bytů v nových RD pod hranici 1 tis. bytů. V roce 2025 se celkový počet dokončených bytů zvýšil zejména díky nárůstu počtu ostatních bytů, a navzdory klesajícímu počtu bytů v nových RD.

Graf 3.26 Bytová výstavba v Jihočeském kraji

Byty se nejčastěji stavěly v RD.

V bytové výstavbě dlouhodobě převažovaly byty v nových RD. Po roce 2000 byl jejich podíl na počtu zahájených bytů nejvyšší v roce 2015 a 2017 (více než 70 %) a naopak nejnižší v letech 2024 a 2025 (46 %, resp. 32 %). V počtu dokončených bytů byl jejich podíl nejvyšší v letech 2013 a 2018 (80 %, resp. 78 %) a naopak nejnižší v letech 2001 a 2004 (42 %, resp. 45 %). V úhrnu za posledních dvacet pět let, kdy bylo zahájeno 53,8 tis. bytů a dokončeno 45,9 tis. bytů, se byty v nových RD podílely na počtu zahájených bytů 58 % a na počtu dokončených bytů 61 %.

Byty v BD se na počtu zahájených a dokončených bytů podílely více než z jedné pětiny.

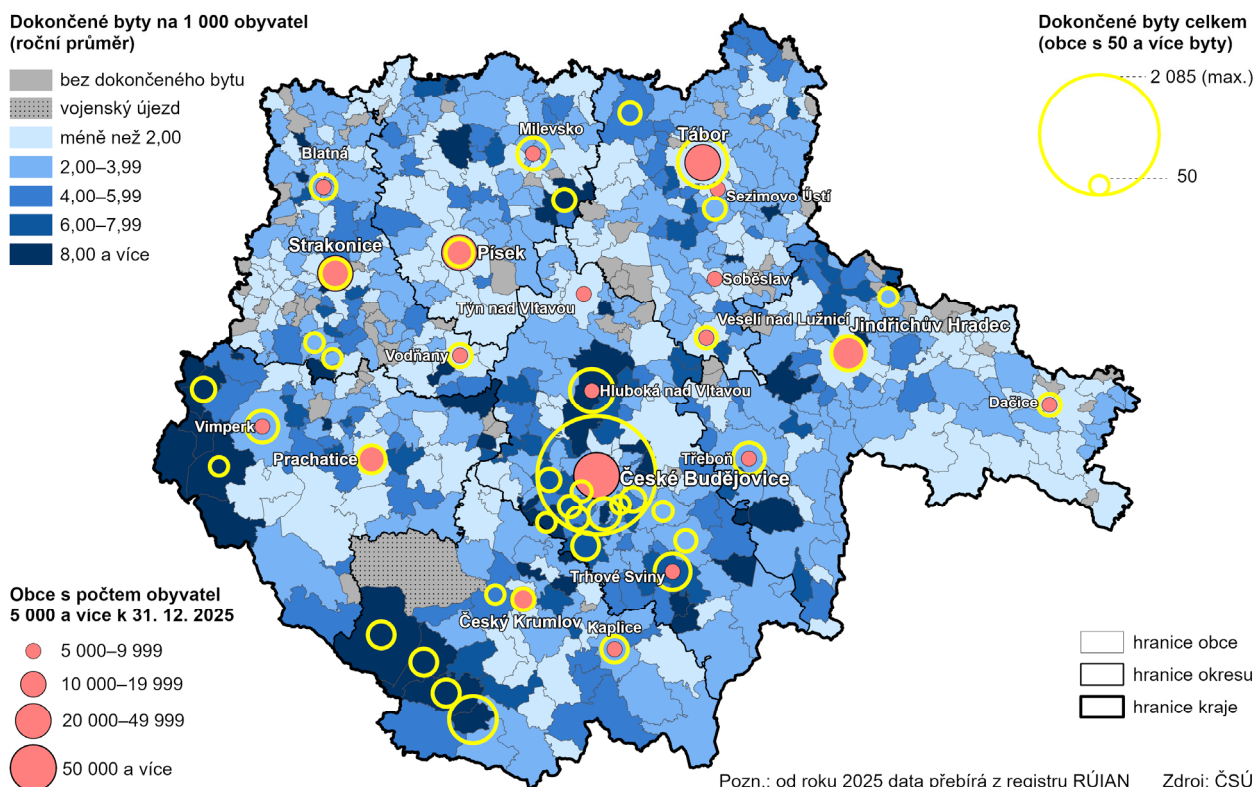
Druhou nejpočetnější skupinu tvořily byty v nových BD. V posledním čtvrtstoletí byl jejich podíl na počtu zahájených bytů nejvyšší v roce 2025 (49 %) a nejnižší v roce 2015 (8 %); podíl na počtu dokončených bytů byl nejvyšší v roce 2019 (35 %) a nejnižší v roce 2002 a 2013 (10 %). V úhrnu za dvacet pět let se byty v nových BD podílely na počtu zahájených bytů 21 % a na počtu dokončených bytů 23 %.

Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě.

V letech 2020 až 2025 bylo v kraji dokončeno 11,3 tis. bytů. Téměř jedna pětina z nich (18,4 %) připadala na krajské město. Dokončených 2 085 bytů řadilo České Budějovice na šesté místo v republikovém žebříčku obcí. Na druhém místě jihočeského žebříčku měst a obcí podle počtu dokončených bytů a na 47. místě republikového žebříčku byl s velkým odstupem za krajským městem Tábor (367 bytů). Třetí v kraji byla obec Lipno nad Vltavou se 338 byty určenými především k rekreaci (54. místo republikového žebříčku), čtvrtá Hluboká nad Vltavou (286 bytů) a páté Trhové Sviny (191 bytů). Na šestém až desátém místě bylo další okresní město Jindřichův Hradec (175 bytů), dále Roudné (153 bytů), sousedící s krajským městem, a sídla SO ORP Vimperk (153 bytů), Třeboň (151 bytů) a Milevsko (147 bytů). Více než 100 dokončených bytů za posledních šest let dále hlásila okresní města Strakonice, Prachovice a Písek, obce na břehu Lipenského jezera

Frymburk, Horní Planá a Černá v Pošumaví s byty spíše k rekreaci, a dále Kamenný Újezd a Kaplice.

Ktg 3.4 Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2020 až 2025

Nejvíce bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel se stavělo v rekreačních oblastech.

Výstavba bytů se kromě měst a jejich okolí z části orientovala na rekreační oblasti s relativně řidším osídlením, kde se jednalo spíše o byty k rekreaci. Po přepočtu na 1 tis. bydlících obyvatel se obce z těchto oblastí dostaly do čela žebříčku v intenzitě dokončování bytové výstavby. První místo v Jihočeském kraji a druhé místo v celorepublikovém žebříčku patřilo Lipnu nad Vltavou, kde bylo v letech 2020 až 2025 po přepočtu na 1 tis. obyvatel dokončeno každým rokem v průměru 85,2 bytů. Na druhém místě jihočeského a sedmém místě republikového žebříčku podle intenzity výstavby se umístila Kvilda, kde bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každým rokem dokončeno 47,1 bytu. Na třetím místě jihočeského žebříčku a 13. místě republikového žebříčku se umístila obec Závraty na Českobudějovicku, kde bylo po přepočtu na 1 tis. obyvatel dokončeno každým rokem v průměru 31,6 bytů. Ze šumavských obcí v popředí figurují dále Borová Lada a Nové Hutě s průměrnou roční intenzitou výstavby 29,9 bytů, resp. 28,7 bytů na 1 tis. obyvatel, z oblasti Lipenska Černá v Pošumaví a Frymburk s intenzitou 21,2 bytů, resp. 13,6 bytů.

Vyšší intenzita dokončování bytové výstavby byla také v blízkosti velkých měst.

Přední místa v intenzitě bytové výstavby obsazovaly v kraji často obce z těsného sousedství větších měst, kde se stavěly především byty k trvalému bydlení a díky tomu se zvyšoval počet jejich obyvatel. Jednalo se např. o další obce z okolí Českých Budějovic – Roudné (intenzita 18,1 bytů na 1 tis. obyvatel) a Vráto (16,5), dále o Hajany na Blatensku (17,4), Srnín na Českokrumlovsku (16,0), Sedlečko u Soběslavě (15,2) a Horní Skrýchov nedaleko Jindřichova Hradce (14,8).

V letech 2020 až 2025 nebyl v kraji dokončen žádný byt v 11 % obcí.

Protipólem vysoké stavební aktivity bylo 70 jihočeských obcí, ve kterých nebyl v letech 2020–2025 zkolaudován žádný byt. Šlo zejména o menší obce, jejichž podíl na počtu obyvatel kraje představoval 1,1 %. Největší obcí bez nových bytů byl Popelín na Jindřichohradecku se 479 obyvateli.

Intenzita dokončování bytů v kraji byla v regionálním srovnání osmá nejvyšší,...

V krajském městě bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každoročně dokončeno 3,6 bytu, což ho v jihočeském žebříčku obcí podle intenzity dokončování bytů zařadilo na 214. místo. V celém Jihočeském kraji bylo v letech 2020–2025 na 1 tis. obyvatel každoročně v průměru dokončeno 2,9 bytu, tedy méně než v průměru za republiku (3,3 bytu). V mezikrajském srovnání se kraj umístil na osmém místě. První a druhé místo v intenzitě dokončování bytové výstavby obsadil Středočeský kraj a hlavní město Praha (4,6 resp. 4,4 bytu). Nadprůměrnou intenzitu ve srovnání s Českem měly ještě kraje Plzeňský a Jihomoravský (3,9 resp. 3,7 bytu), průměrnou intenzitu měl Olomoucký kraj. Dalších devět krajů již mělo intenzitu dokončování bytové výstavby podprůměrnou, nejnižší byla v Ústeckém kraji (1,6 bytu).

...intenzita zahajování bytů byla pátá nejvyšší.

V Jihočeském kraji byla v letech 2020 až 2025 každoročně zahajována v přepočtu na 1 tis. obyvatel výstavba 3,6 bytů. Jednalo se o shodnou průměrnou intenzitu zahajování jako v Česku, která kraj zařadila na páté místo mezi regiony. S nejvyšší intenzitou byla výstavba bytů zahajována v hlavním městě Praze (5,2 bytu) a ve Středočeském kraji (4,5 bytu), s nejnižší intenzitou v Ústeckém kraji (1,9 bytu).

Investiční náklady na výstavbu bytů dokončených v nových RD na 1 m² obytné plochy se za pět let zvýšily v kraji o 49 %...

Investiční náklady na výstavbu bytů dokončených v nových rodinných domech v přepočtu na 1 m² obytné plochy v kraji za pět let vzrostly téměř o polovinu. V roce 2025 dosáhly v kraji výše 53,3 tis. Kč/m², byly o 8,5 tis. Kč nižší než republikový průměr. V mezikrajském srovnání byly, stejně jako před pěti lety, vůbec nejnižší. S nejvyššími investičními náklady na 1 m² obytné plochy byly dokončovány RD v hlavním městě Praze (68,9 tis. Kč/m² v roce 2025).

...a na výstavbu bytů dokončených v nových BD o 70 %.

Investiční náklady dokončených bytů v nových bytových domech v přepočtu na 1 m² obytné plochy vzrostly v kraji mezi roky 2020 a 2025 o 70 % a v roce 2025 dosáhly 69,8 tis. Kč. Byly o 8,4 tis. Kč nižší než v republikovém průměru a v mezikrajském srovnání byly sedmé nejvyšší. V regionálním srovnání byly v roce 2025 dokončeny nejdražší byty v BD v Jihomoravském kraji (112,9 tis. Kč/m²) a nejlevnější v kraji Plzeňském (54,3 tis. Kč/m²).

Náklady na výstavbu 1 m² obytné plochy bytu v BD byly od roku 2020 vyšší než u bytu v RD.

V Jihočeském kraji byly od roku 2020 investiční náklady na 1 m² obytné plochy bytu v BD vyšší než bytu v RD. V roce 2025 rozdíl činil 16,5 tis. Kč. Celorepublikově byly investiční náklady bytu v BD po přepočtu na 1 m² obytné plochy vždy vyšší než bytu v RD, v roce 2025 stejně jako v kraji o 16,5 tis. Kč.

Ceny nemovitostí

RD a byty byly nejlevnější v obcích do 2 tis. obyvatel a nejdražší v krajském městě.

Z údajů ČÚZK o jednotlivých řízeních o koupi nemovitosti, při níž byl zapsán cenový údaj, byly ČSÚ zpracovány informace o průměrných kupních cenách RD a bytů a byly vytvořeny cenové indexy. Na základě 820 převodů rodinných domů v letech 2023 až 2025 byla v kraji zjištěna průměrná kupní cena 48,7 tis. Kč/m². Průměrná cena bytů za stejné období (na základě 2,9 tis. převodů) dosáhla 51,8 tis. Kč/m².

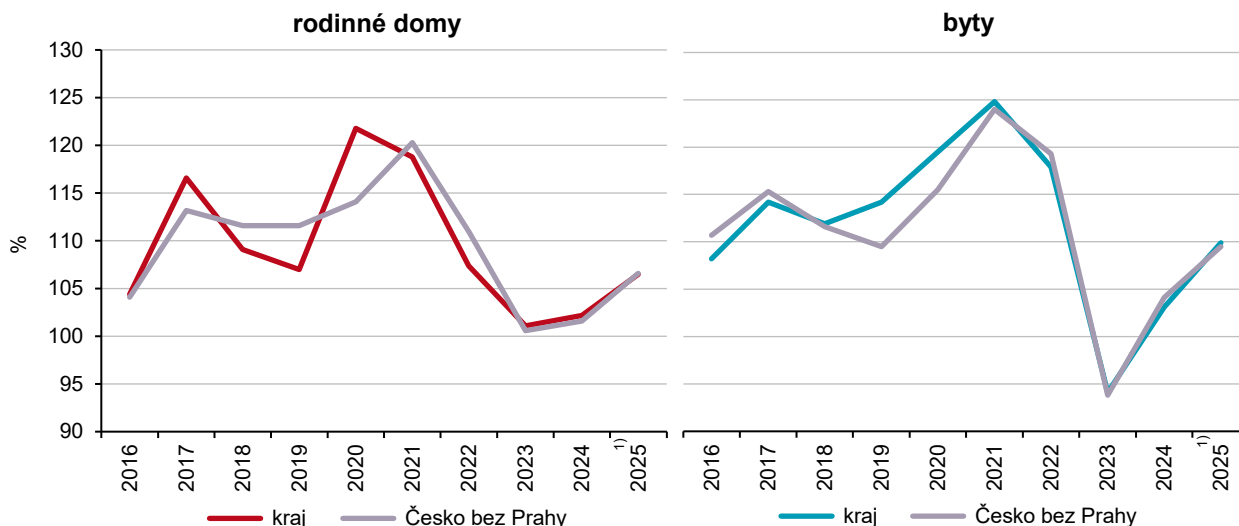
Nejlevnější byly ceny nemovitostí, RD i bytů, v obcích do 2 tis. obyvatel a nejdražší ve velkých městech, tedy v případě jižních Čech v Českých Budějovicích. RD v krajském městě byly o 76 % dražší než v průměrné jihočeské obci do 2 tis. obyvatel, u bytů byl rozdíl ještě vyšší (+80 %). Z údajů, které byly zpracovány do

úrovně okresů, je zřejmé, že nejdražší byly nemovitosti v okrese České Budějovice (RD 55,9 tis. Kč/m², byty 61,8 tis. Kč/m²) a nejlevnější byly RD v okrese Jindřichův Hradec (41,9 tis. Kč) a byty v okrese Prachatice (40,0 tis. Kč).

Nejdražší byly nemovitosti v Praze.

V mezikrajském srovnání byly v jižních Čechách ceny nemovitostí v letech 2023 až 2025 šesté nejvyšší, ale ve srovnání s Českem byly podprůměrné. RD byly o 7 % levnější a byty o 21 % levnější. Nejdražší byly podle očekávání nemovitosti v hlavním městě Praze. Nejlevnější, ve srovnání s Prahou třikrát nižší, byly RD v Karlovarském a Olomouckém kraji a byty v Karlovarském a Ústeckém kraji.

Graf 3.27 Indexy cen nemovitostí v Jihočeském kraji a Česku (předchozí rok = 100)

¹⁾ údaje za rok 2025 jsou předběžné

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Ceny nemovitostí rostly nejvíce při pandemii.

Index cen nemovitostí dokládá, jak se ceny RD každým rokem zvyšovaly a ceny bytů s výjimkou roku 2023 rovněž. K největšímu meziročnímu nárůstu indexu cen RD došlo při pandemii v Jihočeském kraji v roce 2020 (+22 %), v Česku bez Prahy v roce 2021 (+20 %), index cen bytů vzrostl nejvíce v kraji i v Česku v roce 2021 (téměř o 25 %). V dalších letech růst cen nemovitostí zpomaloval. V roce 2023 ceny RD vzrostly jen minimálně a ceny bytů dokonce poklesly. V letech 2024 a 2025 se růst cen mírně zrychloval. Index cen RD v roce 2025 meziročně vzrostl o 6,5 %. Ceny bytů rostly rychleji, v roce 2025 o 9,9 %. Ve srovnání s rokem 2015 index cen RD v kraji vzrostl dvaapůlkrát a index cen bytů vzrostl téměř na trojnásobek. Ve srovnání s Českem bez Prahy byl v kraji růst cen RD průměrný a růst cen bytů mírně podprůměrný.

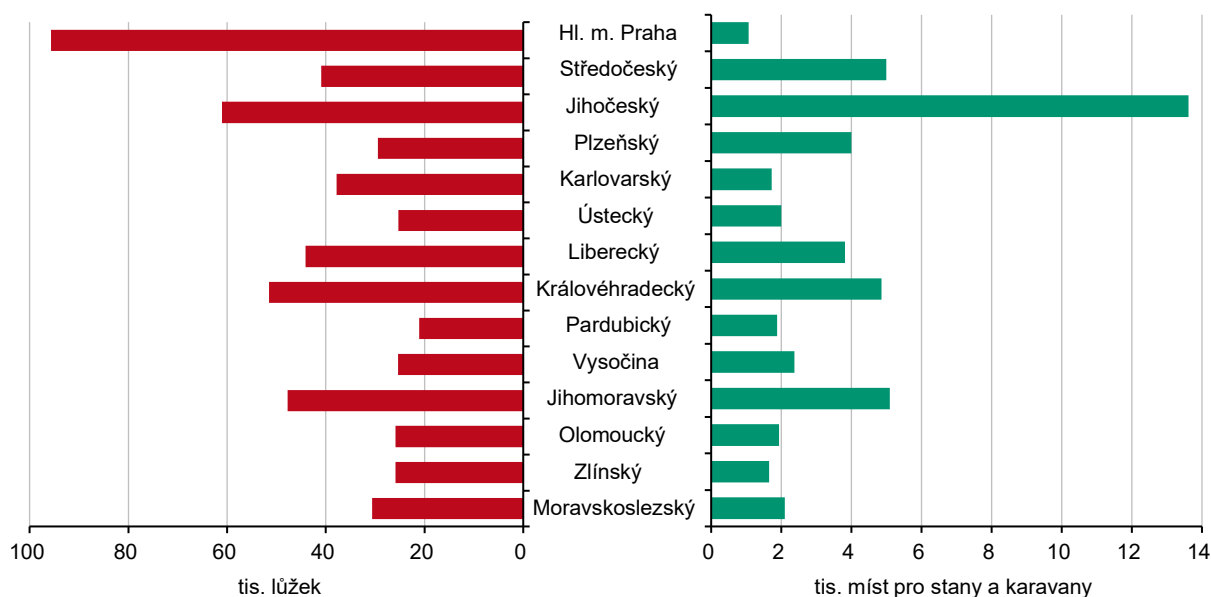
Cestovní ruch

Srovnatelné údaje o kapacitách a návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) jsou k dispozici od roku 2012, kdy byl aktualizován Registr ubytovacích zařízení ČSÚ. Údaje za předchozí období nebyly zpětně revidovány, a proto nejsou s novější časovou řadou plně srovnatelné.

Jihočeský kraj nabízel druhý největší počet lůžek v HUZ a nejvíce míst pro stany a karavany.

Jihočeský kraj patřil dlouhodobě mezi nejnavštěvovanější kraje s širokou nabídkou ubytovacích kapacit. V regionálním srovnání měl největší počet HUZ a nabízel druhý největší počet lůžek po hlavním městě Praze a největší počet míst pro stany a karavany. V roce 2025 bylo na jihu Čech 1 241 HUZ s 61 tis. stálými lůžky (11 % kapacity Česka) a 13,6 tis. míst pro stany a karavany (27 % z celého Česka).

Graf 3.28 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2025

Po ochromení kvůli pandemii překonala návštěvnost kraje po šesti letech výsledky roku 2019.

V letech 2012 až 2019 návštěvnost kraje rostla. Tento trend zvrátila ve 2. čtvrtletí roku 2020 pandemie koronaviru, která ochromila téměř na dva roky cestovní ruch. Začátkem roku 2020 nejprve zmizela asijská klientela, která v kraji tři roky před tím mezi zahraničními návštěvníky převažovala, a v březnu 2020 se propadl i počet tuzemských a ostatních zahraničních hostů. Srovnatelná s předchozími roky byla pouze letní sezóna, 3. čtvrtletí 2020 a 2021, kdy došlo k uvolnění protipandemických opatření a výpadek nerezidentů alespoň částečně eliminovali rezidenti. Od roku 2022 cestovní ruch ožíval a v roce 2024 již počet přenocování hostů překonal předpandemickou úroveň. Počet hostů ubytovaných v jihočeských HUZ ji překročil o rok později.

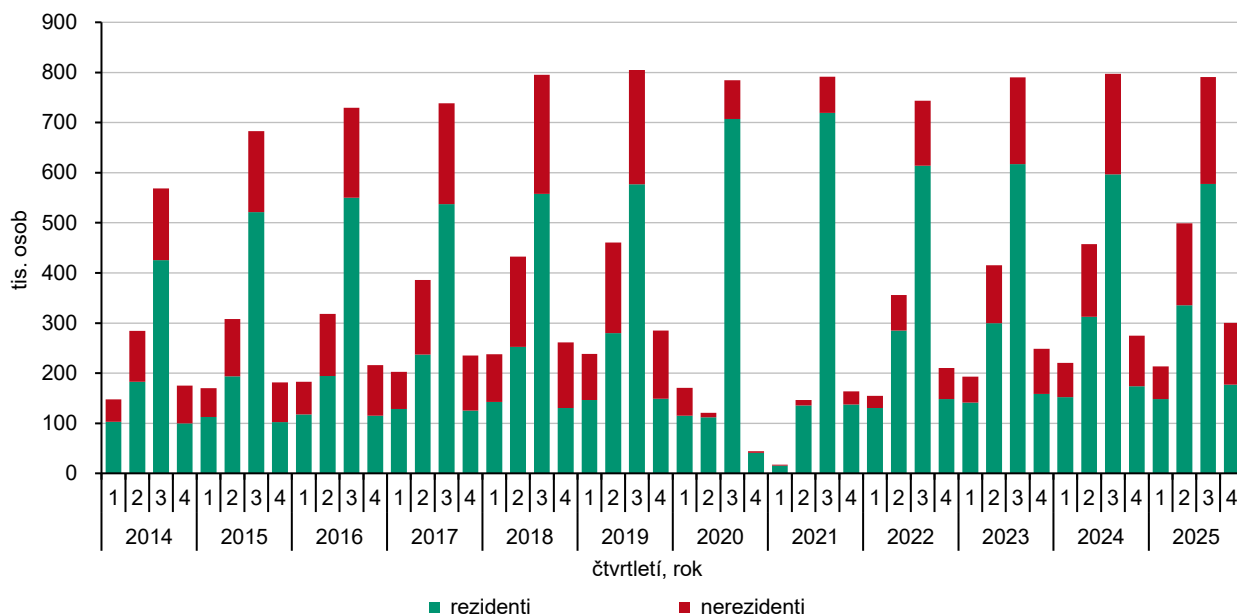
Příjezdy rezidentů i počet jejich přenocování byly vyšší než před pandemií od roku 2022.

V roce 2025 se v HUZ kraje ubytovalo 1,8 mil. hostů na 4,6 mil. nocí, což znamenalo rekordní návštěvnost v historii kraje. Mezi hosty převládali rezidenti, kteří se na celkovém počtu hostů v roce 2025 podíleli 68,7 % (1,2 mil. osob). Nerezidentů do kraje přijelo 565 tis. a tvořili 31,3 % z celkového počtu hostů. Po propadu návštěvnosti kvůli pandemii covid příjezdy rezidentů částečně nahrazovaly výpadek nerezidentů. Rezidenti a počet jejich přenocování překonali výsledky roku 2019 už v roce 2022. V roce 2025 je převýšili v počtu hostů o 7,5 % (86,6 tis. osob) a v počtu přenocování o 4,3 % (145 tis. noclehů).

Příjezdy nerezidentů na rok 2019 víc než 10 % ztrácely, počet přenocování ho již překonal.

Počet nerezidentů předpandemické úrovně dosud nedosáhl. V letech 2018 a 2019 jich do kraje přijelo 640 tis. Tehdy polovinu z nich tvořili hosté z Asie, kteří se v HUZ zpravidla ubytovali na jednu noc, a vytlačili tradiční zahraniční návštěvníky ze sousedních zemí. Hosté z tradičních zemí se již do kraje vrátili, dokonce ve větším počtu než před pandemií. Vzhledem k tomu, že v HUZ přespí v průměru více nocí než Asiaté, tak v počtu přenocování nerezidentů kraj v roce 2025 poprvé překonal výsledek roku 2019 o 1,3 % (+13,6 tis. přenocování). Počet nerezidentů, kteří se v HUZ kraje v roce 2025 ubytovali, byl však proti roku 2019 stále o víc než 10 % nižší (–72 tis. osob).

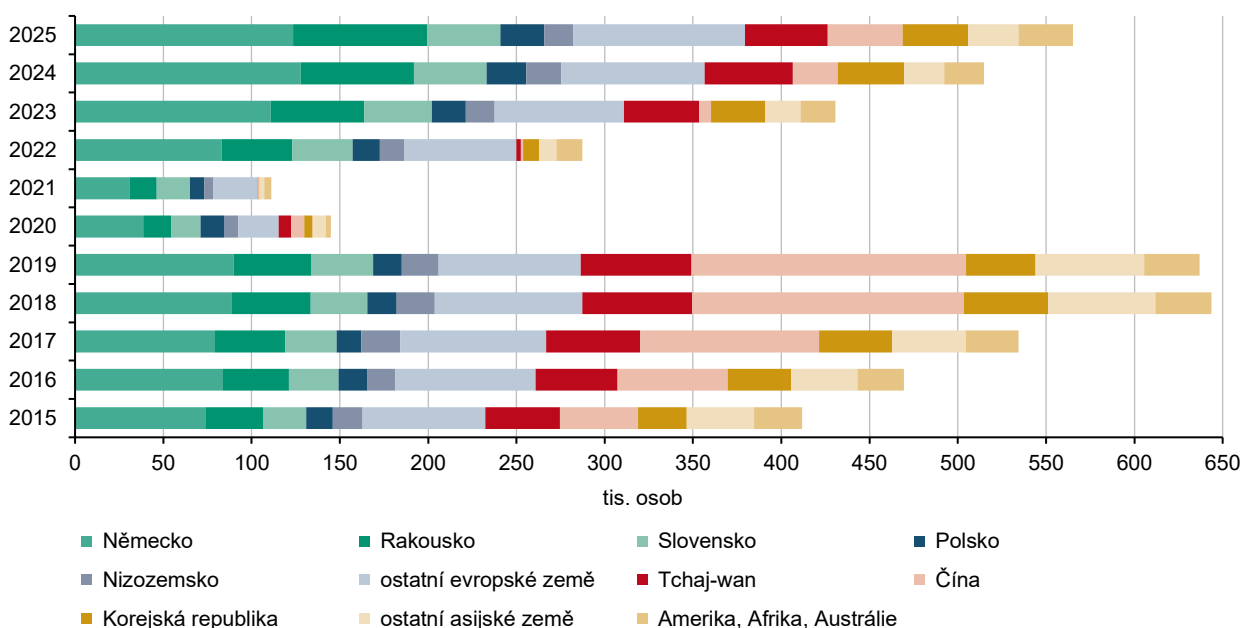
Graf 3.29 Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v Jihočeském kraji

Nejčastějšími zahraničními návštěvníky byli od roku 2020 znovu hosté z Německa.

Pandemická krize proměnila skladbu zahraničních hostů v HUZ. Nejmarkantnější byl úbytek hostů z Číny, která zrušila veškerá koronavirová opatření až na začátku roku 2023. I když se jejich příjezdy od té doby zvolna zvyšovaly, ubytovala se jich v roce 2025 v jižních Čechách ve srovnání s rokem 2019 zhruba čtvrtina. Nejčastějšími zahraničními návštěvníky se znovu stali Němci, které v letech 2017 až 2019 z prvního místa vytlačila Čína. V roce 2025 se Němců v jihočeských HUZ ubytovalo ve srovnání s rokem 2019 o 38 % více. Kromě toho se zvýšil počet hostů z dalších sousedních zemí, z Rakouska o 72 %, z Polska o polovinu a ze Slovenska o pětinu. Naproti tomu se snížil počet hostů z dalších asijských zemí; Tchajwanců se v roce 2025 proti roku 2019 v kraji ubytovalo o 25 % méně a Jihokorejců o 5 % méně.

Graf 3.30 Zahraniční hosté podle země původu v HUZ Jihočeského kraje

Podle kontinentů převládali Evropané.

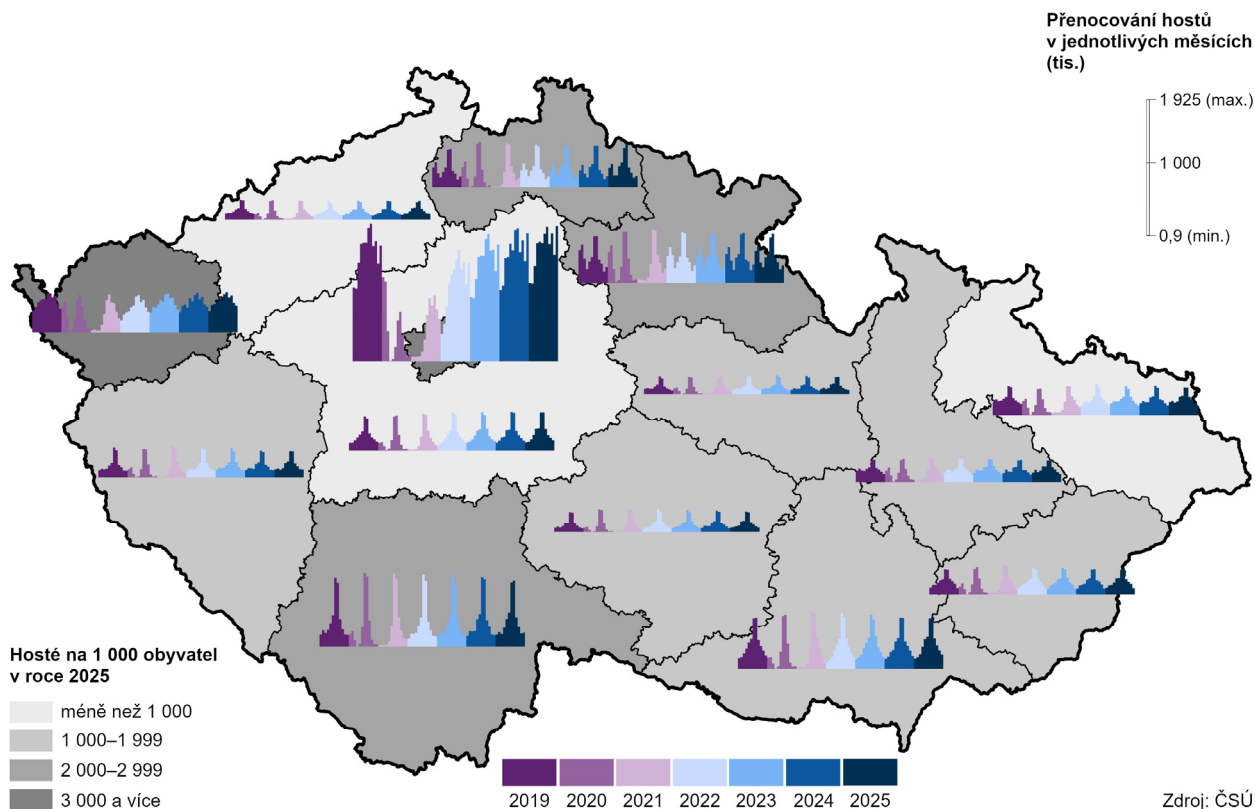
V rozdělení nerezidentů podle kontinentů se od roku 2012 nejprve snižoval podíl evropských zemí z téměř 65 % v roce 2012, na 45 % v roce 2019. Proti tomu se zvyšoval podíl asijských zemí: z 28 % v roce 2012 na 50 % v roce 2018 a 2019. Po zmrazení zahraničního cestovního ruchu, které se týkalo zejména asijských zemí, a po kterém se snížil počet nerezidentů o tři čtvrtiny, se evropské země na počtu ubytovaných cizinců v letech 2020 a 2021 podílely drtivou většinou (80 %, resp. 93 %) a podíl asijských zemí byl jen nízký (18 %, resp. 3 %). Od roku 2022 se podíl evropských zemí snižoval. V roce 2025 představoval 67 % a podíl hostů z asijských zemí činil 27 %.

V roce 2025 byl ve všech krajích počet hostů ve srovnání s rokem 2019 vyšší.

Ve všech krajích byl počet hostů ubytovaných v HUZ v roce 2025 ve srovnání s rokem 2019 vyšší. V celém Česku nárůst celkového počtu hostů představoval 7,0 %, přičemž počet nerezidentů byl prakticky stejný (+0,1 %), ale počet rezidentů se zvýšil o 13,8 %. Mezi jednotlivými kraji na počet nerezidentů z roku 2019 nedosáhla pouze Praha (−1,5 %) a kraje Plzeňský (−1,3 %) a Jihočeský (−11,3 %), ten s největším výpadkem. Předpandemický počet rezidentů již překonaly všechny kraje s výjimkou Ústeckého.

Celé Česko a většina krajů již dosáhlo i předpandemického počtu přenocování. Ztrácely na něj pouze Ústecký a Moravskoslezský kraj, kvůli nižšímu počtu přenocování rezidentů i nerezidentů, a mírně také Olomoucký kraj, kvůli nižšímu počtu nocí rezidentů.

Ktg 3.5 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v letech 2019 až 2025

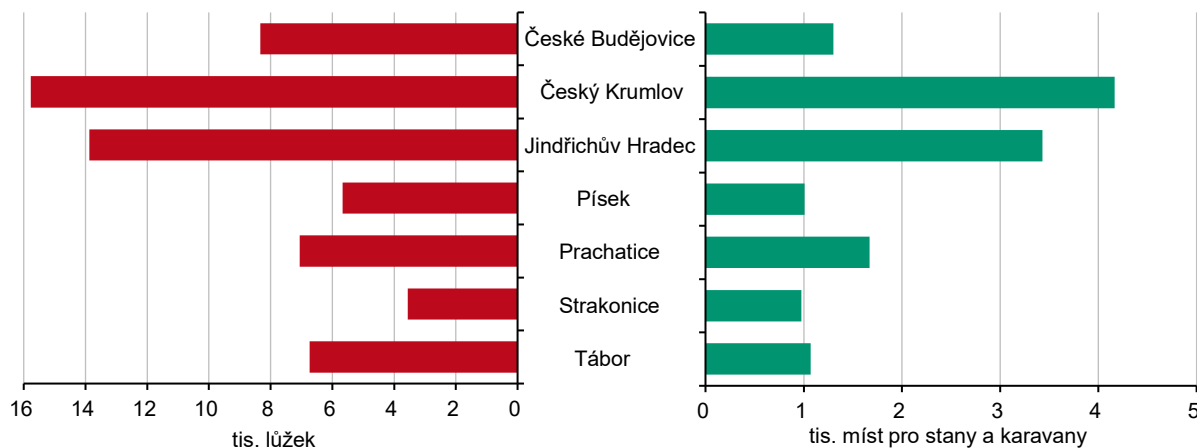

V mezikrajském srovnání přijel do Jihočeského kraje třetí největší počet hostů.

V regionálním žebříčku podle celkového počtu ubytovaných hostů a podle počtu rezidentů obsadil v roce 2025 Jihočeský kraj pomyslné třetí místo za hlavním městem Prahou a Jihomoravským krajem. Do pořadí podle počtu nerezidentů se za Prahu vklíněl Karlovarský kraj a odsunul Jihomoravský a Jihočeský kraj na třetí

a čtvrté místo. V žebříčku podle celkového počtu přenocování se Jihočeský kraj zařadil na čtvrté místo za hlavní město Prahu, Karlovarský a Královéhradecký kraj. Počtem přenocování rezidentů se jižní Čechy umístily na druhém místě za krajem Královéhradeckým a v počtu přenocování nerezidentů obsadily čtvrté místo za Prahou, Karlovarským a Jihomoravským krajem.

Graf 3.31 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle okresů v Jihočeském kraji v roce 2025

V kraji nabízel nejvíce lůžkové kapacity a míst pro stany a karavany okres Český Krumlov,...

Z vnitreregionálního hlediska nabízely dlouhodobě největší kapacity v HUZ okresy Český Krumlov a Jindřichův Hradec, které se na krajském počtu stálých lůžek podílely z poloviny a na počtu míst pro stany a karavany z 56 %. Třetí největší počet lůžek v kraji nabízel okres České Budějovice (14 %) a třetí největší počet míst pro stany a karavany okres Prachatice (12 % z krajského počtu).

...ve kterém se ubytovalo nejvíce hostů na největší počet přenocování...

Nejvíce hostů Jihočeského kraje v roce 2025 se ubytovalo v okresech Český Krumlov, České Budějovice a Jindřichův Hradec, a to v uvedeném pořadí. V žebříčku podle počtu přenocování se díky velké nabídce míst pro stany a karavany a také lázním v Třeboni umístil za prvním okresem Český Krumlov na druhém místě Jindřichův Hradec a až na třetím České Budějovice. Tyto tři okresy se v roce 2025 na krajském počtu hostů podílely 72 % a na počtu přenocování ze dvou třetin.

...a také nejvíce nerezidentů na největší počet nocí.

Okres Český Krumlov si podržel první příčku mezi jihočeskými okresy i při rozdělení hostů na rezidenty a nerezidenty a také v žebříčku podle přenocování nerezidentů. V počtu přenocování rezidentů obsadil první místo okres Jindřichův Hradec a okres Český Krumlov se zařadil na druhé místo. Nejnižší návštěvnost z jihočeských okresů měl okres Strakonice.

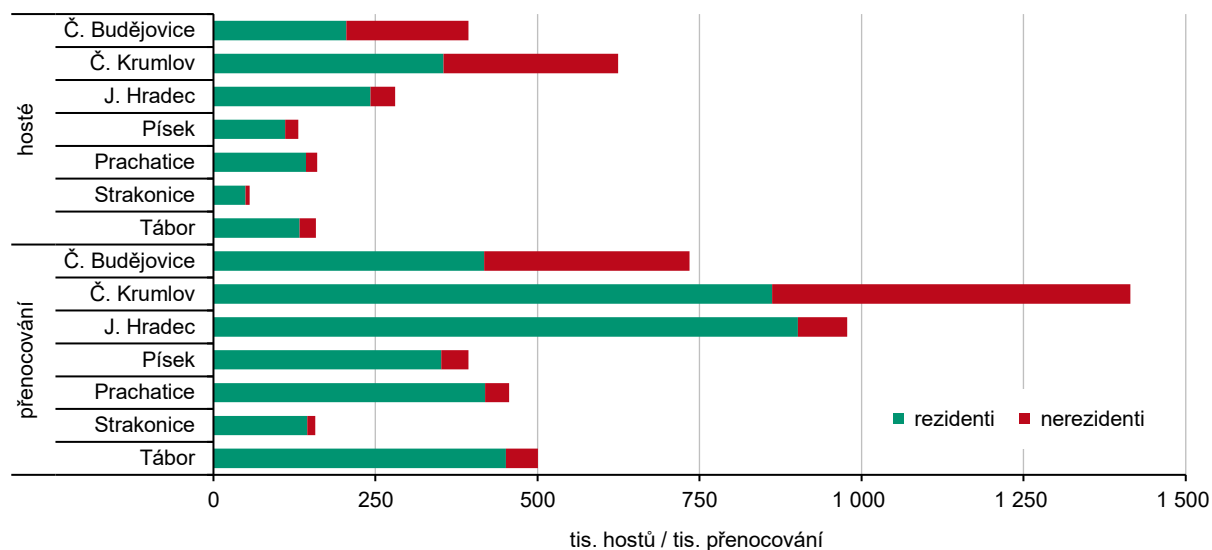
Okresy České Budějovice a Český Krumlov měly v návštěvnosti podstatně vyšší podíl nerezidentů.

Okresy České Budějovice a Český Krumlov se od ostatních jihočeských okresů odlišovaly skladbou návštěvníků s vyšším podílem nerezidentů. Ten v roce 2025 dosahoval 47,9 %, resp. 43,2 % z celkového počtu hostů. Podíl nerezidentů na počtu přenocování byl vzhledem k jejich kratším pobytům nižší (43,1 %, resp. 39,1 %). V ostatních okresech představoval podíl nerezidentů na celkovém počtu hostů 11 % až 16 % a jejich podíl na počtu přenocování 8 % až 11 %.

Většina okresů kraje již výsledky roku 2019 dosáhla.

Ve srovnání s předpandemickým rokem 2019 byl počet hostů vyšší ve všech jihočeských okresech s výjimkou českobudějovického, kvůli nižšímu počtu nerezidentů, a tábořského, kde chyběli rezidenti i nerezidenti. Počet přenocování z roku 2019 nebyl dosažen na Prachaticku, Strakonicku a Tábořsku.

Graf 3.32 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle okresů v Jihočeském kraji v roce 2025

4. Životní prostředí

Chráněná území

V Jihočeském kraji se v roce 2025 nacházelo 344 zvláště chráněných území.

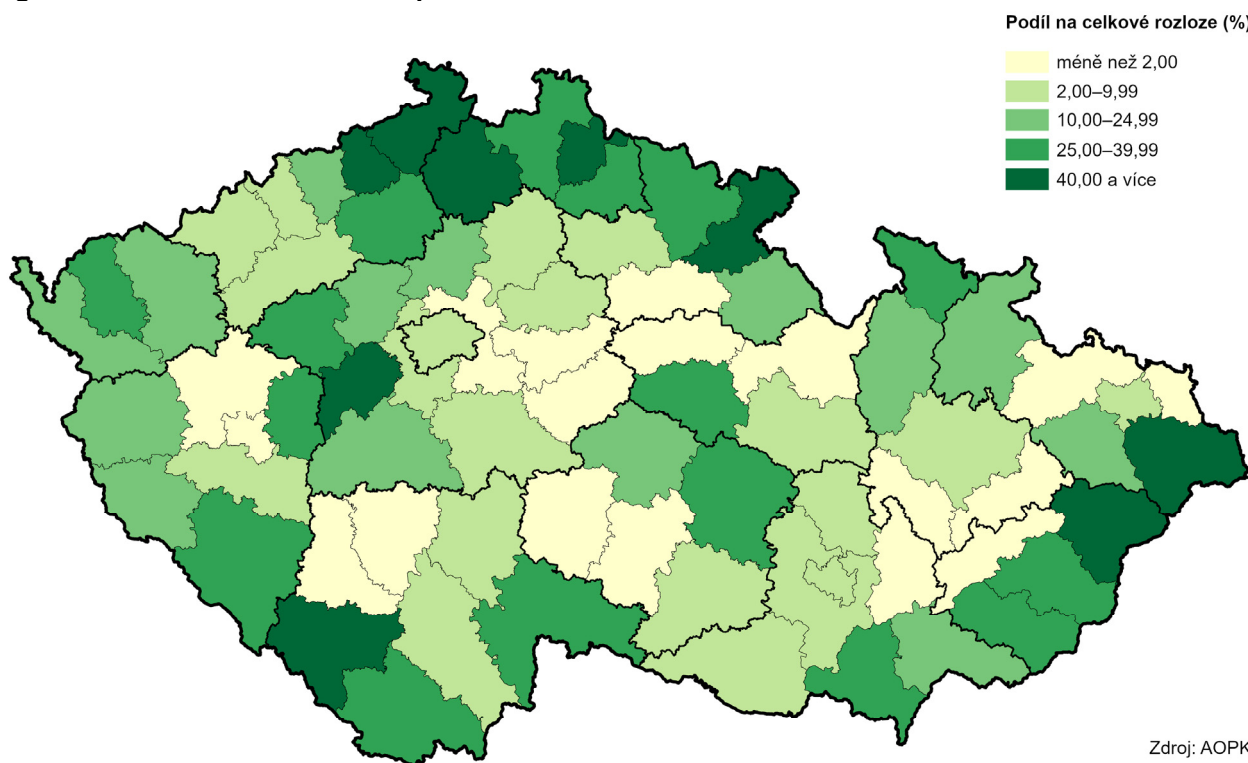
Předpokladem pro zachování přirozených vazeb mezi ekosystémy je ochrana přírodních prvků v krajině. Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny je vymezování zvláště chráněných území (ZCHÚ), jejichž cílem nejčastěji bývá udržení nebo zlepšení dochovaného stavu daného území, případně umožnění jeho přirozeného vývoje bez zásahu člověka.

Jižní Čechy mají ve srovnání s ostatními kraji jednoznačně největší plochu chráněných území. Ke konci roku 2025 zde bylo podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) evidováno 344 zvláště chráněných území o celkové rozloze 2 074 km², což představovalo 21,4 % z celkové výměry kraje. Tento podíl se v mezikrajském srovnání zařadil na páté místo.

Součástí kraje je část Národního parku Šumava.

Zvláště chráněná území jsou vyhlášována v nejcennějších oblastech naší přírody a krajiny, nejhodnotnější kategorii ZCHÚ představují národní parky (NP). Na území Jihočeského kraje se nachází část Národního parku Šumava o výměře 340 km², jeho druhá část leží v Plzeňském kraji. NP Šumava byl vyhlášen v roce 1991.

Ktg 4.1 Zvláště chráněná území podle okresů k 31. 12. 2025

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky; se zohledněním vzájemných překryvů chráněných území (bez započtení maloplošných ZCHÚ ležících na území velkoplošných ZCHÚ)

Nejstarší chráněnou velkoplošnou oblastí na jihu Čech je CHKO Šumava.

V jižních Čechách se nacházejí tři chráněné krajinné oblasti (CHKO) o celkové rozloze 1 641 km². Nejstarší z nich, CHKO Šumava, byla vyhlášena v roce 1963. Na její nejcennější části pak vznikl výše zmíněný NP Šumava. Téměř tři čtvrtiny rozlohy CHKO Šumava (734 km²) se nacházejí v Jihočeském kraji, zbývající část (26,3 %) zasahuje do Plzeňského kraje. Druhá nejstarší jihočeská chráněná krajinná oblast, CHKO Třeboňsko, byla vyhlášena v roce 1980, zejména za účelem ochrany rozsáhlé

rybníční soustavy. Nejmladším velkoplošným zvláště chráněným územím na jihu Čech se v roce 1990 stala CHKO Blanský les.

Jihočeská maloplošná území se rozprostírala na 172 km².

Maloplošná zvláště chráněná území zaujímal na konci roku 2025 celkem 172 km². Evidováno jich bylo 340, z toho 10 národních přírodních rezervací (např. Boubínský prales, Žofinka, Velká Niva), 113 přírodních rezervací (např. Horní Lužnice, Pivonické skály, Výtopa Rožmberka), 17 národních přírodních památek (např. Blanice, Hojná Voda, Chýnovská jeskyně) a 200 přírodních památek (např. Horní Malše, Veselská blata, Svatý Tomáš, Klokočínské louky).

Za posledních 20 let vzniklo v kraji 40 nových maloplošných chráněných území, polovinu z nich tvořily přírodní památky...

Zatímco počet CHKO a NP na jihu Čech se v dlouhodobém horizontu nemění, počet maloplošných chráněných území je proměnlivý. Za posledních dvacet let přibývalo v kraji celkem čtyřicet maloplošných zvláště chráněných území, z nichž polovinu (20) tvořily přírodní památky (PP). V letech 2005–2008 se na jihu Čech nacházelo 180 přírodních památek. Poté jejich počet každoročně rostl, s výjimkou roku 2012. Vrcholu dosáhl v roce 2016, kdy se v kraji nacházelo celkem 209 přírodních památek, tedy o 29 více než v roce 2005. Následovaly přelomové roky 2017 a 2020, kdy bylo zrušeno větší množství PP (např. Trojmezí hora, Malá niva, Spálený luh); v důsledku toho počet PP v kraji klesl až na 188. Poté začal v letech 2021–2023 opět narůstat. V roce 2025 byla v okrese Český Krumlov vyhlášena jedna nová přírodní památka Ptačí hrádek.

...a téměř dvě pětiny přírodní rezervace.

Druhý nejvyšší přírůstek počtu maloplošných zvláště chráněných území na jihu Čech od roku 2005 zaznamenaly přírodní rezervace (PR). V období let 2005–2013 se jejich počet zvýšil z 98 na 113, což představuje nárůst o 15 území. Od roku 2013 došlo k ustálení jejich počtu, s výjimkou let 2014 a 2017, kdy jich bylo o jednu více. Na kategorii národně přírodní památka (NPP) bylo v kraji nově vyhlášeno nebo přehlášeno sedm území; dvě z nich byly vyhlášeny jako zcela nové národní přírodní památky, které doposud nebyly chráněny v žádné kategorii definované zákonem – NPP Prameniště Blanice v roce 2008 a NPP Olšina v roce 2017. Naproti tomu se za posledních dvacet let snížil o dvě území počet národních přírodních rezervací (NPR).

Největší část z výměry okresu zaujímal zvláště chráněná území na Prachaticku.

Při bližším pohledu na jihočeské okresy jednoznačně největší podíl na území v roce 2025 zaujímal ZCHÚ na Prachaticku (55,6 %), kde většinu tvořil NP a CHKO Šumava. Zde byl počet chráněných území v meziokresním srovnání v kraji druhý nejvyšší (75). Nejvíce zvláště chráněných území se nacházelo na Českokrumlovsku (77), kde bylo evidováno také nejvíce přírodních památek (42) a přírodních rezervací (28). Okres Český Krumlov vykázal druhý nejvyšší podíl rozlohy zvláště chráněných území na celkové rozloze okresu (35,8 %), přičemž největší část této plochy pokrývala CHKO Šumava.

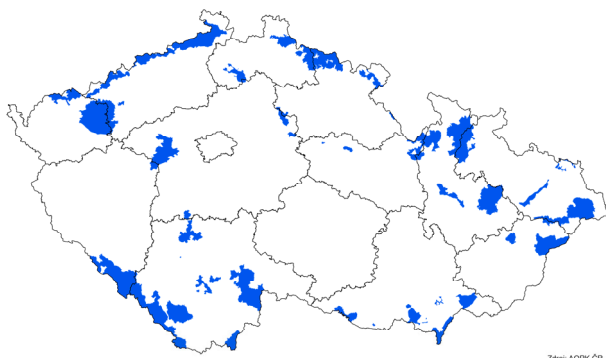
Do soustavy Natura 2000 patří ptačí oblasti a evropsky významné lokality.

Natura 2000 je soustava chráněných území, kterou vytvářejí podle jednotných pravidel všechny státy Evropské unie. Tvoří ji ptačí oblasti (PO) a evropsky významné lokality (EVL), které se mohou vzájemně překrývat. Cílem ptačích oblastí je ochrana vybraných druhů ptáků a jejich biotopů; v Jihočeském kraji byla většina ptačích oblastí vyhlášena nařízeními vlády ČR v letech 2004–2005 a poslední dvě (Dehtář a Českobudějovické rybníky) v roce 2009. V rámci celého Česka má kraj nejvíce ptačích oblastí co do počtu i rozlohy; celkem se jich zde nachází devět s rozlohou 1 554 km².

Evropsky významné lokality chrání konkrétní druhy rostlin a živočichů i cenné typy přírodních stanovišť. Zatímco v roce 2005 se v kraji nacházelo 75 těchto území, v období let 2016–2023 jejich počet vzrostl na 102 a v letech 2024–2025 činil 98 území

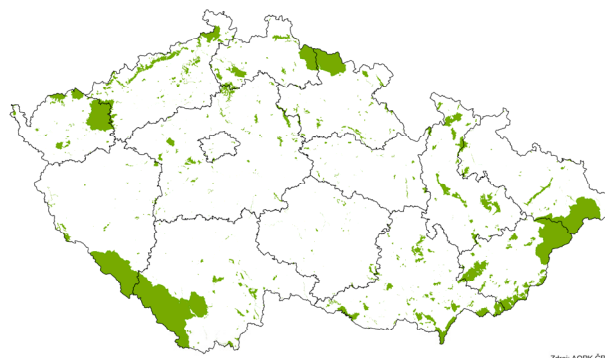
o celkové rozloze 1 644 km². Maloplošná a velkoplošná území i soustava Natura 2000 se z části překrývaly.

Ktg 4.2 Ptačí oblasti

Zdroj: AOPK ČR

Ktg 4.3 Evropsky významné lokality

Zdroj: AOPK ČR

Na jihu Čech se nacházela čtyři smluvně chráněná území.

Smluvně chráněná území (SCHÚ) jsou přírodní lokality chráněné na základě písemné smlouvy mezi orgánem ochrany přírody a vlastníkem pozemku. Jsou alternativou k formálnímu vyhlášení zvláště chráněných území, zejména pro ochranu evropsky významných lokalit, cenných biotopů, starých stromů nebo jako přípravná fáze pro budoucí vyhlášení ZCHÚ.

Ke konci roku 2025 se v Jihočeském kraji nacházela celkem čtyři smluvně chráněná území, dvě v okrese Český Krumlov (Boletice a Polná) a dvě v okrese Prachovice (Kratochvíle – zámek a Prachovice – kostel).

Půdní fond

Zemědělská půda zabírala 48,5 % z celkové výměry půdy v kraji.

Na konci roku 2025 se Jihočeský kraj rozkládal na ploše 10 058 km², přičemž zemědělská půda tvořila 48,5 % jeho území. Oproti předchozímu roku se výměra zemědělské půdy v kraji snížila o 0,1 % a činila tak 488,1 tis. ha.

Graf 4.1 Meziroční změna podílu orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Jihočeském kraji

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výměra zemědělské půdy se dlouhodobě snižuje.

Zemědělské půdy v kraji v posledním čtvrtstoletí postupně ubývalo. V roce 2000 se na území kraje nacházelo 496,4 tis. ha zemědělské půdy. V období let 2000–2010 se rozloha zemědělské půdy v jižních Čechách snížila celkem o 4,7 tis. ha, přičemž nejvyšší meziroční úbytek byl zaznamenán právě v roce 2010 (–781 ha).

V následujících třinácti letech tempo úbytku pozvolna zpomalovalo, přesto do roku 2023 ubylo dalších 3,0 tis. ha zemědělské půdy. V letech 2024 a 2025 se úbytek opět zrychlil, když se její výměra snížila o dalších 686 ha. Od roku 2000 tak rozloha zemědělské půdy v Jihočeském kraji celkově poklesla o 8,3 tis. ha. Meziroční nárůst byl za celé sledované období zaznamenán pouze dvakrát – v roce 2021 (+246 ha), a v roce 2018 (+11 ha).

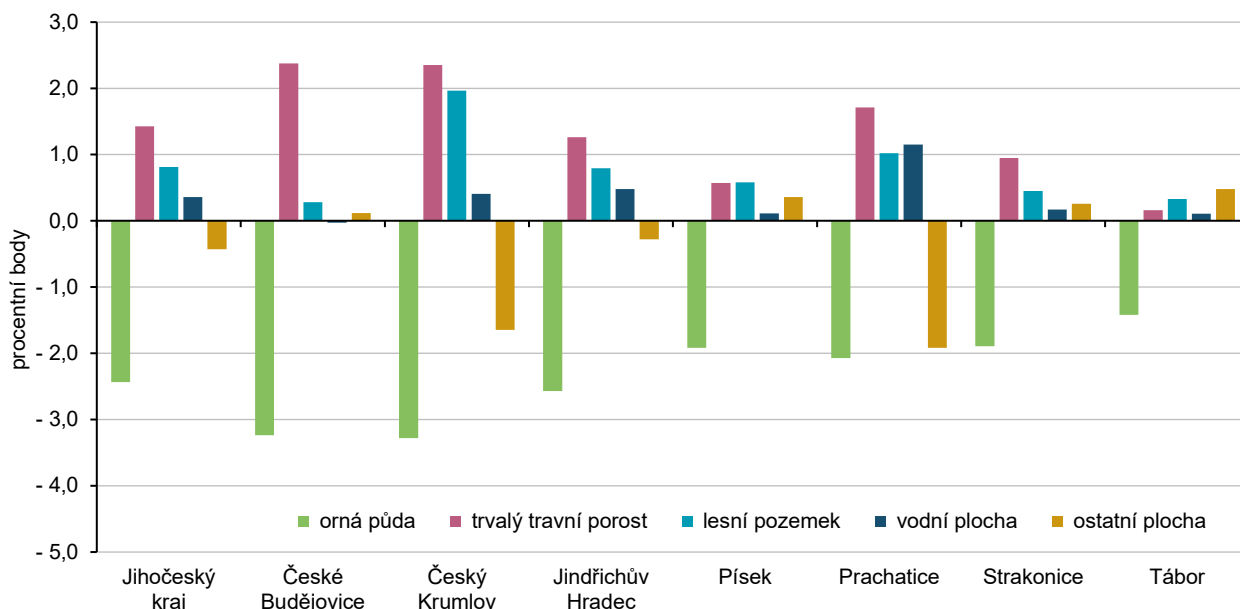
Podíl orné půdy se snižoval ve prospěch podílů ploch trvalých travních porostů.

Ve struktuře zemědělské půdy dlouhodobě klesal podíl orné půdy. Zatímco na konci roku 2000 tvořila orná půda 32,0 % rozlohy kraje, v roce 2010 její podíl poklesl na 31,3 % a v roce 2019 na 30,4 %. Ke konci roku 2025 pak orná půda zaujímal již jen 29,5 % výměry kraje. Opačný vývoj byl patrný u trvalých travních porostů (TTP), jejichž podíl na rozloze kraje se zvýšil z 16,0 % v roce 2000 na 17,4 % v roce 2025. Od roku 2019 se výměra TTP zvýšila o 6,4 tis. ha, zatímco plocha orné půdy se ve stejném období zmenšila o 8,5 tis. ha.

Ve struktuře nezemědělské půdy převládaly lesy.

Nezemědělská půda zaujímal v roce 2025 celkem 517,7 tis. ha a podílela se 51,5 % na rozloze Jihočeského kraje. Ve struktuře nezemědělské půdy výrazně převažovaly lesní pozemky, které pokrývaly 38,0 % rozlohy kraje. Od roku 2019 se jejich výměra zvýšila o 1 969 ha na 382,0 tis. ha ke konci roku 2025. Růst zaznamenaly také vodní a zastavěné plochy, jejichž souhrnná výměra se během let 2019–2025 zvětšila o 2 683 ha. Naproti tomu výměra ostatních ploch klesla za stejné období o 3 824 ha a na konci roku 2025 představovala 7,7 % rozlohy kraje.

Graf 4.2 Změna podílů vybraných druhů půdy na celkové výměře okresů Jihočeského kraje za období 2001–2025

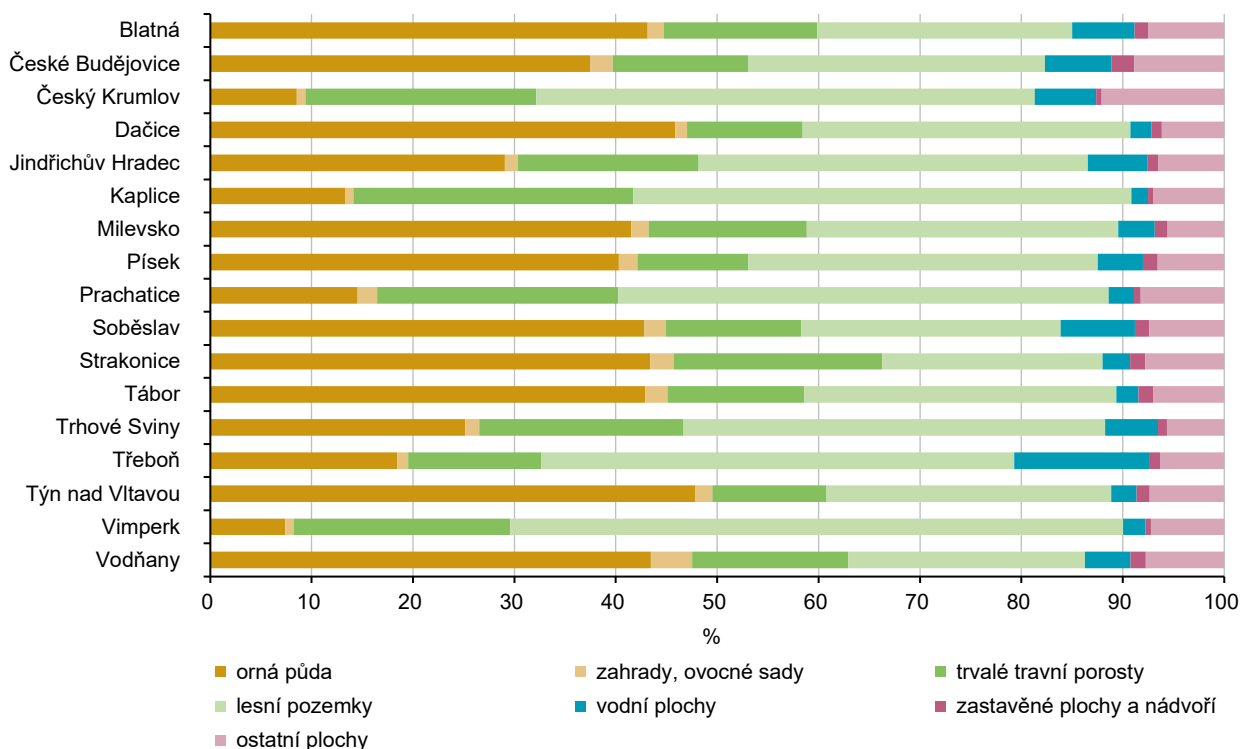
Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výměra orné půdy se snížila ve všech jihočeských okresech.

V období let 2001–2025 došlo ve všech jihočeských okresech k poklesu podílu orné půdy na jejich celkové výměře. Nejvýrazněji se tento podíl snížil v okresech Český

Krumlov (−3,28 procentního bodu) a České Budějovice (−3,24 p. b.). Největší nárůst podílu TTP byl zaznamenán v okrese České Budějovice (+2,38 p. b.), následovaném okresem Český Krumlov (+2,36 p. b.). Na Českokrumlovsku bylo současně evidováno nejvyšší zvýšení podílu lesních pozemků (+1,97 p. b.) a druhé nejvyšší na Prachaticku (+1,02 p. b.); v ostatních okresech nepřesáhl nárůst jeden procentní bod. V okrese Prachatice nejvíce stoupl podíl vodní plochy (+1,15 p. b.) a naopak se nejvýrazněji snížil podíl ostatních ploch (−1,92 p. b.). K jejich poklesu došlo ještě na Českokrumlovsku a Jindřichohradecku, v dalších čtyřech okresech kraje se podíl ostatních ploch na celkové výměře okresu navýšil.

Graf 4.3 Struktura půdy podle SO ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Nejrozsáhlejší lesy byly na Českokrumlovsku, zatímco Třeboňsko mělo nejvíce vodních ploch.

Z bližšího pohledu na jednotlivá SO ORP je patrné, že se jednotlivé správní obvody od sebe značně liší. Největší výměra orné půdy byla v roce 2025 evidována v SO ORP Tábor (43,0 tis. ha), zatímco nejmenší ve správním obvodu Vimperk (4,0 tis. ha). Nejrozsáhlejší plochy trvalých travních porostů (25,7 tis. ha) se nacházely v SO ORP Český Krumlov, kde byla zároveň zaznamenána největší výměra lesních pozemků (55,5 tis. ha). Naopak nejmenší výměra lesních pozemků připadala na správní obvod Vodňany (4,2 tis. ha), v němž byla vykázána také nejnižší výměra trvalých travních porostů (2,8 tis. ha). Vodní plocha se nacházela na více než 6 tis. ha ve správních obvodech ORP Český Krumlov a České Budějovice. Hranici 7 tis. ha přesáhla vodní plocha na Třeboňsku, kde byl také její podíl na celkové výměře správního obvodu nejvyšší.

Ekologické zemědělství

Význam ekologického zemědělství stoupá.

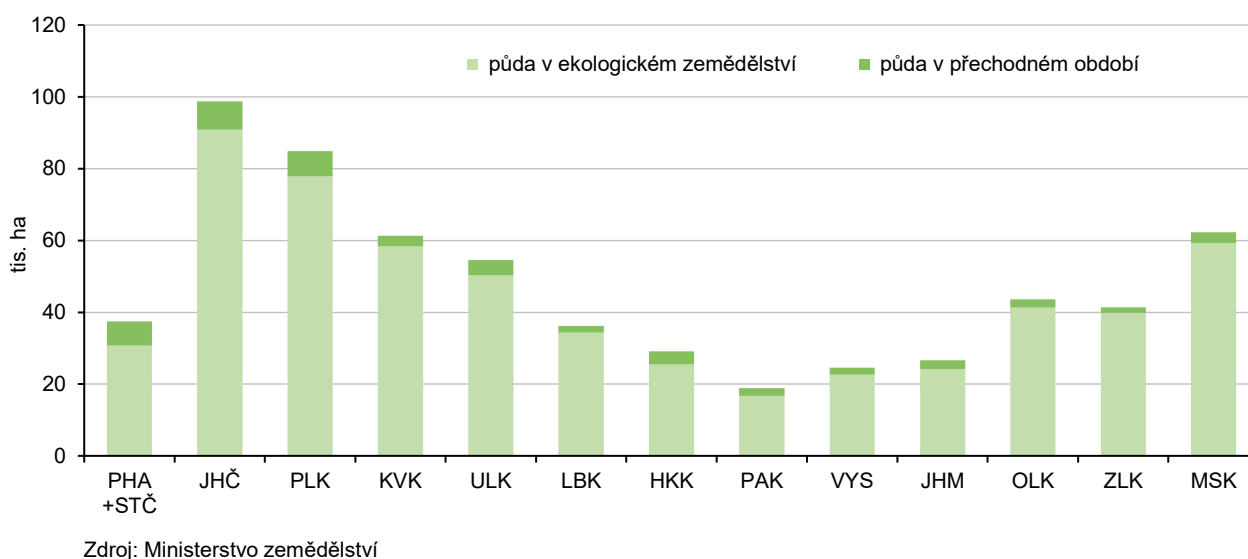
Postupem let stále více nabývá na významu ekologické zemědělství (EZ). Jeho hlavním cílem je vytvářet podmínky pro zdravého člověka žijícího ve zdravé krajině. Usiluje o produkci kvalitních a bezpečných potravin prostřednictvím udržitelných postupů, které zcela vylučují používání agrochemikálií a geneticky modifikovaných organismů (GMO). Ekologické zemědělství dokáže dlouhodobě udržet stabilní produkci i v podmínkách klimatických změn. Současně chrání půdu, vodní zdroje i ovzduší, pozitivně ovlivňuje krajinný ráz a díky svým zásadám zajišťuje vysokou úroveň péče o hospodářská zvířata.

V Česku je ekologické zemědělství typické zejména extenzivním chovem masného skotu, koz a ovcí v oblastech s méně příznivými podmínkami pro intenzivní produkci. Z hlediska struktury půdního fondu využívaného v ekologickém zemědělství v roce 2025 převažovaly v Česku travní porosty, které zaujímaly 78,7 % ekologicky obhospodařované půdy. Orná půda tvořila 18,1 %. Z dlouhodobého pohledu se podíl orné půdy postupně zvyšuje, když v roce 2011 představoval 12,1 % a v roce 2019 činil 15,6 %. Naproti tomu podíl travních porostů v ekologickém zemědělství v Česku klesá; v roce 2011 dosahoval 86,3 %.

Na jihu Čech bylo v mezikrajském srovnání ekologicky obhospodařováno nejvíce hektarů půdy.

V mezikrajském srovnání se dlouhodobě největší výměra půdy využívaná k ekologickému zemědělství nachází v Jihočeském kraji. V roce 2025 její plocha činila 98,7 tis. ha, z toho 7,9 tis. ha připadalo na půdu v přechodném období. Kraj se tak na celorepublikové výměře ekologicky obhospodařované půdy podílel 15,9 %.

Graf 4.4 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2025

V kraji se ekologicky hospodařilo na téměř 10 % půdy.

Výměra půdy využívané v ekologickém zemědělství v Jihočeském kraji se postupem času neustále zvětšovala. K 31. 12. 2025 dosáhla meziročního nárůstu o 3,2 tis. ha, ve srovnání s rokem 2019 se zvýšila o 16,4 tis. ha a oproti roku 2011 dokonce o 30,0 tis. ha. Zatímco v roce 2011 se ekologicky hospodařilo na 68,7 tis. ha půdy, v roce 2019 již na 82,3 tis. ha. Ke konci roku 2025 představovala ekologicky obhospodařovaná půda 9,8 % celkové výměry půdního fondu Jihočeského kraje.

Lesnictví

Výměra lesů v kraji se meziročně nepatrně zvyšovala.

Rozloha jihočeských lesů se pozvolna zvětšuje. Zatímco v roce 2000 lesy zaujímaly 373,7 tis. ha, v roce 2025 se jejich výměra již blížila 382 tis. ha. Za posledních pětadvacet let se tak plocha lesních pozemků v kraji rozšířila o 8,2 tis. ha. Nejvýraznější meziroční přírůstek byl zaznamenán v roce 2002, kdy se rozloha lesů zvýšila o 1 070 ha, a naopak nejnižší v roce 2007, kdy vzrostla o pouhých 162 ha. V roce 2025 se výměra lesních pozemků meziročně zvýšila o 338 ha (+0,1 %), přičemž lesy pokrývaly 38,0 % území Jihočeského kraje. Jihočeské lesy dlouhodobě zaujímají výrazně největší část celkové výměry lesních pozemků Česka (14,2 %).

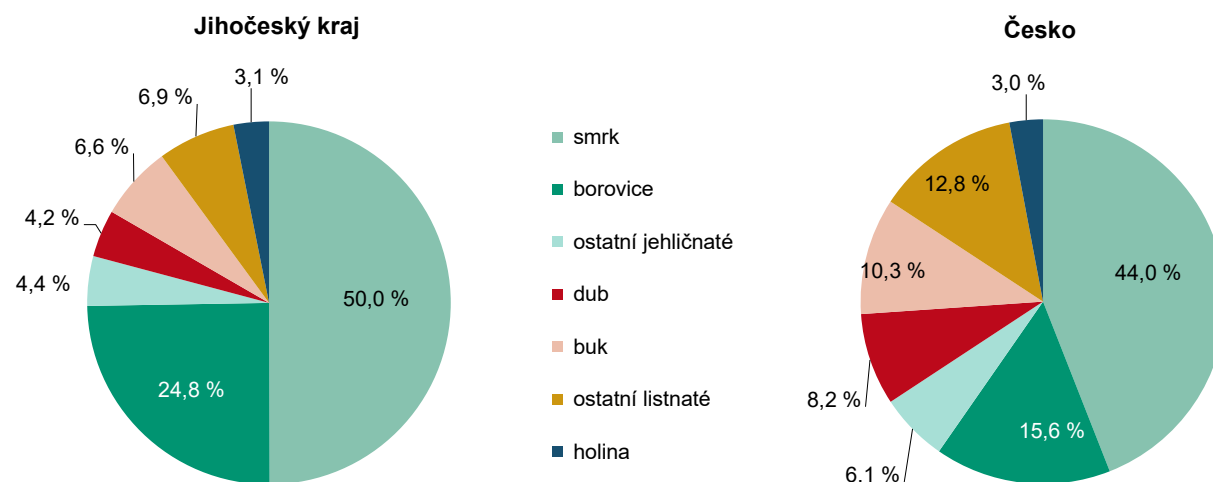
Pokračoval trend poklesu plochy dřevin. Holiny se na celkové výměře porostní půdy podílely 3,1 %.

Porostní půda v Jihočeském kraji představovala v roce 2025 celkem 97,7 % rozlohy lesních pozemků (373,3 tis. ha). Plocha porostů lesních dřevin meziročně poklesla na 361,5 tis. ha. V období let 2019–2025 se výměra porostů lesních dřevin v kraji každoročně snižovala. Nejvýraznější úbytek byl zaznamenán právě v roce 2025, zatímco nejmenší v roce 2024, kdy se plocha porostů zmenšila o 200 ha. Za celé období let 2019–2025 se plocha porostů lesních dřevin snížila celkem o 7,2 tis. ha. Na zbývající části porostní půdy (11,7 tis. ha) se nacházely holiny, které se na celkové výměře porostní půdy v roce 2025 podílely 3,1 %.

V lesích převažovaly jehličnany, jejich podíl však mírně klesal.

Převažujícími lesními dřevinami na jihu Čech byly jehličnany, které v roce 2025 rostly na ploše 295,4 tis. ha. Jejich podíl na celkové ploše dřevin kraje však dlouhodobě klesá. Oproti roku 2000 se podíl jehličnatých dřevin snížil o 6,8 procentního bodu na 81,7 %. Naopak podíl listnatých dřevin se postupně zvyšuje, v roce 2025 rostly listnáče na 66,1 tis. ha.

Graf 4.5 Druhovú skladbu dřevin lesních porostů k 31. 12. 2025

Zdroj: Národní lesnický institut

Plocha zalesnění se počtvrté za sebou snížila.

Zatímco v letech 2008 a 2009 celková plocha zalesnění a obnovy lesa provedené uměle (sadbou a sítí) v Jihočeském kraji mírně přesahovala hranici 3 tis. ha, v období let 2010– až 2018 tuto mez nepřekročila a kolísala nad hranicí 2 tis. ha. Následující tři roky byly charakteristické výrazným nárůstem zalesňované a uměle obnovované plochy. V roce 2019 bylo zalesněno a uměle obnoveno 3 017 ha, což představovalo meziroční zvýšení o 41,2 %. V následujících letech pokračoval vzestupný trend, až do roku 2021, kdy bylo dosaženo rekordní hodnoty; na jihu Čech se zalesnilo a uměle obnovilo 4 941 ha lesa (+40,6 %).

Čtyřtisícová hranice byla překročena ještě v roce 2022, avšak oproti předchozímu roku již klesla o 16,2 %. Poté následoval každoroční pokles rozsahu zalesňování a umělé obnovy lesa.

V roce 2025 se v Jihočeském kraji plocha zalesnění snížila již počtvrté v řadě; bylo zalesněno a obnoveno uměle meziročně o 28,7 % lesa méně (–895 ha), a oproti roku 2021, kdy plocha zalesnění byla rekordní, dokonce o 55,0 % méně (–2 716 ha). Celkem bylo zalesněno 2 225 ha půdy.

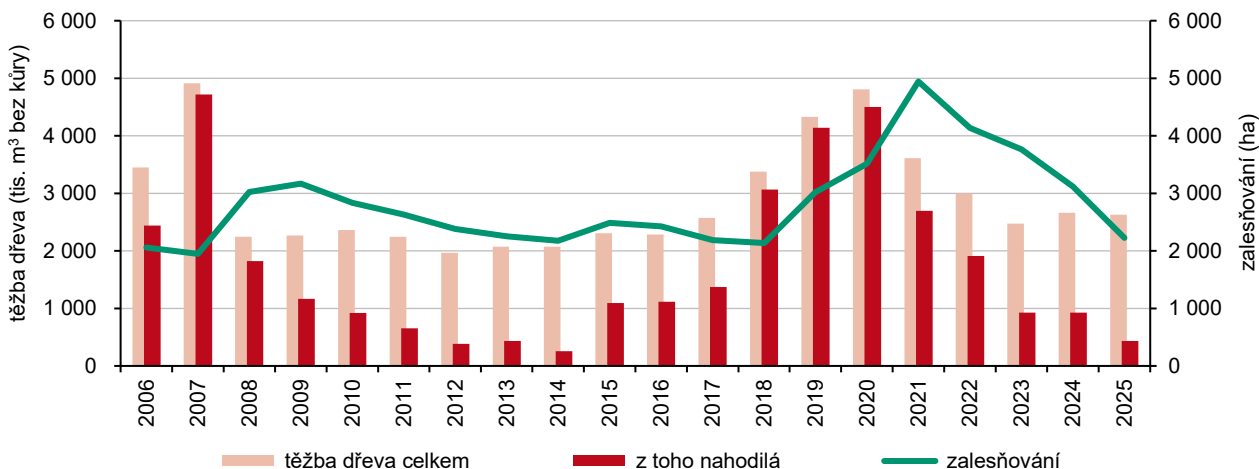
Podíl jehličnanů na zalesnění se meziročně snížil.

V jižních Čechách v roce 2025 převažovala plocha nově osázená jehličnatými dřevinami nad vysazenými listnáči. Podíl jehličnanů na zalesnění kraje se meziročně snížil o 1,8 procentního bodu na 68,2 %, naproti tomu podíl listnatých dřevin se zvýšil na 31,8 %. Nejvíce se vysazoval smrk (1 014 ha), buk (236 ha), dub (228 ha) a borovice (206 ha). Na jihu Čech byl v roce 2025 nejvyšší podíl jehličnanů na zalesnění jednotlivých krajů.

Plocha s novou generací lesa vytvořená přirozenou obnovou dosáhla 1 448 ha.

Kromě zalesňování sadbou a sítí se při obnově lesa uplatňuje také přirozená obnova lesa, zejména prostřednictvím náletu a opadu semen nebo plodů. Rozloha lesních porostů obnovených tímto způsobem v Jihočeském kraji v posledních šesti letech soustavně roste. Zatímco v roce 2019 dosahovala pouze 396 ha, v roce 2025 již činila 1 448 ha. Jihočeský kraj se tak na celkové přirozené obnově lesů v Česku podílel 14,3 %, což v mezikrajském srovnání představovalo nejvyšší podíl.

Graf 4.6 Těžba dřeva a zalesňování v Jihočeském kraji

Těžba dřeva se meziročně mírně snížila.

V období let 2017–2020 objem těžby dřeva v Jihočeském kraji každoročně narůstal. Právě v roce 2020 bylo vytěženo druhé nejvyšší množství dřeva od roku 2000 (celkem 4 806,7 tis. m³ dřeva bez kůry). Následoval zlomový rok 2021, kdy se objem těžby dřeva v kraji začal prudce snižovat. Těžba dřeva v již zmiňovaném roce 2021 meziročně klesla o čtvrtinu (–1 192,4 tis. m³), vytěžilo se celkem 3 614,3 tis. m³ dřeva. Pokles pokračoval i v dalších dvou letech. V roce 2024 se však několikaletý sestupný trend zastavil. Objem těžby se meziročně zvýšil na celkových 2 660,5 tis. m³ dřeva bez kůry. V dlouhodobém pohledu se nejvíce dřeva v jižních Čechách vytěžilo v roce 2007, kdy byly především na Šumavě zpracovávány rozsáhlé polomy po orkánu Kyrill. Tehdy těžba dosáhla 4 913,0 tis. m³.

Těžba dřeva v Jihočeském kraji v roce 2025 opět meziročně poklesla. Celkový objem vytěženého dřeva bez kůry dosáhl 2,6 mil. m³, což představovalo snížení o 1,2 %

(–31,7 tis. m³) oproti předchozímu roku. Ve srovnání s rokem 2020 byla těžba nižší téměř o polovinu (–45,3 %). Přestože objem těžby v kraji meziročně klesl, v mezikrajském srovnání v roce 2025 byl nejvyšší právě na jihu Čech.

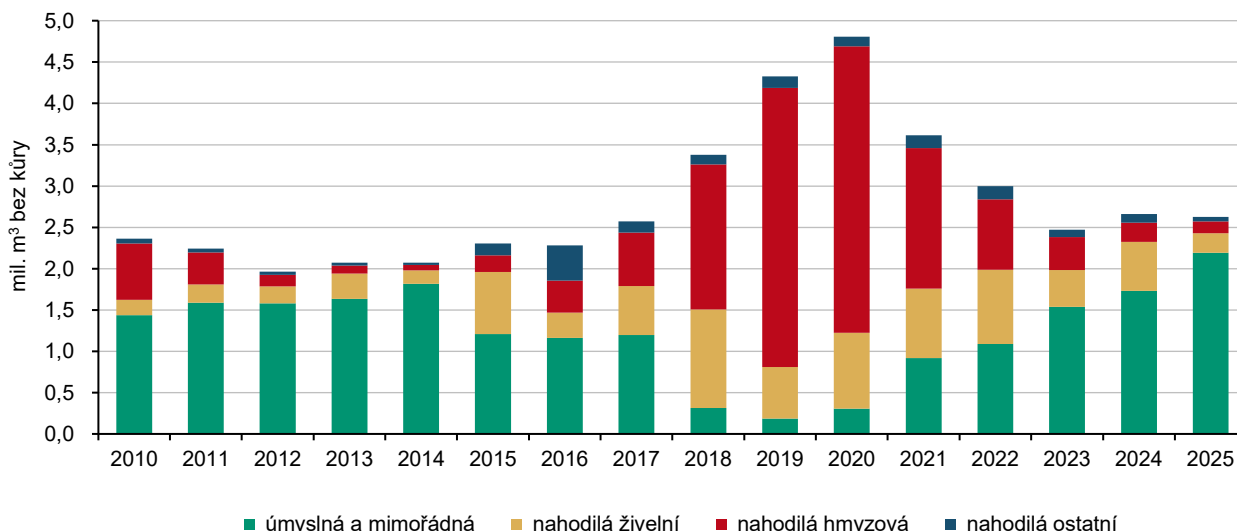
Nejčastěji těženou dřevinou byl smrk.

Od roku 2000 tvořily jehličnaté dřeviny v kraji vždy nejméně 92,0 % celkového objemu vytěženého dřeva. V letech 2006 a 2007 přesáhl jejich podíl 98 %, obdobná situace nastala i v letech 2019 a 2020. V roce 2025 opět v celkové těžbě výrazně převažovaly jehličnany, jejich podíl meziročně klesl na 93,8 %. Podíl těžby listnatých dřevin se sice mírně zvýšil, přesto stále tvořil jen nepatrnou část (6,2 %) z celkového objemu vytěženého dřeva. Na jihu Čech převažovala těžba smrku (1,8 mil. m³), dále se těžila borovice (560,2 tis. m³), buk (76,8 tis. m³) a dub (28,3 tis. m³). Jižní Čechy se podílely na celorepublikové těžbě dřeva 15,7 %.

Nahodilá těžba meziročně výrazně poklesla.

V Jihočeském kraji se v roce 2025 snížil objem nahodilé těžby meziročně o více než polovinu na 435,3 tis. m³. Podíl zpracované nahodilé těžby dřeva (bez kůry) se proti roku 2024 snížil o 18,4 procentního bodu a činil 16,6 % z celkové těžby kraje.

Graf 4.7 Těžba dřeva z hlediska vlivu nahodilé těžby v Jihočeském kraji

V rámci nahodilé těžby v období let 2016–2021 převládala těžba v důsledku poškození hmyzem.

Kůrovcová kalamita, jejíž rozvoj urychlilo mimořádné sucho a následné přemnožení kůrovce, se v kraji začala výrazně projevovat od roku 2015. Objem nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem následně až do roku 2020 výrazně narůstal. Následkem toho v Jihočeském kraji v období let 2016–2021 v rámci zpracované nahodilé těžby jednoznačně převládala těžba v důsledku poškození hmyzem nad těžbou v důsledku živelních příčin. V roce 2015 se vytěžilo 198,1 tis. m³, v následujících letech těžba stoupala, v roce 2019 to již bylo 3 380,3 tis. m³ dřeva, když meziroční nárůst činil 92,4 %. Nejvíce dřeva v rámci zpracované nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem bylo vytěženo v roce 2020 (3 467,4 tis. m³), přičemž nárůst proti předchozímu roku představoval již jen 2,6 %. Poté se trend obrátil a v roce 2021 objem těžby dřeva poškozeného hmyzem meziročně klesl o polovinu na 1 699,9 tis. m³.

V posledních čtyřech letech převažovala těžba živelní.

V období let 2022–2025 se v kraji v rámci nahodilé těžby nejčastěji získávalo dřevo vytěžené v důsledku živelních příčin. Tato těžba naposledy na jihu Čech převládala v již zmíněném roce 2015. V roce 2022 tvořila těžba způsobená živelními příčinami 47,1 % z celkové nahodilé těžby; meziročně vzrostla o 7,1 %. V následujícím roce

objem této těžby poklesl o polovinu na 442,9 tis. m³, přesto její podíl na celkové nahodilé těžbě dosáhl 47,5 %. Rok 2024 přinesl opětovné navýšení těžby z živelních příčin (+33,8 %), kdy bylo vytěženo 592,7 tis. m³ a podíl této těžby vzrostl na 63,8 %.

V roce 2025, stejně tak jako v předchozích třech letech, se na jihu Čech nejčastěji získávalo dřevo v rámci nahodilé těžby v důsledku živelních příčin. Ta se na celkové zpracované nahodilé těžbě podílela 54,4 % a meziročně se snížila o 60,1 %. Celkem se vytěžilo 236,7 tis. m³ dřeva bez kůry. Těžba v důsledku poškození hmyzem se meziročně snížila o 38,1 %, vytěžilo se 144,3 tis. m³ dřeva bez kůry a na celkové zpracované nahodilé těžbě kraje se tato těžba podílela z jedné třetiny.

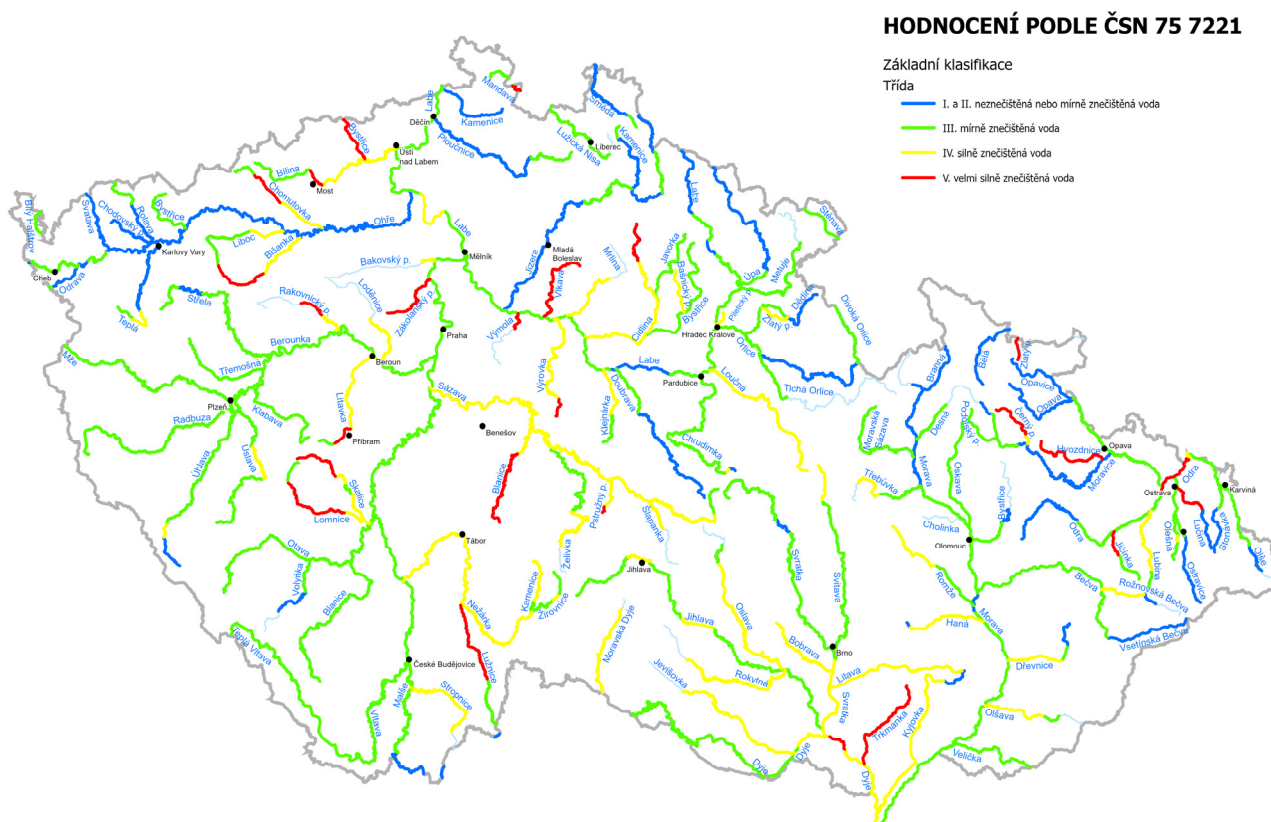
Kvalita povrchových vod; vodovody a kanalizace

Nejhorší kvalitu vody dlouhodobě vykazovala Lužnice a Lomnice a nově také Skalice.

Kvalita povrchových vod v kraji se v průběhu let, podobně jako v celém Česku, výrazně zlepšila. Přesto podle dat z let 2024–2025 zůstávaly úseky toků, kde znečištění dosahovalo vyšší třídy; oproti předchozímu období bylo takových úseků o jeden více. Mezi toky s nejhorší kvalitou vody patří na jihu Čech dlouhodobě Lomnice a Lužnice, jejichž voda byla klasifikována jako velmi silně znečištěná (V. třída jakosti). Jednalo se konkrétně o úsek Lomnice začínající u obce Mladý Smolivec (Plzeňský kraj) a končící za městem Mirovice, a část toku řeky Lužnice v úseku od obce Majdalena až k přítoku řeky Nežárky. Nově byl mezi velmi silně znečištěné vodní toky zařazen také horní úsek řeky Skalice (od jejího pramene až po město Mirovice).

Ktg 4.4 Jakost vody v tocích v letech 2024 až 2025

Zdroj: VÚV TGM, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ

Pozn.: souhrnné hodnocení ukazatelů BSK 5, CHSK Cr, N-NH 4+, P celk. a saprobní index zoobentosu

Téměř 91 % Jihočechů bylo napojeno na vodovod.

V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji z vodovodů pro veřejnou potřebu zásobováno pitnou vodou více než 593 tisíc obyvatel, což představovalo meziroční nárůst o 0,4 %. Podíl obyvatel napojených na veřejný vodovod dosáhl 90,9 % z celkového počtu obyvatel kraje. V mezikrajském srovnání se jednalo o třetí nejnižší hodnotu, což je zapříčiněno zejména rozdrobenou sídelní strukturou kraje a technickými možnostmi budování této infrastruktury. Celková délka vodovodní sítě dosáhla 6 792 km a počet vodovodních přípojek přesáhl 163 tisíc.

Vodohospodáři v kraji vyrobili celkem 36,1 mil. m³ pitné vody.

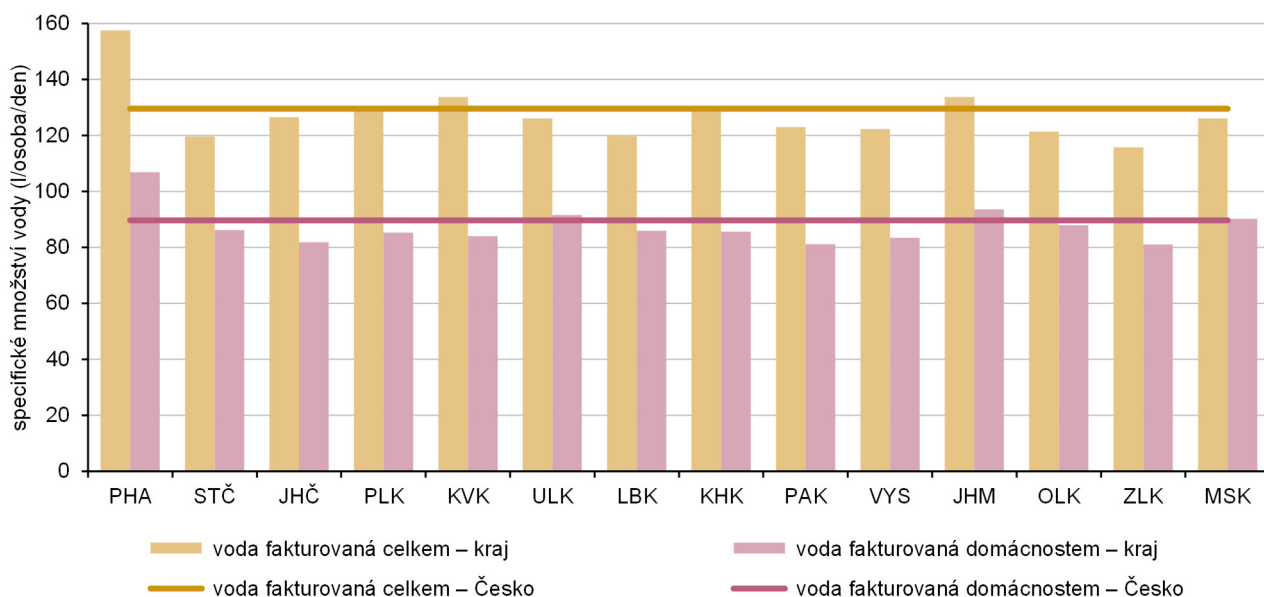
Vodohospodářská zařízení v kraji vyrobila v roce 2025 celkem 36,1 mil. m³ pitné vody, což představovalo meziroční nárůst o 5,7 %. Podzemní voda se na celkovém množství vyrobené pitné vody podílela 40,3 %. Z celkového množství vyrobené vody určené k realizaci (32,9 mil. m³) bylo fakturováno 27,4 mil. m³ vody, z toho fakturace pro domácnosti činila 64,6 %.

Domácnostem bylo celkem fakturováno 17,7 mil. m³ pitné vody, meziročně o 2,7 % více. Necelých 17 % vody určené k realizaci nebylo v kraji v roce 2025 fakturováno, z tohoto množství připadalo více než 83 % na ztráty v trubní síti.

Množství fakturované vody meziročně vzrostlo.

V roce 2025 dosáhlo na jihu Čech specifické množství fakturované vody celkem 126,5 l/os./den, tedy o 3 litry méně, než činil republikový průměr (129,5 l/os./den). Meziročně vzrostlo celkové množství fakturované vody v kraji o 0,6 l/os./den.

Graf 4.8 Specifické množství fakturované vody podle krajů v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Množství vody fakturované domácnostem se meziročně zvýšilo.

Specifické množství vody fakturované domácnostem v Jihočeském kraji dosáhlo v roce 2025 hodnoty 81,8 l/os./den. Oproti roku 2024 se zvýšilo o 2,1 l/os./den. Republikový průměr činil 89,7 l/os./den. V mezikrajském srovnání vykázal Jihočeský kraj třetí nejnižší specifické množství vody fakturované domácnostem.

V domech napojených na kanalizaci bydlelo 85 % Jihočechů.

Na kanalizační síť bylo v roce 2025 v Jihočeském kraji napojeno 85,0 % obyvatel, tedy celkem 554,6 tis. osob. Z nich téměř 80 % žilo v domech napojených na kanalizaci ústící do čistíren odpadních vod (ČOV). Kanalizační síť v kraji měřila

4 098 km a zahrnovala 142,7 tis. přípojek. V jejich počtu se Jihočeský kraj zařadil na čtvrté místo mezi kraji.

Množství fakturované odpadní vody meziročně kleslo.

Celkové množství fakturovaných odpadních vod vypouštěných do kanalizace činilo 33,8 mil. m³, meziročně o 77 tis. m³ méně. Z tohoto objemu připadalo 17,7 mil. m³ na vody splaškové a 10,2 mil. m³ na vody průmyslové a ostatní. Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace představoval 96,6 %.

Počet ČOV v kraji byl druhý nejvyšší po Středočeském kraji.

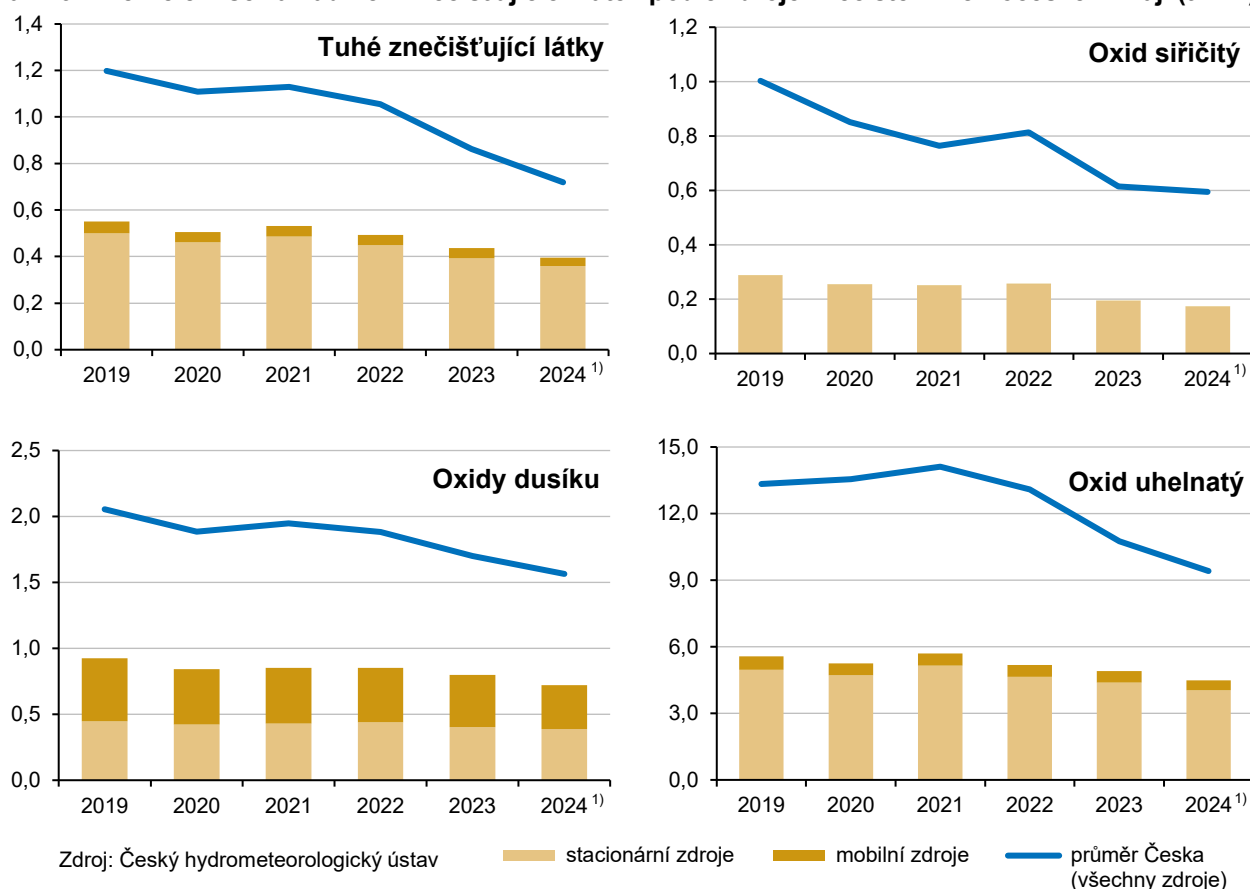
V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji v provozu 465 čistíren odpadních vod (ČOV), meziročně o 12 více. Počtem ČOV se Jihočeský kraj zařadil na druhé místo mezi kraji, a to hned za kraj Středočeský. Celková kapacita ČOV činila 401,8 tis. m³/den. Celkem u 18,1 % ČOV docházelo k dalšímu odstraňování dusíku (84) a u 14,4 % probíhalo další odstraňování dusíku a fosforu (67). Objem kalů vyprodukovaných provozem ČOV činil 9,2 tis. tun sušiny. Nejčastěji se kaly zneškodňovaly pomocí přímé aplikace a rekultivace (50,5 %) a kompostováním (48,5 %).

Emise

Podíl na znečištění ovzduší mají zejména antropogenní zdroje.

Důležitou složkou životního prostředí je ovzduší, které je nezbytné pro život. Jeho ochrana spočívá v předcházení znečišťování a ve snižování úrovně již existujícího znečištění. Na znečištění ovzduší mají podíl jak antropogenní (vyvolané lidskou činností), tak přírodní zdroje. Mezi nejvýznamnější antropogenní zdroje znečištění pak patří především lokální topeniště (zejména spalování pevných paliv), silniční doprava, průmysl, energetika a zemědělství.

Graf 4.9 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Jihočeském kraji (t/km²)

Ovzduší na jihu Čech patří dlouhodobě k nejčistším.

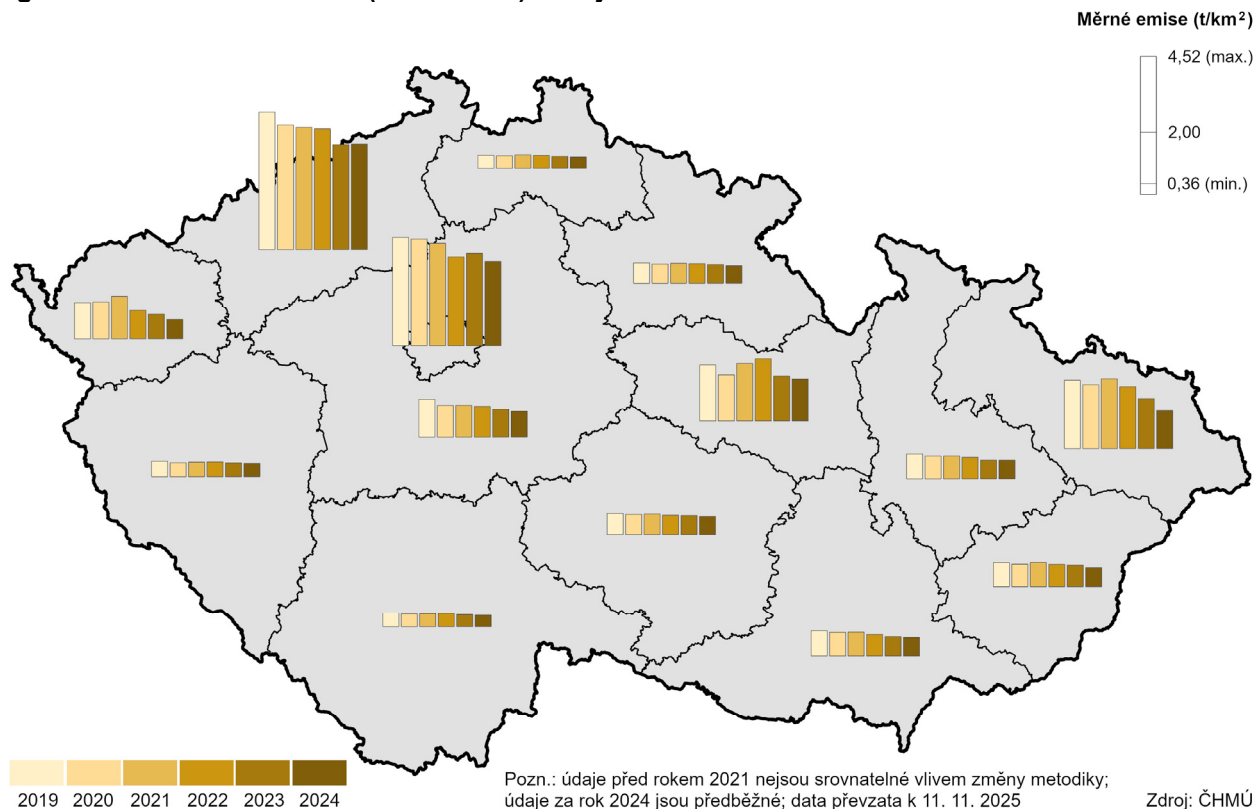
Jižní Čechy se z hlediska kvality ovzduší dlouhodobě řadí k nejčistším oblastem Česka. Krajské bilance emisí do roku 2020 nejsou zcela srovnatelné s údaji za období od roku 2021 z důvodu změny metodiky pro výpočet emisí z vytápění domácností (REZZO 3). Přesto je zřejmé, že emise základních znečišťujících látek (REZZO 1–4) se v letech 2005–2024 výrazně snížily.

Měrné emise tuhých znečišťujících látek poklesly od roku 2005 o 39,0 % a měrné emise oxidů dusíku o 42,3 %; v roce 2024 vykázal kraj v obou případech nejnížší hodnoty mezi kraji Česka. Druhé nejnížší byly v mezikrajském srovnání měrné emise oxidu uhelnatého, které byly oproti roku 2005 nižší o 28,3 %. Nejvýraznější pokles zaznamenaly v letech 2005–2024 měrné emise oxidu siřičitého, jejichž hodnota se snížila o 81,8 %. Přesto Jihočeský kraj obsadil v mezikrajském srovnání až třetí nejnížší pozici.

Významným zdrojem emisí oxidů dusíku byly mobilní zdroje znečištění.

Při bližším pohledu na jednotlivé znečišťující látky je patrné, že v kraji dlouhodobě převažovaly stacionární zdroje znečištění (REZZO 1–3). Výjimku představovaly oxidy dusíku, u nichž byly významným zdrojem emisí mobilní zdroje znečištění (REZZO 4), tedy zejména silniční, železniční, lodní a letecká doprava. V letech 2005–2019 pocházela většina emisí oxidů dusíku z mobilních zdrojů, po roce 2020 již začaly převažovat zdroje stacionární.

Ktg 4.5 Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2019–2024

Odpady

Celkové množství odpadu v kraji meziročně vzrostlo,...

V Jihočeském kraji bylo v roce 2024 vyprodukováno celkem 2 118,3 tis. tun odpadu, což představovalo meziroční nárůst o 245,6 tis. tun (+13,1 %). Na celorepublikové produkci odpadu se kraj podílel 5,3 %. V průměru na jednoho jihočeského obyvatele připadalo 3 243 kg odpadu. Tato hodnota byla v mezikrajském srovnání šestá

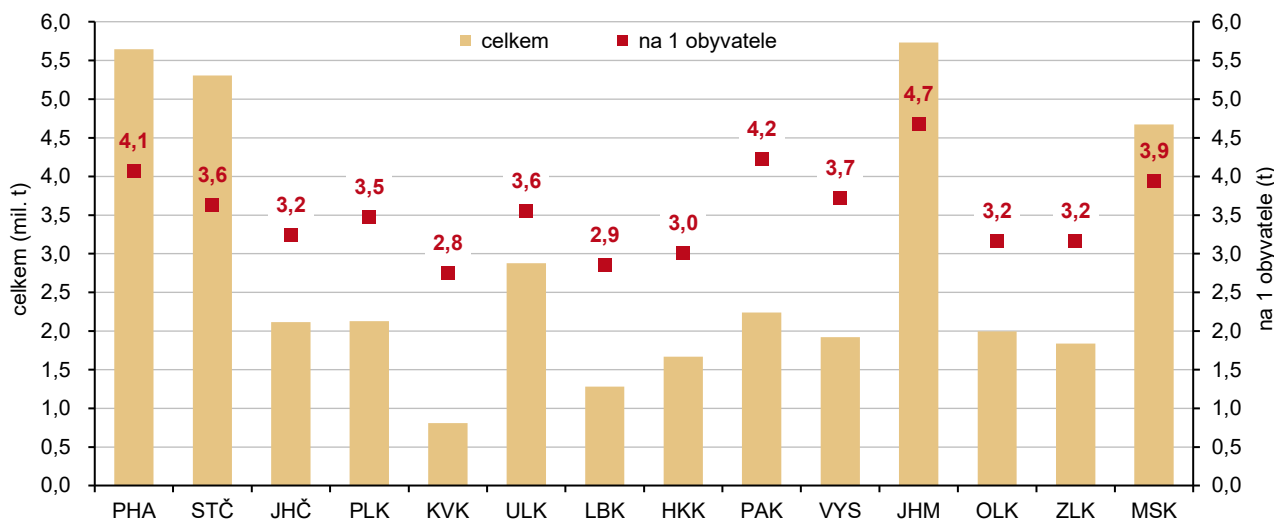
nejnižší. Nejméně odpadu vzniklo v Karlovarském kraji, a naopak nejvíce v kraji Jihomoravském.

V období let 2017–2024 byla v Jihočeském kraji nejvyšší produkce odpadu zaznamenána v roce 2020, kdy dosáhla 2 447,0 tis. tun (3 801 kg/obyv.). Naopak nejnížší množství odpadu bylo vyprodukováno v roce 2017 (1 869,2 tis. tun), přičemž na jednoho obyvatele připadalo 2 924 kg odpadu. Druhý nejnížší objem produkce vykázal kraj v roce 2023 (1 872,7 tis. tun), když na jednoho obyvatele připadalo pouze 2 863 kg odpadu – nejméně za celé sledované období.

...avšak množství nebezpečného odpadu pokleslo.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2024 vyprodukováno 66,3 tis. tun nebezpečného odpadu, který se na celkové produkci odpadu v kraji podílel 3,1 %. Ve srovnání s předchozím rokem se množství vyprodukovaného nebezpečného odpadu snížilo o 21,9 %, oproti roku 2020 dokonce o 55,3 %. V období let 2017–2024 bylo nejvíce nebezpečného odpadu vyprodukováno právě v roce 2020 (148,2 tis. tun), což odpovídalo 230 kg na jednoho obyvatele kraje. Naopak v roce 2024 připadalo na jednoho jihočeského obyvatele pouze 101 kg nebezpečného odpadu. Tato hodnota byla v mezikrajském srovnání druhá nejnížší.

Graf 4.10 Produkce odpadů podle krajů v roce 2024

Produkce komunálního odpadu na jihu Čech meziročně vzrostla o 9,6 %.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2024 vyprodukováno 363,4 tis. tun komunálního odpadu, který se na celkové produkci odpadu v kraji podílel 17,2 %. Meziročně se produkce komunálního odpadu zvýšila téměř ve všech krajích, pouze v Královéhradeckém kraji a v Praze se snížila. Na jihu Čech bylo vyprodukováno o 31,9 tis. tun více než v předchozím roce (+9,6 %), oproti roku 2017 činil nárůst 14,7 %. Právě v roce 2017 bylo v kraji v rámci období let 2017–2024 vyprodukováno nejméně komunálního odpadu (316,8 tis. tun), když na jednoho obyvatele připadalo 496 kg. V následujících letech se produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele pohybovala již pouze nad hranicí 500 kg, přičemž nejvyšší byla v roce 2020, kdy dosáhla 560 kg. Druhé nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2024 (556 kg/obyv.). Přesto bylo množství komunálního odpadu na jednoho obyvatele v roce 2024 na jihu Čech ve srovnání s ostatními kraji až páté nejvyšší.

5. Mezikrajské srovnání

Krajské uspořádání v současné podobě bylo ustanoveno v roce 2000. V průběhu let doznalo jen mírných územních změn. Na začátku roku 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. Počátkem roku 2016 se mírně změnilo území několika krajů v souvislosti s úpravou území vojenských újezdů.

Demografický, sociální i ekonomický vývoj od roku 2000 do značné míry kopíroval republikové trendy, ale mezi kraji docházelo k rozdílům. Ve většině krajů došlo k výrazným demografickým změnám, prodloužila se naděje dožití a pokračovalo stárnutí populace. Růst populace se nicméně týkal především Středočeského kraje, hlavního města Prahy a Jihomoravského kraje. V posledních letech lze napříč kraji pozorovat také nárůst počtu osob v předčasném starobním důchodu. Z pohledu struktury hrubé přidané hodnoty dochází dlouhodobě ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu. Z pohledu životního prostředí lze konstatovat, že kvalita ovzduší se za posledních 25 let všeobecně zlepšila.

Demografický vývoj

Počet obyvatel nejvýrazněji vzrostl ve Středočeském kraji a v Praze.

Populační růst zaznamenalo v letech 2001 až 2025 deset ze čtrnácti krajů. Nejvyšší přírůstky zaznamenaly kraj Středočeský (o 381,0 tis. osob) a hlavní město Praha (o 335,4 tis.), jejichž společný podíl na populaci Česka vzrostl z 22,4 % na 26,4 %. S výrazným odstupem následoval kraj Jihomoravský (+100,6 tis.). Naopak největší úbytek postihl kraj Moravskoslezský (-71,2 tis.). Méně obyvatel než v roce 2001 měly na konci sledovaného období také kraje Zlínský, Olomoucký a Karlovarský.

Rozdíly mezi kraji určovalo především stěhování.

Přirozená měna měla v celém čtvrtstoletí kladnou bilanci pouze v Praze a kraji Středočeském. V souhrnu za Česko zemřelo o 157,0 tis. lidí více, než se narodilo. Naproti tomu migrace zvýšila počet obyvatel země o 1,09 mil. osob a kladné migrační saldo vykázaly všechny kraje s výjimkou Moravskoslezského. Nejvyšší přírůstky stěhování náležely kraji Středočeskému (374,7 tis. osob) a hlavnímu městu Praze (316,6 tis. osob). Demografický vývoj v závěru sledovaného období výrazně ovlivnily epidemie koronaviru a válka na Ukrajině. První z nich se projevila zejména v počtu zemřelých, kdy v roce 2021 zemřelo nejvíce obyvatel od konce 2. světové války, druhá především mimořádným růstem imigrace, kdy vlivem přílivu uprchlíků z Ukrajiny vzrostl počet obyvatel ve všech krajích.

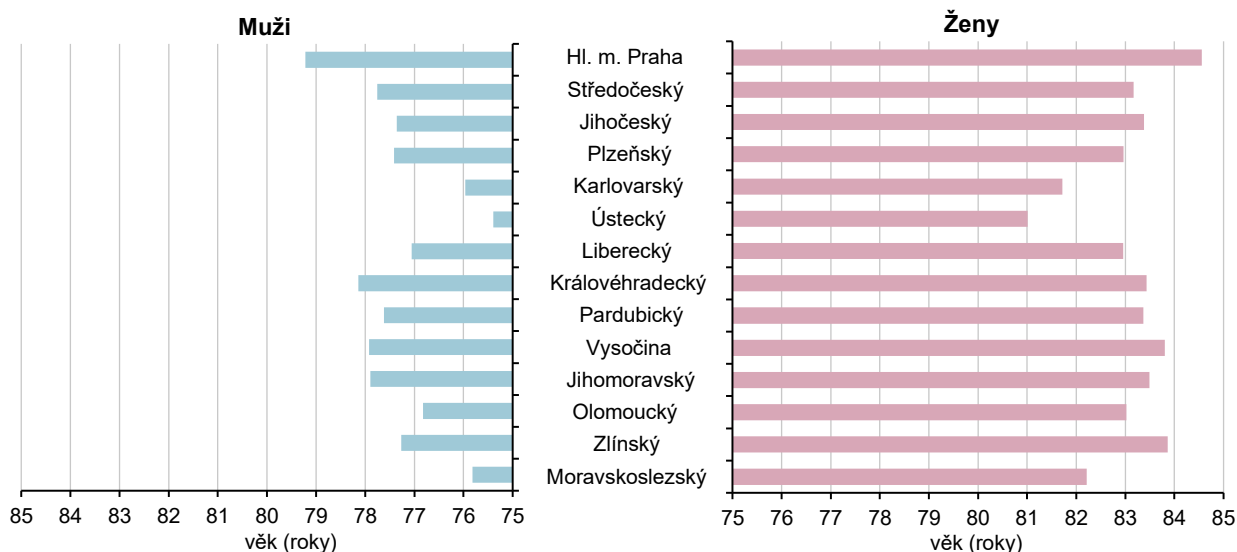
V roce 2025 přirozeně ubylo obyvatel ve všech krajích.

V závěru sledovaného období se záporný přirozený přírůstek stal společným rysem všech regionů. Výrazně se na něm podílel pokles porodnosti, který v roce 2025 vyústil v historicky nejnižší počet živě narozených dětí (77,6 tis.). V téže roce zemřelo v Česku o 35,7 tis. osob více, než se narodilo. Celkový počet obyvatel přesto vzrostl o 6,3 tis., protože kladné saldo stěhování dosáhlo 42,0 tis. osob. Populační růst tak byl stále více závislý na migraci; bez ní by počet obyvatel klesal ve všech krajích.

Nejvyšší naději dožití mají muži i ženy v Praze.

Prodlužování života je jeden z nejvýraznějších pozitivních trendů posledního čtvrtstoletí. Naděje dožití při narození se zvýšila ve všech krajích u mužů i žen, přičemž rychleji rostla u mužů a rozdíl mezi pohlavími se mírně zmenšil. V letech 2024 až 2025 byla nejvyšší v Praze: 79,2 roku u mužů a 84,6 roku u žen. Nejnižší hodnoty vykázal kraj Ústecký (75,4 roku u mužů a 81,0 roku u žen). Nízké hodnoty charakterizují dlouhodobě také kraje Moravskoslezský a Karlovarský.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví a krajů v letech 2024–2025

Nejrychleji stárá populace kraje Karlovarského a Moravskoslezského.

Stárnutí obyvatelstva zůstalo trvale působícím trendem napříč celým obdobím. Průměrný věk se mezi roky 2001 a 2025 zvýšil ve všech krajích, a to o 0,7 až 6,3 roku. Nejrychleji rostl v Karlovarském a Moravskoslezském kraji, tedy v regionech s dlouhodobě nepříznivou migrační bilancí. Nejpomaleji stárly populace v hlavním městě Praze a kraji Středočeském.

V roce 2025 byla nejstarší populace ve Zlínském kraji, nejmladší ve Středočeském kraji a Praze.

V roce 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel Česka 43,3 roku. Nejvyšší byl v kraji Zlínském (44,4 roku), následovaly kraje Karlovarský, Královéhradecký a Moravskoslezský. Na opačném pólu se nacházely se shodnou hodnotou 42,0 roku kraj Středočeský a Praha. Ještě na začátku období přitom hlavní město patřilo k nejstarším regionům; to změnila zejména dlouhodobě intenzivní migrace mladších věkových skupin.

Index stáří vzrostl téměř ve všech krajích; nejvyšší je v kraji Karlovarském.

Proměnu věkové struktury dobře vystihuje index stáří, tedy počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. V roce 2025 dosáhl nejvyšší hodnoty v kraji Karlovarském (159,7), zatímco nejnižší zůstal v kraji Středočeském (113,0). Právě zde senioři početně převýšili děti až v roce 2015 jako v posledním kraji republiky. Výjimečný vývoj zaznamenala Praha, kde se index stáří za celé čtvrtstoletí zvýšil jen nepatrně ze 122,3 na 123,1.

Populační růst se stále více koncentruje do zázemí velkých center.

Dlouhodobé změny zvýraznily rozdíly mezi jednotlivými částmi republiky. Největší populační zisky se soustředily do Prahy, jejího středočeského zázemí a do kraje Jihomoravského, zatímco zejména východní regiony čelily úbytku obyvatel a rychlejšímu stárnutí. Kraje s kladnou bilancí jsou ale v růstu populace závislé na kladném migračním saldu, které kompenzuje stále méně příznivý vývoj přirozené změny obyvatelstva.

Všechny kraje spojuje prodlužování lidského života.

Přes rozdílné populační trendy mají kraje jeden společný pozitivní rys: lidé se dožívají vyššího věku než na začátku tohoto století. Pro další demografický vývoj však bude zásadní, zda se podaří zmírnit dlouhodobý pokles porodnosti a jak se budou vyvíjet migrační proudy. Právě jejich kombinace bude rozhodovat o budoucím počtu obyvatel i tempu stárnutí jednotlivých regionů.

Sociální vývoj

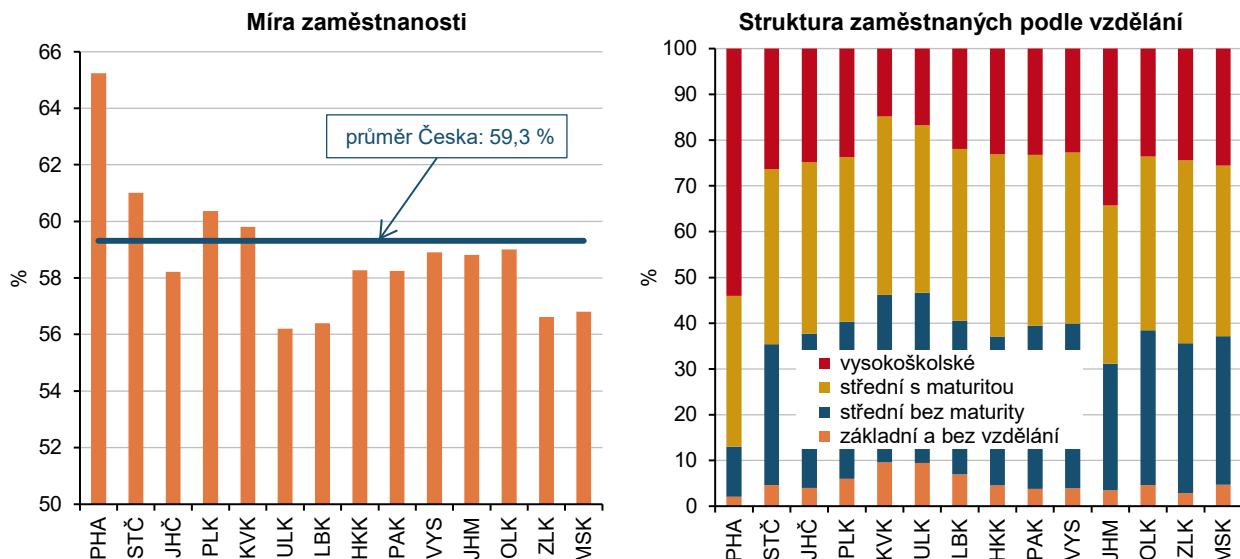
Oživení trhu práce a růst míry zaměstnanosti pokračuje, v čele je opět Praha a Středočeský kraj.

Mezi trhem práce a ekonomickým a demografickým vývojem existuje velmi úzká souvislost a jakákoliv změna v jedné z těchto oblastí ovlivní po určité době oblasti ostatní. Růst zaměstnanosti v letech 2014–2019 přerušila v roce 2020 rozsáhlá protiepidemická opatření. Celková míra zaměstnanosti tehdy meziročně klesla o 0,9 p. b., na propadu se podílely výrazněji ženy (–1,1 p. b.) než muži (–0,8 p. b.).

Postupné uvolňování restrikcí v roce 2021 přineslo oživení, které se však projevilo v jednotlivých regionech různě. Zatímco v osmi krajích zaměstnanost stále klesala (nejvíce v Karlovarském o 1,7 p. b.), Jihočeský kraj zaznamenal nárůst o 0,8 p. b. Růstový trend pokračoval i v dalších letech.

Data z roku 2025 pozitivní vývoj potvrzují, míra zaměstnanosti vzrostla o 0,3 p. b. na 59,3 %. Za tímto výsledkem stály především ženy s průměrným meziročním nárůstem o 1,5 p. b., zatímco zaměstnanost mužů klesla o 1,0 p. b. Z regionů vykázalo nejvyšší míru zaměstnanosti tradičně hlavní město Praha (65,2 %) a Středočeský kraj (61,0 %), naopak nejnižší hodnoty zaznamenaly kraje Ústecký (56,2 %) a Liberecký (56,4 %).

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání a krajů v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Podíl zaměstnaných se středoškolským vzděláním s maturitou roste, podíl zaměstnaných bez maturitní zkoušky má klesající tendenci.

Úroveň dosaženého vzdělání přímo určuje míru ekonomického zapojení obyvatel, což významně ovlivňuje celkovou zaměstnanost. Za uplynulou dekádu prošla vzdělanostní struktura zaměstnaných ve všech krajích výraznou proměnou. Podíl pracovníků se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity dlouhodobě klesá ve prospěch maturitních a vysokoškolských oborů. Nejnovější data z roku 2025 potvrzují pokračující úbytek zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity. Ten se nejvýrazněji projevil v Libereckém kraji (–4,0 p. b.), který zároveň zaznamenal největší nárůst zaměstnaných s maturitou (+2,3 p. b.). Naopak podíl vysokoškoláků na trhu práce v Česku mírně vzrostl, a to nejvíce ve Středočeském kraji (+2,9 p. b.). Zcela opačný trend vykázal v roce 2025 Karlovarský kraj, kde podíl zaměstnaných osob s vysokoškolským diplomem poklesl oproti roku 2024 o téměř 4 procentní body.

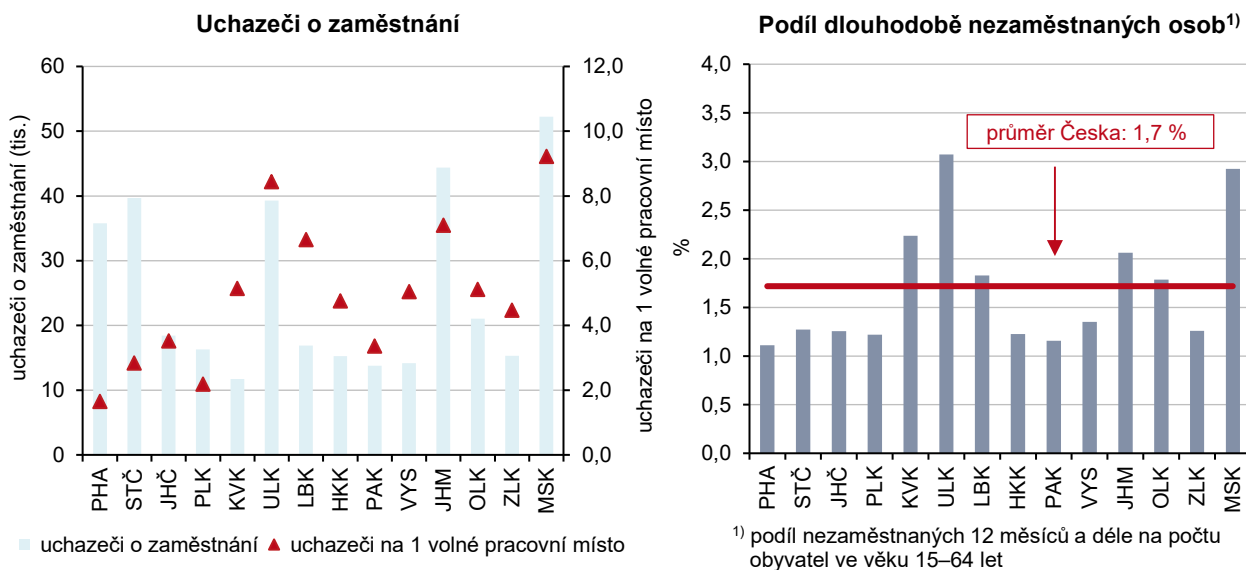
Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

Vývoj celkové zaměstnanosti v Česku byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Klíčovým sektorem z hlediska zaměstnanosti zůstávají služby (terciér), jejichž podíl na celkovém počtu pracujících dlouhodobě roste, regionální rozdíly jsou však výrazné. Významný vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v Česku má zejména Praha, kde dlouhodobě pracuje ve službách více než 80 % zaměstnaných osob (85,1 % v roce 2025). V ostatních krajích působila ve službách více než polovina zaměstnaných. V primárním sektoru, zaměřeném na zemědělství, lesnictví a rybářství zaznamenal nejvyšší podíl zaměstnaných Kraj Vysočina (7,3 %). Nejvyšší podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru, tj. v průmyslu a stavebnictví, evidoval Zlínský a Pardubický kraj (43,1 %; resp. 42,5 %).

Nezaměstnanost v krajích v roce 2025 rostla.

Z dlouhodobého hlediska podíl nezaměstnaných osob v Česku rostl od roku 2007 a maxima dosáhl v roce 2013. Následně se ve všech krajích snižoval a ve většině z nich dosáhl minimálních hodnot v letech 2018 a 2019. Od roku 2022 lze opět sledovat postupný růst nezaměstnanosti. Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných osob v Česku 4,78 %. V mezikrajském srovnání se pohyboval od 3,58 % v hlavním městě Praze po 7,11 % v Ústeckém kraji. Nadprůměrný podíl nezaměstnaných osob vykázaly rovněž Moravskoslezský či Karlovarský kraj. Pod celorepublikovým průměrem se pohybovalo celkem 8 krajů, například Plzeňský, Pardubický nebo Středočeský kraj.

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dlouhodobě nezaměstnaní tvořili 1,7 % obyvatel v produktivním věku.

Dlouhodobě nezaměstnaní, tedy osoby s délkou evidence na úřadu práce delší než 12 měsíců, tvořili v roce 2025 v Česku 1,7 % obyvatel ve věku 15–64 let. Nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných evidovaly kraje Ústecký (3,1 %) a Moravskoslezský (2,9 %). Naopak nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob vykázala Praha (1,1 %) a pouze o desetinu procentního bodu vyšší hodnoty zaznamenaly kraje Pardubický, Plzeňský a Královéhradecký.

Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Ke konci roku 2025 bylo v Česku evidováno 87 422 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazečů o zaměstnání. Nejpriznivější situace byla v hlavním městě Praze, kde na jedno volné pracovní

místo připadalo 1,6 uchazečů, zatímco v Moravskoslezském kraji 9,2 uchazečů. Vysoký počet uchazečů na jedno volné pracovní místo vykazovaly také Ústecký a Jihomoravský kraj.

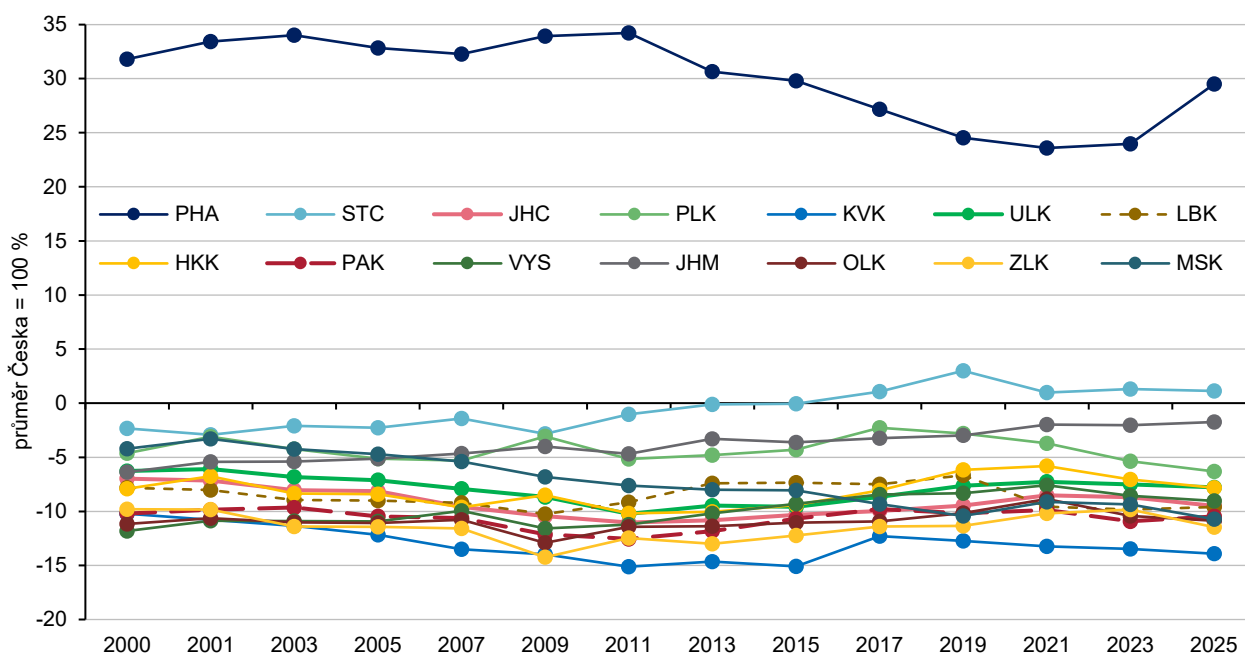
Čistý disponibilní důchod domácností v roce 2024 roste.

Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele dosáhl podle posledních dostupných údajů v roce 2024 v Česku 399,7 tis. Kč a ve všech krajích meziročně vzrostl. Nejvyšší hodnoty dlouhodobě vykazovala Praha, kde dosáhl 528,3 tis. Kč na obyvatele a převyšoval republikový průměr o 32,2 %. Nadprůměrnou hodnotu vykázal kromě Prahy pouze Středočeský kraj (431,3 tis. Kč na obyvatele). Naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v Ústeckém (348,6 tis. Kč) a Karlovarském kraji (352,7 tis. Kč). Rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší hodnotou činil téměř 180 tis. Kč na obyvatele.

Vývoj mezd odráží změny v národním hospodářství.

Mzdový vývoj v letech 2000–2025 ovlivnila období konjunktury i hospodářské recese. Krize na globálních finančních trzích, která se následně přelila i do celého hospodářství, se v Česku naplno projevila až v roce 2009, její sekundární dozvuky byly ovšem patrné ještě v roce 2013. Druhá hlubší recese na samém počátku současné dekády souvisela s hospodářskými restrikcemi zavedenými v souvislosti s šířením nemoci covid-19. Navázalo na ni prudké zvýšení cen a zbrzdění růstu ekonomiky v důsledku války na Ukrajině.

Graf 5.4 Mzdová úroveň krajů oproti průměru Česka

V roce 2000 činila průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v Česku nominálně 13 219 Kč, až do roku 2008 rostla meziročním tempem od 5,0 % (2005) do 8,8 % (2001). V následujících letech se tempo růstu snižovalo až do roku 2013, kdy došlo dokonce k nepatrnému meziročnímu poklesu výše mezd. V následujícím období se výdělky opět postupně zvyšovaly a jejich růstové tempo vystoupalo až k 8 % v letech 2018 až 2019. Také v dalších letech docházelo k růstu mezd i přes restrikce spojené s pandemií covidu-19 (v některých profesích důležitých pro chod státu se mzdy zvyšovaly výrazněji).

Nejvyšší průměrné mzdy dostávají zaměstnaní v Praze, nejnižší mzdy jsou vypláceny v Karlovarském kraji.

V roce 2025 byla průměrná mzda v Česku na úrovni 48 670 Kč. Nejvyšších mezd dosáhly hlavní město Praha (63 022 Kč), sousední Středočeský kraj (49 220 Kč) a kraj Jihomoravský (47 831 Kč). Nejmenší úrovně mezd zaznamenaly Karlovarský (41 903 Kč), Zlínský (43 091 Kč) a Olomoucký kraj (43 381 Kč).

Regionem s nejvyšší průměrnou mzdou zůstala po celé hodnocené období Praha, s odstupem následovaná Středočeským krajem. Třetí nejvyšší mzdu měl na začátku tisíciletí Moravskoslezský kraj. Ten se ale postupně svou úrovní výdělků propadal níže a v roce 2025 tak disponoval pouze čtvrtou nejnižší průměrnou mzdou ze všech regionů Česka. Na jeho místě se postupně střídaly kraj Plzeňský a Jihomoravský. Nejnižší průměrnou mzdu měl v letech 2000 až 2002 kraj Vysočina, jehož pozice se posléze začala zlepšovat. Poté zaujímal poslední příčku zpravidla pouze kraj Karlovarský. Na předposledních pozicích se v průběhu let střídaly kraje Olomoucký, Zlínský a Pardubický.

Mzdové rozdíly mezi kraji se nepatrně snižují.

V celém období 2002 až 2015 byl rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší mzdou na úrovni 50 až 58 %, v období 2016 až 2024 byl menší než poloviční (42 až 49 %). V roce 2025 měl kraj s nejvyšší mzdou (Praha) o 50 % vyšší mzdu než kraj, kde jsou zaměstnanci odměňováni nejhůře (Karlovarský). V roce 2025 si oproti roku 2000 nejvíce polepšili zaměstnanci v Jihomoravském a Středočeském kraji a dále také na Vysočině, když jejich mzda překročila republikový průměr nebo se k němu významně přiblížila. Naopak relativně nejvíce si pohoršili zaměstnanci ve strukturálně postižených regionech (Moravskoslezském a Karlovarském kraji) a dále též v Jihočeském kraji.

Nejvíce důchodců žije ve Středočeském kraji, nejméně v Karlovarském.

Obecně lze říct, že v delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců také ovlivňovalo postupné zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Nejvyšší absolutní počty důchodců bez ohledu na druh důchodu dlouhodobě vykazují Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a hlavní město Praha, zatímco nejnižší počty evidují Karlovarský a Liberecký kraj. Rozdíly mezi kraji však odrážejí především jejich velikost a počet obyvatel.

V roce 2025 pobíralo některý z důchodů 2,38 milionu osob.

Na konci roku 2025 pobíralo v Česku některý z důchodů 2,83 milionu osob, což bylo o 9,5 % více než v roce 2001. Růst počtu důchodců se očekává i nadále, a to v důsledku stárnutí silných populačních ročníků narozených v 60. a 70. letech 20. století.

Zvyšuje se počet osob, v předčasném starobním důchodu.

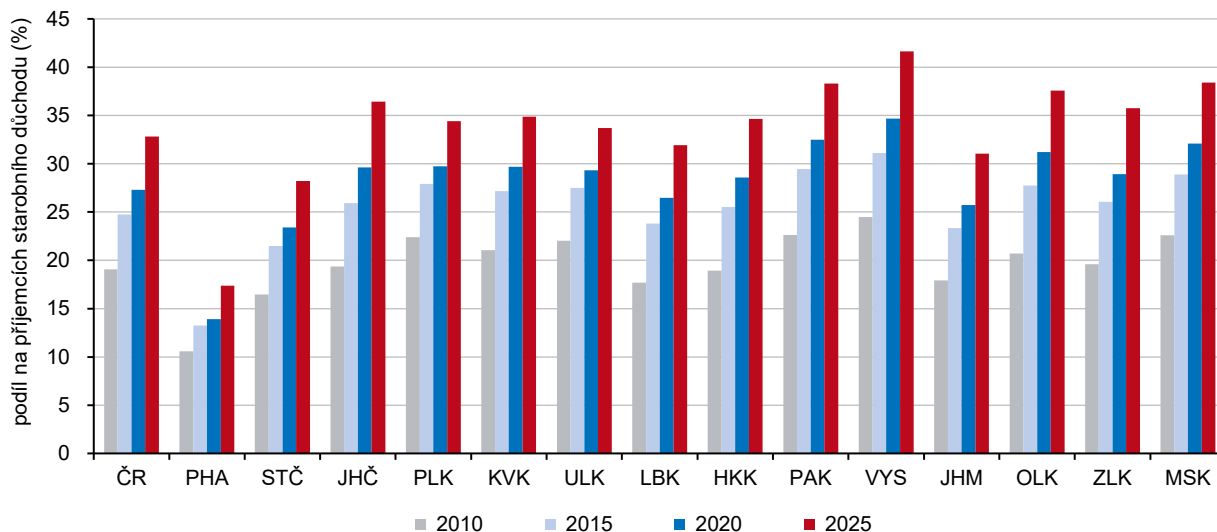
Významným trendem posledních let je růst počtu osob, které se rozhodly odejít do předčasného starobního důchodu. Důvody souvisí se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce, od konce roku 2022 také s mimořádnými valorizacemi důchodů.

Nejvíce důchodců v předčasném starobním důchodu žije v kraji Moravskoslezském, nejméně v Karlovarském.

V prosinci roku 2025 bylo v Česku evidováno 765,4 tis. osob v předčasném starobním důchodu, což bylo téměř o 80 % více než v roce 2010. Nejvyšší počet důchodců v předčasném starobním důchodu byl zjištěn v Moravskoslezském (105,0 tis. osob) a Jihomoravském kraji (81,0 tis. osob), nejnižší počet v krajích Karlovarském (22,2 tis. osob) a Libereckém (31,3 tis. osob). Nejvyšší relativní nárůst

počtu důchodců v předčasném starobním důchodu od roku 2010 vykázal Jihočeský kraj (+106,8 %) a nejnižší Ústecký kraj (+52,6 %).

Graf 5.5 Příjemci předčasného starobního důchodu podle krajů v prosinci daného roku

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy.

Nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu ze všech příjemců starobních důchodů dlouhodobě vykazuje Kraj Vysočina, Moravskoslezský a Pardubický kraj; naopak nejnižší podíl je evidován v Praze a Středočeském kraji. Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy. Pro obě pohlaví byl nejvyšší podíl osob v předčasném starobním důchodu v roce 2025 evidován v Kraji Vysočina (44,3 % ze všech starobních důchodců – mužů v kraji a 39,7 % žen), nejnižší podíl byl zjištěn v Praze (18,7 % mužů a 16,5 % žen).

Průměrná výše starobních důchodů roste, regionální rozdíly zůstávají.

Od roku 2001 se průměrná výše starobních důchodů ve všech krajích Česka výrazně zvýšila, a to především vlivem pravidelných valorizací, růstu mezd a změn v důchodovém systému. Rozdíly mezi kraji přetrvávají. Nejvyšší důchody dlouhodobě pobírají starobní důchodci v Praze a ve Středočeském kraji, nižší průměrné důchody jsou typické zejména pro Karlovarský či Olomoucký kraj.

V prosinci 2025 činila průměrná výše starobního důchodu (plného, bez pozůstalostního) v Česku 21 175 Kč, v rámci krajů se pohybovala od 22 386 Kč v Praze po 20 329 Kč v Karlovarském kraji.

Rozdíl mezi důchody podle pohlaví se zmírňuje.

Muži pobírají ve všech krajích vyšší starobní důchody než ženy. Tento rozdíl souvisí především s vyššími celoživotními výdělky mužů a kratšími pracovními přerušováními. Přesto se rozdíl mezi důchody mužů a žen v posledních letech postupně zmírňuje, protože do nově přiznávaných důchodů se promítá vyšší ekonomická aktivita i příjmy žen.

Poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy dosáhl maxima v roce 2023, v letech následujících klesal.

Od roku 2001 se ve všech krajích Česka poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy snižoval vlivem rychlejšího růstu mezd, avšak po mimořádných valorizacích důchodů v letech 2022 až 2023 se tento poměr zvýšil a v roce 2023 ve všech krajích kromě hl. města Prahy (46,3 %) překročil 50 %. V letech následujících se poměr starobního důchodu a mediánu mezd snižoval

a v roce 2025 se pohyboval v rozmezí od 49,9 % ve Zlínském kraji až po 42,4 % v hlavním městě Praze.

Mezi regiony s nižší kriminalitou se řadí kraje Zlínský, Pardubický a Kraj Vysočina.

Počet registrovaných trestných činů se v prvním desetiletí 21. století v krajích Česka udržoval na vysoké úrovni, přičemž nejvyšší kriminalita byla dlouhodobě zaznamenávána v Praze, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Následoval pozvolný pokles celkové kriminality ve všech krajích s výrazným propadem v důsledku restrikcí v období pandemie. Regionální rozdíly však přetrvávají a kraje s vyšší koncentrací obyvatel a ekonomických aktivit na daném území vykazují nadprůměrnou kriminalitu, zatímco kraje jako Zlínský, Vysočina nebo Pardubický se dlouhodobě řadí mezi bezpečnější regiony s nižším počtem registrovaných trestných činů v přepočtu na obyvatele.

Klesá počet dopravních nehod se zraněním nebo usmrcením osob.

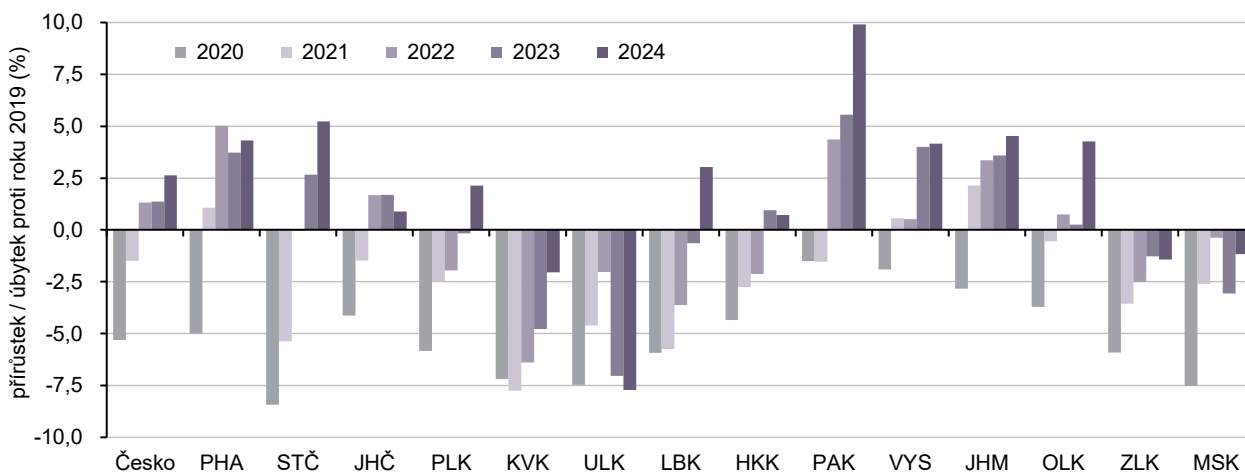
Vývoj dopravní nehodovosti v čase se vyznačuje značnými výkyvy. Do roku 2005 se počet evidovaných dopravních nehod v krajích většinou zvyšoval, následně došlo k výraznému poklesu, který souvisel mimo jiné se změnou metodiky evidence nehod od roku 2009 a následně i postupným zvyšováním bezpečnosti silničního provozu. Nejvyšší počet dopravních nehod spojených se zraněním nebo usmrcením osob se soustřeďuje do Středočeského, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje, zatímco nejnižší hodnoty vykazují zpravidla Karlovarský a Liberecký kraj. Přestože se počet dopravních nehod v posledních letech opět zvyšoval, počet usmrcených a těžce zraněných osob v důsledku dopravních nehod se ve všech krajích snižuje, což ukazuje na postupné zlepšování bezpečnosti silničního provozu.

Ekonomický vývoj

Ekonomika reálně rostla, ne však ve všech krajích.

Po období stagnace začala česká ekonomika v roce 2024 opět reálně růst, hrubý domácí produkt (HDP) ve srovnatelných cenách se v Česku meziročně zvýšil o 1,3 %. Nejlepších výsledků v roce 2024 dosahovaly kraje Pardubický (+4,1 %), Olomoucký (+4,0 %) a Liberecký (+3,7 %), nedařilo se regionálním ekonomikám v krajích Jihočeském (-0,8 %), Ústeckém (-0,7 %), Královéhradeckém (-0,2 %) a Zlínském (-0,1 %). Po vypuknutí pandemie covidu-19 v roce 2020 se HDP ve srovnatelných cenách propadl ve všech regionech, v průměru o 5,3 %. Rok poté již ale krajské ekonomiky většinou rostly. Během posledních let postupně téměř všechny regiony překonaly hospodářské výsledky z roku 2019, jen čtyřem krajům (Ústeckému, Zlínskému, Karlovarskému a Moravskoslezskému) se to zatím nepodařilo.

Graf 5.6 Změny regionálního HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (rok 2019 = 100)

K tvorbě HDP přispěly nejvíce Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj.

V Česku byl v roce 2024 vytvořen HDP ve výši 8 058,2 mld. Kč. Nejvíce k tomu přispěly ekonomicky nejsilnější regiony, a to hlavní město Praha (27,0 %), a kraje Středočeský (12,4 %) a Jihomoravský (10,9 %). Podíly těchto regionů se dlouhodobě postupně navyšují, nejzásadněji v Praze. Naopak svůj vliv v průběhu let pomalu ztrácí Ústecký a Moravskoslezský kraj. U ostatních regionálních ekonomik se tyto podíly příliš nemění, respektive nepatrně klesají.

Dlouhodobě dochází ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu.

Odvětvovou strukturu hospodářství můžeme sledovat prostřednictvím hrubé přidané hodnoty (HPH), ze které se následně HDP odvozuje. Je dána rozdílem mezi celkovou produkcí a mezispotřebou a v roce 2024 činila 7 355,7 mld. Kč v běžných cenách. Dlouhodobý růst HPH byl přerušen naposledy v covidovém roce 2020, kdy se její hodnota snížila o 0,3 %. Pokles se týkal osmi krajů a nejvíce byla zasažena odvětví ubytování, stravování a pohostinství (–39,6 %), kulturních, zábavních a rekreačních činností (–12,9 %), administrativních a podpůrných činností (–11,8 %) a zpracovatelského průmyslu (–7,0 %). O rok později už pak přidaná hodnota opět rostla ve všech regionech. V průběhu let sledujeme ve struktuře přidané hodnoty vzestup služeb především na úkor průmyslu. Tato tendence je patrná napříč všemi kraji.

Zemědělství dominuje na Vysočině,...

Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) na HPH dlouhodobě klesá. V roce 2000 dosahovalo 3,5 %, v roce 2024 už jen 2,1 %, nejvíce jeho význam klesal na Vysočině, v Olomouckém a Jihočeském kraji. I přesto mají Vysočina a Jihočeský kraj nejvyšší podíly primárního sektoru a jsou považovány za naše tradiční zemědělské regiony.

...průmysl ve Zlíně...

Propad sekundárního sektoru, který zahrnuje veškerý průmysl včetně stavebnictví, je patrný za dobu existence krajů. Jeho podíl, jenž v roce 2024 v Česku dosáhl 32,0 %, se během této doby snížil o 4,5 p. b., v Karlovarském kraji dokonce o 13 p. b. Sekundární sektor má nejvyšší zastoupení na Zlínsku (44,6 %) a Pardubicku (42,3 %), přes 50 % hrubé přidané hodnoty tvořil naposledy v roce 2017 ve Zlínském kraji.

...a služby v Praze.

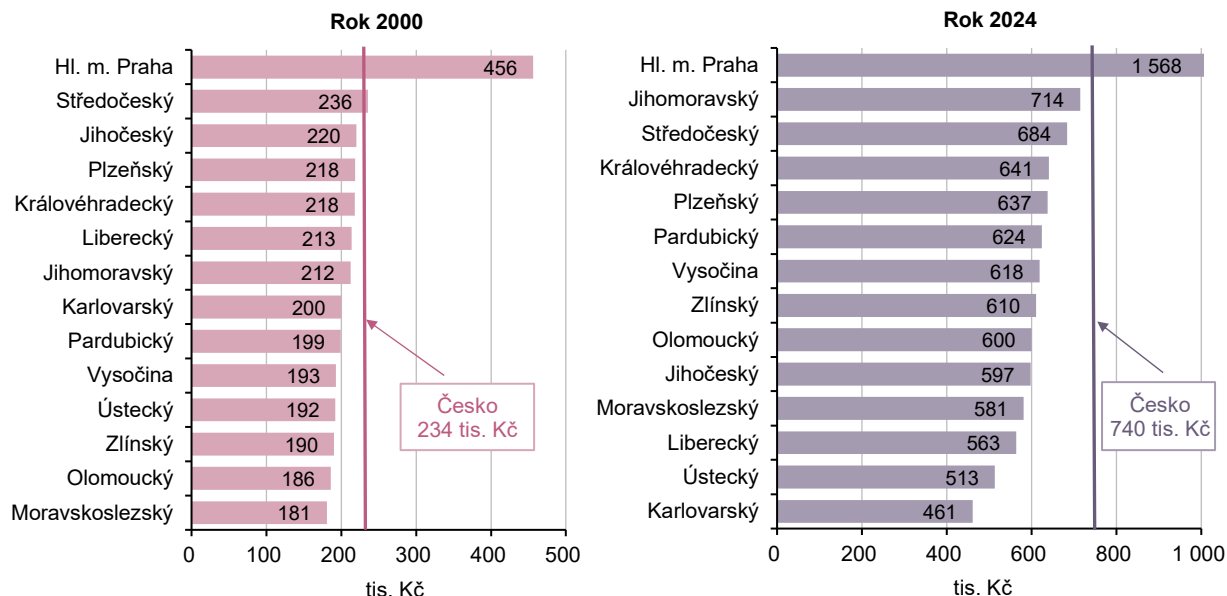
Na tvorbě HPH se rozhodující měrou podílí terciární sektor, tedy tržní a netržní služby. Jeho význam neustále roste a od roku 2020 je jeho zastoupení ve všech regionech Česka více než 50%. Ve sledovaném období se služby nejvíce rozvíjely v krajích Karlovarském a Jihomoravském. A zatímco v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji rostl také význam odvětví informačních a komunikačních činností, v ostatních regionech to byla především oblast zdravotní a sociální péče. Největší podíl terciární sféry má s velkým odstupem Praha (83,7 %), dále pak Karlovarský (69,6 %) a Jihomoravský kraj (68,8 %). Nejnižší je naopak na Vysočině (52,5 %) a ve Zlínském kraji (53,2 %).

Ekonomicky nejsilnějším regionem je Praha, nejslabším Karlovy Vary.

Ekonomickou výkonnost jednotlivých krajů lze vzájemně porovnávat prostřednictvím hrubého domácího produktu přepočteného na 1 obyvatele, který dosáhl v roce 2024 v Česku 740,2 tis. Kč. Tato průměrná hodnota je ovšem zásadním způsobem ovlivněna výší ukazatele v Praze a celorepublikové hodnoty nedosahuje kromě naší metropole žádný jiný kraj. Praha patří v rámci EU k regionům s výkonnější ekonomikou (HDP na 1 obyvatele převyšuje průměr zemí EU o 92 %), na které se podílí nejen pracovní síla s vyšší kvalifikací a vzděláním, ale i obyvatelstvo z ostatních krajů, které do hlavního města za prací dojíždí. Pokud do republikového průměru HDP na 1 obyvatele nezahrneme Prahu, klesne hodnota tohoto ukazatele zhruba o 120 tis. Kč. Pak průměr Česka vedle Jihomoravanů a Středočechů

přesahují ještě kraje Královéhradecký, Plzeňský a Pardubický. Na opačné straně žebříčku se nachází Karlovarský, Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5.7 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele podle krajů

Přepočet HDP na 1 zaměstnaného zohledňuje počet osob, které produkt vytváří.

Výrazný náskok Prahy před ostatními kraji se o něco sníží, pokud vezmeme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily. HDP na 1 zaměstnaného dosáhl v roce 2024 v Česku 1,5 mil. Kč. Produktivita práce se neustále zvyšuje, i když v posledních dvou letech tempo růstu postupně zpomaluje především díky Praze, která vykázala mezi regiony nejnižší růst, v roce 2024 spíše téměř stagnaci. Republikový průměr překročili kromě Pražanů ještě Středočeši, přes 90% hranici se dostali ještě Jihomoravané a Hradečané. Nejnižší HDP na 1 zaměstnaného mají v Karlovarském kraji, kde nedosáhl ani 70 % průměrné hodnoty v Česku, a dále v Ústeckém kraji (81 % průměru). Aby produktivita práce i nadále rostla, je potřeba podporovat výzkum a vývoj a efektivně investovat do inovací.

THFK se poprvé od covidového roku 2020 meziročně snížila.

Investiční aktivity (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace) popisuje tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), která v Česku dosáhla v roce 2024 hodnoty 2 135,6 mld. Kč v běžných cenách a poprvé od covidového roku 2020 meziročně poklesla. Investice slábly v polovině regionů, nejvíce ve Středočeském kraji (-6,0 %). Čtvrtina peněžních prostředků směřovala do činností v oblasti nemovitostí, 22,4 % do průmyslu a 15,6 % do odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství. Investice do průmyslu dominovaly v Ústeckém, Středočeském, Moravskoslezském, Zlínském a Pardubickém kraji. Odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství bylo zase nejdůležitější pro Karlovarský a Jihočeský kraj. Praha na rozdíl od ostatních regionů Česka vkládá méně prostředků do průmyslu, ale více do informačních a komunikačních činností nebo do profesních, vědeckých, technických a administrativních činností.

Dlouhodobě je míra investic nejvyšší v Praze a kraji Středočeském, nejnižší v Královéhradeckém kraji.

Republiková míra investic vyjádřená podílem THFK na HDP měla od roku 2000 klesající tendenci, svého minima dosáhla v roce 2017 a od té doby s občasnými výkyvy roste. V roce 2024 směřovalo do THFK v Česku 26,5 % HDP, v rámci regionů se toto procento pohybovalo mezi 22 a 30 %. Dlouhodobě mají vyšší míru investic

Praha a Středočeský kraj, v posledních pěti letech k nim ještě přibyl Karlovarský kraj. Nejvyšší míru vykazují na Královéhradecku a Vysočině.

Počet jednotek zapsaných v RES nadále roste.

Počet jednotek zapsaných v registru ekonomických subjektů (RES) se od roku 2019 ve všech krajích zvolna zvyšoval. V roce 2023 však došlo k narušení tohoto trendu vlivem zhruba desetiprocentního úbytku počtu fyzických osob, který byl pravděpodobně vyvolán povinností využívat datové schránky. Z vývoje počtu subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou, který i v roce 2023 rostl, se můžeme domnívat, že svou činnost ukončily především tzv. „spící“ subjekty.

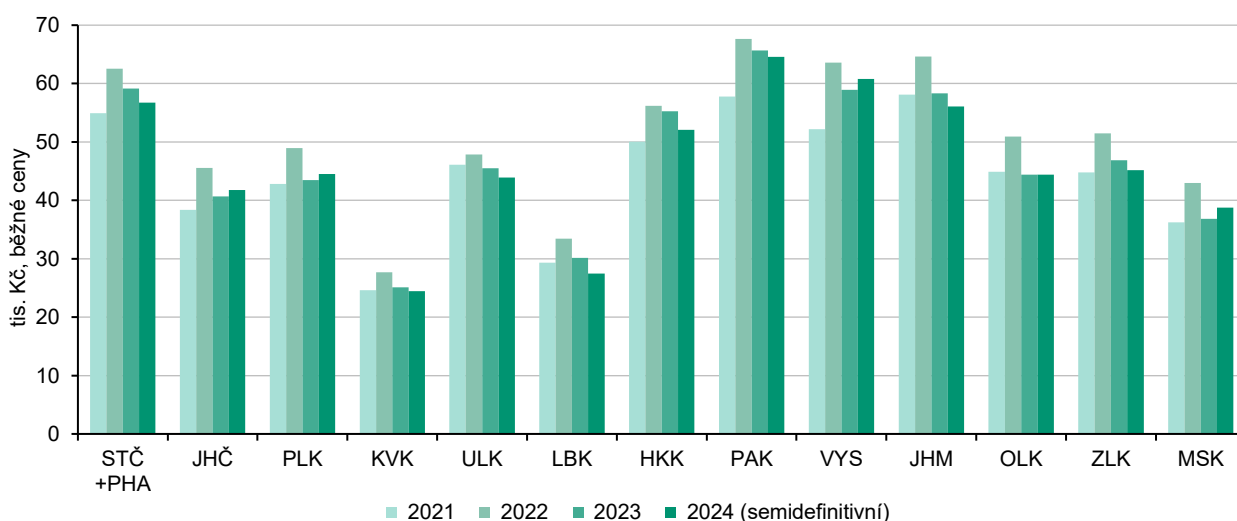
Nejvíce ekonomických subjektů má sídlo v Praze.

Nejvíce ekonomických subjektů mělo své sídlo k 31. 12. 2025 v hlavním městě Praze (23,9 % z celorepublikového počtu), ve Středočeském (12,2 %) a Jihomoravském (11,4 %) kraji.

Zemědělská produkce až do roku 2022 rostla, od té doby se snižuje, především vlivem rostlinné produkce.

Zemědělská produkce v běžných cenách v letech 2019 až 2022 ve všech krajích meziročně rostla, v roce 2022 dosáhla nevyšší hodnoty a v letech 2023 a 2024 naopak poklesla, a to zejména vlivem snížení objemu rostlinné produkce. K poklesu došlo v roce 2023 ve všech krajích a v roce 2024 (podle semidefinitivních výsledků) ve většině krajů, pouze ve 4 krajích bylo zaznamenáno mírné zvýšení objemu produkce. Ve stálých cenách roku 2000 dosáhla zemědělská produkce nejvyšší hodnoty v roce 2021, od té doby se objem ve většině krajů snižuje. V roce 2024 byla nižší ve všech krajích, s výjimkou Jihočeského kraje a Kraje Vysočina, kde zůstala prakticky na stejné úrovni. Ve struktuře zemědělské produkce převládala ve většině krajů rostlinná produkce, která až do roku 2021 zvyšovala svůj podíl na zemědělské produkci (v Česku tehdy její podíl dosáhl 62,0 %), ale v posledních 3 letech její podíl na produkci v běžných cenách klesal. Přesto ve většině krajů i převládala – nejvíce v Ústeckém a Olomouckém kraji s tříčtvrtinovým, resp. dvoutřetinovým podílem. V dlouhodobém pohledu za posledních 20 let převažovala živočišná produkce nad rostlinnou většinou jen v Pardubickém kraji a zhruba v polovině roků také v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji. V roce 2024 byl nejnižší podíl rostlinné produkce v Pardubickém kraji a Kraji Vysočina (38 %, resp. 41 %), kde byl naopak nejvyšší podíl živočišné produkce.

Graf 5.8 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy podle krajů

Největší část produkce dlouhodobě vytváří ve Středočeském a Jihomoravském kraji,

Produkcí zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí více než z poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, tedy kraje Středočeský, Jihomoravský, Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské

v přepočtu na hektar je pak nejúspěšnější Pardubický kraj.

produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele regionálního žebříčku držel od roku 2012 většinou Pardubický kraj díky drůbežářství, jen v roce 2021 ho těsně předstihl Jihomoravský kraj zásluhou vynikajících výsledků v rostlinné produkci. Na konci žebříčku se dlouhodobě umísťoval Karlovarský kraj, jehož produkce na 1 ha nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

V roce 2025 byla sklizeň obilovin, brambor i řepky meziročně vyšší.

Celorepublikově byly v uplynulých pěti letech z hlediska objemu sklizně obilovin na zrna úrodnější roky 2022, 2023 a 2025, sklizeň brambor a píce na orné půdě byla nadprůměrná v letech 2021 a 2025, sklizeň řepky v roce 2022 a 2023, sklizeň řepy cukrové v letech 2021 a 2024 a sklizeň sena byla nadprůměrná v roce 2021 (srovnáno s 5letými průměry sklizně). Největší objem sklizně produkovaly kraje s největší výměrou orné půdy. Více než třetina sklizně obilovin Česka pocházela v předchozích pěti letech ze Středočeského a Jihomoravského kraje, více než třetina z celorepublikové sklizně brambor z Kraje Vysočina, 44 % sklizně řepky z krajů Středočeského, Jihočeského a Kraje Vysočina a téměř dvě třetiny sklizně řepy cukrové ze Středočeského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje.

Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let.

V živočišné výrobě stavy turů a krav kolísaly, jejich chov byl nejrozšířenější v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina (zde chovali zhruba třetinu z celorepublikového počtu). Ve struktuře stád krav tvořily krávy dojené v Jihočeském kraji zhruba polovinu a v Kraji Vysočina dokonce 82,2 %. Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let, ale v roce 2025 došlo k mírnému poklesu. Dojivost se však nadále zvyšovala. Nejvíce mléka se produkuje v Kraji Vysočina. Výroba jatečného skotu od roku 2010 kolísala, v letech 2019 až 2021 se snižovala, ale od roku 2022 ve většině krajů opět rostla. Nejvíce jatečného skotu bylo tradičně vyprodukováno v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji.

Stavy prasat v krajích už neklesají, ale spíše kolísají. Největšími producenty jatečných prasat byly Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Stavy prasat strmě klesaly až do roku 2012, od té doby klesaly jen mírně; jsou ale kraje ve kterých stavy kolísaly s rostoucím trendem (Kraj Vysočina a Středočeský kraj). Významněji stavy prasat klesaly v Jihočeském, Olomouckém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Výroba jatečných prasat po výrazném poklesu v první dekádě tohoto století od roku 2013 již spíše jen kolísala. V posledních letech opět mírně klesala, ale v samotném roce 2025 se znovu zvýšila. Největšími producenty jatečných prasat byl Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Snáška konzumních vajec se v posledních 2 letech zvyšovala.

Chov drůbeže je nejrozšířenější ve Středočeském, Jihomoravském a Pardubickém kraji (56 % z republikového počtu), což jsou kraje s největší výrobou jatečné drůbeže (62 % z produkce Česka). Snáška konzumních vajec v zemědělských podnicích (nezahrnuje snášku vajec v malochovech v domácnostech, která je s ní prakticky srovnatelná) měla do roku 2021 dlouhodobě spíše rostoucí trend, který se v roce 2022 otočil, ale v posledních dvou letech se snáška opět zvýšila. Nejvíce konzumních vajec bylo v roce 2025 vyprodukováno ve Středočeském, Pardubickém a Plzeňském kraji (74 % celorepublikové produkce).

Těžba dřeva po několika letech dramatického růstu od roku 2021 klesala.

Těžba dřeva v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovce kalamity a polomů. Od roku 2021 sice již v Česku klesala, ale stále dosahovala vysokých hodnot, v roce 2023 srovnatelných s těžbou z roku 2007, kdy byly odstraňovány polomy po orkánu Kyrill. V roce 2025 bylo vytěženo 16,7 mil. m³ dřeva (bez kůry), z toho 86 % tvořily jehličnaté dřeviny (hlavně smrk) a 14 % listnaté dřeviny (hlavně buk a dub).

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se jednalo hlavně o nahodilou

Nejvíce dřeva se v uplynulých pěti letech vytěžilo v Kraji Vysočina, 16 % z celorepublikového objemu, kdy se z 88 % jednalo o nahodilou těžbu (především hmyzovou). Nahodilá těžba ve většině krajů v posledních pěti letech představovala více

těžbu vlivem polomů nebo poškození porostů hmyzem.	než 60 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Jihočeském a Karlovarském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil 48 %, resp. 42 %.
Po kůrovcové kalamitě se od roku 2019 intenzivně zalesňovalo, ale od roku 2021 výměra ploch klesá.	Plocha zalesňování byla nejvyšší v roce 2021 (40,7 tis. ha). Od té doby se každoročně zmenšuje, v roce 2025 bylo zalesněno o 43 % plochy méně. Ve struktuře na rozdíl od roku 2022 opět převažovaly jehličnaté dřeviny, v roce 2025 jejich podíl dosáhl 56,3 %. V roce 2025 se nejvíce zalesňovalo v Kraji Vysočina (z 39 % listnáči). Podíl listnatých dřevin na zalesnění byl mezi kraji v posledních pěti letech nejvyšší v Moravskoslezském kraji (64 %) a nejnižší v Jihočeském kraji (36 %).
Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.	Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a sídlily v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase mohou být ovlivněny tím, že se zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí, a proto se v této části omezíme pouze na vývoj počtu subjektů a jejich zaměstnanců.
Počet průmyslových podniků i jejich zaměstnanců dlouhodobě klesá.	Z vývoje posledních 25 let je zřejmé, že průmysl negativně ovlivnila globální hospodářská krize v roce 2008. V Česku se recese projevila zejména v průběhu roku 2009 prudkým propadem zaměstnanosti ve velkých průmyslových podnicích a následně i snížením počtu těchto subjektů. Postupné oživení, které probíhalo až do roku 2018, vystřídal v letech 2020 až 2021 vlivem dopadů koronavirových opatření mírný pokles počtu velkých průmyslových podniků i jejich zaměstnanců ve většině krajů. Ačkoliv počet průmyslových subjektů v následujících dvou letech mírně rostl, vývoj zaměstnanosti už tak příznivý nebyl. V roce 2022 se počet zaměstnanců zvýšil jen v polovině regionů, v roce 2023 už ve většině krajů klesal. Od roku 2024 se k pokračujícímu snižování počtu zaměstnanců přidává také úbytek velkých průmyslových podniků. V loňském roce zaměstnávalo 2 143 velkých průmyslových podniků celkem 770 tis. osob. Od roku 2019 do roku 2025 opustilo velké průmyslové podniky přes 80 tis. pracovníků a počet podniků se snížil o 201. Ve sledovaném období počet těchto subjektů klesl ve všech krajích, nejvíce ve Středočeském a Jihočeském. Zaměstnanost se zvýšila jen v kraji Jihomoravském.
Nejvíce osob bylo zaměstnáno ve velkých průmyslových firmách středních Čech.	Do roku 2017 byl největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony Moravskoslezský kraj (88,8 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 11,5 %), od roku 2018 ho na druhé místo odsunuli Středočeši (108,5 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 14,1 %). Dlouhodobě nejméně zaměstnanců ve velkém průmyslu pracuje na Karlovarsku (13,7 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 1,8 %).
Objem stavebních prací „S“ (v běžných cenách) v krajích většinou rostl, největší část prací byla provedena v Praze.	Největší stavební aktivitu dlouhodobě vykazovalo hlavní město, a to jak z pohledu celkového objemu stavebních prací, tak po jejich přepočtu na obyvatele. Zhruba pětina stavebních prací podle dodavatelských smluv (hodnota „S“) v tuzemsku byla v posledních 5 letech provedena v Praze (20,2 %). Druhý největší objem byl v tomto období realizován v Jihomoravském kraji (12,2 %). Po přepočtu na obyvatele se v posledních 5 letech intenzivněji stavělo také v Pardubickém a Jihočeském kraji. V dlouhodobějším pohledu (od roku 2001) se po přepočtu na obyvatele realizovaly nadprůměrné objemy stavebních prací každoročně v Praze a převážně v krajích Jihočeském a Jihomoravském. Naopak podprůměrné zůstaly hodnoty tohoto ukazatele dlouhodobě ve Středočeském, Libereckém a Zlínském kraji. Ve struktuře stavebních prací podle typu výstavby měla v posledních 5 letech Praha největší podíl

bytových budov (více než jednu třetinu) a naopak nejmenší podíl inženýrských staveb (28,9 %) z objemu prací provedených v kraji. Největší podíl inženýrských staveb byl naopak zaznamenán ve Zlínském (55,2 %), Pardubickém a Ústeckém kraji (v obou téměř 49 %).

V úhrnu let 2021 až 2025 dosahoval podíl prací pro veřejné zadavatele více než 48 %.

Z celkového objemu stavebních prací „S“ v posledních pěti letech tvořily v Česku práce pro veřejné zadavatele 48,1 %, přitom nejvyšší (51 %) byl jejich podíl při pandemické krizi v roce 2020. Většinou se jednalo o inženýrské a vodohospodářské stavby, které v Česku z objemu prací pro veřejné zadavatele v úhrnu let 2021 až 2025 tvořily 64,3 %. Regionálně byl podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji nejvyšší ve Zlínském a Pardubickém kraji (60,6 %, resp. 60,3 %) a nejnižší v Karlovarském kraji a v hlavním městě Praze (32,7 %, resp. 37,0 %).

Pozastavení a odložení výstavby v době pandemie se v Česku v roce 2021 promítlo do rekordního počtu zahájených bytů. Od roku 2023 je každoročně zahajována výstavba cca 23 tis. bytů.

Od roku 2001 byla v Česku zahájena výstavba nejvíce bytů v roce 2021 (téměř 45 tis. bytů), což bylo zřejmě ovlivněno tím, že pandemická krize v předchozím roce bytovou výstavbu téměř zastavila. Výraznější počet bytů byl dále zahájen v letech 2006–2008 (každoročně téměř 44 tis. bytů) a v roce 2022 (42 tis. bytů). Od roku 2023 je ročně zahajována výstavba cca 36 tis. bytů. Na zahajování výstavby bytů se dlouhodobě nejvíce podílely kraje s největším počtem obyvatel, tedy hlavní město Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj. Počet zahájených bytů v nových rodinných domech dosáhl maxima v roce 2021, kdy byla zahájena výstavba 21 271 bytů, což byl za posledních 25 let druhý největší počet (v roce 2008 bylo zahájeno 22 918 bytů). Od roku 2022 počet zahájených bytů v nových rodinných domech klesá, a to jak v celém Česku, tak ve většině krajů, zřejmě v souvislosti s rostoucími cenami a problémy s dodávkami stavebních materiálů. Ale v roce 2025 došlo proti roku 2024 v 8 krajích ke zvýšení. Počet bytů zahájených v nových bytových domech dosáhl maxima za posledních 25 let v roce 2021 (17 098 bytů), těsně následovaném rokem 2024 (17 079 bytů). Zhruba polovina bytů v nových bytových domech byla zahájena v Praze nebo v Brně.

Počet dokončených bytů dosáhl maxima v roce 2022, především vlivem bytů v nových bytových domech.

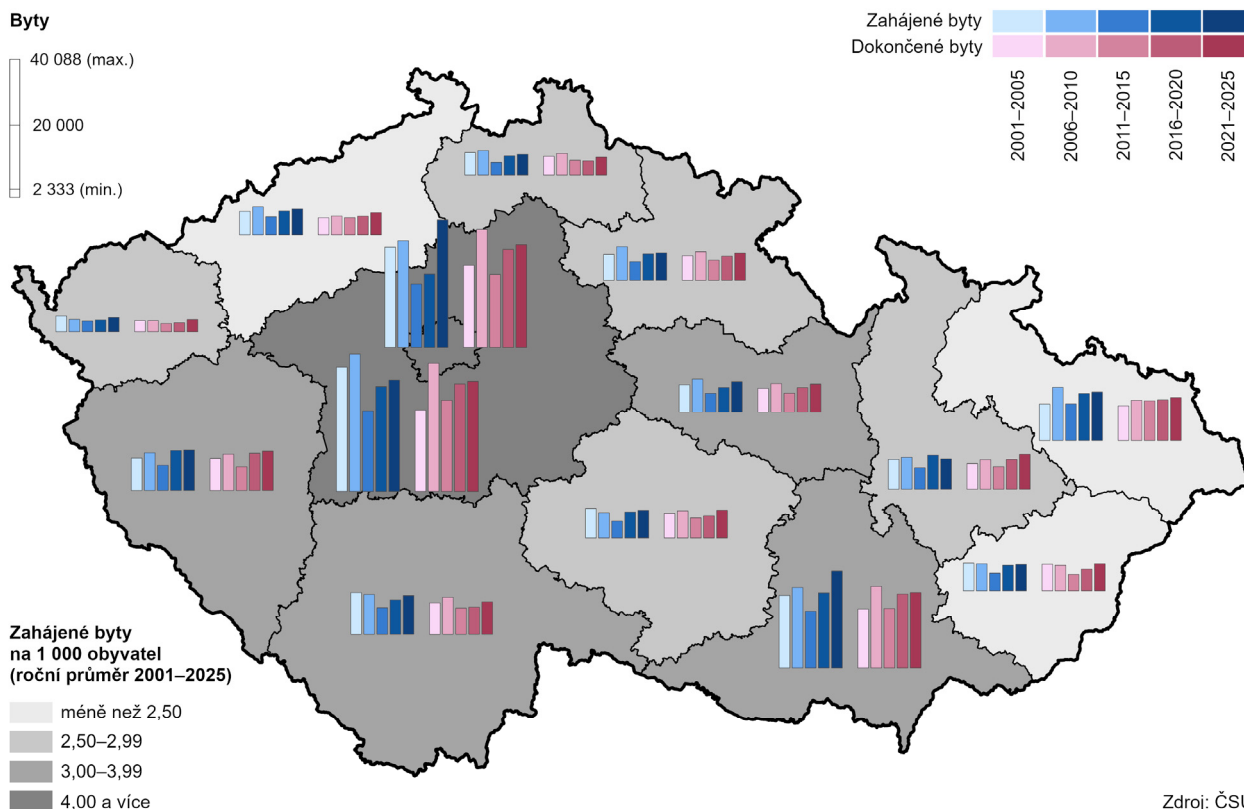
V návaznosti na zahajování bytové výstavby bylo v Česku po roce 2001 dokončeno nejvíce bytů v roce 2007 (téměř 42 tis. bytů), dále v roce 2022 (39 tis. bytů) a v letech 2008, 2009 a 2023 (38 tis. bytů). Na počtu dokončených bytů se dlouhodobě podílely stejné kraje jako na počtu bytů zahájených. V těchto 3 krajích bylo od roku 2001 dokončeno 392,6 tis bytů z celkového počtu 798,1 tis. bytů, tedy téměř polovina.

Nejvyšší podíl dokončených bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 evidován v Pardubickém kraji, nejmenší v Praze.

V roce 2025 bylo dokončeno 33,4 tis. bytů, z toho bylo 13,9 tis. bytů v nových rodinných domech (RD) a 10,8 tis. bytů v nových bytových domech (BD). Podíl bytů v nových RD se mezi kraji samozřejmě liší, což je mimo jiné ovlivněno charakterem osídlení příslušného kraje. Největší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém (62,1 %) a Středočeském (53,4 %) kraji, naopak nejmenší podíl zaznamenala Praha (7,5 %).

V přepočtu na obyvatele se nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji, v hlavním městě Praze a v Jihomoravském kraji.

Výše uvedené 3 kraje byly na špici také v intenzitě bytové výstavby (po přepočtu na 1 tis. obyvatel), když se mezi ně zařadil ještě Plzeňský kraj s nadprůměrnou intenzitou dokončování bytové výstavby za uplynulých pět let. V ostatních krajích byla intenzita podprůměrná, nejnižší v Ústeckém kraji. V dlouhodobém pohledu od roku 2001 měl každoročně nadprůměrnou intenzitu dokončování Středočeský kraj, hlavní město Praha a s výjimkou 1 roku Jihomoravský kraj. Naopak podprůměrnou intenzitu dokončování bytové výstavby každým rokem vykazovaly kraje Ústecký a Moravskoslezský a s výjimkou 1 roku také Karlovarský kraj.

Ktg 5.1 Bytová výstavba v krajích v letech 2001 až 2025

V roce 2025 byl počet hostů ve všech krajích vyšší než v předpandemickém roce 2019, ale v počtu přenocování 3 kraje této úrovně nedosáhly.

Vývoj cestovního ruchu byl ve všech krajích velmi výrazně ovlivněn pandemií koronaviru, která ve 2. čtvrtletí roku 2020 zvrátila do té doby rostoucí trend návštěvnosti a toto odvětví v podstatě ochromila téměř na 2 roky. Pouze letní sezóna (3. čtvrtletí roku 2020 a roku 2021), kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná se stejnými sezónami před pandemií, i když s rozdílnou skladbou hostů, kdy výpadek hostů ze zahraničí alespoň částečně nahradili hosté z Česka. Od roku 2022 již došlo k oživení a ve 4 krajích byl překonán předpandemický počet hostů i počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních. V roce 2025 již počet hostů převýšil návštěvnosti roku 2019 ve všech krajích, ale počet přenocování ve 3 krajích úrovně roku 2019 nedosáhl (v Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji).

Cestovnímu ruchu jednoznačně dominuje Praha, druhý největší počet hostů se ubytoval v Jihomoravském kraji a druhý největší počet přenocování patřil díky lázeňství Karlovarskému kraji.

Počtu hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních dlouhodobě a jednoznačně dominuje hlavní město Praha (v roce 2025 sem směřovalo 35,2 % ze všech hostů a uskutečnilo se zde 32,1 % ze všech přenocování). S velkým odstupem v podílu na počtu hostů následuje Jihomoravský kraj (9,6 %) a v počtu přenocování Karlovarský kraj (9,2 %), především vlivem delších pobytů hostů v lázeňských zařízeních. Struktura hostů není ve všech krajích stejná. Největší podíl hostů ze zahraničí dlouhodobě vykazuje Praha, v roce 2025 to bylo 81,0 % všech hostů, a Karlovarský kraj (54,2 %), obdobné byly podíly na přenocování. Ve všech ostatních krajích naopak převažují hosté z Česka, nejvíce v Kraji Vysočina, kde tvoří 87,5 % všech hostů.

Do Prahy dlouhodobě směřuje nejvíce hostů ze zahraničí, ale také hostů z Česka.

Hosty ze zahraničí přitahuje zejména Praha, kam v roce 2025 směřovalo 61,5 % hostů, kteří do Česka přijeli a 61,2 % jejich přenocování. Hosté ze zahraničí dále směřovali do krajů Karlovarského (7,2 %) a Jihomoravského (7,1 %). Pokud jde o hosty z Česka, také oni nejvíce směřovali do Prahy (12,5 %), ale vzhledem ke kratším pobytům dosáhl jejich podíl na počtu přenocování jen 8,1 %. Druhý největší

podíl hostů z Česka se ubytoval v Jihomoravském kraji (11,6 %), třetí pak v Jihočeském kraji (9,8 %). Nejvíce přenocování zaznamenali hosté z Česka v krajích Královéhradeckém a Jihočeském.

Životní prostředí

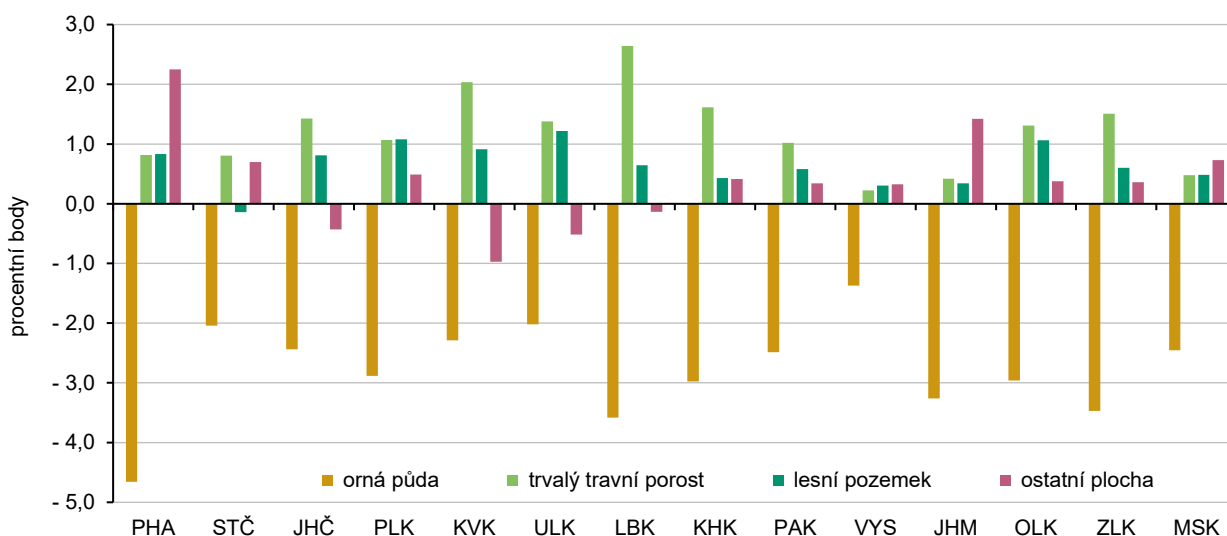
Výměra orné půdy klesá,...

V období let 2001 až 2025 docházelo v Česku k postupnému úbytku zemědělské půdy. Příčinou je dlouhodobý trend úbytku orné půdy, jejíž výměry v Česku za sledované období poklesly o 201,2 tis. ha (-6,5 %). Podíl orné půdy na celkové výměře Česka se za stejné období snížil o 2,6 p. b. K poklesu došlo ve všech krajích, nejvíce v Praze (-4,7 p. b.). Ve většině krajů došlo k poklesu výměry ovocných sadů, s výjimkou krajů Libereckého a Moravskoslezského, kde se naopak plochy ovocných sadů v průběhu sledovaného období rozšířily. Snižují se rovněž výměry chmelnic. V Ústeckém, Středočeském a Olomouckém kraji, odkud pochází každoročně více než 99 % veškeré produkce chmele v Česku, se výměry chmelnic snížily v souhrnu za období 2021 až 2025 o čtvrtinu. Ve srovnání se změnami orné půdy se změny výměr ovocných sadů a chmelnic s ohledem na jejich nižší zastoupení neprojevují ve struktuře pozemků tak výrazně.

...a to především ve prospěch trvalých travních porostů.

Ve většině krajů se výše uvedené poklesy výměr uskutečnily především ve prospěch trvalých travních porostů. Zvýšení výměr ostatních ploch se naproti promítlo do snížení podílu orné půdy v Praze, Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina. Podíl trvalých travních porostů stejně jako zahrad a vodních ploch rostl ve všech krajích. Podíl trvalých travních porostů na celkové výměře vzrostl v průběhu období 2001 až 2025 nejvíce v Libereckém kraji (o 2,6 p. b.), celorepublikově se zvýšil o 1,1 p. b. Podíl zahrad se zvýšil nejvíce ve Zlínském kraji (+0,8 p. b.). Podíl lesní půdy se zvýšil ve všech krajích Česka s výjimkou Středočeského, kde došlo v porovnání s rokem 2001 k poklesu o 0,1 p. b. Největší nárůst podílu lesních ploch na celkové výměře zaznamenali v Ústeckém kraji (+1,2 p. b.). Podíl ostatních ploch a zastavěných ploch a nádvorí se nejvíce zvýšil v hl. m. Praze, a to o 2,3 p. b., resp. o 0,7 p. b. Podíl vodních ploch na celkové výměře území nejvíce vzrostl v Jihočeském kraji (+0,4 p. b.). Výše uvedené změny byly ovlivněny rovněž územními změnami.

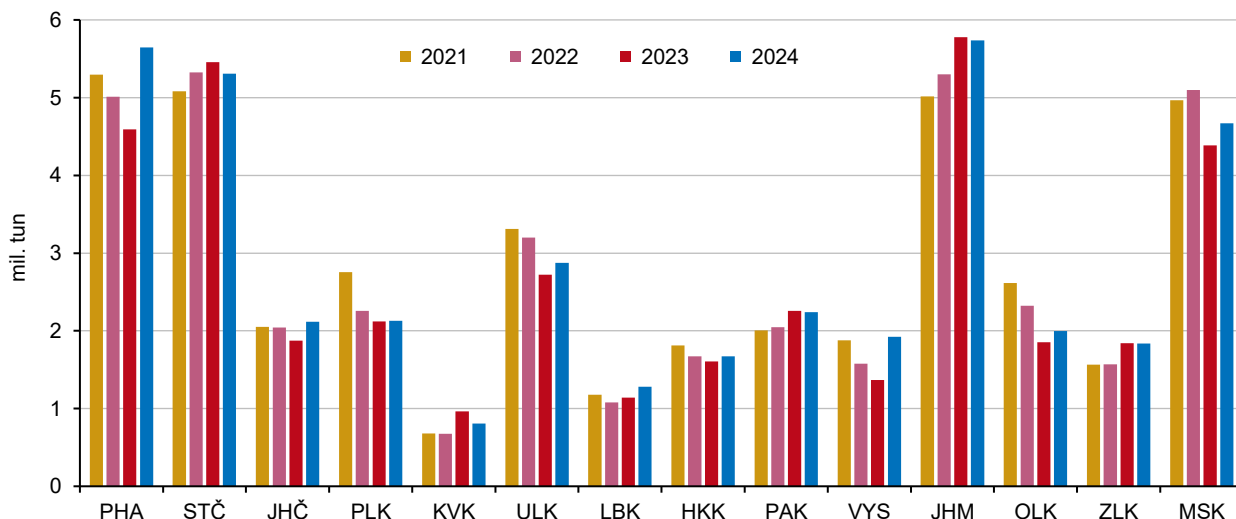
Graf 5.9 Změna podílů vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výměry ekologicky obhospodařované půdy se rozšiřují.	Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná šetrně k životnímu prostředí. Nejvíce se takové půdy v letech 2011 až 2025 soustředilo v Jihočeském kraji, v roce 2025 to bylo 98 722 ha. Nejrychleji se v uplynulých pěti letech rozšiřovaly plochy v ekologickém zemědělství ve Středočeském kraji a také v hlavním městě Praze. To ale disponuje v porovnání s ostatními kraji výrazně menší výměrou zemědělské půdy a nárůst výměry v absolutním vyjádření je tak zanedbatelný. K největšímu absolutnímu nárůstu došlo od roku 2011 v Plzeňském kraji, kde se plochy ekologicky obhospodařované půdy rozšířily o 35 664 ha (+72,5 %).
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů vzrostl.	Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů byl v roce 2025 nejvyšší v Praze, kde jako v jediném kraji dosáhl 100 %. V porovnání s ostatními kraji vykázaly vysoký podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů ještě kraje Moravskoslezský (99,8 %), Ústecký (99,7 %) a Karlovarský (99,4 %). Naopak nejméně obyvatel bylo vodou z vodovodů zásobováno v Plzeňském kraji (87,5 %). Meziročně se podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů zvýšil ve většině krajů s výjimkou Karlovarského a Jihomoravského, kde došlo k poklesu, a Moravskoslezského, kde meziročně stagnoval.
Nejvíce vody spotřebují domácnosti v hlavním městě Praze.	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele meziročně rostlo. V porovnání s rokem 2024 vzrostla spotřeba vody v roce 2025 ve většině krajů, nejvíce v Olomouckém kraji (+6,8 %). K poklesu spotřeby došlo meziročně jen ve dvou krajích, a to v Ústeckém a v Praze (–0,5 %, resp. –0,2 %). Největší spotřebu vody měly v roce 2025 domácnosti v hlavním městě Praze, kterým bylo v průměru fakturováno 106,8 litrů/osobu/den. Naopak nejméně to bylo ve Zlínském kraji, a to 81,0 litrů/osobu/den. Celorepublikově byla spotřeba vody v domácnostech meziročně vyšší o 1,4 litru/osobu/den (+1,6 %).
Zvýšil se podíl obyvatel napojených na kanalizaci.	Na kanalizaci v Česku bylo v roce 2025 připojeno 90,8 % všech obyvatel, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,5 p. b. Nejmenší podíl obyvatel připojených na kanalizaci vykázal vloni Liberecký kraj, a to 74,9 %. Naproti tomu v Praze bylo na kanalizaci připojeno 100 % obyvatel. Z celkového množství vypouštěných odpadních vod jich bylo v roce 2025 v Česku čištěno 97,6 %. Nejmenší podíl čištěných odpadních vod byl zjištěn v Pardubickém kraji, kde dosáhl 90,8 %, naopak v Praze a Karlovarském kraji bylo čištěno 100,0 % odpadních vod a ve Středočeském kraji to bylo 99,9 %.
Nejznečištěnější ovzduší má hl. m. Praha, Ústecký a Moravskoslezský kraj.	Nejvíce znečištěné ovzduší bylo v letech 2015 až 2024 v Praze především vlivem mobilních zdrojů (REZZO 4), v Ústeckém a Moravskoslezském kraji byly příčinou vysoké měrné emise převážně ze stacionárních zdrojů (REZZO 1–3). Z dlouhodobého pohledu bylo celkové znečištění (REZZO 1–4) nejvyšší v případě tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku v Praze. Emisemi oxidu siřičitého byl nejvíce zasažen Ústecký kraj a emise CO byly nejvyšší v Moravskoslezském kraji. V porovnání s ostatními kraji byly emise CO výrazně vyšší také v Praze.
Nejrychleji klesají emise v nejvíce znečištěných krajích..	Objem emisí sledovaných znečišťujících látek (TZL, SO _x , NO _x , CO) pocházejících ze stacionárních zdrojů i mobilních zdrojů REZZO 1–4 v Česku z dlouhodobého pohledu klesá. Emise tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku nejrychleji klesaly v Moravskoslezském kraji, kde byly v roce 2024 při porovnání s rokem 2015 emise tuhých znečišťujících látek nižší o 57,2 % a emise oxidů dusíku byly nižší o 55,2 %. Emise oxidu siřičitého za stejné období nejvíce poklesly v Karlovarském kraji (–85,8 %), v případě oxidu uhelnatého byl největší pokles zaznamenán v hlavním městě Praze (–70,0 %).

Graf 5.10 Produkce odpadů podle krajů

Celková produkce odpadů nejvíce vzrostla v kraji v Pardubickém.

Produkce odpadů se v období 2019 až 2024 zvýšila v jedenácti krajích, nejvíce v Pardubickém (+31,8 %), což se projevilo i v nárůstu produkce odpadů v přepočtu na 1 obyvatele (+29,7 %). Nejnižší celková produkce odpadů byla v Olomouckém kraji, v porovnání s rokem 2019 byla v roce 2024 nižší o 8,7 %. V přepočtu na jednoho obyvatele činil tento pokles -8,6 %. Pomyslného prvenství z pohledu produkce odpadu na obyvatele dosáhl v letech 2019 a 2022 až 2024 Jihomoravský kraj, v roce 2024 se zde vyprodukovalo celkem 4 678 kg odpadu na 1 obyvatele. Naproti tomu nejnižší objemy odpadu jsou dlouhodobě vykazovány v Libereckém kraji, který byl v letech 2019 až 2024 krajem s nejnižší nebo druhou nejnižší produkcí odpadů na obyvatele. Méně odpadu vykázal v letech 2021, 2022 a 2024 pouze Karlovarský kraj, kde v roce 2024 připadalo na 1 obyvatele 2 756 kg odpadu.

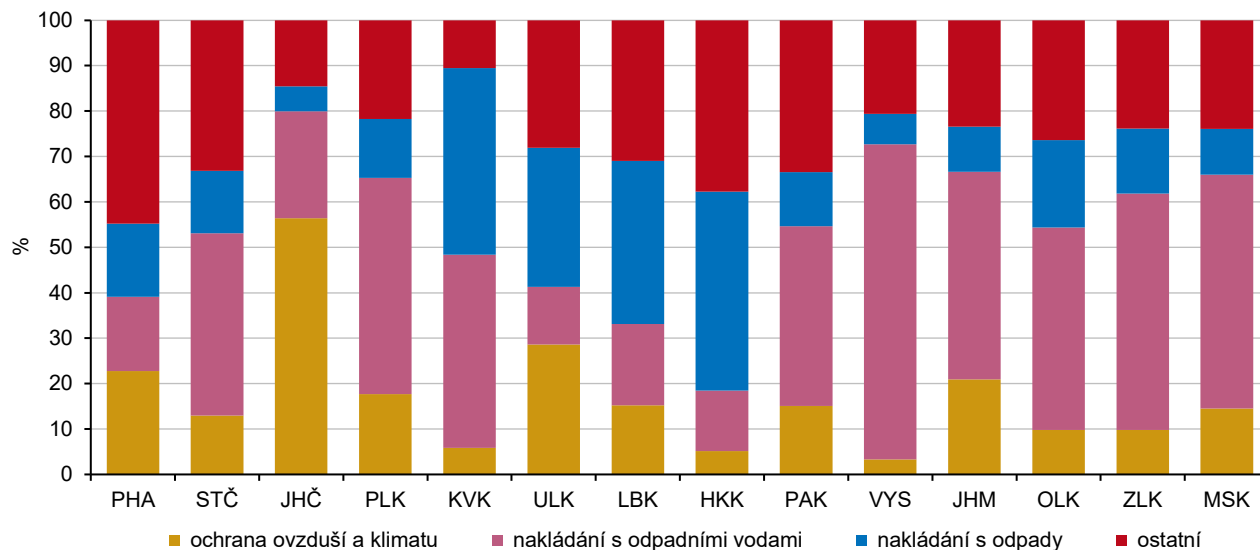
Objem vyprodukovaného komunálního odpadu nejrychleji rostl v kraji Moravskoslezském.

Stejně jako celková produkce odpadů vzrostla za sledované období celorepublikově i produkce komunálního odpadu. Nejvyšší nárůst zaznamenali v Moravskoslezském kraji, kde byla produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2024 v porovnání s rokem 2019 vyšší o 27,5 %. Ve třech krajích produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele poklesla, a to v hlavním městě Praze (-4,7 %), Královéhradeckém kraji (-2,7 %) a Kraji Vysočina (-1,4 %). V období let 2019 až 2023 se nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele vyprodukovalo nejčastěji ve Středočeském kraji, s výjimkou roku 2022. Tehdy bylo více odpadu vyprodukováno jen v Olomouckém kraji, v roce 2024 měl nejvyšší produkci komunálního odpadu na obyvatele Moravskoslezský kraj (651 kg). Naopak nejméně ho vyprodukovali v letech 2019 až 2023 obyvatelé Karlovarského kraje, v roce 2024 byla produkce nejnižší v Libereckém kraji (482 kg).

Nejvíce se investovalo do životního prostředí Moravskoslezského kraje.

Celkové investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 v Česku dosáhly hodnoty 41 150,0 mil. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele Česka připadaly investice ve výši 3 778 Kč. Z pohledu posledních sedmi let patřily v přepočtu na obyvatele k nejvyšším investice do ochrany životního prostředí Moravskoslezského kraje. V roce 2025 zde bylo na 1 obyvatele investováno 5 763 Kč, následovaly kraje Jihočeský (5 067 Kč) a Ústecký (4 805 Kč). Nejméně se v letech 2019 až 2025 v přepočtu na 1 obyvatele investovalo do životního prostředí v Karlovarském a Libereckém kraji, v roce 2025 to bylo 1 535 Kč, resp. 2 464 Kč.

Graf 5.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2025

Největší objem prostředků pocházel od investorů z hlavního města Prahy.

Z pohledu sídla investora investovali nejvíce do životního prostředí investoři se sídlem v hl. m. Praze. V jednotlivých letech období 2019 až 2025 se tento podíl na celkovém objemu vynaložených investic v Česku pohyboval v intervalu od 24,9 % (rok 2025) po 32,1 % (rok 2023). Nejméně naopak investovali do ochrany životního prostředí investoři se sídlem v Karlovarském a Libereckém kraji.

Nejvyšší prioritu mělo nakládání s odpadními vodami.

V souhrnu za období 2019 až 2025 směřovali investoři z jednotlivých krajů finanční prostředky nejčastěji do nakládání s odpadními vodami. Tento účel měl nejvyšší prioritu investorů z osmi krajů, přičemž největší podíl prostředků do něj směřovali investoři se sídlem v Kraji Vysočina, a to 70,3 %. Ve třech krajích, Jihočeském, Ústeckém a Pardubickém, měla vyšší prioritu ochrana ovzduší a klimatu. Nejvyšší byla u investorů se sídlem v Jihočeském kraji, kteří směřovali do této oblasti 56,6 % investic. Investoři se sídlem v Královéhradeckém a Libereckém kraji vložili největší objem prostředků do nakládání s odpady (37,5 %, resp. 30,2 % všech výdajů v kraji). Ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod měla nejvyšší prioritu u investorů v Praze, v průběhu období 2019 až 2025 do ní směřovali 22,1 % všech prostředků jimi investovaných do ochrany životního prostředí. Obdobně vysoký podíl vkládali do ochrany a sanace půdy, podzemních a povrchových vod investoři se sídlem v Libereckém kraji, a to 21,4 % všech vynaložených prostředků.

Nejvíce neinvestičních prostředků směřovalo do nakládání s odpady.

Ve všech krajích tvořily největší část neinvestičních nákladů investorů výdaje spojené s nakládáním s odpady. V souhrnu za období 2019 až 2025 se jejich podíl na celkovém objemu vynaložených prostředků pohyboval v intervalu od 41,8 % (Ústecký kraj) po 84,6 % (Královéhradecký kraj). Druhý nejvyšší objem neinvestičních nákladů investorů směřoval ve dvanácti krajích do nakládání s odpadními vodami. Výjimkou byly Liberecký kraj, kde se jednalo o náklady na ochranu a sanaci půdy, podzemních a povrchových vod, a hlavní město Praha, v němž druhou nejvyšší položku představovaly náklady na ochranu ovzduší a klimatu.